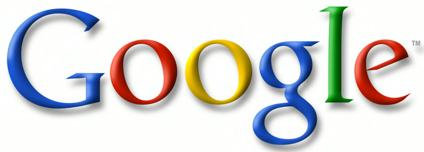
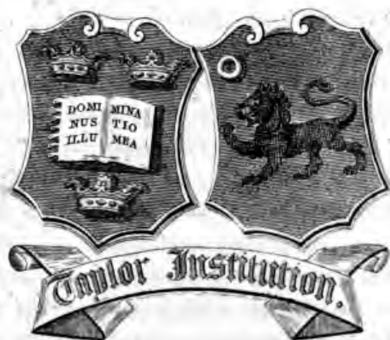
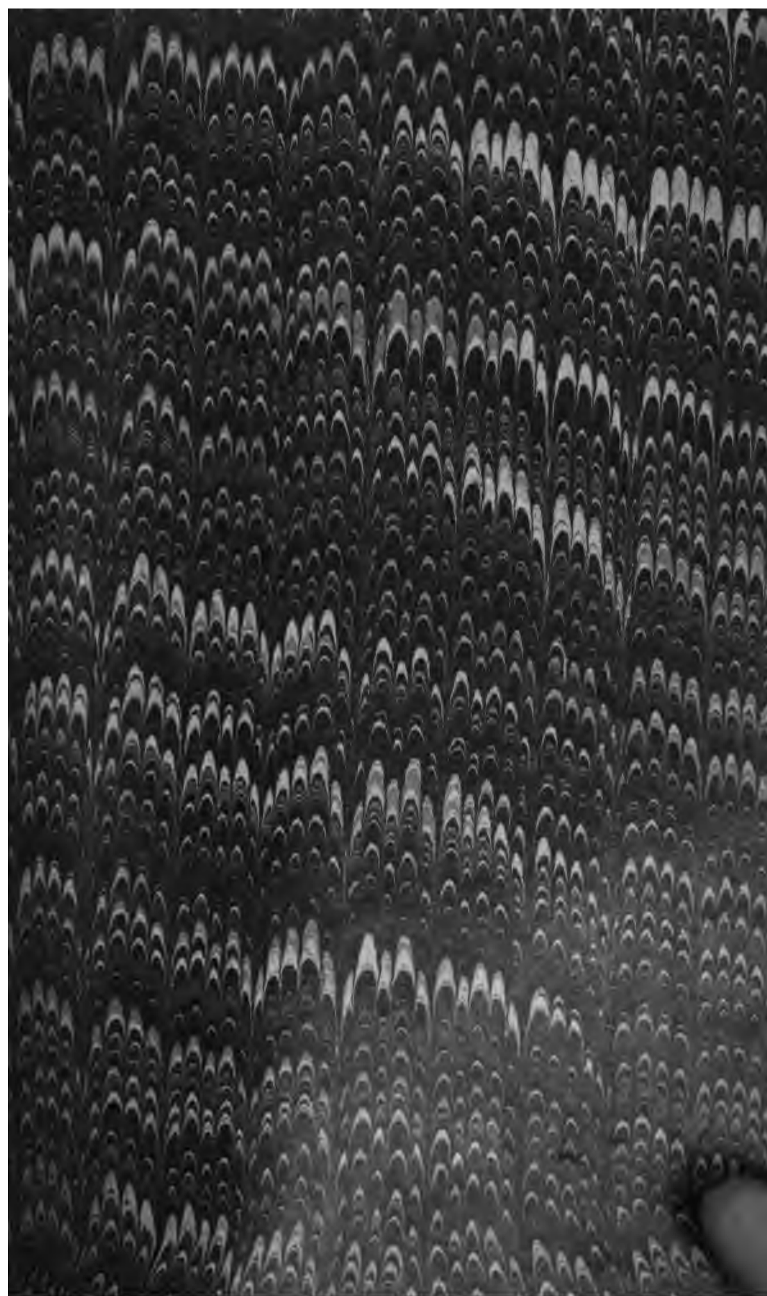





DOMI NUS ILLU MINA TIO MEA
Taylor Institution.



Samlede

Romaner og Fortællinger

af

C. Hauch.

Andet Bind.

2

Guldmageren.



Kjøbenhavn.

C. A. Reitzels Forlag.

1873.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

Guldmageren,

en romantisk Begivenhed fra det forsvundne Aarhundrede.

Første Deel.

I'll leave my son my virtuous deeds behind
For all the rest is held at such a rate
As brings a thousand-fold more care to keep
Than in possession any jot of pleasure.
Shakespeare.

Der Charakter ist im Romane zugleich das Schicksal des Menschen.

Solger.

Første Capitel.

Det var en stille Søndag i Efteraaret, mod Sidstningen af August den Andens Regjeringstid, da Theodor Hirschberger med en Vadsæk paa Ryggen, klædt som en reisende Student, vandrede fra Neustadt over Elbbroen ind i det egentlige Dresden. Solen nærmede sig allerede til Horizonten, og den forbiilende Flod glimtede gylden i Aftenglandsen. Paa begge Sider af Elbbroen stode Bænke for Fodgængere; paa en af disse Bænke satte Theodor sig og lod sin Vadsæk nedglide ved sin Fod, idet han betragtede den for ham ubekjendte By og lyttede til Klokkerne, der lød fra de omkringliggende Taarne. Pludselig afbrødes den eensformige Lyd af et mægtigt Sangværk, der klang fra den nylig opbyggede Mariakirke, og som den Gang tonede prægtigt, skjøndt det i senere Tider ikke mere høres. Uagtet det Stive og Mechaniske i dette Spil, hvilket lettelig trætter, naar det oftere høres, saa vidste dog de i forskjellige Toner klingende Metaltunger høit i Luften at opføre en Musik, der ikke kunde forfeile sin Virkning paa den, der, liig Theodor, for første Gang lyttede dertil. Han lænede sig tilbage paa Bænken, medens Klokkespillet snart tonede stærkere, snart syntes at hendøe og forsvinde; men naar Sangværket havde tiet en Stund, hørtes pludselig igjen et Par stærke Klokkeslag, til hvilke et nyt Musikstykke knyttede sig; mangfoldige

Toner reve sig da paa ny løs fra Metallet og vuggede sig igjennem Luften. Dette Spil varede næsten en Time, da klang endelig tre stærke Accorder, der sluttede det Hele. Theodor blev endnu nogle Øieblikke siddende, uvis om det vilde begynde igjen; ja al denne Klang forekom ham næsten som en Røst, der i dunkle Ord varslede om tilkommende Hændelser, og ligesom de fjernere Klokkers eensformige Lyd kun syntes at stemme overeens med det almindelige Menneskelivs jævne Gang, saa vakte de afvexlende Toner fra det nærliggende Sangværk en Anelse hos ham om en eventyrlig Fremtid, der ventede ham selv; men hvad han saaledes oplevede i sit Indre, var han dog kort efter ligesaa lidet i Stand til at aflægge Regnskab for, som vi ofte om Morgenen ere i Stand til at huske, hvad der noget forhen i Drømme paa det stærkeste har grebet vor Sjæl.

Idet Theodor endelig lod Haanden glide over sin Pande, ligesom for at bortjage den sidste Rest af de Drømme, der nylig adskilte ham fra den synlige Verden, hørte han pludselig ved sin Side en skærende Røst, der kun lidet syntes at passe til den Stemning, hvori han nylig befandt sig. „Det er en deilig Kirke; ja ja, de Christnes Gud er en rig Gud, og de kostbare Klokker klinge til hans Ære som det klareste Sølv," sagde denne Røst. Theodor saae sig om og bemærkede en Mand, der havde sat sig nær ved ham og betragtede ham med opmærksomme Blik. Denne Mand var liden af Væxt, og hvis de gamle Træk ikke havde vidnet derimod, skulde man have troet, at han ei endnu var udvoxen. De forskjellige Klædningsstykker i hans Dragt, mellem hvilke en afbleget Fløielsvest med store Blomster især udmærkede sig, syntes ikke ganske at passe til hverandre; paa Hove-

det bar han en stor trekantet Hat, og hans Ansigt, hvori den mægtige, krumme Næse løb skjævt henimod den ene Kind, saae næsten ud som en besynderlig Maske, gjennem hvilken et Par levende nysgjerrige Øine funklede. — „Ja, ja“, blev den Lille ved, „det er en Kirke som en Prindsesse i Balklædning, med Kanter og Kniplinger og funklende Ringe; men den har ogsaa kostet mange Penge, mange Penge, og de stakkels Israels Børn have ogsaa maattet give stor Skat og Afgift, for at pynte de Christnes Kirke. Med Tilladelse, har Herren ikke seet den før?“ — „Nei,“ svarede Theodor. — „Altsaa er Herren ikke her fra Byen?“ — „Nei,“ svarede atter Theodor. — „Har Herren aldrig været i Dresden før?“ — „Nei.“ — „Hvorfra er da Herren med Tilladelse? Maaskee fra Halle?“ — „Nei.“ — „Fra Brunsvig?“ — „Nei.“ — „Fra Hamborg?“ — „Nei.“ — „Fra Bremen?“ — „Nei.“ — „Hvorfra er da Herren med Tilladelse?“ — — „Hvad kommer det ham ved?“ spurgte Theodor, der begyndte at blive utaalmodig ved den Lilles Paatrængenhed. — „Nu, nu, bliv ikke fortrydelig! jeg har dog Lov at spørge. Hvad hedder Herren med Tilladelse? — „Jeg indseer ikke, hvortil det kan tjene ham at vide mit Navn.“ — „Nu, nu, jeg har dog Lov at spørge. Har Herren Forretninger her i Byen?“ — „Ja,“ — „Altsaa er Herren en Handelsmand?“ — Nei.“ — „Men Herren sagde jo dog, at han havde Forretninger?“ — „Dem har jeg ogsaa.“ — „Hvilke Forretninger kan dog den have, der ikke handler?“ — „Min Forretning er at udvide mine Kundskaber; intet videre.“ — „Ei, saa er jo Herren Student og kommer da vel for at ansøge om et Embede?“ — „Nei.“ — „Hvad vil Herren da her, naar han ikke vil handle og ikke vil ansøge om noget Embede? Vil han ikke Andet

end studere, da maa han gaae til Leipzig eller til Jena eller til Wittenberg." — „Nu, jeg har Slægtninge her, hos hvilke jeg vil boe." — „Ah, jeg forstaaer, en rig Onkel eller Tante, kan jeg tænke?" — „Det er muligt." — „Ja, jeg forstaaer, det er skjønt, det er godt; men Herren er ubekjendt her i Byen, jeg derimod kjender Alle, baade Store og Smaa, baade Fornemme og Ringe; vil Herren derfor nævne mig sine Slægtninges Navn, da skal jeg føre ham til dem." — Theodor, der ikke paa nogen Maade vidste at skille sig af med denne besværlige, paatrængende Selskabsbroder, og der desuden virkelig trængte til en Veiviser, nævnede endelig Doctor Rosenfeld som den Slægtning, han søgte. — „Ei, ham kjender jeg meget vel," svarede den Lille, „og endnu bedre kjender jeg hans ældste Datter Jomfru Veronica; det er en Pige med store Gaver, der engang vil neddrage Velsignelsen over den Christnes Huus. Godt, Doctor Rosenfeld kjender jeg meget vel, han boer paa den anden Side af Byen, i Forstaden Weiseritz, og jeg skal strax føre Herren derhen."

Førend han imidlertid begyndte herpaa, vedblev han ufortrøden, uden at lade sig afskrække af nogen misfornøiet Mine, at forske og spørge saalænge, indtil han endelig erfarede, at Theodor var født i Hannover, at han nogen Tid havde studeret i Leipzig, og at han nu, efter sine Forældres Død, af sin Morbroder Doctor Rosenfeld var indbuden til Dresden, for at gaae denne til Haande i hans Forretninger. Ligeledes tilstod Theodor, at al hans Fædrenearv fandtes i den Vadsæk, der laae ved hans Fod. — „Ei, den er tung," anmærkede den lille Jøde, idet han følte paa Vadsækken, „Herren har baaret den saalænge, skal jeg nu ikke skille ham ved Byrden?

Det gjør jeg gjerne, og Herren skal ikke betale mig mere derfor, end hvad han ellers vilde give mig for min Umage." — „Jeg har Kræfter nok til selv at bære den," sagde Theodor, idet han reiste sig og med Lethed kastede den tunge Vadsæk paa sine Skuldre, „gaa kun foran!" — Nu hoppede den lille Mand behændig frem, snoede sig igjennem alle Gader, smuttede forbi alle Vogne og blandede sig i Fodgængernes Vrimmel. Theodor kunde, uagtet han var rask til Beens, neppe følge ham; ja undertiden, naar den Lille pludselig smuttede indad et lille Stræde, tabte han ham endog reent af Sigte, indtil endelig en høi skingrende Røst, der kaldte paa ham i det Fjerne, igjen ledte ham paa rette Vei. Endelig kom de begge til et anseeligt Torv, hvor der var Plads nok; her standsede den Lille noget sin tilsomme Gang og gik roligere ved Theodors Side. „Jeg kunde vel egentlig have ført Herren en kortere Vei," sagde han, „men da det er første Gang han seer Dresden, troede jeg, det vilde være ham kjært at lære en Deel af denne skjønne By at kjende." — „Før mig kun den korteste Vei!" svarede Theodor. — „Herren er maaskee træt, da kan jeg føre ham ad en Gjenvei." — „Jeg har gaaet stærkt den hele Dag og ønskede nu snart at komme til Ro." — „Godt, det skal snart skee; hvor gammel er vel Herren? Omtrent en Snees Aar, ikke saa?" — „To og tyve Aar." — „To og tyve Aar, det er ikke meget." De gik nu en Tid tause ved hinandens Side; endelig pegede den Lille i Veiret og viste paa et stort Huus. Da hans lille Ledsager ikke før havde viist ham Noget, men kun idelig var sprungen foran ham gjennem Gader og Stræder, troede Theodor, at dette var en af de mærkværdigste Bygninger i Byen og spurgte, om det maaskee var det Huus, hvori den be-

rømte Antiksamling var opstillet. „Ak nei," svarede den Lille, „det ligger ude ved Forstaden Pirna; nei, dette er et stort, prægtigt Huus, hvori der vindes og tabes mange tusind Gylden hver Aften." — „Altsaa et Spillehuus?" — „Ja vist, ja vist, et Spillehuus!" raabte den Lille og gned sig i Hænderne, „men der gaaer Alt redeligt til uden Kunster eller Kneb; dog Herren er et ungt Menneske, der vel maa vogte sig for slige Huse, ikke sandt?"

Efter nogen Tid kom de endelig gjennem den saakaldte Wilsdrufferport og befandt sig nu i Byens vestlige Forstad. Her blev den Lille staaende ligesom for at betænke sig. — „Nu, hvorfor gaaer han ikke videre?" spurgte Theodor. — Den Lille taug en Stund, derpaa sagde han: „Herren klagede over, at han var træt, derfor vil jeg nu lede ham ad en Gjenvei, der forkorter hans Gang." — „Godt, gjør det!" — „Men vi maae da igjennem en afsides Gaard; naar vi er ude af den, staae vi kun nogle Skridt fra Rosenfelds Huus." — „Vel, saa lad os skynde os!" — „Men Herren maa da ikke blive bange, fordi der er lidt skummelt." — „Nei vist ikke, kom nu!" — De gik nu videre, og kort efter sprang den Lille atter omkring et Hjørne, Theodor fulgte ham, og de stode da i en snæver Gade, hvori de faldefærdige Bygninger og de blege Skikkelser i Dørene vidnede om, at det var her, hvor den fattigste Deel af Byens Indvaanere boede. De ligeoverfor hinanden liggende Huse syntes næsten at bøie sig imod hinanden med deres Gavle og at spærre Lyset Adgang, hvoraf Følgen var, at det allerede her begyndte at mørknes, uagtet den øvrige Deel af Byen endnu belystes af Aftensolen. Theodor ilede med sin Veiviser forbi en heel Deel Kjældere og Stuer,

hvori forskjellige Fødemidler, gamle Klæder og forbrugte Møbler vare opstillede til Salg; en ubehagelig Lugt opsteg fra alle Sider, og Theodor overraskedes ved den Forskjel, der var paa denne Deel af Byen og den, han kort forhen havde betragtet fra Elbbroen. Den Lille smuttede endelig ind ad en Port og bad Theodor at følge; Begge gik nu igjennem en skummel Gang og en lang snæver Gaard, hvor den Lille viste ham et aabent Baghuus, i hvilket han paastod, at der fandtes en Udgang, der stødte lige op til Rosenfelds Bolig. Da Theodor traadte ind i Baghuset, stod allerede hans lille Veiviser paa en Stige, der gik ned i Dybet, og tilkjendegav med allehaande Tegn og ivrige Bevægelser, at Theodor skulde følge ham. Men Theodor følte sig paa engang betaget af en stærk Angst, thi det anede ham pludselig, at hans Veiviser ikke meente det ærligt; den Lilles heftige Bevægelser, besynderlige Ansigtstræk, der nu belystes af en Fakkel, der fra Dybet syntes at nærme sig, vakte en ubeskrivelig Gysen i Theodors Bryst, og det forekom ham, ligesom en Gnome eller en Dæmon fra Afgrunden var i Færd med at lokke ham ned under Jorden, for at styrte ham i Fordærvelse. Saameget syntes klart, at Veien til en stor Gade neppe kunde findes ved at nedstige i denne dybe Kjælder. Theodor forandrede derfor hurtig sin Beslutning, vendte sig om og ilede, trods alle den Lilles Vink og Raab, tilbage til Udgangen, som han imidlertid havde megen Frygt for at finde tillukket. Til hans store Glæde var den dog endnu aaben, og han skyndte sig ud deraf, forbi alle de faldefærdige Bygninger, og aandede først frit igjen, da han befandt sig i den store lyse Gade, hvori det smalle Stræde endte.

Det varede imidlertid ikke længe, før hans forrige

Veiviser igjen stod ved hans Side. „Ei, ei, jeg troer, Herren blev bange," sagde denne, „men jeg er en ærlig Mand, og vil Herren ikke gaae den korteste Vei, saa skal jeg føre ham ad en længere." — „Det behøves ikke," svarede Theodor, „jeg skal nok selv nu spørge mig frem." — „Herren behøver ikke at mistroe mig; han kan blot spørge Jomfru Veronica Rosenfeld om Isak Amschel, hun kjender mig godt." — „Gaa kun!" sagde Theodor, „jeg troer Dig ikke længere." — „Saa sandt hjælpe mig Israels Gud, som der er en Udgang til den Gade, hvori Doctor Rosenfeld boer, fra Kjælderen i det Baghuus, hvor vi nylig stode, hvis Herren havde havt Courage nok til at følge mig, da skulde han vel have seet det; hvad vilde jeg stakkels Pusling desuden kunne udrette mod Herren, han er jo langt stærkere end jeg; thi Israels Børn ere svage nu, de Christne have taget baade Lys og Luft fra dem." Dette sagde han, medens han sukkende saae hen til den snævre Gade, hvorfra de vare komne. Theodor, hvis Frygt tabte sig i Daglyset, og som heller ikke var sikker paa, om han ei havde mistænkt den Lille uden Aarsag, fandt sig endelig i paa ny at ledsages af ham. Efter at have gjennemvandret et Par Gader med Taushed, pegede Isak igjen paa et stort Huus og sagde: „Hvad giver da Herren mig nu? Har jeg nu viist ham redelig Vei eller ikke? Nu kan han gaae efter Næsen; thi der er Doctor Rosenfelds Huus." Theodor greb i Lommen og gav ham, maaskee for at afsone sin Mistanke, en Sølvmynt, der i Værdi overgik, hvad man ellers ved slige Leiligheder pleiede at give. „Skyldigst Tak!" sagde den Lille, „Herren maa gaae opad den store Steentrappe der, og hvis han forresten har Vexler at sælge, eller hvis han ønsker Guld- eller Sølvarbeider

eller Ædelstene, saa husk at spørge efter Isak Amschel; jeg er kjendt overalt og kan skaffe Alt til den billigste Priis." Dermed ilede han bort.

Andet Kapitel.

Theodor gik efter Isaks Anviisning opad Steentrappen, og trak i den nedhængende Klokkestreng. Neppe havde han rørt derved, før han hørte en Hund gjøe noget borte; den taug imidlertid strax igjen, og efter en kort Tid aabnedes Døren. Theodor saae da en midaldrende Kone staae for sig, der betragtede ham opmærksomt; hendes Ansigt var regelmæssigt og smukt, dog fandtes om Munden nogle Træk, der vidnede om en ikke ganske tilbagetrængt Heftighed. Ved hendes Side stod en guulagtig lille Hund af det Slags, som almindelig fører Navn af Vindspillere; den heftede sine kloge Øine paa sin Herskerinde, ligesom for af hende at erfare, hvorledes den skulde betee sig mod den Fremmede. „Ei, velkommen! Er det Dem?" sagde hun. — „Kjender De mig?" spurgte Theodor forundret. — „Ja vist kjender jeg Dem; jeg besøgte ofte Deres Bedsteforældres Huus, og De ligner jo Deres salig Moder paa et Haar. Nu, kom De kun! Deres Kammer er i Stand paa et Par Gardiner nær, der skal blive ophængte i Aften. Deres Seng har alt staaet redt i otte Dage; det vil glæde Doctor Rosenfeld at see Dem." Da den lille Vindspiller mærkede, hvor venlig Theodor blev modtagen af dens Herskerinde, begyndte den at logre med Halen, vendte sig om

og løb bjæffende foran, ligesom den vilde antyde for Husets Folk, at den Fremmede skulde modtages vel. De gik nu over en lang Gang forbi en aaben Dør, der førte til Kjøkkenet, hvor en lystig og stærk Lue kastede sin Glands paa det blanke Kobbertøi, der hang i en stor Halvkreds paa Væggen ligeoverfor Skorstenen. Udenfor Kjøkkendøren stod en anseelig graaspraglet Kat, der pludselig reiste Børster og antog en krigersk Stilling mod den lille Hund, medens denne, uden at agte derpaa, løb den forbi. „Vil De ikke træde ind i Dagligstuen?“ sagde Theodors ny Veiviserinde, „der finder De Deres yngste Cousine.“ Med disse Ord aabnede hun en Dør, der førte til et Værelse af den Art, som man selv i vore Dage ikke faa sjelden seer i det Indre af Tydskland og i enkelte Afkroge hos os, i hvilke Moden endnu ikke ganske har udslettet Præget af hiin forsvundne Tid, da man bedre vidste at sørge for Beqvemmelighed og virkelige Fornødenheder, end for Ziirlighed og et blændende Ydre. En gammeldags Sopha, flere Læenestole, et massivt Egebord og to store Skabe af samme Slags Træ indtoge en betydelig Plads i Værelset; ja de sidste syntes ved deres Størrelse at angive, at en Skat af Linned hvilede i deres Indre. I en Krog af Værelset stod et Stueuhr, hvori en Gjøg, der bevægedes ved Mechanisme, kom frem hver Gang Timeslagene løb, for at synge sin eensformige Sang. Stole og Borde udmærkede sig for Resten ved en saa stor Styrke, at de ikke blot syntes at sikkre den daværende Eier men endog flere efterfølgende Slægter Beqvemmelighed og Nydelse.

Da Theodor traadte ind i Værelset, kastede netop den nedgaaende Sol sit Blik til Afsked gjennem Ruderne, ligesom en nysgjerrig Reisende, der gjerne betragter Alt

i et ham ubekjendt Land og under Betragtningen meddeler det et fremmed Lys. Især udbredte den sit skjønneste Skjær over to unge Piger, der sadde nærved Vinduet, og som vel ogsaa uden dette Lys vilde have tiltrukket sig de Flestes Opmærksomhed. Den Ene kunde omtrent være atten Aar gammel, og man saae tydelig, at det rødlige Skjær, som den nedgaaende Sol udbredte over hendes Aasyn, ikke hørte hende selv til, tvertimod viste det sig kort efter, at hun var noget bleg af Farve. Desuagtet var hendes Ydre i høi Grad tiltrækkende, hendes Ansigt var ædelt og regelmæssigt, og hendes ranke Skabning syntes uden Feil; ja hun lignede noget en af hine blege Skjønheder, hvilke ellers neppe findes udenfor Vendekredsene, og i hvis Øine Sydens Flammer tidt afvexle med en melancholsk Ro. Saameget mere maatte det da vække Forundring at see denne sjeldne, halv tropiske Plante her i Norden, hvortil Aarsagen uden Tvivl maatte søges deri, at Rosenfeld i Frankrig, hvor han en Tid lang opholdt sig, havde ægtet en Creolerinde, som imidlertid allerede var død for flere Aar siden, efter at have skjænket ham tvende Døttre, af hvilke den, vi her omtale, var den yngste. Den anden Pige var endnu ikke fuldvoxen; ogsaa hun havde et meget tiltrækkende Ansigt, men intet sydligt Udtryk fandtes deri; hendes blonde Haar vikledе sig om Hovedet i to Fletninger, og de store blaae Øine vare uafladelig henvendte paa den ældre Pige, hvis Villie hun ligesom stræbte at læse i hendes Aasyn.

„Manon og Felicitas!" raabte Theodors Ledsagerinde, „seer Jer dog om! der er den Fætter, vi saalænge har ventet." Begge Pigerne vendte nu deres Øine henimod Theodor og hilsede ham med Venlighed. „Den Ældste er Deres Cousine Manon," sagde hans Med-

følgerinde, „hun har faaet det franske Navn efter sin salig Moder; den Lille der, er min Datter og hedder Felicitas; jeg selv bliver kaldet Madame Wolfgang.“ — Theodor hilsede Pigerne og fortalte derpaa det Eventyr, han nylig havde oplevet; da han berettede, hvorledes han blev ført ind i den skumle Baggaard under saa betænkelige Omstændigheder, forskrækkedes begge Pigerne og betragtede ham med stor Deeltagelse, men Madame Wolfgang slog Hænderne sammen og udbrød: „Ei, Du min Gud! gives der her i Nærheden saadanne Røverkuler!“ Da Theodor endvidere fortalte, at hans mistænkelige Veiviser paastod at være kjendt af Rosenfelds ældste Datter Veronica, syntes Manon at betages af nogen Forlegenhed; Madame Wolfgang derimod kunde ikke tvinge sig, men udbrød: „Nu, fordi hun kjender ham, kan han baade være en Morder og en Stratenrøver.“ Manon kastede et bønligt Blik paa Madame Wolfgang. „Nu, nu, jeg skal ikke tale mere derom,“ sagde denne, idet hun med Møie syntes at tilbageholde de Ord, der laae hende paa Tungen.

I dette Øieblik aabnedes Døren, og et nydeligt lille Hoved blev synligt deri; det kastede et Par Blik paa Theodor, derpaa trak det sig igjen tilbage, og Døren lukkedes atter. „Det var Veronica,“ sagde Manon, „De maa undskylde hende, hun er undertiden noget besynderlig, De vil snart nærmere lære at kjende hendes Egenheder.“ Neppe havde hun endt disse Ord, førend Døren anden Gang aabnedes, og Veronica traadte ind. Theodor havde da Leilighed til at betragte hende nøiere. Hun saae ud til at være to til tre og tyve Aar gammel; hun var ikke meget høi, men særdeles veldannet, skjøndt maaskee noget for fyldig. Hendes Ansigt, om hvilket de sorte Haar

faldt i uordentlige Lokker, forekom ikke Theodor at være saa skjønt og regelmæssigt som Manons, derimod var det i høieste Grad blomstrende; de store brune Dine syntes dog mere ild- end sjælfulde, eller hvis man vilde kalde det Udtryk Sjæl, hvilket viste sig deri, da maatte det være den Art af Sjæl, om hvilken de ældre Philosopher paastode, at den var af en jordisk og dødelig Natur og havde sit Sæde i Blodet. Imidlertid kunde Ingen negte, at hun, trods de Træk af Misfornøielse, der svævede om hendes Mund, ligesaavel som hendes Søster, fortjente at kaldes saare skjøn. Den Tid, hvori Theodor anstillede disse Betragtninger, var ikke meget lang; thi Veronica nærmede sig hurtig til ham og sagde: „De er altsaa den fremmede Fætter?“ — „Ja, Jomfru Veronica.“ — „Hvad vil De her? Hvorfor blev De ikke i Leipzig?“ — „Deres Fader har jo selv skrevet efter mig.“ — „Ja, De er ikke den Første, han har skrevet efter; baade vore Slægtninge og Andre komme her og falde os til Byrde.“ — „Jeg tænker ikke at falde Dem til Byrde, Veronica; tvertimod, jeg haaber ved Arbeide at afbetale mit Ophold her.“ — „Arbeide! ja det sige de Alle; hvis De blot vil arbeide, hvorfor gaaer De ikke til Folk, der ikke er i Slægt med Dem?“ — „Men Veronica,“ sagde Manon, „kan Du dog ikke engang i det første Minut, Du seer din Fætter, tæmme dit forunderlige Sind?“ — „Jeg er den ældste Datter,“ svarede Veronica, „jeg maa derfor se paa Husets Bedste, thi min Fader har ganske andre Ting i Hovedet; Du bryder Dig om Intet, og hvilken Fordeel have vel Fremmede af at passe paa, hvad der tilhører os?“ Idet hun sagde disse Ord, kastede hun et Sideblik til Madame Wolfgang. „Jeg har Hovedpine, Madam,“ blev hun ved, „vær saa god at bringe mig

min Aftensmad paa mit Kammer. Farvel Fætter! vi har Tid nok til at stifte nærmere Bekjendtskab en anden Gang." Dermed svøbte hun sig fastere ind i et stort rødt Tørklæde, der var kastet skjødesløst over hendes Skuldre, og ilede ud af Døren igjen.

„Vi kan ikke skjule for Dem, at Veronica ofte plages af uartige Luner og kun lidet har lært at tæmme sig selv eller at veie sine Udtryk," sagde Manon. — „Hun har nu i over otte Dage været endnu værre, end hun pleier," bemærkede Madame Wolfgang, „og vi maatte Alle undgjælde for, at den stakkels Fætter skulde komme." — „De vil desværre snart blive indviet i den sørgelige Hemmelighed, at min Søsters Opdragelse er forsømt, og at hun ikke stedse er, som hun burde være," sagde Manon. „Ei, det er ingen Hemmelighed," svarede Madame Wolfgang, „Jomfru Veronica driver det saa, at den hele By taler om hende."

Kort efter kom Rosenfeld hjem. Da Manon nævnede Theodors Navn, nikkede han venlig med Hovedet og sagde: „Velkommen, velkommen, min Søn! Det er Skade, at denne Stue ikke vender ud til Gaden," blev han ved; „har I seet, hvem der nylig kjørte her forbi?" — „Nei." — „Hans Majestæt Kongen af Polen har i dette Øieblik viist os den Ære at kjøre gjennem Gaden i fuld Galla med sit hele Hof, der var over tyve Vogne i Følget; Grev Ratowsky var endog saa naadig at hilse herop. Men Deres Hund, Madame Wolfgang, dreier jeg Halsen om paa, den var saa uforskammet at gjøe ad Hans Majestæt, det Bæst kjender ingen Respect." I dette Øieblik sprang Hunden, der nu befandt sig i Dagligstuen, og der maaskee mærkede, at man talede om den, op paa Rosenfeld og slikkede venlig hans Haand. „See engang!"

sagde han, „tvinger den mig ikke til at klappe den ovenikjøbet! Nu, det er et ganske godt Dyr; sørg for, at den faaer Noget at æde, Madame Wolfgang! Endnu engang velkommen, min Søn! Du ligner min salig Søster meget, det glæder mig at see Dig, men Dine Studeringer maa Du for det Første opgive.“ — „Som De vil, Onkel!“ — „Nei, jeg vil være Dig i Faders Sted, derfor maa Du sige Du til mig; og for det Første maa Du nu, som jeg har skrevet Dig til, hjælpe mig lidt i mit Laboratorium, thi Du forstaaer Dig vel noget paa Chemie, ikke sandt?“ — „Jo,“ svarede Theodor. — „Godt, saa skal jeg nok med Tiden sørge for Dig, thi Du driver dog vel Chemien ærlig og er ikke forfalden til Guldmageri eller andre slige bedrageriske Kunster?“ — „Nei, jeg har ikke saameget Guld, at jeg kan taale at sætte det paa et saadant Lotteri.“ — „Gid Du heller aldrig maae faae det, hvis Du vil anvende det paa den Maade; for Resten maa jeg tilstaae, at jeg ikke i min Ungdom var saa klog som Du; thi jeg satte mine Penge til, paa den Daarskab og søgte efter Guldets Sjæl, som Alchemisterne tale om, indtil jeg knap havde et Gran af det legemlige Guld meer i mine Lommer; da aabnedes tilsidst mine Øine, og jeg indsaae, at alle Guldmagere vare Bedragere tilhobe.“ — „Ak ja, der ere ugudelige Mennesker og Bedragere nok,“ sagde Madame Wolfgang, og nu fortalte hun det Eventyr, der nylig var mødt Theodor. „Det er sikkert en ugrundet Mistanke,“ sagde Rosenfeld, idet han rystede paa Hovedet, „thi der ere mange Gjenveie gjennem Husene her i Byen. Men hvor er dog Veronica?“ — „Veronica er syg!“ svarede Manon, „hun ønsker at blive paa sit Kammer.“ — „Nei vist er hun ikke syg, hun laae nylig i Vinduet, da Kongen kom

forbi; det var netop paa hende Grev Ratowsky var saa naadig at hilse." — „Da paastod hun dog, at hun var syg," sagde Madame Wolfgang. — „Nu, er hun syg, saa plei hende godt; men hent ingen Doctor, og giv hende ingen Medicin! det gjør kun Ondt værre." Saaledes blev den gamle Rosenfeld ved at tale om forskjellige Gjenstande, indtil det tarvelige Aftensmaaltid blev indbaaret; men neppe slog Klokken ti paa det store Stueuhr, førend de unge Piger ønskede Theodor en venlig Godnat, hvorpaa Madame Wolfgang førte ham til hans Værelse, for at han endelig kunde overlade sig til den Hvile, han saa høilig trængte til.

Førend han imidlertid begav sig til Ro, kastede han et Blik paa sit ny Værelse. I Baggrunden deraf fandtes en Alkove, hvori hans Seng stod; ligeoverfor paa Væggen hang et Billede af Rosenfelds afdøde Hustru, hvilket han længe betragtede, og hvori han troede at opdage en forunderlig Sammensmeltning af Manons og Veronicas Træk. Hans Værelse var for Resten stort og havde et gothisk Udseende; Ruderne vare smaa, de dybtliggende Vinduer endte sig oventil i Spidsbuer. Midt i det hvælvede Loft vare Adam og Eva malede; de stode under Kundskabens Træ, der udbredte sit Løv til alle Sider; gjennem Løvet stak Slangen sit store, skællede Hoved frem og udstrakte den kløftede Tunge; blege Helgenbilleder, der vidnede om, at Huset engang maatte have tilhørt en Katholik, stode rundt omkring paa Væggene med falmede Glorier og halvudviskede Træk og betragtede ham med Øine, der syntes nærved at udslukkes. For Resten bar ogsaa dette Værelse, ligesom alt det Øvrige i Rosenfelds Huus, Præg af Reenlighed og Orden, uagtet de afblegede Billeder vel syntes at antyde, at de til andre Tider ikke

havde været ubesøgte af Støv og Spindelvæv. Værelset vendte ud til en smal Baggaard. Paa den anden Side bemærkede Theodor et oplyst Kammer, hvori han troede at see en qvindelig Skikkelse bevæge sig i forskjellige Retninger. Kort efter aabnedes et Vindue i dette Kammer, og det kom ham for, som om Veronicas skjønne Hoved strakte sig ud deraf. Han traadte nu hurtig tilbage, for at hun ei skulde troe, at han vilde udspeide, hvad hun foretog sig; i samme Øieblik lukkedes Vinduet, og Lyset forsvandt pludselig.

Det varede imidlertid ikke længe, før et Gjenskin kastedes ud i Gaarden fra det Vindue, der laae ved Siden af hans; paa samme Tid hørte han sagte Trin, der nærmede sig til hans Værelse, og endelig hviskede en Stemme udenfor: „Fætter! De er dog ikke allerede i Seng?“ — „Nei,“ svarede Theodor forundret. „Saa luk op! jeg har et Par Ord at sige Dem.“ Theodor aabnede nu Døren, og Veronica traadte ind i den samme Dragt, hvori han havde seet hende to Timer tidligere; kun var hun endnu tættere indsvøbt i sit røde Shavl, end tilforn. „Det er koldt,“ sagde hun, medens en let Gysen gik igjennem hendes Legeme, „og dog kunde jeg ikke gaae til Ro, førend jeg havde bedet om Deres Tilgivelse; men de Andre behøve ikke at høre derpaa. Jeg tilstaaer, at jeg var i ondt Lune, da De kom; jeg havde ærgret mig, og saa veed De vel, hvorban det gaaer; man lader ofte den Uskyldige lide for, hvad Andre har forbrudt.“ — „Det begriber jeg vel,“ sagde Theodor. — „Ja, De kan troe, at jeg ikke dandser paa Roser her i Huset; det stilleste Vand har den dybeste Grund, og min Søster, saa fromt et Udseende hun giver sig, gjør dog Alt, for at skille mig ved min Faders og alle Frem-

medes Gunst; jeg er desuden enfoldig nok til bestandig at sige ligeud, hvad der ligger mig paa Hjertet, derfor kommer jeg bestandig tilkort." Ved disse Ord fældte hun nogle Taarer, der virkelig vakte Theodors Medlidenhed, og han søgte med venlige Ord at trøste hende. „Ak," svarede hun, „De er et ungt, uerfarent Menneske, som de Andre med deres List snart vil fange; De vil da hade og forfølge mig, ligesom de Andre gjør, og dog kan jeg," lagde hun til med sagtere Røst, „hvis De vil holde Dem til mig, staae Dem bi paa mange Maader. Kom De til mig, hvergang De trænger til Penge, jeg vil gjerne hjælpe Dem; thi uagtet min Søster siger, at jeg er gjerrig, er det dog aldeles ikke sandt!" — „Tak! men jeg haaber ikke at trænge til det Slags Hjælp." — „Nu, Ingen veed, hvad han kan trænge til i Fremtiden; kom De da til mig, thi jeg er en godhjertig Tosse; men dog er jeg ordentlig og har derfor, hvad de Andre maae undvære." — „Det troer jeg gjerne." — „Her i Huset gaaer det uordentlig til," blev hun ved; „min Fader lader Madame Wolfgang skalte og valte med Alt, som hun vil; hun og hendes Datter skulle da naturligviis ved alle Leiligheder have det Bedste, og den lille Felicitas gaaer derfor klædt som en Prindsesse; Manon forstaaer desuden Intet, hun sidder paa Stads og har kun sin Kjærlighed til Herr von Marwitz i Hovedet. Men Klokken er mange, og hvad vilde ikke min snerpede Søster sige, hvis hun erfarede Noget om dette sildige Besøg; for Himlens Skyld tal ikke derom! Godnat!" Dermed tog hun sit Lys, lukkede Døren sagte op og smuttede ud saa let, som hun var kommen. Theodor kastede sig nu paa sit Leie, meget forbauset over Veronicas dristige Visit, hvilken han dog ikke kunde tage hende ilde op; men især sysselsatte de

Par Ord ham, som Veronica lod falde om Manons Kjærlighed, og under urolige Tanker slumrede han endelig ind.

Tredie Capitel.

Uagtet den gamle Rosenfeld førte Titel af Doctor, saa havde han dog aldrig studeret Lægevidenskaben, men var egentlig en Chemiker af Profession. Sin Formue, der var temmelig stor, havde han erhvervet deels ved Arv, deels ved Hjælp af visse Hemmeligheder i Farvernes Tilberedelse, hvilke han i Udlandet havde lært, og hvorved han hvert Aar vandt betydelige Summer. Overhovedet besad han i sit Fag alle de Kundskaber, som man paa den Tid med Billighed kunde fordre; ja i visse Maader kunde han endog siges at være gaaet foran for sin Tid; thi han drev allerede Spot med Meget, som de fleste Mænd af Faget endnu ansaae for afgjorte Sandheder, men som en senere Tid har brudt Staven over og forkastet som Vildfarelser. Alt Mystisk, Alt, hvad han ikke fuldkommen kunde forklare, erklærede han kort og godt for Overtro, hvoraf han var en stor Hader, og som han gjerne havde bekæmpet med Ild og Sværd, hvis han havde formaaet det. Ja, han var saa ivrig i denne Henseende, at han endog aldeles havde brudt Omgang og Venskab med Hofapotheker Werner, fordi denne endnu satte Priis paa Astrologien og desuden offentlig paastod, at den bekjendte Bøttiger virkelig havde været i Besiddelse af den Kunst, at forvandle uædle Metaller til Guld.

I gamle Dage manglede Tvivlen dog almindelig den dristige, gjennemtrængende Consequens, som den i senere Tider har antaget; og hvormeget man end tvivlede paa verdslige Ting, saa strakte Vantroen sig sjelden til religiøse Materier. Heraf kan det maaskee forklares, at Rosenfeld, der ellers var saa lidet troende, dog paa det strengeste iagttog de Ceremonier, som den protestantiske Religion foreskriver, hvorimod alt Papisteri, som han kaldte det, var ham i Hjertet forhadt; ja her kunde ikke engang den Ærbødighed, han følte for det kongelige Huus, der, som bekjendt, havde omskiftet den protestantiske Tro med Katholicismen, holde ham tilbage, og han havde gjerne, som en ny Billedstormer, ikke ladet Steen paa Steen tilbage af det katholske Capel, hvis det havde staaet til ham. Saameget desto forunderligere var det da, at han aldrig lod de Helgenbilleder, der vare indvævede paa Theodors Kammer, overmale. Grunden til denne Fremfærd var maaskee den Kjærlighed, han endnu følte for sin afdøde Kone, der var opdragen i den katholske Religion, og som hver Dag, trods alle Rosenfelds Indsigelser, havde foretaget sine Andagtsøvelser i dette Værelse, ja der endelig var død og havde ligget Liig deri. For Resten elskede han ikke dette Værelse, ja forunderligt var det, at han, der ellers spottede med Menneskets Frygt for den usynlige Verden, havde fastsat som en Regel aldrig at gaae derind alene. Heller ikke vilde han, hvor høit han end havde elsket sin Kone, lade hendes Billede flytte ind i sit eget Kammer. Heraf sluttede Theodor, at der i Rosenfelds Indre trods alle hans Kampe mod Overtro, dog endnu fandtes en Krog, der ikke var ganske befriet derfra, hvilket flere Begivenheder, der senere indtraf, virkelig ogsaa syntes at bekræfte.

For Resten var Rosenfeld, som ofte er Tilfældet med dem, der ikke sætte stor Priis paa det Aandelige, temmelig verdslig stemt og foragtede ingenlunde den ydre Glands. Især var han stolt af, at han paa mødrene Side nedstammede fra et adeligt Huus, hvoraf enkelte Medlemmer endnu levede i temmelig Anseelse ved Hoffet. Naar Nogle af disse adelige Slægtninge vilde besøge ham, da ansaae han det for en stor Lykke; ja efter enkelte henkastede Ytringer kunde man endog formode, at det ikke vilde være ham ukjært, om han ved at bortgifte sine Døttre til Adelsmænd, kunde opfriske den Glands, som hans Moder ved at ægte en Borgerlig havde givet Slip paa.

Imidlertid var hans Forfængelighed ikke saa stor, at den bragte ham til at foretrække en ødelæggende Glimmer for en paa Flid, Orden og Tarvelighed grundet Velstand; tvertimod havde den almindelige Levemaade i hans Huus, ligesom hans Møbler, et gammeldags Tilsnit; han var ogsaa meget arbeidsom og havde hidindtil næsten uden Andres Hjælp bestyret sine vigtigste Forretninger. Dog mærkede han tilsidst, at hans Kræfter aftoge, og at han trængte til en duelig Medhjælper; dette var Aarsagen, hvorfor han anmodede Theodor om at opgive det juridiske Studium for det chemiske, hvortil denne ogsaa let lod sig overtale. Theodor begyndte da nu at arbeide i sin Onkels Laboratorium og levede i Førstningen meget tilfreds i Dresden, især fordi han vidste, at han hver Dag, naar han havde tilendebragt sit Arbeide, skulde tilbringe Aftenen i Selskab med den smukke Manon, der, ligefra den Time, hvori han traadte ind i Rosenfelds Huus, havde vundet et stort Herredømme over hans Sjæl.

Veronica derimod sad almindelig om Aftenen alene

paa sit Kammer; hvad hun der foretog sig, fik Ingen saa let at vide. Naar hun imidlertid engang imellem lod sig see, da var det intet godt Tegn, thi da kom hun som oftest blot for at yttre sin Vrede over en eller anden Forsømmelse eller Ulydighed, som hun troede at Tjenestefolkene havde viist hende. Da nu Madame Wolfgang ikke altid holdt sig fra at give hende skarpe Gjensvar, saa kunde, som det saa tidt skeer, heftige Scener opstaae over Ubetydeligheder, der ikke vare al den Larm værd.

Om Søndagen og paa høie Fester undlod den største Deel af Familien sjelden at gaae i Kirke og høre Gudstjenesten; ogsaa Rosenfeld gik i Almindelighed derhen; dog fandt han sig i, at Enhver, der ikke havde Lyst at gaae med, blev hjemme. Desto ivrigere vaagede derimod Madame Wolfgang over, at ingen Forsømmelse i denne Henseende fandt Sted; i Særdeleshed paamindede hun hver Søndag Veronica om dog ogsaa at følge med, hvorfra denne under allehaande Paaskud søgte at unddrage sig. Ja engang, omtrent fjorten Dage efter Theodors Ankomst, erklærede hun endog ligefrem, at hun ikke oftere vilde gaae i Kirken. „Har De aldrig nogen Trang til at høre Guds Ord?“ spurgte Madame Wolfgang. „Gaa De kun alene!“ sagde Veronica, „det er et passende Arbeide for Dem, men jeg følger Dem ikke; jeg kjeder mig altformeget ved denne Stillesidden; jeg fryser desuden i Kirken og kan neppe holde Opmærksomheden vedlige et Øieblik. Ja jeg har næsten aldrig kunnet fatte Sammenhængen i nogen Præken, og naar jeg en enkelt Gang var i Stand dertil, da hørte jeg, hvad jeg alt længe vidste, og hvad der ikke er Umagen værd at bryde sit Hoved med.“ — „Finder Du da heller ingen Glæde i at høre Sangen og den deilige Musik?“ spurgte Manon.

„Sangen! skal jeg glæde mig ved den? Den Ene synger jo i Munden paa den Anden, det er lutter falske Toner, hvorved man faaer Ondt i Ørene; men selv om de sang rigtig, vilde det dog være lige kjedsommeligt; thi de bedrøvelige Choraler klinge jo, som om der spilledes til en Begravelse." — „Elsker De da ikke Musik?" spurgte Theodor. „Jo, naar jeg maa dandse dertil; den klingende Tamburin, hvorefter Negerne dandse i min Moders Fædreland, er mig kjærere, end alle Orgeltoner." — „Meer end Tamburinen elsker De nok den Klang, Sølvet giver, naar det falder i Kisten," sagde Madame Wolfgang. „De vilde vel heller ikke foragte den Klang," svarede Veronica, „hvis De havde Leilighed til at høre den oftere, men saadan gaaer det, naar man ikke har mere at vente af denne Verden, da haaber man at finde Erstatning i Evigheden; dog kunde det være, at man forregnede sig, Madame Wolfgang." Dermed ilede hun, uden at vente Svar, op paa sit Værelse, hvor hun lukkede sig inde, til Gudstjenesten var forbi.

Samme Dags Aften sad Theodor som sædvanlig med Madame Wolfgang, Felicitas og Manon i Rosenfelds Dagligstue; Rosenfeld selv var ikke hjemme, og Veronica lod sig i Begyndelsen heller ikke see; dog pludselig hørtes hendes Trin paa Gangen, og kort efter styrtede hun i heftig Bevægelse ind i Værelset. Hun saae meget pyntet ud og var nylig kommen hjem fra Byen; hendes tykke, dunkle Haar hvirvlede sig i Uorden om hendes Hoved og dækkede en Deel af det skjønne Aasyn, hvori en stærk Lidenskab var udtrykt. „Hjælp mig!" sagde hun, „hav Medlidenhed med mig! jeg er forraadt og fortabt, jeg er et ulykkaligt Menneske." Under disse Ord blegnede hun og kastede sig fortvivlet paa en Stol.

Madame Wolfgang og Manon, der troede, at hun var besvimet, ilede hende til Hjælp, Theodor hentede Vand og besprængte hendes Ansigt dermed. „Nei,“ sagde hun, idet hun igjen samlede sine Kræfter og reiste sig op, „nei, jeg er ikke besvimet, jeg veed fuldkommen, hvad jeg siger, jeg har mine Lemmer i min Magt; men jeg har lidt et Tab, som jeg vanskelig i mit Liv vil forvinde.“ — „Hvad er det, Jomfru Veronica? har Nogen bestjaalet Dem?“ spurgte Madame Wolfgang. „Bestjaalet, siger De! Ja, De har Ret, man har sikkert bestjaalet mig, sikkert, men Alt skal undersøges, De selv, Madame Wolfgang, og Pigerne og Manon og Felicitas og De, Theodor, De maae Alle aabne Deres Gjemmer, Ingen i det hele Huus skal gaa fri.“ — „Vogt Dem vel for hvad De siger, Jomfru! det er en egen Sag at beskylde Folk for Tyveri.“ — „Ak, Alt, ja næsten Alt, hvad jeg i den sidste Tid har erhvervet,“ sagde Veronica, „hvad jeg har kæmpet for, hvad jeg har foretaget Handlinger for, ved hvilke I Andre vilde forbauses, hvad jeg har betalt dyrere, end Nogen af Eder tænker eller troer, det er nu tabt, uigjenkaldelig tabt; thi om jeg vinder andre Skatte i Stedet, det er dog ikke den, den seer jeg aldrig meer i dette Liv.“ Saaledes vedblev hun at tale længe, medens hun udgød Strømme af Taarer, og kun med Vanskelighed erfarede de Andre, hvad hun egentlig havde tabt. Endelig tilstod hun, at hun nylig var kommen hjem med en Diamant af stor Værdi; hvordan hun havde faaet den, vilde hun ikke sige, men hun havde fæstet den foran sit Bryst og havde den endnu, da hun var nogle Skridt borte fra sit Hjem; dog, da hun kom paa sit Kammer, savnede hun den, og den var ingensteds at finde. „Du maa ikke tabe Modet,“ sagde Manon, „vi vil søge igjen.“

— „Ak, jeg har søgt overalt, paa Gaden, paa Trappen, paa Gangen til mit Kammer, i Kammeret selv, paa Gulvet, paa alle Borde, men Alt er forgjæves.“ — „Jeg har gode Øine,“ sagde Felicitas, „hvad giver De mig, hvis jeg finder den?“ — „Hvis du finder den — ak, men det er umuligt — dog, hvis Du finder den, vil jeg give Dig dens halve Værdi — nei den halve, det var formeget, men jeg vil give Dig en Trediedeel — ja, jeg vil give Dig saare meget og takke Dig ovenikjøbet og bære Dig paa Hænderne hele mit Liv; derfor søg, Felicitas! vi vil Alle søge — jeg er kun endnu noget mat — men lad Pigen tænde Lygten igjen, saa vil jeg selv være med.“ — „Bliv, Felicitas!“ sagde Manon, „jeg skal sige Pigen Beskeed.“ Dermed ilede hun ud, men Madame Wolfgang udbrød: „Der kan De see, hvortil det fører at tilbede Guldkalven, Jomfru Veronica; Rigdomme flyde bort, ligesom Vanddraaber i et Sold, siger den høiærværdige Pastor Valentiner, og naar vi mindst tænke det, svigte denne Verdens Glæder os. De skulde være gaaet i Kirke i Formiddags, istedenfor at gaae Gud veed paa hvilke Veie siden efter, De skulde have hørt Guds Ord og taget dem til Hjerte, da havde De eiet en Skat, som De aldrig kunde miste, og som Ingen kunde stjæle fra Dem.“

I dette Øieblik traadte Manon igjen ind. „Berolige Dig! sagde hun, „hvis det er muligt, skal Du faae din Diamant igjen, men findes den ikke, maa Du trøste Dig, som Du kan, Du er jo dog en rig Pige selv uden den.“ — „O, jeg vidste det,“ svarede Veronica, „Ingen af dem Alle, ikke engang min egen Søster, deeltager i min Sorg; I faae mig gjerne forarmet og ulykkelig, og nu ere I nærved at faae Eders ondskabsfulde Ønske opfyldt.

Intet paa Jorden har jeg derfor at stole paa uden hine Skatte, som I misunde mig; de have hvilet i mine Gjemmer, de forlode mig hverken Dag eller Nat, de have smilet til mig, naar hele Verden betragtede mig med Vrede, de vare min Trøst i Sorgen, og jeg har leget med dem i min Eensomhed og glædet mig derved, men nu er al min Glæde forbi." — „Havde De skjænket Deres Skat til de Fattige," sagde Madame Wolfgang, „saa havde De havt Deres Løn i Himlen, istedenfor at De nu kun har Bedrøvelse og kan vente Løn for Deres Gjerninger paa et andet Sted." En stærk Forbittrelse malede sig ved disse Ord i Veronicas Træk, og al hendes Sorg syntes et Øieblik at vige for Vreden og for Hadet. — „Skjænker De Deres Penge til de Fattige?" sagde hun; „de Penge, som De vinder i dette Huus, Gud veed, paa hvad Maade, skjænker De dem til de Fattige? Var det saa, da kunde neppe Deres Datter gaae klædt som en lille Prindsesse, skjøndt hun dog ei er bedre end en Tjenestepige; men De feiler, hvis De troer, at denne Spindelvævsdragt er en sikkrere Eiendom end mine Skatte." Dermed foer hun hen til Felicitas og trak hende saa heftig i Kjolen, at der gik et stort Hul deri. „Det er afskyeligt af Dig," raabte Manon; Madame Wolfgang derimod mælede intet Ord, men reiste sig op og gik ud af Værelset; imidlertid saae Theodor hendes Læber bæve af undertrykt Vrede. Paa samme Tid begyndte Felicitas bitterlig at græde. „Hvor kunde Du dog bringe det over dit Hjerte saaledes at krænke den stakkels Felicitas, der dog sikkert ikke har saamange Glæder at vente i sit Liv?" sagde Manon. „Jeg skal ikke være den eneste Bedrøvede," sagde Veronica, „mine Fjender skulle heller ikke triumphere." — „Kom Felicitas!" vedblev Manon, „jeg skal

vel skaffe Dig en ny Kjole igjen, men lad os forlade dette Sted, det er ikke godt at dvæle i hendes Nærhed." Efter disse Ord gik begge Pigerne, men Veronica blev tilbage tilligemed Theodor.

Veronica syntes nu at tælle Noget paa sine Fingre, og hendes Læber bevægede sig, uden at Theodor kunde høre, hvad hun sagde. „Hvor kunde De dog nænne saaledes at bedrøve den stakkels Felicitas, der dog aldrig lægger Dem noget i Veien?" spurgte Theodor. Hun svarede Intet og syntes endnu nedsjunken i sine Beregninger, endelig reiste hun sig med de Ord: „Nei, det varer forlænge, jeg vil selv søge." Idet hun nærmede sig til Døren, aabnedes den udenfra, og Felicitas traadte ind igjen; hun havde endnu Taarer i sine Øine og holdt den kostbare Diamant i Haanden. „Der er den," sagde hun, „den var falden ned igjennem en Aabning i Trappen." Med disse Ord lagde hun Diamanten paa Bordet og gik. „Himlen være lovet! raabte Veronica, idet hun med Begjærlighed greb den og ilede ud af Værelset dermed.

Kort efter, medens Theodor endnu var alene i Værelset, kom Veronica tilbage; hendes Kinder havde nu vundet deres gamle Farve igjen, og hun nærmede sig med den største Venlighed i det skjønne, forførerisle Aasyn. „De fordømmer mig vist," sagde hun, „men De kjender ikke Grunden til min Opførsel; tro De mig, Felicitas og hendes Moder ere Husets Undergang og Fordærvelse." — „Imidlertid tilføiede De dog Felicitas en ufortjent Krænkelse," svarede Theodor, „og til Løn derfor bragte hun Dem Deres Diamant igjen." — „Ja, det var ingen Sag for hende; thi den laa hende lige for Næsen." — „De burde dog i det mindste takke hende og bede hende om

Forladelse." — „Nu ja, jeg har et forsonligt Hjerte, vær De da heller ikke uforsonlig, thi Dem har jeg dog intet Ondt tilføiet." Dermed rakte hun ham sin lille hvide Haand, som han ei kunde undslaae sig for at modtage.

„Hør, Theodor!" blev hun ved, „jeg har Noget at sige Dem: Min Fader kom i dette Øieblik hjem, jeg lyttede ved Døren og hørte, at Madame Wolfgang forklagede mig. Nu skal jeg da betale den tossede Kjole langt dyrere, end den er værd, kan jeg tænke. Jeg vidste i Sandhed ikke, hvad jeg foretog mig, da jeg rev den i Stykker; jeg var fra mig selv, og jeg troer virkelig, at der var et Hul deri i Forveien; ja jeg er næsten vis derpaa. Ikke sandt Theodor? Betænk Dem vel, De har sikkert ogsaa seet det, tal derfor min Sag! Vær mig tro!" sagde hun med funklende Øine, „og jeg lover Dig engang en Løn, der skal overgaae dine dristigste Forventninger." I samme Øieblik følte Theodor, at hendes lille Fod berørte hans og meddeelte ham et Tryk, der, til Trods for hans Misbilligelse, virkede paa ham med en elektrisk Kraft. Imidlertid fattede han sig snart, og da Rosenfeld i dette Øieblik traadte ind med Madame Wolfgang og afforbrede Theodor hans Vidnesbyrd, sagde han, hvad han vidste, uden at lade sig vildlede af Veronicas Vink. Rosenfeld blev da meget forbittret og erklærede, at hun, hvis hun vilde blive et Øieblik længere i hans Huus, skulde erstatte Madame Wolfgangs Tab. „Gud bevare mig fra hendes Penge!" sagde Madame Wolfgang, „det er uretfærdigt Gods, der ingen Velsignelse bringer." — „Vil ikke De tage dem, saa vil jeg," svarede Rosenfeld, „og jeg skal nok sørge for, at Felicitas faaer en smuk Kjole igjen." Veronica maatte nu hente de Penge, hendes Fader forlangte, da han ellers truede

med at lade hendes Værelse opbryde. Hun bragte dem med stor Bedrøvelse, og det varede længe, inden hun kunde fatte sig igjen. Men endelig, da Rosenfeld var gaaet, tørrede hun sine Øine, nærmede sig til Theodor, betragtede ham med et selsomt Øiekast og sagde: „Tak, Fætter, for Deres Vidnesbyrd! det glemmer jeg Dem ikke saa hurtig." Dermed ilede hun bort og slog Døren i efter sig.

Fjerde Capitel.

„Nu er hun Deres Fjende," sagde Madame Wolfgang, da Veronica var borte, „tag Dem i Agt for hende!" — „Hvad vil hun gjøre mig," spurgte Theodor, „naar jeg trolig opfylder, hvad jeg skal?" — „Nu, et ondt Menneske kan skaffe os mange Sorger her i Verden, vogt Dem derfor vel og gaa den lige Vei! saa har det Onde ingen Magt."

I dette Øieblik kom Manon tilbage. „Det smerter mig, Theodor, at De har været Vidne til et saadant Optrin," sagde hun, „men De seer nu, hvorledes Veronica er; jeg for min Del har vænnet mig til at betragte hende som en Ulykkelig, der undertiden har et Anfald af Affindighed, og saaledes forholder det sig vel ogsaa; thi den Lidenskab, der behersker hende, er jo virkelig beslægtet med hvad vi i andre Tilfælde give Navn af Vanvid." — „Ja, ja," sagde Madame Wolfgang, „galt er det, men galere vil det blive, naar Hr. von Marwitz kommer tilbage." — „Hvem er Hr. von Marwitz?" spurgte Theo-

vor, medens han opmærksomt betragtede Manon, der syntes at skjælve, da dette Navn blev nævnet. „Hr. von Marwitz!“ svarede Madame Wolfgang, „nu, ham vil De nok lære at kjende; han er langt ude i Slægt med Doctor Rosenfeld; naar han er hjemme, kommer han her ofte nok, men nu er han i Warschau med Grevinden.“ — „Hvad er han da?“ — „Han er Cavaleer hos Grevinde Orselska, og der gives dem, som sige, at han er meer endnu.“ — „Og hvem er da Grevinde Orselska?“ — „Ei, har De aldrig hørt tale om hende? Hun er jo Kongens Datter, netop den, han holder mest af; hendes Moder var af ringe Stand, og Datteren var i lang Tid forskudt, men derpaa kom hun i stor Glands og Anseelse.“ — „Nu er Klokken ti, Børn!“ raabte Rosenfeld; i samme Øieblik slog Uhret ti Slag og Gjøgen sang sin sædvanlige Sang, hvorpaa Familien skiltes ad, og Theodor ilede op paa sit Værelse.

Neppe befandt han sig her, før han saae en stærk Lysning i Veronicas Kammer. Da han nu meente at skylde sin egen Sikkerhed nøie at agte paa hendes Handlinger, slukkede han efter nogen Betænkning sit eget Lys og aabnede sagte Vinduet. Herved blev det ham muligt, uagtet hendes Kammer ikke laae ganske ligeoverfor, men lidt paa skraa for hans, at iagttage hver af hendes Bevægelser, ligesom om han havde befundet sig i Værelse med hende. Han bemærkede da, at hun tog tre Lys og stillede dem paa et stort Bord; derpaa aabnede hun et Skab i Væggen og tog flere Ruller med Penge ud deraf; nu lagde hun de blanke Sølvdalere, den ene ved Siden af den anden, paa Bordet og fyldte det næsten med Penge, der dannede flere regelmæssige, fra hverandre adskilte Fiirkanter. Theodor troede at bemærke, at en af Rul-

lerne var mindre end de andre, og sluttede deraf, at det var den, hvoraf hun nylig havde betalt den sønderrevne Kjole. Veronica udbredte ogsaa denne Rulle paa Bordet og betragtede den med et veemodigt Blik; paa samme Tid troede Theodor at høre et dybt og underligt sørgmodigt Suk, der trængte sig fra hendes Læber gjennem den stille Nat. Endelig satte hun sig rolig ned ved Bordet, med Øinene stift heftede paa det blanke Sølv. I dette Øieblik sprang den store graa Kat, som vi forhen have omtalt, og som var det eneste Dyr, hvilket hun taalte omkring sig, op paa hendes Skulder, og det saae næsten ud som Virkningen af en Talisman, da den skjønne Pige saaledes sad ubevægelig, med Øinene ligesom fastnaglede til Metallet, medens det store laadne Dyr derimod bestandig bevægede sig paa hendes Skuldre, hvilket hun dog aldeles ikke syntes at mærke. Endelig reiste hun sig og lod sin Haand glide hen over Dyrets krummede Ryg, hvorpaa den sprang ned; nu samlede hun igjen Pengene sammen og lagde dem Rulle for Rulle tilbage i Skabet, medens den store Kat ledsagede hende ligesom en Skjødehund.

Da dette Arbeide var til Ende, fulgte et andet Optrin: Veronica aabnede et andet Skab, hvoraf hun fremtog flere kostbare Smykker, som hun ligeledes lagde paa Bordet. Derefter ilede hun bag et Skjærmbræt og kom efter nogen Tid tilbage, klædt i en kostbar Dragt af hvid Silke; hun fæstede nu et Par glimrende Ørenringe i sine Øren, tog en Mængde Ringe paa sine Fingre, omgav sine fyldige og næsten nøgne Arme med gyldne Smykker, bandt en Snor af røde Koraller om sin hvide Hals; foran det svulmende Bryst fæstede hun derpaa den glimrende Diamantnaal, som hun nylig havde tabt, og som Felicitas havde fundet igjen; den var dannet som en Piil og ud-

kastede stærke Straaler til alle Sider. Endelig omgav hun de dunkle Lokker med en prægtig rød Turban, hvorefter hun blev staaende foran Speilet og betragtede sig selv. Theodor studsede ved at see hende i denne glimrende Dragt, der ikke blot i Kostbarhed overgik Alt, hvad unge Piger af hendes Stand ved de høitideligste Leiligheder pleiede at bære, men som endog vilde have udmærket hende ved det største Hof. Hendes Yndigheder syntes virkelig at forøges i denne Klædedragt, og hun dvælede længe med Velbehag i Betragtning af sig selv; derpaa ilede hun hurtig tilbage, og ligesom om hun endnu havde besindet sig paa et nyt Tillæg til sin Pynt, hentede hun et langt Shawl af samme Farve som hendes Turban, hvilket hun kastede paa skraa over en af sine Skuldre, og hvormed hun draperede sig, saa at det næsten fik Udseende af et Axelskjærf. Nu gjemte hun de tilbageblevne Smykker i det Skab, hvorfra hun havde hentet dem, derpaa nærmede hun sig atter til Speilet, nikkede venlig til sit eget Billede, dreiede sig flere Gange rundt, idet hun bestandig stræbte at vende Øinene henimod Speilbilledet, og blev endelig staaende ligesom nedsjunken i Beundring over sin egen Herlighed og Skjønhed.

Da hun havde staaet nogle Minuter i denne Stilling, vendte hun pludselig Ansigtet mod Døren og syntes med Opmærksomhed at lytte til Noget. Efter et Øieblikś Betænkning ilede hun bort, kastede en Kaabe om sin rige Dragt og aabnede derpaa Døren, hvoraf til Theodors Forbauselse en lille Mand traadte ind, i hvilken han gjenkjendte den Veiviser, der ved hans Ankomst til Dresden ledsagede ham til Rosenfelds Huus, og som dengang kaldte sig Isak Amschel. Veronica og Isak kom snart i en ivrig Samtale med hinanden, den sidste sprang

flere Gange omkring i Værelset med selsomme Fagter, og hans Ansigtsmuskler svulmede ligesom i en voldsom Lidenskab; endelig bleve de Begge stille; Isak trak nu flere Ruller med Penge frem, som han lagde paa Bordet; Veronica tog dem, talte dem nøie og gjemte dem forsigtig, dog ei i Væggen, maaskee fordi hun ikke vilde vise Isak sit hemmelige Gjemmested, men i en Koffert, som hun med største Omhu lukkede i Laas. Kort efter slukkede hun de to Lys og tog det tredie i Haanden, hvorpaa Begge nærmede sig til Døren. Nu gik Isak ud, Veronica blev derimod staaende paa Dørtærskelen; derpaa slukkedes pludselig Lyset og de forunderlige Billeder forsvandt i Mørket, medens Theodor ikke engang var sikker paa, om Veronica blev i Værelset, eller om hun fulgte med den lille Isak; dog ansaae han det, efter nogen Eftertanke, for en Urimelighed at antage det Sidste.

Den næste Morgen, da Theodor vaagnede, saae han Gjenskinnet af et Lys i sit Værelse og bemærkede atter, at dette Gjenskin kom fra Veronicas Kammer. Han sprang derfor hurtig ud af Sengen, og uagtet hans Samvittighed ikke ganske billigede, at han saaledes flere Gange belurede hende, var hans Nysgjerrighed dog saa stor, at han ikke kunde undlade at aabne sit Vindue, dog med samme Forsigtighed som Aftenen forhen. Han saae da igjen Veronica i den samme Dragt, hvori han havde seet hende den forrige Aften. Hun var blegere end sædvanlig og syntes nu sysselsat med at afklæde sig. Theodor troede da ikke længere at burde tillade sig at see derover, hvorfor han atter lukkede sit Vindue. Kort efter hørte han Madame Wolfgang klirre med hendes Nøgler og stod nu op, efterat have tilbragt en stor Deel af Natten uden Søvn.

Uagtet Theodor vel følte nogen Undseelse over den Rolle, han i disse natlige Optrin havde spillet, saa greb han dog Leiligheden, da de Andre, med Undtagelse af Rosenfeld og Veronica, den næste Aften vare forsamlede i Dagligstuen, og fortalte, hvad han den forrige Nat havde seet. Imidlertid omtalte han ikke den Mulighed, at Veronica havde forladt sit Værelse med Isak, da han aldeles ingen Vished havde i denne Henseende, og da en slig Formodning tvertimod forekom ham aldeles usandsynlig. Manon og de Øvrige hørte med Opmærksomhed paa hans Fortælling, dog uden at yttre stor Forundring derover; kun Madame Wolfgang blev noget vred og sagde: „Saa har hun laant ham en Hovednøgle, ellers var han aldrig kommen herind; for Resten har jeg længe vidst, at han handlede for hende og hjalp hende med at skrabe Penge sammen." — „Efter hvad De selv har oplevet og seet," bemærkede Manon, „saa veed De nu ligesaa godt som vi, at Pengebegjærlighed er Veronicas værste og mest indgroede Feil." — „Nei, den værste ikke," sagde Madame Wolfgang, „hendes Misundelse, List og Ondskab ere værre endnu." — „Hvordan er det muligt," spurgte Theodor, „at hun i saa ung en Alder kan være hildet i en Last, der dog som oftest først ret pleier at udvikle sig i ældre Aar?" — „Ak, allerede i hendes tidligste Barndom," svarede Manon, „saalænge jeg selv kan huske tilbage, var hendes Sjæl fangen og behersket af Gjerrigheds Aand; allerede som Barn begyndte hun at samle, allerede den Gang saae jeg hende ofte, netop saaledes som De beskriver det, at sidde hensjunken i forunderlige Drømme foran et Bord, fyldt med Sølvpenge, i hvis Beskuelse hendes Sjæl tabte sig; ja ikke blot Penge sparede hun sammen, men ethvert Legetøi,

ethvert Lækkeri vidste hun at gjemme og bevare, længe efterat jeg havde bortkastet eller fortæret min Andeel. Det var da hendes største Glæde at kalde mig hen i en Krog og vise mig, hvad hun havde gjemt, som en sjelden Skat, men jeg maatte ikke røre derved, ja knap nærme mig dertil, kun betragte det i Frastand, hvorpaa det atter blev gjemt, og det med en hemmlighedsfuld Glæde, ja med en Andagt, som havde det været Nøglen til Himlens Salighed, og som jeg kun kan ligne med den Følelse, hvormed jeg siden har seet, at de Katholske betragte Helgenes Levninger." — „Erindrer Du hendes Guitarre, Manon!" spurgte Felicitas, „som hun endnu gjemmer paa?" — „En Guitarre!" udbrød Theodor, „hun elsker jo dog ikke Musik." — „Nei," svarede Manon, „men dette er et kostbart Instrument, indlagt med Sølv og Elfenbeen; hun fik den til Foræring af sin Tante, da hun var fjorten Aar gammel. Jeg husker vel med hvilken Veemod og Længsel jeg betragtede det indlagte Arbeide og hørte Strengenes selsomme Klang, thi jeg følte den uimodstaaeligste Drift til at fremlokke de skjønne Toner af dens Indre, men det blev mig aldeles ikke tilladt." — „Ja, endnu den Dag i Dag maa Ingen af os nærme os til den," sagde Felicitas, „hun gjemmer den i et kostbart Foderal og viser os den kun undertiden i Frastand, men selv Manon, som dog nu spiller saa smukt, maa aldrig tage den i sin Haand. Veronica bruger den ikke selv og tillader heller ingen Anden at bruge den." — „Du maa ikke blive saa heftig," sagde Manon. — „Hun er ogsaa oudskabsfuld, det er vist," vedblev Felicitas; „husker Du ikke hvorledes hun bar sig ad, da Du engang i din Barndom havde forseet Dig og skulde straffes?" — „Jeg tænker, at vi alt længe nok har talt om hendes Udyder," svarede Manon,

„i det mindste kjender Fætter Theodor dem nu og kan vogte sig derfor; for Resten er hun jo dog heller ikke ganske berøvet gode Egenskaber." — „Hvad er det for Egenskaber?" spurgte Madame Wolfgang," dem kjender jeg ikke." — „Hun er jo dog ofte meget elskværdig, ja ogsaa til en vis Grad tjenstvillig og venlig, naar hun er i godt Lune." — „For hendes Tjenstvillighed bevare os Gud!" sagde Madame Wolfgang, „vogt Dem vel for den, Hr. Theodor! og i hvilken Nød De kommer i denne Verden, saa underskriv aldrig noget Gjældsbrev til hende." — „Nei, for Himlens Skyld!" udbrød Manon. — Skulde jeg nogensinde komme i den Fristelse," svarede Theodor, „saa vil Tanken om Dem, Manon, være langt mere, end der behøves for at holde mig derfra."

Nu opstod der en kort Taushed; derefter henvendte Theodor Talen til Felicitas, og spurgte, hvad det var for en Begivenhed i Manons Barndom, hvortil hun nylig havde sigtet. — „Manon vil jo ikke, at vi skal tale derom," svarede Felicitas. — „Mig kan De sagtens sige det, jeg skal ikke misbruge Deres Tillid," sagde Theodor. — „Nu," sagde Manon, „for at De ikke skal ansee Sagen for vigtigere, end den er, saa vil jeg hellere fortælle Dem den Ubetydelighed, der har frembragt saa stærkt Indtryk paa Felicitas. Jeg var et temmelig behændigt Barn og klavrede gjerne omkring, hvilket dog min Moder, der frygtede for, at jeg skulde falde ned og komme til Skade, strengt forbød mig. Engang blev jeg overrasket af Veronica, medens jeg trods Forbudet ikke blot var krøbet op paa et Loft, men endog havde sat mig paa tværs over en Bjælke, der strakte sig langt ud over den store Loftstrappe, og jeg svævede saaledes ligesom i Luften over en Afgrund. I denne Tilstand var

jeg meget lykkelig; jeg forestillede mig, at jeg sad til Hest, og travede lystig afsted. Da kom Veronica og neppe saa hun mig, før hun, trods alle mine mine Bønner og Forsikkringer om ei at ville gjøre det oftere, løb ned til min Moder og angav mig. Jeg blev nu hentet ned og stærkt irettesat, hvorpaa min Moder gik bort. Da traadte Veronica med det venligste Ansigt hen til mig og sagde: „Nu troer Du nok at være fri, lille Manon, men det er langtfra: Moder gik kun for at hente et Riis; nu kommer hun strax, saa skal Du see, saa vil Du først faae den rette Straf at føle.“ Da jeg imidlertid saae Veronicas venlige smilende Aasyn, blev jeg staaende ganske rolig, thi jeg kunde ikke troe Andet, end at det var hendes Spøg. Det varede dog ikke ret længe, før jeg erfarede at det var Alvor, thi min Moder kom nu tilbage, og jeg blev strengt straffet.“ — „Ja, og hvad der var det Allerværste,“ sagde Felicitas; „midt under Straffen stod Veronica ganske rolig og saae derpaa, og fortærede med største Lyst en Fersken, hun nylig havde faaet.“ — „Deres salig Moder handlede ikke ret imod Veronica,“ sagde Madame Wolfgang, „det var dog hende, der fra først af forkjælede hende.“ — „De maa have været et smukt Barn, Manon,“ udbrød Theodor, „jeg seer Dem endnu i mine Tanker sidde paa den farlige Bjælke og stirre ned i den dybe Afgrund.“ — „Lad os nu tale om andre Ting,“ sagde Manon, „og lad det om muligt være sidste Gang vi saaledes omtale Veronica.“

Efter nogen Tid hørte de en sagte Lyd ved Døren, og strax efter traadte Veronica ind, for, som hun foregav, at tænde sit Lys. „God Nat, allesammen!“ sagde hun tilsidst, „det vidste jeg nok, at jeg fik et godt Skudsmaal, naar jeg var i Eders Hænder. God Nat, Fætter Theo-

dor! De har fortræffelige Anlæg til at blive en Spion." Dermed gik hun, og slog efter Sædvane, naar hun var vred, Døren i efter sig. — „Hun har lyttet ved Døren," sagde Madame Wolfgang. „Hvad jeg har sagt, maatte hun meget gjerne høre," svarede Manon.

Fra den Tid af vare Veronicas Vinduer bedækkede med Forhæng, saa at Theodor ikke mere kunde see ind i hendes Værelse; men Madame Wolfgang lukkede nu ogsaa med dobbelt Ængstelighed alle Husets Døre hver Aften, for at ingen Fremmed om Natten skulde snige sig ind.

Femte Capitel.

Doctor Rosenfeld, der af Naturen var temmelig videbegjærlig, havde i sin Ungdom ikke blot ladet sig nøie med at studere sit Fag, men han havde ogsaa paa sine Reiser anvendt en Deel Tid paa at betragte, hvad der blev ham anpriist som det Seeværdigste og Bedste i de Egne, hvorigjennem han kom. Men eftersom de, der gave ham slige Anviisninger, ikke altid selv havde et aabent Øie for det Gode, saa uddannedes hans Smag ikke synderlig derved, tvertimod hændte det ham ofte at tage Skallen istedenfor Kjærnen.

Uagtet han saaledes neppe fortjente Navn af en Kunstkjender, havde han alligevel, ved at see allehaande Gjenstande, faaet Lyst til at samle Sjeldenheder, af hvilke han dog helst kjøbte dem, der ikke kostede for meget. Blandt Andet eiede han ogsaa en lille Myntsamling, som i det mindste var ham selv til megen Glæde. Stort

Værd havde vel denne Samling ikke; det Meste deraf bestod i gamle saakaldte Familiemynter, ligeledes af Kobberpenge fra de romerske Keiseres Tid, saaledes som man endnu den Dag i Dag opgraver dem, og blandt disse fandt ikke engang noget stort Udvalg Sted, da de fleste Exemplarer netop vare fra den sildigste Keiserperiode. Af græske Mynter eiede han ingen; derimod havde han, foruden den Mængde Medailler, der vare slagne i Dresden i August den Andens Regjeringstid, vidst at skaffe sig enkelte Sølv- og Guldstykker fra Middelalderen, som ikke vare aldeles uden Interesse for dem, der forstaa sig paa slige Sager, og som Nysgjerrige undertiden kom for at see, ved hvilken Leilighed Rosenfeld med stor Beredvillighed forevifte og forklarede Alt.

En Formiddag kom saaledes en Mand til ham, der gav sig ud for en fremmed Reisende og bad om at see de Mærkværdigheder, der, efter Fleres Beretning, skulde findes i hans Myntcabinet. Rosenfeld, der just ikke var vant til, at fremmede Reisende fandt hans Myntcabinet saa mærkværdigt, var strax villig og ledte den videbegjærlige Gjæst gjennem sit Laboratorium, hvori Theodor netop arbeidede, og hvorfra der var en Indgang til Myntcabinettet. Den Fremmede blev et Øieblik staaende foran Theodor, der var i Færd med at berede nogle Metalsammensætninger, og spurgte ham, om han ogsaa ret forstod at behandle Metallerne. „Ganske ubekjendt er jeg ikke med deres Behandling," svarede Theodor, „og ved at følge min Morbroders Anviisning lærer jeg den hver Dag bedre." — „Nu, det er skjønt, min unge Ven," sagde den Fremmede, „skam Eder blot aldrig ved denne Kunst, thi den, der for Alvor kjender den, kan ingensteds mangle det Nødvendige; tvertimod, han har Prophetens

Oliekrukke i sit Huus, hvilken fyldes af sig selv igjen, hver Gang den er bleven tom." — „I taler særdeles forstandigt, min Herre," sagde Rosenfeld, „kom, Theodor, lad Arbeidet staae saalænge! Du har endnu aldrig seet min Samling og kan da faae den at see ved denne Leilighed." — „Vogt Eder vel, naar I tilbereder de flygtige Metaller!" sagde den Fremmede, „I veed jo, at der findes giftige Fugle derimellem." — „Ei," svarede Rosenfeld, „dem skal jeg nok lære ham at vogte sig for." — „Lad Eder heller ikke forlokke til at søge det dunkle Pallads, hvori den kongelige Løve ligger skjult; thi de Fleste ere komne galt derfra, der vilde den Vei." — „I mener, at han skal tage sig i Agt for Guldmageriet," sagde Rosenfeld, „det har vel ingen Nød, den Vei er han altfor klog til at ville gaae". Dermed aabnede Rosenfeld Døren til sit Cabinet, og Theodor tilligemed den Fremmede traadte derind.

Der var i denne Mands Udseende Noget, som i høi Grad vakte Theodors Opmærksomhed. Især havde han det sky, speidende Blik, som man ofte finder hos de Fugle, der mest ere udsatte for Forfølgelse; hans Træk vidnede for Resten om, at han henhørte til den israelitiske Nation, dog talte han det tydske meget godt, kun med en usædvanlig Accent, ligesom En, der længe har været udenlands, og der ved at tale andre Landes Sprog, uvilkaarlig er bleven vant til at blande en fremmed Accent med den, han oprindelig havde.

Laboratoriet adskiltes fra det Kammer, hvori de traadte ind, ved tvende Døre, hvoraf hver havde sin egen Laas; bag Vinduerne stode desuden stærke Jernstænger, saa at dette Kammer syntes indrettet paa bedste Maade for at afværge ethvert voldsomt Angreb. Imidlertid var

den deri bevarede Skat neppe saa kostbar, at man skulde have troet en slig Forsigtighed nødvendig. Det, som især ved Indtrædelsen tiltrak sig Opmærksomhed, var en stor, udstoppet Qvælerslange, der i Selskab med en Søskildpadde og en hæslig Fiirbeen af den saakaldte Leguanslægt hang under Loftet. I en Krog laae en udtørret og sammenviklet Hud af en mindre Qvælerslange, og ved dens Side den afbrudte Tand af en Savfisk. Øverst paa et lille Skab ved Døren fandtes to Strudsæg, mellem dem stod Skelettet af en Ibis. Inden i det lille Skab saaes adskillige af de ældre ægyptiske Myntsorter, der faae Navn af Scarabæer, ligeledes en Lampe og et lille Billede, udskaaret i Steen, hvilket forestillede en Høg, der med begge Vinger omfavner en Isis. Dette var efter Rosenfelds Forklaring et Sindbillede paa Evigheden; om Ibisskelettet fortalte han, at det var fundet i en ægyptisk Pyramide, og om den store Qvælerslange, at den kort før sin Død havde opslugt en Neger heel og holden; og overhovedet vidste han at sige Noget om enhver af de forskjellige Gjenstande, der befandt sig i denne Samling. Den Fremmede syntes dog kun lidet at interessere sig for alt dette, men ilede, saasnart Høfligheden nogenledes tillod det, forbi alle disse Herligheder til to større Skabe ved Vinduet, i hvilke den egentlige Myntsamling befandt sig, og som han bad Rosenfeld at aabne. Denne opfyldte imidlertid ikke hans Begjæring, før han havde meddeelt ham alle de naturhistoriske og antiqvariske Mærkværdigheder, som han med Hensyn til de øvrige Gjenstande ansaae for vigtigst, og nu bleve endelig Dørene til de store Skabe oplukkede.

Heller ikke her fandtes Meget, der tiltrak sig den Fremmedes Opmærksomhed, selv paa de bedre Mynter

fra de første romerske Keiseres Tid agtede han ikke stort; ligesaalidet brød han sig om de nye Medailler, der vare slagne under August den Anden, hørte ogsaa kun lidet paa Rosenfelds Fortællinger om Betydningen deraf, og om de festlige Leiligheder eller mærkværdige Tilbragelser, til hvis Erindring de vare blevne myntede. Desto opmærksommere betragtede han derimod en Ducat med nogle alchemistiske Tegn, der var præget i Erfurt i Gustav Adolphs Tid, men allermest opmærksom blev han paa et Par Guldpenge, der laae i en Krog, aldeles adskilte fra de øvrige Myntsorter. „Det er to mærkelige Guldstykker, der bestaae af det fineste Guld, jeg i mit Liv har havt i Hænder," anmærkede Rosenfeld, „de holde næsten fuldstændig deres fire og tyve Karat." — „Ja vel er det skjønt Guld," svarede den Fremmede, „det var netop dem, om hvilke jeg havde hørt tale, og for hvis Skyld jeg kom hid." — „De ere ogsaa de bedste og kostbareste Stykker i min Samling," sagde Rosenfeld, „det er to Rosenobler fra Eduard den Tredies Tid." — „Ja, de ere lysende Vidnesbyrd om en sjelden Kunst, og hvis disse gyldne Tunger kunde tale, da vilde de fortælle os underlige Ting." — „Hvad mener I dermed?" — „Det er to Rosenobler af en egen Art, thi de ere myntede af det Guld, som Raimundus Lullus forfærdigede til Kongen af England." — „Forfærdigede?" gjentog Rosenfeld, „hvad skal det sige? I mener dog ei, at Raimundus Lullus forstod den Kunst at frembringe Guld?" — „Det mener jeg ganske vist," svarede den Fremmede, „I sagde jo selv, at det var det fineste Guld, I nogensinde havde havt i Hænder." — „Ja, ja, Guldet er godt nok, men derfor er det ikke sagt, at Raimundus har forfærdiget det." — „Ei, hvis I ikke vil troe, hvad jeg siger, saa

læs i det mindste Abbeden af Westminsters Testament!" — „Nei, intet Testament paa Jorden skal overbevise mig om saadanne Urimeligheder," sagde Rosenfeld, „og hvis jeg skal dømme efter de Formaninger, I nylig gav min Søstersøn, saa kan det, som I her siger, heller ikke være Eders Alvor." — „Nu, jeg raadede ham fra at give sig af med Alchemien," svarede den Fremmede, „thi det er meer end rimeligt, ja saagodt som vist, at han aldrig vilde opdage den store Hemmelighed, men kun spilde sin Formue paa forgjæves Forsøg; dog fordi jeg erklærede det vanskeligt at naae Maalet, har jeg ingenlunde sagt, at Ingen har naaet det, heller ikke burde I saa rask forkaste, hvad de viseste Mænd saalænge have troet paa." — „Jeg mener snarere, at det er lutter Daarer og Phantaster, der have troet derpaa, og at det er Bedragere, der have misbrugt hines Tillid." — „Bedragere have ledet Mange vild, det er vist; det er ogsaa vist, at det er en vanskelig Kunst, og at en eiendommelig Stjerne maa skinne over den, der skal finde denne Hemmelighed." — „Ei, gaa Fanden i Vold med Eders Stjerner og Guldmagerkunster!" svarede Rosenfeld, der tabte baade Taalmodighed og Ligevægt ved saa stærkt at modsiges i, hvad der var hans inderste Overbeviisning og forekom ham saa klart som Solen. „Det har jeg ofte erfaret," sagde den Fremmede, „at de, der mindst formaae at veie Grundene for og imod en Sag, ere de Ivrigste i deres Paastande; da jeg var tyve Aar gammel, tænkte jeg som I, men da jeg blev ældre, fik jeg andre Tanker, og nu siger jeg som den berømte von Helmont: „„Hiin guldfrembringende Steen har jeg selv flere Gange havt i Hænderne og seet med egne Øine, hvorledes den i Sandhed forvandlede simpelt Qviksølv til virkeligt Guld, og

af Qvikſølvet var der over tuſinde Gange mere, end af det Pulver, hvorved det forvandledes."" Disſe Ord ſtaae i von Helmonts Skrifter, hvor I ſelv kan læſe dem, og von Helmont blev ſaa glad over at have overbeviiſt ſig om hiin Sandhed, at han til Vidnesbyrd om ſin Tro lod ſin nyfødte Søn kalde Mercurius." — „Ei, for mig maatte han gjerne have kaldt ſin Søn Merlin eller Hermes Trismegiſtus," ſvarede Roſenfeld, „det beviſer i mine Tanker Intet, uden hans eget Galſkab; Mercurius var for Reſten en Bedrager i Himlen, og ſaa ere Guldmagere paa Jorden; hører I derfor til det Slags Folk, ſaa vil jeg bede Jer at forlade mit Huus jo før jo heller." Den Fremmede ſyntes nu at betænke ſig et Øieblik og at tilbagetrænge Noget, ſom han gjerne havde ſagt; endelig ſvarede han: „Jeg giver mig ikke ſelv ud for nogen Indviet i Kunſten, heller ikke ſkal jeg længere beſvære Eder med min Nærværelſe, men jeg vil kun til Afſked raade Jer til Forſigtighed, at det ikke engang ſkal gaae Eder, ſom det gik den lærde Profesſor Martini i Helmſtädt." — „Hvordan gik det da ham?" ſpurgte Roſenfeld. — „Martini var Profesſor i Philoſophien og havde, ligeſom I, et indgroet Had til den ædle Guldmagerkunſt; da han nu engang paa Cathedret efter Sædvane ivrede heftig derimod og ſøgte at beviſe Umuligheden deraf med mange kunſtige og ziirlige Argumenter, traadte en Adelsmand frem iblandt Tilhørerne og bad om Tilladelſe til at opponere. Hans Oppoſition beſtod i, at han lod hente en Smeltedigel, et Stykke Bly og nogle Gløder, hvorpaa han ved Hjælp af et Pulver, ſom han havde hos ſig, for alle Tilhørernes Øine, forvandlede Blyet til Guld, hvilket han rakte Profesſoren med de Ord: Solve mihi hunc syllogismum! hvorefter han

gik og overlod til den kløgtige Professor efter alle Logikens Regler at afbevise Sagen saa godt, som han formaaede." Efter disse Ord tog ogsaa den Fremmede sin Hat, bukkede høflig og forlod iilsomt Rosenfelds Huus.

„Den uforskammede Hebræer!" udbrød Rosenfeld, da han var gaaet, „skulde det ikke være den Samme, der fattede den smukke Plan at myrde Dig, Theodor, den Aften, Du kom til Dresden?" — „Nei, ham var det ikke," sagde Theodor, „desuden har Du jo selv for længe siden overbeviist mig om, at min Formodning var ugrundet." — „Ja, men nu tager jeg mine Ord tilbage igjen, thi den, der giver sig af med slige bedragelige Kunster, kan være oplagt til Alt." — „Men det var ikke ham; den Anden kjender jeg nu godt, han er mindre og seer ganske anderledes ud." — „Nu, saadan en Karl er vel i Stand til baade at forvandle sin Vært og sit Udseende," sagde Rosenfeld og kom saaledes, blot af Had til det Ubegribelige og Forunderlige, til at paastaae Ting, der, hvis de havde været sande, vilde have været endnu forunderligere og ubegribeligere, end alt det Øvrige.

Sjette Capitel.

Samme Dags Aften havde Familien samlet sig tidligere, end den pleiede, kun Veronica var, som sædvanlig, borte. Vinteren var nylig begyndt, ude var det koldt; alle Stjerner stode skjulte bag de blege Sneeskyer, der bredte sig, som Liiglagen, over Himlen, og som, skjøndt de endnu ikke nedsendte Snee, dog bidroge til be-

tydelig at forøge Kulden. I Rosenfelds Dagligstue gnistrede Kaminilden høit, Lys og Skygge syntes at lege med hinanden paa Væggen og skiftede hvert Øieblik Plads. Rosenfeld var, som det lod til, ikke i det bedste Lune; han gik taus frem og tilbage, medens han blæste Røgen af sin Tobakspibe foran sig, ligesom Taager, hvis Halvskygger, naar de bleve synlige paa Væggen, endnu mere forøgede det afvexlende Spil af Lys og Mørke. Ogsaa de Andre sadde længe tause; endelig afbrød Manon Tausheden og spurgte, hvem den Mand var, der om Formiddagen havde seet Myntsamlingen. „En Nar eller en Bedrager var han," svarede Rosenfeld, „for Resten kjendte jeg ham ikke." — „Mig forekom dog hans Træk bekjendte," blev Manon ved, „de mindede mig om et Billede af en Magus, hvilket jeg engang, som Barn, saae hos min Tante; efter hendes Død blev det solgt, og jeg veed ikke, hvem der kjøbte det; men jeg erindrer vel, at jeg aldrig vovede mig alene op paa det Værelse, hvor det hang. — „Ei, hvorfor mindede han Dig ei om Jerusalems Skomager?" spurgte Rosenfeld ærgerlig. — „Jeg glemmer aldrig de Øine, hvormed dette Billede stirrede paa mig," sagde hun, „de vakte Anelser om en Hemmelighed, som ingen Anden vidste eller maatte vide, og som de dog kun med Vanskelighed syntes at holde tilbage." — „Bring nu Lys, Madame Wolfgang!" sagde Rosenfeld, „ellers begynder Manon at fortælle Spøgelsehistorier." Med disse Ord gik han ud af Værelset, og der blev nu atter en lang Taushed.

„Hvem var den Fremmede, Hr. Theodor?" spurgte Felicitas, da Madame Wolfgang havde sat Lysene paa Bordet. „Jeg kjendte ham ikke," svarede Theodor, „det var uden Tvivl en Mand, der havde seet sig om i Ver-

den; han talede vel for sig, men tilsidst kom han i Strid med Onkel Rosenfeld om Guldmagerkunsten, som han var tilbøielig til at tage i Forsvar, det er Alt, hvad jeg veed om ham.

„Min Fader lider ikke, at jeg nogensinde nævner hiint Maleri," sagde Manon, der en Tid havde siddet nedsjunken i sine egne Tanker, „ikke destomindre har baade det og enkelte andre Billeder bestandig udøvet en særdeles Magt over mig; seer De for Exempel det Kobberstykke der?" Ved disse Ord løftede hun sine Øine op til et Billede, der hang paa Væggen og syntes temmelig uanseeligt og tilrøget. „Det forestiller et Vinterlandskab," blev hun ved, „hvorpaa mangfoldige Skøiteløbere i allehaande Stillinger synes at bevæge sig imellem hverandre; Nogle staae nærmere, Andre længere borte, de sidste ere ganske smaa og tabe sig, ligesom Skygger, i en fjern Taage; det skal dog intet godt Stykke være." — „Nei, tilvisse," sagde Theodor, „thi Taagen svæver ikke blot om de fjerne Skikkelser, men om det hele Stykke; Ansigterne kan man neppe see, og betragt engang de Skyer! de see ud, ligesom de vare fastfrosne til Himlen." — „Nu, der gives vel og slige Vinterdage," svarede Manon, „og maaskee hører denne Dag deriblandt, paa hvilke Skyerne sidde ubevægelige og ligesom fastfrosne paa Himlen og kun udaande Kulde, uden at nedsende Snee; men hvordan det end forholder sig, saa kjender jeg intet Billede, der oftere har bidraget til at skaffe mig en behagelig Tilværelse end dette; hver Vinteraften følte jeg mig dobbelt tilfreds i vor varme Stue, naar jeg betragtede det; jeg bildte mig da ind at være i den sikkreste Havn, og beklagede ret de stakkels Skøiteløbere, som jeg troede at see udenfor i Blæst og Kulde, og jeg var tilmode, ligesom

naar man ved Kaminilden hører Stormen tude og seer de hvide Sneeflokker paa Ruderne." Uagtet Theodor baade i Dresden og andensteds havde seet Kunstværker nok for at vide, at dette just ikke var den rette Maade at betragte og bedømme dem paa, fandt han dog en Art af Fornøielse i at sætte sig ind i Manons Forestillingsmaade. „I Sandhed," sagde han, „man taler saa meget om den deilige Natur i sydlige Lande, men slige Vinteraftener ved Kaminilden bilder jeg mig alligevel ind, at man der maa savne; og i dem er det dog, at Fortrolighed og Venskab ret udvikle sig, og at meget af det kommer frem, der ligger inderst og dybest i den menneskelige Sjæl; derfor vilde jeg heller ikke bortgive en saadan Vinteraftenen for den skjønneste Sommerdag med alle fine lethenvisnelige Blomster og flygtige Sommerfugle."

„Naar Du taler om det Indtryk, Billeder kan frembringe," sagde Felicitas, „da maa jeg bestandig tænke paa det Billede, der staaer ovenpaa i den store Sal; det er en Afstøbning af en hedensk Gudinde." — „Ja, af en Minerva; jeg har ogsaa bemærket den," sagde Theodor, „for Resten er den af Gips og seer ikke meget farlig ud." — „Det kan vel være, dog for tre Aar siden maatte Manon og jeg ligge deroppe; i maanelyse Nætter forekom det mig da ofte, som om det hvide Billede truede i Krogen, hvor det stod, medens det paa samme Tid syntes at sørge med Landsen ved sin Fod over sin egen Magtesløshed." — „Nu, det var dog ikke saa ganske magtesløst," indvendte Manon, „thi saavidt jeg husker, udøvede det en stor Magt over Dig, Felicitas." — „Ak ja, jeg maatte bestandig, naar jeg om Natten saae hen til det, trække Tæppet over Hovedet og trykke mig fast til Manons Bryst, før fik jeg ingen Ro; tilsidst hængte Manon paa min Bøn et hvidt

Tørklæde derover, men det hjalp kun lidt, thi mit Hjerte bankede saa stærkt, naar jeg blot vidste, at det stod i Nærheden, at jeg laae den halve Nat, uden at kunne falde i Søvn."

„Det var en Barnagtighed af Dig, Felicitas, som Du knap skulde omtale," sagde Manon, „og dog maa jeg bekjende, at jeg som Barn var ligesaa let at forskrække som Du; saaledes husker jeg endnu tydelig, hvordan jeg blev tilmode, da Veronica engang kom ind med en hæslig Maske for Ansigtet; det var den første Gang, jeg havde seet en Maske; jeg skreg himmelhøit, thi medens hun saaledes stod for mig, lignede hun i mine Øine det mest vanskabte Spøgelse. Min Fader, der ilede til ved at høre mit Skrig, lod Veronica tage Masken af og paa flere Gange. Siden fik jeg den selv i Haanden, men uagtet jeg nu fuldkommen indsaae, hvori det Hele bestod, saa vovede jeg dog aldrig selv at tage den paa, og siden, da den blev lagt ind i et Kammer, hvori der ellers ikke fandtes Andet end Tallerkener og Fade, gik jeg heller en lang Omvei, end jeg nærmede mig til dette Kammer. Ja, en Aften, da min Fader, trods mine Bønner og Taarer, med Magt stødte mig derind, kom der en saadan Skræk i mit Blod, at jeg blev syg, hvorfor Lægen til min Faders store Misfornøielse maatte forbyde ham oftere at forsøge Sligt."

„Der gives virkelig Billeder, der kunne vække en ligesaa stor Rædsel i vort Blod, som den gyseligste Fortælling," sagde Theodor, „og det er ofte forekommet mig, som om baade Malere og Digtere, henrevne af en altfor vild Phantasie, kunne gaae for voldsomt frem og derved skade deres egne Frembringelser. Saaledes erindrer jeg i min Barndom at have seet et Billede, der i flere Nætter

berøvede mig min Søvn og selv om Dagen hindrede mig i at arbeide. Billedet forestillede en Ridder i fuld Rustning og med opslaget Hjelmgitter, saa at Hænder og Ansigt vare synlige. Jeg veed ikke, om Maleren virkelig havde villet fremstille et Spøgelse i Ridderdragt, men det er vist, at Alt, hvad man kunde see af dette Legeme, ligetil den mindste Finger, havde den stærkeste Liigfarve; især forekom Ansigtet mig paa en forunderlig Maade opløst, og dog frembragte de halvudslettede, halvsynlige Menneskeetræk et Billede, som man vel ellers ovenfor Graven sjelden faaer at see." — „Sligt burde sikkert aldrig males," sagde Manon, „ja maaskee neppe fortælles. Lad Graven beholde sine Hemmeligheder for sig selv, derfor skjule vi jo de Døde deri, og jeg tænker, at Menneskets Sjæl med ligesaa stor Afsky vender sig fra det bortkastede Legeme, naar den er hisset, som naar den er her."

„Saaledes som det gik Dem med Ridderens Billede," sagde Felicitas, „gaaer det mig endnu den Dag i Dag med de Helgenbilleder, der ere indvævede i Betrækket i Deres Kammer. De døde Øine, de blege Ansigter, ja selv Klæderne, hvorpaa Noget af Farven endnu hænger fast, medens det Meste er borte, frembringer det samme Indtryk paa mig, som om jeg gik i en Liigkjælder mellem aabne Begravelser; jeg turde aldrig, som De, sove paa det Kammer, ja, jeg vover mange Gange knap at gaae derind, uden naar De er tilstede, eller naar Manon eller min Moder følge mig."

„Ja, ja," sagde Madame Wolfgang, der hidindtil havde siddet stille med sit Strikketøi, og ei med et Ord havde blandet sig i Samtalen, „Du er ikke den Eneste, der er bange for det Værelse; Hr. Rosenfeld, saa vred

han for Resten er paa, hvad han kalder Overtro, tør saamænd heller ikke nogen Aften gaae derind, og det kan da have sine gode Grunde." — „Hvad er da Grunden dertil?" spurgte Theodor. — „Madame Wolfgang tager sikkert feil i sin Formodning," bemærkede Manon. „Hvad jeg har seet med mine egne Øine," svarede Madame Wolfgang, „kan jeg ikke tage feil i. Fire Uger efter Deres Moders Død, jeg var just i de Dage kommen her i Huset, og Felicitas havde netop fyldt sit sjette Aar, da stod Deres Fader en Aften i Hr. Theodors Værelse; Maleren, der skulde male det over, var bestilt til den anden Morgen, Doctor Rosenfeld havde selv i sit Laboratorium ladet tillave de bedste Farver dertil, og de vare alt flyttede ind i Værelset. Men dog blev der Intet af, thi efter nogen Tid kom Deres Fader ud, saa bleg som et Liig; jeg stod ved Siden af ham, men han hverken hørte eller saae, og skyndte sig af alle Kræfter ind paa sit Kammer, hvor han lukkede sig inde; ja den anden Morgen blev Maleren afbestilt, og Farverne bleve tagne ud. Frà den Tid maatte Intet forandres i det Kammer, og Doctor Rosenfeld sætter, som sagt, aldrig nogen Aften sin Fod derind."

„Hvad slutter De deraf?" spurgte Theodor. „Hvad skulde jeg slutte Andet," svarede hun, „end at Hr. Rosenfeld, trods sin Vantro, har havt et Syn af sin salig Kone, hvilket han siden gjerne vilde afdisputere sig selv, men ikke kan, og at hun strengt har paalagt ham at lade Alt staae, som det stod, mens hun var i Live." — „Jeg kan dog ikke indsee, hvorfor det skulde være hende saa magtpaaliggende; underligt er det ogsaa, at jeg aldrig har mærket Noget, hvis jeg ikke, som jeg dog neppe tør, vil regne den Drøm for et Syn, som jeg havde den første

Nat, efterat jeg kom hertil." — „Hvad var det for en Drøm?" spurgte Manon. „Hvad man drømmer den første Nat, man ligger i et Huus, bør man lægge Mærke til," sagde Madame Wolfgang, „thi det har Noget at betyde."

„Min Seng staaer, som De veed, i Alkoven," blev Theodor ved, „og uagtet jeg var træt, varede det dog længe, førend jeg faldt i Søvn; jeg drømte da Meget, som jeg ikke kan erindre; jeg husker kun, at jeg saae den lille Isak Amschel staae paa en Stige og vinke mig ned i en Afgrund, jeg saae ogsaa Deres Søster Veronica, men Dem, Manon, eller Nogen af de Andre viste Drømmen mig ikke. Endelig mod Morgenstunden forekom det mig livagtig, som om jeg var vaagen; jeg drømte, at jeg laae paa min Seng, netop i samme Stilling, hvori jeg virkelig laae. Gardinerne vare trukne til Side, jeg kunde see ind i Stuen, Maanen skinnede klart gjennem Ruderne, midt paa Gulvet stod en Stol, som ikke var der den forrige Aften, og paa den sad et Fruentimmer i hvide Klæder, som fuldkommen lignede det Portrait paa Væggen, hvilket forestiller Deres Moder; hun sad netop i det fuldeste og klareste Maanelys, med Ansigtet vendt imod Sengen, og det forekom mig, at hun med høi Røst udtalte eller rettere udraabte et Ord, som jeg dog ikke rigtig forstod; dette gjentog hun tre Gange, da hun gjentog det tredie Gang, vaagnede jeg."

„Det tænkte jeg nok," sagde den gamle Rosenfeld, der, uden at mærkes af de Andre, var kommen ind under denne Fortælling og havde stillet sig bag ved Theodors Stol, „at I vilde begynde at fortælle slige Historier." — „O, lad os dog høre Enden derpaa!" raabte Manon. — „Enden er der allerede," sagde Theodor, „thi kun det

erindrer jeg endnu, at jeg, da jeg vaagnede, netop laae i samme Stilling, i hvilken jeg under Drømmen troede at befinde mig; Gardinerne var trukne tilside, jeg kunde see ind i Stuen, Maanen skinnede paa Gulvet, kort Alt var saaledes, som jeg i Drømme havde seet det, med Undtagelse af Stolen og den siddende Figur; dem saae jeg ikke mere, og dog begreb jeg, at ogsaa disse Billeder kunde være opstaaede hos mig, ved i Halvsøvne at see Maanestraalerne falde hen paa Deres Moders Portrait, der hang ligeoverfor Sengen; det Forunderligste var imidlertid, at jeg tydelig, idet jeg vaagnede, troede at høre Gjenklangen af et Skrig."

I dette Øieblik udstødte ogsaa Felicitas et Skrig, reiste sig med et dødblegt Ansigt og skjulte sit Hoved i Manons Skjød. Alle vendte uvilkaarlig deres Øine mod Baggrunden af Værelset, hvor de med Forskrækkelse i den aabne Dør saae en Skikkelse i Liigklæder, hvilken fuldkommen lignede Rosenfelds afdøde Hustru, Ansigtet var ikke til at miskjende, kun var det blegt som Døden; Dragten under Liigklædet lignede ogsaa den, hvori hun var afmalet paa det omtalte Portrait; ved hendes Side stod endnu en anden Skikkelse, der var høiere end hun, og som ligeledes saae ud, som den kom fra Graven. Begge stode ubevægelige, og der blev en dyb Taushed, endelig fattede Rosenfeld sig og raabte med høi Røst: „Hvad skulle de fordømte Narrestreger og Udklædninger til?" Nu kastede begge Skikkelser de Lagner, hvori de vare indhyllede, og Veronica tilligemed en ung, særdeles elegant klædt Herre, begge med Ansigter, der vare hvide af Sminke, styrtede ind med Latter.

Syvende Capitel.

„Hr. von Marwitz!“ sagde Rosenfeld, „er det Dem? Hvordan kommer De her, og hvorledes fik De det Indfald, at lege Spøgelse?“ — „God Aften, mine Venner!“ sagde Hr. von Marwitz, „lad mig først faae noget Vand, at jeg kan afvaske Sminken, saa skal jeg strax tilstaae mine Synder.“ Baade han og Veronica vaskede nu under høi Latter deres Ansigter og Hænder, derpaa traadte han frem, bukkede med megen Anstand for de Tilstedeværende og sagde: „Jeg kom først til Dresden for to Timer siden, og ilede, saasnart jeg kunde, herhen, for at see mine kjære Slægtninge; den Første jeg mødte var den elskværdige Veronica, der, uden Tvivl forført af en lille lunefuld Dæmon, havde sat sig i sit skjønne Hoved, at hun vilde forestille, hvad hun allermindst ligner, nemlig et Gjenfærd. Alle mine Indvendinger derimod vare frugtesløse, og da jeg nu bestandig er vant til at opoffre mig selv i Damernes Tjeneste, kunde jeg ikke afslaae at bidrage med til Udførelsen af hendes Hensigt; det er mit hele Skriftemaal, og nu Tilgivelse, skjønne Manon! hvis jeg har forskrækket Dem; mit blege Udseende skulde egentlig blot give Dem den sørgelige Tilstand tilkjende, hvori jeg befinder mig, naar jeg er langt borte fra Dem.“ — „Men efter hvad De før har sagt,“ bemærkede Rosenfeld, „skulde De jo tilbringe tre Maaneder i Warschau.“ — „Til min Lykke længtes Kongen næsten ligesaameget efter sin smukke Datter, som jeg efter mine smukke Cousiner,“ svarede Hr. von Marwitz, „vi fik derfor Ordre at vende tilbage jo før jo heller.“

„Jeg maa dog forestille de to Herrer for hinanden," sagde Veronica, idet hun tog Hr. von Marwitz ved Haanden og førte ham nærmere til Theodor, „det er Hr. Victor von Marwitz, tjenstgjørende Cavaleer hos Kongens Datter Grevinde Orselska, og det er Hr. Theodor Hirschberger, tjenstgjørende Farversvend her i Huset." — Theodor følte ved disse Ord, at Blodet i stærke Strømme trængte sig til hans Kinder; før han imidlertid kunde svare hende, sagde Rosenfeld: „Vil hun tie, Jomfru Næseviis! Theodor er ingen Farversvend, men en ung Student, der har de bedste Anbefalinger fra alle sine forrige Lærere, og der kun af Venskab for mig gaaer mig til Haande i mit Laboratorium." — „Det seer man vel paa Dem, at De ikke er nogen almindelig Laborant," sagde Hr. von Marwitz i en meget forbindtlig Tone; „det skal fornøie mig at gjøre Deres nærmere Bekjendtskab." Theodor følte ved disse Ord sin Vrede forsvinde, og uagtet han just ikke sporede nogen stor Glæde ved den adelige Fætters Tilbagekomst, saa maatte han dog tilstaae, at denne viste en Artighed og utvungen Anstand, som han ikke kunde lade være i sit inderste Hjerte at misunde ham.

Madame Wolfgang og Felicitas trak sig ved Hr. von Marwitz's Ankomst tilbage i en Krog af Værelset, destomere trængte derimod Veronica sig frem, ja hun tænkte ikke engang paa at skifte Dragt, før hendes Fader mindede hende derom, men da skyndte hun sig ogsaa strax afsted. Paa samme Tid ilede ligeledes Herr von Marwitz, som vi herefter, for Korthedsd Skyld, ville kalde Victor, ud af Værelset og kaldte paa sin Tjener. Kort efter vendte han tilbage med en meget smuk og kostbar Guitarre, som han overleverede i Manons Hænder. „Jeg hørte Dem engang før min Afreise," sagde han, „klage over, at Deres

Instrument ingen smuk Klang havde, jeg har derfor søgt at skaffe et andet, som jeg haaber skal være bedre, og jeg vil ansee mig for meget lykkelig, hvis De tilgiver mig min hurtige Tilbagekomst for denne Guitarres Skyld." — „Ei," udbrød Rosenfeld, idet han lod sin Haand glide over Strængene, „hvad siger Du dertil, Manon? det er jo den deiligste Guitarre, man vil see; den er ligesaa smuk som Veronicas og klinger endnu bedre." Manon kunde ikke undlade at kaste et beundrende Blik paa det skjønne Instrument, uagtet hun syntes noget betænkelig ved at tage derimod.

Paa samme Tid kom Veronica tilbage, fuldkommen omklædt. Hun blev staaende et Øieblik, ligesom forbauset, da hun fik Øie paa Guitarren; ja, den levende Farve syntes pludselig at bortvige fra hendes Læber, da hun saae den i Manons Hænder. „Altsaa det var den skjulte Skat, Deres Tjener bragte, som jeg ikke maatte see?" sagde hun. — „Det var en Deel deraf, men ikke den hele, skjønne Veronica," svarede Victor, „han bringer endnu en lille Gave til Dem; jeg veed vel, at De eier mange skjønnere Prydelser, men min gode Villie stoler jeg paa, at De ikke foragter." Derpaa ilede han atter ud og kom tilbage med et prægtigt Hovedsmykke, saaledes som Damerne dengang bare det. Det forestillede en Krands af Vedbendblade, hvorimellem dunkle Granater funklede, ligesom Druer. Ved at see det opklaredes Veronicas Aasyn. „Man maa tilstaae, De har lært af Deres ridderlige Konge at overraske med skjønne Gaver," sagde hun. „Tal dog ikke om den Ubetydelighed! Dresden begynder jo nu ved vor Konges Omsorg, med Hensyn til slige Smaating, at blive et lille Paris. Men à propos om Kongen, veed De vel, Veronica, at han har bemærket

Dem og talt om Dem paa en Maade, der maatte smigre den Allerstolteste." — „I Sandhed, De er altfor ødsel," sagde Rosenfeld, „jeg kan neppe tillade, at De saaledes bestandig overvælder os med Deres Gaver." — „Ei, det er jo kun Smaating, der ei er værd at tale om; men jeg beder Dem, Manon, hvis De ikke vil vise mig, at De aldeles foragter min ubetydelige Gave, lad da Deres skjønne Hænder indvie den i min Nærværelse."

Manon greb nu nogle Accorder paa Guitarren, derpaa istemmede hun en af hine ukunstlede, men høist poetiske Folkesange, hvorpaa det tydske Sprog til alle Tider har været saa rigt. Hendes Stemme havde just ingen stor Omfang, den var heller ikke meget øvet, men den var reen og klangfuld og syntes, ligesom den Folkevise, hun sang, at komme fra Sjælens inderste Dyb. Intet Instrument er vel ogsaa bedre skikket til at ledsage en sjælfuld Stemme end Guitarren, denne forunderlige Gjenklang af de andre Instrumenter, der netop har sin Styrke i sin tilsyneladende Svaghed, og hvis Toner aldrig overdøve Sangens, men skylle rundt om den, ligesom Bølgerne om Baaden, under hvilken de vugge sig, idet de bidrage til at skyde den frem. Hvilket Menneske med poetisk Følelse erindrer ikke i det mindste fra tidligere Aar slige Øieblikke, hvori en tilsyneladende ubetydelig Sang, vugget paa simple Accorder, virkede paa ham med en magisk Kraft, ja udfoldede sig for ham, ligesom et Landskab, der først var nedsjunken i Mørke, men siden fremtraadte i Maaneglands og vakte Anelsen om en rig og forhen aldeles ubekjendt Verden.

Theodor betoges af et besynderligt Veemod ved at høre disse Toner, de Fleste af de Andre syntes derimod kun lidet at agte derpaa. Rosenfeld hørte aldeles ikke

efter, men gik, som sædvanlig, op og ned ad Gulvet, ja talede af og til et Par Ord til Madame Wolfgang. Denne strikkede ivrig og klirrede saa stærkt med sine Strikkepinde, som om hun havde Lyst til med Dissonanser at overdøve baade Sang og Musik. Victor tvang sig vel til at lytte, men i andre Øieblikke var han adspredt; men den, som allermest forstyrrede Theodor, var Veronica, der bestandig stod foran Speilet og stræbte at befæste den pragtfulde Vedbendkrands paa sit Hoved, medens hun halv høit nynnede et Par Toner af en anden Sang. Kun Felicitas syntes virkelig at være opmærksom; hun havde sat sig i en Krog i Halvmørke, men da Lysene engang ved at flyttes sendte et Par Straaler derhen, troede Theodor at bemærke et Par Taarer i hendes store Øine.

„De synger og spiller meget smukt," sagde endelig Victor, idet han tog de adskilte Stykker af en Fløite frem, hvilke han føiede sammen, „dog tilgiv, skjønne Manon! den Vise, De sang, hører man nu neppe engang i Bøndernes Hytter eller i Borgestuer; kan De ingen franske Arietter?" — „Nei." — „Heller ingen moderne Dandse?" — „Hvis De vil spille nogle, da haaber jeg i det mindste med enkelte Accorder at kunne accompagnere Dem." Victor spillede nu en munter Dandsemusik, som dengang hørtes paa alle Baller og tonede fra alle Læber, men som nu længst er forglemt, medens hiin Folkesang har overlevet Aarhundreder, og medens de, som ere istand til at fatte, hvad der ligger deri, ligesaa lidet blive kjede af at høre den, som man kjedes ved at see den bestandig gjenkommende, og dog bestandig unge, blomstrende Vaar.

Manons fine Øre, en Evne, der ellers ikke er saa almindelig i Norden, ledte hende til hvert Øieblik med den høieste

Sikkerhed at angive den Accord, der bedst stemmede overeens med Fløitens Toner, og paa den Maade forenede de to Instrumenter sig for at frembringe et ret smukt og tiltrækkende Heelt, der langt mere syntes at behage det øvrige Selskab, end hiin simple Sang, der saa inderlig bevægede Theodor og Felicitas. Rosenfeld, der før viste sig aldeles ligegyldig, standsede nu foran de Spillende og gav med et ofte gjentaget Bravo sit lydelige Bifald tilkjende. Madame Wolfgang lod Strikketøiet synke ned i sit Skjød og lyttede opmærksomt og med en veltilfreds Mine; men allerstærkest tiltalede denne Musik den forhen saa ligegyldige Veronica; henreven af Tonerne, begyndte hun at bevæge sine Fødder foran Speilet, og endelig gik hendes Bevægelse over i en fuldkommen Dands, der syntes at virke endnu stærkere paa Rosenfeld end de blotte Toner. „Theodor!" raabte han, „hvor kan Du sidde der som en Stok, Du unge Menneske? Op at dandse med hende! Da jeg var i Din Alder, lod jeg mig ikke bede to Gange om Sligt." Theodor undskyldte sig med sin Mangel paa Færdighed, og nu blev den gamle Mand saa ivrig, at han gav sig til at trippe med og at figurere som den unge Piges Dandser. Hun syntes da ret for Alvor at overlade sig til den Lystighed og det Lune, der henrev hende; hendes Øine funklede, hendes Bryst hævede sig, hendes Kinder rødmede stærkere, og med det sjeldne Smykke paa sit Hoved, hvori de brede Vedbendblade vexlede med de dunkle Druer, saae hun ud som en dandsende Bacchantinde paa et af de gamle Basreliefs. Hun dreiede og snoede sig og omsvævede sin gamle Dandser paa tusinde Maader, i tusinde Kredse og dristige Bøininger, hvoraf enhver dog kun tjente til at fremhæve en ny Skjønhed i hendes rigt og yppigt udfoldede Legeme.

Hun dannede saaledes en stærk Modsætning til sin Dandser, der vel bevægede Arme og Been, men for Resten neppe skiftede Plads eller forlod det Sted, paa hvilket han i Dandsens Begyndelse havde stillet sig hen.

Endelig satte Rosenfeld sig ned, som det lod til, meget træt, men med en tilfreds Mine og sagde: „Det er dog en Fandens Pige, den Veronica, ikke sandt, Victor? hvad siger De om hende?“ Nu standsede ogsaa Veronica, paa samme Tid taug Musiken, som om den blot havde været et Accompagnement til hendes Bevægelser. Victor lagde derpaa sin Fløite hen og sagde: „Det er Skade, Cousine Veronica, at De ikke kommer til Hoffet. De vilde henrive Alle og gjøre en utrolig Lykke, jeg har i det mindste Ingen seet, der dandser saa godt som De, siden i min Barndom, da jeg saae Duparc.“ — „Hvem var Duparc?“ spurgte Veronica. — „Det var en Dandserinde fra Frankrig, der paa nogen Tid var saa heldig at fængsle Kongens Opmærksomhed; hun kom hertil, da Fru von Cosel endnu var i sin høieste Glands.“ — „Har De kjendt Fru von Cosel?“ — „Jeg erindrer hende vel, jeg var Page dengang; hun var deilig og lignede noget Cousine Manon, dog havde hun ikke fuldt saa skjønne og regelmæssige Træk, hun var lidt bleg, men det klædte hende godt; jeg for min Deel elsker meget den blege Farve i et virkelig skjønt Ansigt; de Damer kjende ikke deres egen Fordeel, der ved Kunstens Hjælp stræbe at forandre den. Derefter stræbte imidlertid Fru von Cosel, hun sminkede sig stærkt, og maaskee var det en af Aarsagerne, hvorfor Kongens Kjærlighed til hende kølnedes.“ — „Men De vilde fortælle om Dandserinden Duparc.“ — „Ja rigtig, jeg saae hende kun een Gang i min første Ungdom i en Ballet, der blev dandset ved

Hoffet. De fornemste Herrer og Damer deeltoge deri og forestillede Olympens Guder og Gudinder; Kongens Billede blev hentet, og han blev endnu i levende Live af Jupiter optagen iblandt Gudernes Tal. Alle Olympens Beboere gave Jupiter Bifald, især kunde Mars, Venus og Apollo aldrig blive trætte af at omflette Kongens Billede med Krandse og Blomster. Diana derimod syntes at vredes over, hvad der foregik, men tilsidst, da Cupido pludselig viste hende Kongens Ansigt, studsede hun, nærmede sig til hans Billede og lod nu til for en Deel at have glemt sin jomfruelige Tilbageholdenhed; ja hendes Øine, der ikke mere kunde løsrive sig fra Billedet, syntes at love Kongen en endnu skjønnere Løn, end den blotte Udødelighed. Dianas Rolle udførtes af Duparc med en Ynde, Natur og Gratie, der henrev Alle, og jeg har aldrig seet Nogen dandse bedre end hun; dog troer jeg, at De kunde lære at overgaae hende, Veronica; i det mimiske Udtryk kommer hun Dem vanskelig nær, heller ikke var hun saa smuk som De, det forstaaer sig; kun mangler De endnu hendes Færdighed, og den erhverver vel Ingen saa let, med Undtagelse af hine, hvis Hovedsysselsættelse Dandsen er."

I denne Tone blev han ved den hele Aften; han fortalte en Mængde Historier fra August den Andens Hof, som især Rosenfeld med stor Andagt hørte paa. I disse Fortællinger vidste han undertiden at indblande smigrende Bemærkninger for en eller anden nærværende Person, hvilke ligesom uvilkaarlig undslap ham, men netop derfor ogsaa virkede destomere paa dem, til hvilke de bleve sagte. For Resten nævnede han almindelig, naar han fortalte en Begivenhed, den af Kongens Elskerinder, under hvis Herredømme Begivenheden var fore-

gaaet, og brugte saaledes de til forskjellige Tider regerende Maitresser for at berigtige Tidsregningen i sine Fortællinger, omtrent ligesom de romerske Historieskrivere brugte de hvert Aar afvexlende Consuler i Republikens Tid.

Rosenfeld syntes denne Aften reent at have glemt Husets Skik, hvorefter Enhver gik paa sit Værelse henimod Klokken ti; tvertimod bad han Victor, da denne vilde gaae, endnu at blive lidt, og hans forrige onde Lune blev aldeles forjaget af den Tilfredshed, han følte over Victors Tilbagekomst. Denne dvælede ogsaa til henimod Midnat og gik ikke, førend han havde bedet sin Onkel og sine Cousiner, som han kaldte dem, om Tilladelse til at komme igjen næste Dag.

„Det er et elskværdigt Menneske, ikke sandt, Theodor?" spurgte Rosenfeld, da Victor var borte. „Jo," svarede Theodor, uden at indlade sig i nogen videre Lovtale over ham. Paa samme Tid undersøgte Veronica Manons ny Guitarre, tog den i Haanden, vendte den flere Gange om og betragtede den nøie. Endelig sagde hun: „Du er stedse den Lykkelige, Manon, Din Guitarre er langt smukkere end min." — „Men Din Vedbendkrands er jo dog lige saa smuk og kostbar som denne Guitarre." „Ak, hvad skal jeg med den tossede Krands? den kan jeg dog aldrig gaae med." — „Saa kan De lægge den ved Siden af Deres Guitarre," bemærkede Madame Wolfgang, „som De jo heller aldrig spiller paa." — „Eller ved Siden af Deres vise Raad, Madame Wolfgang, som jeg heller ikke har nogen Brug for." Dermed ønskede hun sin Fader Godnat og gik.

„Da Fætter Victor kom," sagde Rosenfeld til Theodor, „var Du netop i Færd med at fortælle en Drøm. Jeg agter nu ikke meget paa Sligt, som Du vel har mærket,

og dog maa jeg endnu til Afsked fortælle Dig, hvad jeg engang drømte." — „Fortæl, Onkel!" sagde Theodor. — „Jeg opholdt mig den Gang i Paris og var et ungt Menneske, dog omtrent otte til ni Aar ældre, end Du er; jeg havde just nylig paa min egen Bekostning lært, at Guldmageriet var en brødløs Kunst, da drømte jeg engang, at en gammel Mand kom til mig; han bar et langt hvidt Skjæg og var klædt i en Dragt, som man i vore Dage ikke mere bruger. Denne Mand sagde, at jeg, hvis jeg gik hen i rue de varennes den næste Dag, paa den anden Side af Seinefloden i et Huus, som han temmelig nøie betegnede mig, skulde finde En, der med Tiden vilde vise mig Indgangen til det Pallads, som hidindtil havde været lukket for mig. Jeg agtede naturligviis ikke stort paa denne Drøm, men blev dog noget forundret ved den anden Morgen at høre, at der i rue de varennes paa det angivne Sted virkelig boede en Guldmager." — „Gik Du da ikke derhen, Onkel?" — „Da maatte jeg have været en stor Nar, hvis jeg igjen, efter at have betalt saa dyre Lærepenge, vilde lade mig tage ved Næsen af en Bedrager; jeg blev naturligviis hjemme i god Ro. Kort efter hørte jeg da ogsaa, at Guldmageren var forsvunden; Nogle paastode, at han var undvegen af Frygt for Regeringen, der havde i Sinde at fængsle ham, for at drage Fordeel af hans Kunst; men naturligviis flygtede han, for at undgaae Følgerne af sine Bedragerier. Dette fortæller jeg Dig blot, for at Du kan see, hvor bedragelige selv de Drømme ere, der synes at betyde og love allermest."

Ottende Capitel.

Saalænge man er i Selskab med Andre, lykkes det undertiden at trænge Smerten tilbage; da kan endog den, der i Eensomheden tidt vilde græde de bittreste Taarer, ligesom spotte sin Sorg med en ironisk Overgivenhed, eller i det mindste øieblikkelig bedøve Sjælen, idet han vender sin Opmærksomhed bort fra sig selv mod ydre Gjenstande. Dette Sidste var Tilfældet med Theodor paa hiin Aften; saalænge han var i Selskab med de Andre syntes han fattet og var udvortes rolig; men neppe befandt han sig alene paa sit Værelse, førend han overlod sig til den bittreste Sorg. Han kastede sig paa en Stol, skjulte sit Ansigt i sine Hænder, og den stærkeste Taarestrøm vædede hans Kinder; han kunde nemlig ikke negte sig selv, at en ny Aand var trængt ind i denne stille Familie, og at den truede med at tilintetgjøre hans kjæreste Forhaabninger.

Thi uagtet Victor var i høieste Grad høflig og forekommende mod Veronica, saa mærkede man dog let, at det ikke var hendes, men Manons Gunst, han egentlig søgte at vinde. Ja, efter Veronicas Yttring, skulde Manon selv ikke være ligegyldig ved disse Bestræbelser. Theodor skjalv i sit Inderste ved denne Tanke, og dog maatte han tilstaae sig selv, at der var Meget, som talede derfor. Victor var ung, smuk, beleven, elskværdig; han vidste at forekomme ethvert Ønske og var gavmild indtil Ødselhed. Theodor derimod gjaldt ikke for Noget i Verdens Øine, han havde ikke heller Noget at tilbyde, og dog kunde han ikke længere skjule for sig selv, at han var

Victors Medbeiler, og at han elskede Manon af sit inderste Hjerte og med sin Sjæls hele Kraft.

Allerede fra første Øieblik, da han traadte ind i denne Familie, havde Manons Væsen udøvet en stille tiltrækkende Kraft paa ham; alt længe følte han sig kun ret lykkelig, naar hun var tilstede, og det var bleven ham en kjær Vane, ja en Trang, efter fuldendt Dagværk, hver Aften at samles med hende. Da han imidlertid var i den Alder, hvori man med Rasthed og aaben Sjæl opfanger Indtrykkene, uden saa nøie at tænke over Aarsagen dertil, saa havde han hidtil ikke ret kjendt sin Lidenskab. Først ved Victors Ankomst gik der ham et Lys op, og han følte, at Manon var bleven ham dyrebarere end en Veninde, kjærere end en Søster, ja at hun lidt efter lidt var bleven det Midtpunkt, hvorom alle hans Tanker dreiede sig.

Den Angst, hvoraf man betages, naar Sjælen er opfyldt af den heftigste Kjærlighed, er vel udtrykt i de Ord: at tabe sit Hjerte. Man synes virkelig i denne Tilstand at have tabt en Deel af sit inderste Væsen, Blodet har ikke længere nogen regelmæssig Gang, men farer heftigt og ustadigt om i Legemet, ligesom om det havde mistet sit styrende Midtpunkt, alle Bevægelser blive vildere, og Livsaanderne drives om i en Kreds af Tvivl, Haab og Frygt, ligesom de af en Troldmand vare manede ind i en Sphære, hvori de, hvis de endnu havde deres Frihed, aldrig vilde være komne.

Men naar Aanderne saaledes tvinges, blive de efter Sagnet undertiden forbittrede og søge at løsrive sig fra den Magt, der udøver et saa selsomt Herredøme over dem; det Samme forsøgte ogsaa Theodor. Han var af Naturen stolt, og det krænkede ham at spille den tilside-

satte, forsmaaede Elskers Rolle. En høi Rødme farvede hans Pande og hans Kinder ved den blotte Tanke derom. „Det er en uværdig Svaghed," sagde han til sig selv, „lad dem elske hinanden, jeg kan og vil ikke hindre det, og hvad kommer det da tilsidst mig ved?" Han følte imidlertid altfor vel, at det kom ham ved, ja at det angik hans Livs høieste Lykke, og dog foresatte han sig at tvinge denne Lidenskab, at udrive Manons Billede af sit Hjerte, om det saa skulde briste, og han skulde forbløde sig derved.

Dagen efter saae Theodor fra sit Laboratorium en Rytter, fulgt af en Rideknegt, nærme sig til Rosenfelds Huus. Det var Victor; han red paa en ung Skimmel med de fineste Been og den skjønneste Reisning, som man kunde see for sine Øine. Førend han steg af, lod han den smukke Hest vise sig i forskjellige Stillinger, han tvang den til at gaae baglænds, og ligeledes til at versere, som det hedder i Ryttersproget, baade til Høire og til Venstre. Da det utaalmodige Dyr, der sandsynligviis kjededе sig ved denne ubeqvemme og unaturlige Bevægelsesmaade, endelig fik det Indfald at steile næsten lodret i Veiret, sad Victor endnu saa rolig og fast, som om hans Been vare naglede til Hestens Sider, og ved et Pidskesnert over dens Lænder tvang han den til at antage en mindre farlig Stilling, hvorpaa han igjen begyndte sine Forsøg med at dreie og vende den i alle Retninger, og først da Dyret havde udført alle de Vendinger, han forlangte af det, overlod han det til sin Rideknegt og gik ind i Rosenfelds Huus.

„Jeg vil ogsaa lære de Kunster," sagde Theodor, „jeg har vel endnu saa mange Penge tilbage, at jeg for dem kan lære at sidde ordentlig paa en Hest." Neppe havde han udtalt disse Ord, før han rødmede over sin

egen Svaghed, thi han følte vel, at de kun lidet passede til den Beslutning, han Aftenen forhen havde taget. For dog at vise sig selv, at denne Beslutning var hans Alvor, kom han i flere Aftener ikke ned, men blev paa sit Værelse. Imidlertid mærkede han snart, at Manon var lige saa farlig for ham, naar hun var fraværende, som naar hun var nærværende, thi hendes Billede svævede i Eensomheden bestandig for hans Øine, og da hun selv en Middag spurgte ham, hvorfor han nu saa sjelden lod sig see, kunde han ikke længere modstaae sin Længsel og opgav ganske den Plan at skye hendes Selskab.

En betydelig Forandring var imidlertid foregaaet i Rosenfelds Huus, hvor Victor nu i Almindelighed kom hver Aften. Meget ofte indfandt han sig ogsaa om Formiddagen, eller sendte i det mindste, naar han ikke selv kunde komme, en lille Foræring; enten sjeldne Blomster, opelskede i Grevindens Drivhuus, hvilke fyldte Værelset med den skjønneste Vellugt, eller udsøgte Frugter, hvoraf Veronica da almindelig tog og fortærede de bedste, thi uagtet hun just ikke spiste meget, havde dog ethvert Lækkeri, og især sjeldne Frugter, noget særdeles Tiltrækkende for hende.

Veronica, der nu, mod sin forrige Sædvane, hver Aften var tilstede, viste sig for Resten aldeles ligegyldig ved alle Victors Bestræbelser for at vinde Manons Gunst, hvorimod hun strax blev misfornøiet, naar hendes Søster fik flere eller kostbarere Foræringer end hun. Dette var dog sjelden Tilfældet, thi Victor vidste som oftest at fordele sine Gaver saaledes, at Veronica fik det Kostbareste, Manon det Smukkeste og Smagfuldeste. Iøvrigt bemærkede Theodor til sin store Misfornøielse, at Victor aldrig rakte Manon Noget, uden at hans Fingerspidser berørte hendes Haand. Ogsaa med den

gamle Rosenfeld talede Victor ofte, ja fandt sig endog undertiden i at spille Skak med ham, hvorved han da indrettede Alt saaledes, at Rosenfeld, uagtet han langtfra var saa øvet i Kunsten som Victor, almindelig til sin store Glæde gik af med Seiren. Til Afvexling spilledes der ligeledes Kort, og Veronica var i Særdeleshed en saa lidenskabelig Elskerinde heraf, at hun ofte, medens de Andre talede sammen, satte sig hen i en Krog og spillede med sig selv, eller lagde Kort op, for deri at læse sin tilkommende Skjæbne.

Victor var for Resten meget høflig imod Theodor og besøgte ham undertiden paa hans Værelse. Engang, da han befandt sig her, saae han et Par Floretter staae i en Krog. „Fægter De?" spurgte han. „Nei, jeg forstaaer mig kun paa at hugge." — „Skulle vi forsøge vor Styrke i Kunsten?" spurgte igjen Victor, idet han tog Floretterne frem af Krogen. „Gjerne," svarede Theodor, hvorpaa han greb en Floret og stillede sig en garde. Men han mærkede snart, at Victor var hans Mester, thi uagtet Theodors Arm var kraftig og hans Angreb vare raske, søgte han dog snarere, i det han trak sig tilbage, at undgaae Huggene, end at afværge dem efter Kunstens Regler. Victor derimod var, skjøndt mindre kraftfuld, dog langt mere øvet i Kunsten, især vare hans Parader fortræffelige, og han stod forskandset og sikker bag dem, ligesom en Fæstning bag sine Volde. Han fik derved en afgjort Overvægt over Theodor og traf ham flere Gange, medens han selv ikke gav sig en eneste Blottelse. Endelig holdt han op, stillede sin Floret hen, hvor den før stod, og sagde: „De har fortræffelige Anlæg, men De mangler en god Skole; tillader De, saa

skal jeg nogle Gange om Ugen sende Dem min Fægtemester, De vil da snart erhverve den nødvendige Sikkerhed."

Victors Fægtemester kom nu virkelig flere Gange om Ugen og underviste Theodor; men det traf sig saa besynderligt, eftersom Fægtemesteren, som han sagde, ikke havde andre Timer tilovers, at denne Underviisning ene kunde finde Sted om Aftenen, netop i de Timer, som Theodor ellers tilbragte i Rosenfelds Familie. Da Theodor efter nogen Tid spurgte Fægtemestren, hvad han var ham skyldig, svarede han, at Hr. von Marwitz allerede havde betalt ham. Deri vilde Theodor ikke finde sig, men spurgte Victor engang i de Andres Nærværelse om, hvad han havde udlagt for ham. „Er det muligt, at De vil tale om Sligt?" svarede Victor, troer De, jeg tager Betaling for en saadan Ubetydelighed? Saaledes kunde kun en Uadelig opføre sig," lagde han halvsagte til. „Hr. von Marwitz!" sagde Theodor, der dog havde hørt hans Tillæg, „uagtet jeg er borgerlig, er jeg dog netop ligesaa stolt, som om jeg var af den høieste Adel, og nu fordrer jeg, at De skal tage Deres Penge tilbage." — „Med denne Fordring beviser De mig netop, at De selv i Grunden er en Adelsmand," svarede Victor meget høflig, „velan! troer De ikke at kunne modtage denne Ubetydelighed af min Haand, saa kan De erfare Summen hos min Fægtemester og sende mig den hjem ved Leilighed." Dette gjorde Theodor og vedblev derpaa en Tid for egen Regning at tage Underviisning, saavel i Fægtning, som i Ridning, hvorved hans Legeme vandt meget i Udvikling, men hvorved ogsaa de faa Penge, han havde, betydelig formindskedes.

Det er ofte bleven sagt, at en stille Værdighed omgiver en ædel Qvinde, ligesom en Glorie, i hvis Nærhed

Retfærdigheden selv betages af Ærefrygt og forstummer. Denne Glorie omgav sikkert ogsaa Manon, men paa Victor virkede den mindre, end man skulde have troet; thi han var opdragen ved et Hof, hvor alt var tilfals, og hvor Retfærdigheden var bleven ligesom en Dragt paa Moden, uden hvilken Ingen kunde være bekjendt at vise sig; ja han havde saa ofte seet Smigreri og Forførelse naae deres Maal, at han ansaae Uskyldighedens høie Rødme paa Qvindens Kinder, og den ædle Forbittrelse paa hendes Læber som et Kunstgreb mere, der ikke engang skulde tjene til at forsinke Erobringen, men kun til at forhøie dens Værd.

Dette var vel Grunden til, at han, der dog virkelig stræbte efter Manons Gunst, undertiden i hendes Nærværelse afveg fra sin sædvanlige Fiinhed og yttrede Meninger, der vel den Gang gjaldt som Grundsætninger i mange fornemme Kredse, men som, efter Manons Tænkemaade, nødvendig maatte fjerne hendes Hjerte fra ham. Saaledes udbrød han engang, da de Andre talede om Rosenfelds Had til Overtro: „Ja, det er vist, Overtro er en Fjende af Livet og af alle dets Nydelser. Er det ikke skjændigt, hvorledes man nu i over syttenhundrede Aar har forbudt og forbittret os de uskyldigste, naturligste Glæder! Er det saaledes en Forbrydelse at elske? Er det ikke tvertimod enfoldigt at angre de bedst anvendte Timer i Livet? Handlede ikke den grusomt, der hensatte et Barn i den deiligste Have og viste det de skjønneste Blomster, de rødeste Bær og de saftigste Frugter, uden at give det Noget deraf? Men er ikke netop Mennesket et saadant Barn? Er ikke Jordens Træ fuldt af de yndigste Frugter, der svulme frem, ligesom dunkle Druer i Sydens Sol? I alle Haver voxe de, paa alle Veie, paa

alle Gader, i alle Stræder see vi dem, rødmende, friske, liflige, vinkende til Nydelse. Dog bestandig hedder det „„Vær afholden! behersk Dig selv! rør Intet! hav Agtelse for Uskyld!““ og Gud veed hvad mere. Men hvad Skade har da Æblet af at plukkes? Derfor plantedes jo netop Træet, og derfor vinker Frugten saa vellystig, forførerisk, halv skjult bag det grønne Løv; det vilde jo dog være enfoldigt at lade den hænge, til den fordærves og taber sin Smag i Vinterkulden. Ja, er end den Tid forbi, hvori Hjertet svulmer saaledes som i den første Ungdom, viser ikke den lille Amor sig ogsaa da elskværdig, naar han blot leger med Hjerterne og kun begjærer at udøve Halvdelen af sin Magt? Og selv om denne Leeg, ligesom Skak eller l'hombre, kun morer en eneste Aften, hvorefter man kaster Brikker og Kort sammen, saa er den dog endnu Livets sødeste Tidsfordriv. Jeg betragter det derfor som en af vor store Konges viseste Idrætter, at han ærlig har bidraget Sit til at udrydde den skadelige Overtro, der, liig en misundelig Dæmon med draget Sværd, vil bortskræmme os fra vort Eden; ja Gud være lovet, ved hans Bestræbelser er Dresden nu næsten forvandlet til et lille Paris." — „Men hvis De nu var gift og havde Børn," svarede Veronica, „og Kongen kastede sine Øine paa Deres Kone eller paa Deres Datter, hvad vilde De saa sige?" — „Nu, jeg haaber ikke længere at afhænge af Fordomme; hvis Kongen engang fandt Smag i min Kone, vilde jeg aldeles ikke ansee det for en Ulykke, men for en Ære, og hvis min Datter ikke inden sit sextende Aar havde havt i det mindste tre Elskere, vilde jeg troe hendes Opdragelse aldeles forfeilet."

Manon syntes ikke at agte stort paa denne Samtale,

men sad stille ved sit Arbeide; desto ivrigere blev Madame Wolfgang. „Ei, unge Herre!“ sagde hun. „jeg er en simpel Kone og De en fornem Herre, dog, med al Respect for Deres Fornemhed, maa jeg sige Dem, at hvad De nylig sagde, var en ryggesløs Snak, som det hverken sømmer en saa velopdragen Herre at tage i sin Mund eller unge Piger at høre paa.“ — „Ak, min kjære Madame!“ svarede Victor, „naar Fruentimmer i Deres Alder skulle være Dommere i Kjærligshedssager, saa seer det galt ud.“ — „Ei, jeg har ogsaa engang været ung, jeg har ikke stedse været gammel og graa som nu, og Folk sagde engang, at jeg var smuk, og jeg har seet Herrer for mine Fødder, og jeg valgte mig en Kjæreste, men alt dette skete dog i Sømmelighed og Ære.“ — „Det glæder mig, Madame, at De endnu ikke har glemt Deres Ungdomsbedrifter; for Resten er jeg ganske enig med Dem, Alt bør skee i Sømmelighed og Ære, jeg tænker jo ikke paa Andet; men naar en Fæstning længe har været beleiret, da kommer ogsaa den Tid, hvori den med Ære kan overgive sig; thi ingen Fæstning er uovervindelig, og intet Qvindehjerte er uindtageligt. Den, der ikke vindes for tusinde Rigsdaler, vindes for titusinde, og den, der ikke vindes derfor, vindes for en Tønde Guld, og den, der ikke vindes for en Tønde Guld, vindes dog i det mindste for en Million. Alt har sin Priis her i Verden, det veed vor kjække Monark bedre, end nogen Anden.“ — Nu reiste endelig Manon sig og gik, uden at sige et Ord, ud af Værelset, men Veronica slog en høi Latter op og sagde: „Der har min superfine Hr. Fætter spillet sit Kort fortræffeligt, see nu til, hvorledes De faaer Deres snerpede Manon god igjen.“

„Skulde jeg virkelig have fornærmet Deres Søster?“

sagde Victor forundret, „det vilde smerte mig uendelig.“ — „Ei, Victor!“ sagde Rosenfeld, der nylig var kommen ind og havde faaet at vide, hvorom Talen var, „De bør være forsigtig med, hvad De siger til de unge Piger. Hvad Verden er, og hvordan det gaaer til deri, vide de ikke og behøve heller ikke at vide det.“ Efter disse Ord satte Rosenfeld, Veronica og Victor sig ned for at spille, de to første af Lyst, den sidste af Føielighed; Theodor maatte desuden tage Madame Wolfgangs Kort, da hun havde noget andet at bestille. Han saae da med Forundring, med hvilken Lidenskab Veronica spillede, thi hun greb med Begjærlighed enhver lille Vinding, som Spillet medførte; hun blegnede, naar hun tabte, blussede, naar hun vandt, og selv den ubetydeligste Forandring af Lykken frembragte ogsaa en Forandring i hendes Ansigtstræk. Theodor beklagede i sit Hjerte den skjønne Pige, der aabenbart led stærke Qvaler under Spillet, og hvis Bevægelser syntes at styres af en ond Dæmon, saalænge det varede. Theodor gav derfor ogsaa mere Agt paa hende, end paa sit Spil. „Hold Kortene til Dem!“ sagde Madame Wolfgang pludselig, og han bemærkede nu, at Veronica undertiden kastede mistænkelige Sideblik hen i sine Naboers Kort. Rosenfeld mærkede imidlertid Intet, og Victor syntes netop sysselsat med at give hende alle de Oplysninger, som hun kunde ønske; paa denne Maade skaffede han hende ogsaa betydelige Fordele, og hun reiste sig meget tilfreds. — „Du er altid heldig, Veronica,“ sagde Rosenfeld. — „Ja hun benytter ogsaa alle Fordele, baade lovlige og ulovlige,“ mumlede Madame Wolfgang. — „Skjønhed og Held, dermed kan man bringe det vidt i Verden,“ sagde Victor, i det han tog sin Hat, „tænk da paa Deres Venner, Veronica! naar De er i den Glands

og Herlighed, som De fortjener." — „Fortjener jeg Glands og Herlighed," svarede Veronica, „jeg, som ikke engang er af Adel?" — „Der er dog adeligt Blod i Deres Aarer, og om jeg end ikke vidste det, vilde jeg dog sværge derpaa; thi Deres Ansigt og Væsen røbe det tydelig nok." — „Gives der da ingen smukke Ansigter i vor Stand?" spurgte Veronica. — „O, mangfoldige; men et Udtryk og et Væsen, som Deres, Veronica, findes ikke saa let deri, og findes de der undertiden, da ere de som oftest komne derind paa forbudne Veie og have dog i Grunden deres Udspring fra os."

Niende Capitel.

Rosenfeld pleiede i Almindelighed at tilbringe hver Søndagaften paa et eller andet Gjæstgiversted. Den vigtigste Bevæggrund hertil var den store Lyst, han havde til at tale med Fremmede, der i Mængde indfandt sig paa disse Steder; thi da Dresden er en af de Byer, der forene det østlige Europa med Tydskland; da Egnen omkring hiin Stad desuden er saare skjøn; og da flere berømte Bade ligge i Nærheden deraf: saa bevæger en bestandig Strøm af Fremmede sig derigjennem og udbreder et Liv og en Afvexling i denne By, som ofte savnes i langt større Stæder, og overhovedet faaer Dresden derved Udseende af at være langt folkerigere, end den virkelig er.

En Søndagaften, da Rosenfeld var i godt Lune, indbød han Theodor til at følge med og begav sig, ledsaget af ham, til et af de anseeligste Værtshuse, hvor en-

kelte af Byens Indbyggere og en Mængde Fremmede spiste i Selskab med hverandre ved Værtens Bord. Rosenfeld og Theodor satte sig ogsaa ved Bordet, og den første tog vel for sig af Retterne, medens han paa samme Tid gav sig i Samtale med de Fremmede, der sadde i Nærheden. Pludselig holdt han op baade med at tale og med at spise og begyndte nøie at betragte en Mand, der nylig var kommen ind og havde sat sig nederst ved Bordenden; endelig efter en lang Taushed vendte han sig om til Theodor og sagde: „Der sidder den fordømte Hebræer, der var i min Myntsamling for nogen Tid siden, og som paastod, at Raimundus Lullus forstod den Kunst at frembringe Guld." Theodor kastede nu ligeledes sine Øine ned til Bordenden, og det forekom ogsaa ham, at den Ubekjendte lignede hiin, der i Vinterens Begyndelse havde været i Myntsamlingen, dog var han ikke fuldkommen vis i sin Sag og maatte uvilkaarlig tænke paa Rosenfelds Paastand, som han dog forhen ikke havde fæstet nogen Lid til, at denne Mand var i Stand til, naar han fandt det fordeelagtigt, aldeles at forandre sit Udseende.

Rosenfeld blev imidlertid ganske rød i Ansigtet; og endskjøndt han Intet sagde, mærkede dog Theodor, at han udrugede en Plan. Efter nogen Tid indlod han sig i Samtale med en Frankfurter, der sad ligeoverfor ham ved Bordet. Da det nu traf sig saa, at denne Mand stod i venskabeligt Forhold til flere Indvaanere i Frankfurt, som Rosenfeld under sit Ophold der havde kjendt, saa fordybede disse To sig snart i Samtale med hinanden, og det lod, som Rosenfeld ganske glemte den anden Fremmede ved Bordenden, i det mindste kastede han i lang Tid ikke et eneste Blik derned. Endelig hævede han sin

Røst og spurgte sin Gjenbo, om han ikke i Frankfurt havde kjendt en Person ved Navn Klettenberg. „Der er i vor By en Familie Klettenberg," svarede hans Gjenbo, „af hvilken Flere have beklædet høie og anseelige Pladser i Raadet." — „Her var ogsaa for nogle Aar siden en Person af dette Navn," bemærkede Rosenfeld, „og han kom ligeledes paa en høi og anseelig Post tilsidst, thi han blev ført til den høie og anseelige Bjergfæstning Kønigsstein, hvor han blev halshugget." Disse Ord, der kunde høres over det hele Bord, vakte en almindelig Opmærksomhed, og Alle bleve tause, som om de ventede, at Rosenfeld skulde fortælle denne Tildragelse omstændeligere, men da han taug, spurgte endelig En: „Hvorfor blev denne Klettenberg henrettet?" — „Han var en Guldmager af Profession," svarede Rosenfeld, i det han endnu stærkere hævede sin Røst, „hvilket som bekjendt, vil sige at han var en Bedrager; imidlertid vidste han dog i Begyndelsen at vinde vor allernaadigste Konges Tiltro og blev udnævnt til Kammerherre med en betydelig Gage, hvorimod han lovede inden fjorten Maaneder at udarbeide en Tinctur, der skulde forvandle alle uædle Metaller til Guld, men da man mærkede, at han ikke vidste mere, end alle de Andre, der give sig af med denne Kunst, lod vor høistretfærdige Konge ham, som sagt, gribe og henrette."

Flere lignende Bedragerier vare paa den Tid netop blevne offentlig bekjendte; adskillige udmærkede Videnskabsmænd havde ogsaa allerede den Gang begyndt at yttre sig imod Alchemien. De, der strede derfor, dannede ikke mere det stærkeste Parti; som Følge heraf begyndte den offentlige Stemme alt hist og her at erklære sig imod denne Kunst; ja selv de, der hemmelig vare hengivne der-

til, vare tidt svage nok til offentlig at spotte derover, men allermest høirøstede bleve almindelig de, der mindst vare berettigede dertil, da de, af Mangel paa Kundskaber, ikke vare i Stand til at veie Grundene for og imod den Gjenstand, de omtalede.

Det Vanrygte, hvori hiin Kunst, der engang var i saa høi Anseelse, nu begyndte at komme, var vel Aarsagen til, at Ingen af Selskabet i Begyndelsen modsagde Rosenfeld. Tvertimod blev den Beretning, han havde givet om Klettenberg, Signalet til en Mængde Fortællinger af lignende Indhold. Flere tilstode ogsaa oprigtig, at de i deres Ungdom havde været hengivne til Alchemien, og beklagede den Tid som aldeles spildt, som de havde anvendt paa denne bedragelige Kunst. Andre spottede over de mystiske Drømme og urimelige Paastande, der fandtes i Guldmagernes Skrifter, og reciterede Steder deraf, hvilke, i det mindste saaledes som de her bleve fremsatte, syntes at vidne om en fuldkommen Sindsforvirring hos de Autorer, der havde skrevet dem.

Den Ubekjendte, der var den egentlige Aarsag til, at Rosenfeld denne Gang havde ført Alchemien paa Bane, sad imidlertid ganske stille og blandede sig ikke i Samtalen. Derved blev Rosenfeld endnu ivrigere og spurgte ham endelig, om det ikke var ham, der for nogen Tid siden havde været i Myntcabinettet, hvor han yttrede en ganske anden Mening end den, de Fleste i dette Selskab syntes tilbøielige til at antage. „Hvis det er saa," føiede han til, „saa beder jeg Dem at sige, hvorpaa De støtter Deres Tro, og med hvilke Grunde De vil afbevise den soleklare Sætning, at man maa være enten en Sværmer eller et enfoldigt Menneske for at troe paa denne Kunst,

og en Bedrager eller en Vanvittig for at skrive Bøger derom."

„Førend jeg svarer herpaa," sagde den Fremmede, „beder jeg Selskabet at betragte denne Steen og at sige mig dets Mening derom." Med disse Ord tog han af sin Finger en Ring, hvori en Ædelsteen var indfattet, og lod den gaae rundt i Selskabet. Alle vare enige om, at det var en særdeles smuk Diamant, og en tilstedeværende Guldsmed vurderede den strax til over tusinde Gylden. „Det er den vel værd," svarede den Ubekjendte; „mig kostede den imidlertid Intet, thi jeg fik den af en Ven, der længe har været i Orienten, og som er en stor Kjender af ædle Stene. Men Ingen af Dem vil maaskee saa let gjætte, hvor min Ven fandt den, jeg vil da ligesaa godt strax sige Dem, at den laa paa en Landevei blandt hundrede andre Stene, som den ved første Øiekast paa ingen Maade syntes at overgaae i Skjønhed; hele Karavaner vare dragne den forbi, uden at agte paa den; Heste og Kameler havde trampet paa den, den var bleven sparket bort med Foden og traadt i Støvet med Foragt, indtil den Mand kom, der havde Indsigt nok til, trods dens uslebne Ydre, at mærke, hvad der boede deri. Han tog den nu hjem, behandlede den med største Omhu, sleb og indfattede den paa den fordeelagtigste Maade, og nu viste det sig, at den var en Diamant af den sjeldneste Glands, som paa det kraftigste var i Stand til at bryde og tilbagekaste de Straaler, som den modtog af Livets og Lysets Kilde."

„Diamanten er meget smuk," sagde Rosenfeld, „men hvad kommer den Guldmageriet ved?"

„Som det gik med denne Steen," svarede den Ubekjendte, „gaaer det vel med Meget i Verden; mange

vigtige Vink ere givne, mange Hemmeligheder ere opdagede, ja nedlagte i Skrifter og kunne, ligesom hiin Ædelsteen, siges at ligge paa Alfarvei; dog Uvidenheden foragter, hvad den ikke forstaaer, Mængdens Øie er sløvt og ei i Stand til at udfinde den gode Steen mellem de mange slette; det ledes vildt af den raa Skal, og det Herlige nedtrædes endnu den Dag i Dag under Hestes og Kamelers Fødder."

„Skal denne Tale være et Forsvar for dem, der have skrevet om Guldmageriet?" spurgte Rosenfeld.

„Det er langt fra, at jeg ubetinget vil forsvare dem, jeg indrømmer tvertimod gjerne, at de Fleste af dem, om de end ikke ligefrem havde til Hensigt at bedrage, dog vare daarlige nok til at ville være Veiledere paa en Vei, hvilken de ikke selv vare gaaede; jeg indrømmer ogsaa, at den, der forstaaer Kunsten, ikke lettelig vil nedlægge Nøglen til sin Hemmelighed i Skrifter; dog var det muligt, at der fandtes Undtagelser, det var muligt, at Diamanten laa paa Alfarvei ved Siden af de uædle Stene. I det mindste har jeg blandt mangfoldige Vildfarelser hist og her i alchemistiske Skrifter fundet Vink, der maaskee kunde lede den paa rette Vei, der for Alvor var kaldet til at forstaae den selsomme Billedskrift, hvorigjennem Naturen tiltaler Mennesket."

„Hvad synes De, mine Herrer?" raabte Rosenfeld. „lægger vel Mærke til hans Ord! thi han paastaaer aabenbart, at han selv forstaaer sine Vink, og at han altsaa selv kjender den rette Vei; Meningen maa da være, at han har den philosophiske Steen i Lommen og er deelagtig i den store Hemmelighed, hvilken han maaskee endog kan bevæges til at aabenbare for os, hvis vi bede ham meget derom."

„Jeg er ingen Adept," svarede den Ubekjendte, „dog ønskede jeg heller ikke at ansees hverken for en Sværmer eller for Noget, der endnu er værre; jeg udbeder mig derfor Tilladelse til at fortælle en Begivenhed, hvoraf De ville see, at man ikke saa rask og ubetinget kan erklære alle Alchemister for Bedragere eller for enfoldige Mennesker."

Selskabet var meget nysgjerrigt efter at høre denne Begivenhed, og selv Rosenfeld bad ham om at fortælle, hvad der laa ham paa Hjerte.

„I mine unge Dage var jeg en ligesaa stor Tvivler som De," blev den Ubekjendte ved, „et stærkt udtalt Nei forekom mig den Gang at være den høieste Viisdom, og efter mine Tanker fordrede min aandelige Frihed, at jeg skulde foragte Fortidens Meninger. Med denne Tro kom jeg til Wien, hvor Wagnereck nylig havde været, og hvor de troværdigste Mænd forsikkrede mig om, at han var en virkelig Adept. Der manglede imidlertid heller ikke paa Tvivlere og Spottere, med hvilke jeg naturligviis selv forenede mig; thi Latter og Spot havde den Gang et stort Herredømme over mig, og jeg bildte mig netop ind at være selvstændig og fordomsfri, naar jeg paa det stærkeste drev for Strømmen og gav efter for enhver Spotters Mening. Da førte en Ven mig hen i det keiserlige Myntcabinet, hvor Opsynsmanden fortalte en mærkværdig Historie om en Metalforvandling, der var skeet i Aaret sextenhundrede og otte og fyrretyve i Ferdinand den Tredies egen Nærværelse. Mange Sagkyndige vare dengang ogsaa tilstede, og blandt dem flere Embedsmænd, der havde Opsyn over Bjergværkerne. Under disse Mænds nøieste Tilsyn, ja ligesom under deres Hænder foregik Forvandlingen ved Hjælp af en Tinctur, der blev heldet

paa Qviksølv. Keiseren udlovede hundrede tusinde Rigsdaler til den, der havde forfærdiget denne Tinctur, men han meldte sig ikke. Af det vundne Guld blev en stor Medaille slagen, som jeg selv har seet. Paa Medaillens ene Side staaer Solguden med Mercurii Slangestav i Haanden, hvorved Qviksølvets Forvandling til Guld antydedes; thi Solen forestiller Guldet, mine Herrer, og Mercurius Qviksølvet. Paa den anden Side staae de Ord i det latinske Sprog: Dette er en sjelden Kunst blandt Menneskene, den kommer ogsaa sjelden for Lyset; lovet være Gud i Evighed, der deelagtiggjør os uværdige Skabninger i en Deel af sin uendelige Magt. Omkring Solgudens Billede læstes de Ord: En guddommelig Forvandling, bevirket i Prag i Hans Keiserlige Majestæt Ferdinand den Tredies Nærværelse. Denne Medaille har jeg selv havt i Haanden, mine Herrer, og nøie betragtet og nøie undersøgt; De begribe da vel, at jeg hverken behøver at være en Bedrager eller Sværmer, for ikke ganske at forkaste en historisk Begivenhed, der er foregaaet i saa høie, saa kyndige og saa skarptseende Vidners Nærværelse."

Denne Fortælling forfeilede ikke ganske sin Virkning paa Selskabet, ja det syntes endog, som om Flere havde Lyst til at frafalde deres forrige Meninger; Rosenfeld tog derimod til Gjenmæle og sagde: „Hvad der skal være foregaaet i saa fjerne Tider, beviser ikke Meget, i det høieste kunne vi deraf slutte, at Keiseren, tilligemed mange Andre, er bleven tagen ved Næsen af en særdeles fiin og dumdristig Bedrager."

„Der findes ogsaa Spor af Adepter i den allerseneste Tid, sagde den Ubekjendte. „Saaledes kom for nogle Aar siden en Fremmed silde om Aftenen til Grev-

inde von Erbach paa Slottet Tankenstein i Odenwald og bad hende om Beskyttelse mod Churfyrsten af Pfalz; thi den, der eier de største Skatte, mine Herrer, maa dog være landsflygtig paa Jorden; den, der kunde kjøbe hele Verden for sit Guld, har ofte ikke det Sted, hvorpaa han kan hvile sit mødige Hoved, men jages af begjærlige og gridske Fjender, ligesom en Hjort af graadige Ulve, der ere lystne efter dens bedste Hjerteblod. Grevinden tog ham dog denne Gang i sin Varetægt, uagtet hun i Begyndelsen mistænkte ham, Gud veed hvorfor, og lod ham strengt bevogte. Da han havde været paa Slottet i sex Dage, lovede han til Gjengjæld for Grevindens Gjæstfrihed at forvandle alt hendes Sølvtøi til Guld. Dette vakte formodentlig igjen hendes Mistanke, dog overgav hun ham tilsidst et Sølvbæger, for dermed at anstille et Forsøg. Efter halvanden Times Forløb bragte han det igjen, det var da omsmeltet og forvandlet til det reneste Guld. Som Følge heraf blev alt det Sølv, der var i Grevindens Eie, ham overleveret, og hvad han modtog, bragte han tilbage i lutter Guldstænger. Nu indsaae endelig Grevinden hvilken sjelden Fugl det var, der, for at undgaa Forfølgelse, havde skjult sig under hendes Tag; hun begreb nu, hvorfor Churfyrsten havde stillet sine Garn ud efter den, og hun havde gjerne seet flere af de gyldne Æg, den forstod at lægge; dog var hun høimodig nok til ei at berøve den sin Frihed, ja hun tilbød endog den flygtige Adept flere hundrede Gylden i Reisepenge, hvilke han dog naturligviis afslog, thi De begribe vel, mine Herrer, at den, der sælger denne Kunst for Guld, ikke kan være nogen virkelig Indviet."

„Det er Altsammen Digt og Eventyr," skreg Rosenfeld, „enfoldige Ammestuefortællinger, der vel kunne skuffe

Børn, men hvortil ingen forstandig Mand kan være bekjendt at fæste Lid."

„Fortællingen er endnu ikke ganske til Ende," sagde den Ubekjendte, „jeg har siden erfaret, at Grev Frederik von Erbach, der lever i et fremmed Land, adskilt fra sin Gemalinde, gjorde Fordring paa Halvdelen af det Guld, hun saaledes havde erhvervet sig. Da Grevinden afslog at dele det med ham, henvendte han sig til det juridiske Facultet i Leipzig, der erklærede, at Guldet var Grevindens med Rette erhvervede Eiendom, hvoraf Intet kunde tilkomme ham. At det hele Facultet, uden foregaaende Undersøgelse, skulde afgive en offentlig Erklæring i en Sag, der var aldeles greben af Luften, og saaledes for Alles Øine løbe med Liimstangen, vil dog vel Ingen af Dem vove at paastaae."

„Hvorfor ikke det?" svarede Rosenfeld, „det er vist ikke den første Gang, at et helt Facultet er løbet med Liimstangen, og det bliver vel heller ikke den sidste."

„Det er en Udflugt og ingen Gjendrivelse," svarede den Ubekjendte, „for Resten vil jeg endnu kun fortælle en Begivenhed, hvortil jeg selv var Vidne, og derpaa overlade til Enhver at tænke om Sagen, hvad han vil. Da jeg for to og tredive Aar siden opholdt mig i Genua, pleiede jeg, i Selskab med flere baade Fremmede og Indfødte, at spise i den gyldne Stjerne, et Værtshuus, nærved den store Marmorkirke San Lorenzo. En Aften begyndte Selskabet, ligesom det nylig var Tilfældet her, at spotte over Alchemien, som de Fleste vare enige om at sætte i Klasse med Stjernetyderi, Aandebesværgelser og andre Slags magiske Kunster. Allermest høirøstet blev en Mand, som Ingen havde seet der tidligere; han var temmelig fiint bygget, havde et regelmæssigt Ansigt, hvori

et Par levende Øine funklede, og lignede mere en Græker end en Italiener. Denne Mand syntes uudtømmelig i sine Angreb paa Guldmagerne og vidste at fortælle de forunderligste Kunstgreb, som de havde udøvet. „„Imidlertid,““ sagde han tilsidst, „„er det ikke saa besynderligt, at Mange endnu fæste Lid til slige Bedragere, thi der gives Taskenspillerier, der ere saa skuffende, at selv den Klogeste derved kan føres bag Lyset; jeg forstaaer mig endog selv paa et saadant Kunststykke, som jeg gjerne skal paatage mig at vise Dem. Det gaaer til uden noget Slags Trylleri, imidlertid kunde det vel give Dem Noget at tænke paa, og hvis De ikke Alle vare saa veloplyste og faste i Deres Meninger, vilde jeg endog, af Frygt for at lede Dem paa Afveie, tage i Betænkning at lade Dem see det.““ — Alle forsikkrede, at det ingen Fare havde, og at han frit kunde vise sit Kunststykke. Han lod nu hente en lille Jernpande og et Kulbækken med Gløder; derpaa forlangte han et halvt Pund Qviksølv, men da dette sidste ikke i Hast kunde skaffes, spurgte han Opvarteren, om der ikke var noget andet Metal i Huset. Opvarteren bragte nu en Kobberplade, der var saa stor, at Randen deraf sprang noget frem over den lille Jernpande, paa hvilken den blev lagt. Da Kobberets Midte begyndte at blive rød af Gløderne, tog den fremmede Kunstner et glasagtigt Legeme op af Lommen, hvilket syntes sammensat af smaa Korn, der i Farve lignede den vilde Valmue. Af dette Legeme skrabede han med Neglen nogle faa Gran, som han kastede midt paa Kobberpladen, hvor den var hedest. Kort efter tog han en Sølvdaase frem, hvori han syntes at søge Noget, som han ikke kunde finde, hvorpaa han blev staaende, ligesom uvis om, hvad han skulde foretage sig. Endelig sagde han: „„Mine Herrer! jeg

frygter for, at jeg har begyndt paa en Sag, der ikke vil falde lykkelig ud for mig. Noget mangler endnu, for at det Hele skal tage en god Ende; jeg boer imidlertid ikke langt borte, og hvis De blot ville have Taalmodighed et Øieblik og lade Tincturen virke i Ro, da iler jeg hjem at besørge det Nødvendige."" — Dermed tog han sin Hat og forlod hurtig Selskabet. Kobberpladen glødede imidlertid meget stærkt, og kort efter bemærkede vi, at dens Midte skinnede med en guulgrøn Glands. Da vi omtrent havde ventet en halv Time, traadte Værten ind og sagde: „„Mine Herrer, den Fremmede, som spiste her, sender Dem sin ærbødigste Hilsen; han har rigelig betalt, hvad han skyldte mig, og kommer ikke igjen. Hvad De finder i Jernpanden, beder han Dem at beholde til en Erindring om sig."" — Nu blev Kobberpladen tagen af Ilden, og vi fandt, at den i Midten ganske havde forandret Udseende, thi den skinnede der med en guul Glands, hvorimod Randen endnu var kobberfarvet ligesom før. Strax samme Aften gik vi Alle hen til en bekjendt Sølvarbeider ved Navn Giuseppe Girelli, der boede i et af de Huse, der ligge under den Carignanske Bro. Han afskar først Metalpladens Rand, der endnu som før befandtes at være Kobber; Midten derimod, der havde antaget den skjønneste Guldfarve, undersøgte han paa Proberstenen og overbeviste sig om, at den bestod af ægte Ducatguld. Vi bleve da meget forundrede, deelte Skatten imellem os og søgte overalt efter den fremmede Adept, men han var og blev forsvunden, og Ingen af os saae ham mere i Genua." Med disse Ord reiste den ubekjendte Fortæller sig, betalte, hvad han var skyldig, og gik sin Vei.

Disse Fortællinger virkede i det mindste saameget,

at de forhen ivrigste Tvivlere nu i Begyndelsen taug stille, selv Rosenfeld sad en Tid nedsjunken i Tanker, endelig sagde han: „Man begriber ikke ret, hvorledes Vildfarelsen faaer en saadan Magt, før den træder os imøde, ligesom et Spøgelse, der har klædt sig i Livets og Virkelighedens Dragt; hvem var den Fremmede?“ — „Gud veed det,“ svarede en Anden, „han gik bort og kommer vel heller ikke igjen, ligesom den Guldmager, han omtalte, men Guldet forsømte han dog at give os.“ — „Stille mine Herrer!“, sagde Guldsmeden, „det kunde dog være, at han forstod mere, end De bilder Dem ind.“ — „Han forstod Djævlen,“ svarede Rosenfeld, „en Vindmager er han, en Fortæller af Ammestuesnak, en Bedrager, der farer med Usandhed, den Sag er aabenbar.“ — „Nu, Fortællingen om Grevinde Erbachs Sølvtøi, der blev forvandlet til Guld, har ogsaa jeg hørt Noget om; den synes at have sin Rigtighed, ja maaskee var han selv den Adept, der opholdt sig paa Grevindens Slot.“ — „Maaskee var han Doctor Faustus,“ svarede Rosenfeld, „saae Du ikke, Theodor, hvorledes han foer ud af Vinduet paa Mephistopheles's Kappe?“ — „Forunderligt var det dog, at han saa nøie vidste Tiden, der var medgaaet til Sølvbægerets Forvandling,“ bemærkede Guldsmeden. Flere af Selskabet syntes at dele Guldsmedens Mening; Andre spottede derover; endelig reiste Rosenfeld sig og sagde: „Tro De mig, mine Herrer! det er Altsammen Dumhed og Sværmeri, og den er en Gjæk, der grubler videre derover.“ — Dermed gik ogsaa han bort, og Theodor ledsagede ham.

Paa Hjemveien bemærkede Theodor en Mand, der var indsvøbt i en Kappe og fulgte dem lige i Hælene. Han stod just i Begreb med at henvende Rosenfelds Op-

mærksomhed herpaa, da deres uindbudne Ledsager af sig selv standsede dem. Ved Hjælp af Lysningen fra det nærmeste Huus saae Theodor, at det netop var den samme ubekjendte Gjæst, der, ved saa kraftig at tale Alchemiens Sag, nylig havde vakt Rosenfelds Uvillie. „I har i Aften opbudt Alt, hvad der stod i Eders Magt, for at udæske mig," sagde den Ubekjendte, „og det var neppe Eders Skyld, at ikke Selskabet høit og lydelig erklærede mig for en Phantast eller for en Bedrager. Da jeg nu nødig i Eders Øine vilde gjælde for nogen af Delene, saa har jeg besluttet, om muligt, at overbevise Eder om min Troes Rigtighed. I Morgen, naar Tusmørket nærmer sig, skal jeg staae i Eders Laboratorium; og for at to Vidner kunne være tilstede, tillader jeg ligeledes denne unge Mand, om hvilken jeg ikke har hørt Andet, end hvad godt er, at bivaane Forsøget; med Hensyn til Andre stoler jeg derimod paa, at I, som en ærlig Mand, vedligeholder den strengeste Taushed." Efter disse Ord vendte han sig om, gik bort med hurtige Skridt og forsvandt snart i det tykke Mørke, der omgav dem.

Tiende Capitel.

Denne Aften efterlod et dybt Indtryk i Theodors Sjæl; han havde bestandig af sin Onkel og mange Andre hørt Guldmageriet omtale som den urimeligste Afsindighed eller som det skjændigste Bedrag, udøvet for den nedrigste Vindings Skyld, og nu opstod ikke desmindre en ældre og, som det lod til, sindig Mand, der ikke

blot offentlig forsvarede denne Kunst, men endog tilbød sig at bevise den med Forsøg. For Resten havde denne Mand fra Begyndelsen af slet ikke stræbt at trænge sig frem eller at vække Opmærksomhed; tvertimod indlod han sig kun tvungen i Kamp med Rosenfeld, for at forsvare, hvad der syntes hans Sjæls inderste Overbeviisning, og det Forsøg, han havde lovet at vise, maatte nu falde ud, som det vilde, ham selv kunde det vanskelig bringe nogen Vinding.

Det Forunderlige forfeiler sjelden sin Virkning paa ungdommelige Hjerter, som vi allerede kunne see af det Indtryk, det frembringer paa Børn, hvilke lytte dertil, ligesom om de deri ventede at finde Opløsningen af Livets høieste Hemmelighed. Det forfeilede da heller ikke sin Virkning paa Theodor, hos hvem en lang Erfaring endnu ikke havde sløvet Sandsen for det Eventyrlige, og han var til Mode, ligesom han havde hørt en kjær og længst bekjendt Vens Tale om Sandheder, paa hvilke han vel engang tilforn havde troet, men som han, adspredt af fremmede Sysler, allerede længst havde forglemt.

Uagtet han lagde sit Hoved til Puden og lukkede sine Øine, saa kunde han dog i Begyndelsen ikke sove, thi den Ubekjendte stod endnu for hans Phantasie; han saae ham endnu fremvise den selsomme Steen, han saae ham paa Grevindens Slot, flygtende gjennem Verden, og dog mægtigere end alle hans Fjender, han saae ham i fortrolig Samtale med Elementernes Aander, gjennemtrængende Stenens Inderste, og forandrende Metallernes Natur, herskende som en Konge i ubekjendte Verdener. Til Theodors Ære maae vi imidlertid erklære, at det ikke saameget var de gyldne Skatte, der fristede ham, som de

hemmelige Kundskaber, hvilke dermed stode i Forbindelse; det forekom ham, ligesom Fee-Eventyr og gamle Fortællinger fra hans Barndom bleve levende i hans Sjæl, og som om der fandtes en skjult Sandhed i de forunderligste Drømme; ja han troede gjennem disse, som gjennem en klar rindende Strøm, at skimte den gyldne Nøgle, der skulde aabne Døren til det hemmelighedsfulde Kammer, hvori hans Elskede, smykket med al Jordens Herlighed, sad og ventede hans Komme.

Om Aftenen og om Natten stiger Troen paa det Vidunderlige; selv den Vaagende føler da, at Drømmeverdenen staaer ham nær; selv Tvivleren maa da, hvor nødig han vil, bøie sig og skjælve for de ubekjendte Rædsler; men Solens Opgang forjager igjen disse Nattephantasier, da gjenvinder paa ny den jordiske Tilværelse sine Rettigheder. Saaledes er der en bestandig afvexlende Flod og Ebbe i Menneskets Sjæl, hvori Drømmens Vande til bestemt Tid og Klokkeslæt med stigende Kraft strømme ind, og hvorfra de derpaa igjen trække sig tilbage. Theodor mærkede ogsaa denne Afvexling; thi den følgende Morgen var han til Mode ligesom den, der igjen kommer til Besindelse efter en vild, gjennemsværmet Nat; han følte sig nedstemt, og den forrige Aftens Phantasier vare næsten bortskyllede af hans Hjerne. Rosenfelds Vantro syntes ham nu fuldkommen grundet, og han besluttede ret nøje at give Agt paa Guldmageren, for ei at bedrages af hans Kunstgreb.

Samme Dags Eftermiddag, da Theodor nylig var kommen tilbage fra et Ærinde i Byen, vinkede Rosenfeld ham ind i sit Laboratorium, hvor flere Digler og chemiske Ovne vare opstillede, og hvor Alt syntes beredt til de Forsøg, den Fremmede skulde foretage. Rosenfeld gik i

Førstningen længe taus frem og tilbage, som om han grublede over Noget og vilde samle sine Tanker; endelig udbrød han: „Theodor, erindrer Du endnu den besynderlige Drøm, jeg fortalte Dig Aftenen efter at Guldmageren havde været hos mig?“ — „Jeg erindrer den meget vel“, svarede Theodor. „Jeg maa tilstaae Dig“, vedblev Rosenfeld, „at der var adskillige Biomstændigheder, som jeg den Gang fortaug, ja, at jeg endog af et Slags Undseelse forandrede Noget i Fortællingen selv; den Hændelse, vi i Gaar oplevede, giver mig imidlertid Lyst til at sætte Dig lidt nøiere ind i Sagens Sammenhæng, hvis Du ellers ønsker at høre den.“

„Jeg havde paa den Tid“, vedblev Rosenfeld, efter at Theodor havde forsikkret ham om sin Opmærksomhed, „nylig lært min salig Kone at kjende, der kort før var ankommen fra Guyana med sine Forældre. Jeg saae hende første Gang i Skuespilhuset ved hendes Moders Side, og jeg blev strax dødelig forelsket i hende, ja, jeg bildte mig endog ind, at hun ogsaa havde bemærket mig og skjænket mig nogle venlige Øiekast, hvilke, som Du vel begriber, ikke formindskede mit Hjertes Ild. Det lykkedes mig nu ved en Vens Anbefaling at vinde Adgang i hendes Forældres Hus, men uagtet mit indbildte Held i Theatret, og uagtet jeg dengang var en ganske smuk Karl, saa mærkede jeg dog snart, at jeg ikke var den, som Pigens Hjerte havde udvalgt. Dette nedslog mig særdeles, dog havde jeg vel med Tiden lært at finde mig deri, hvis hun blot havde foretrukket et christent Menneske; men desværre havde hun kastet sine Øine paa en uforskammet Hebræer, hvis Navn var Benjamin de Geer, og som ved alleslags Kunster endog havde vundet Forældrenes Gunst. Mange sagde, at han var forstandig og underholdende, mig

forekom han forfærdelig kjedsommelig; hans Udseende var heller ikke særdeles smukt, desuden vidste Ingen, hvilken Profession han drev, og jeg kunde ikke engang erfare, hvor han boede. Pigen havde imidlertid til min store Ærgrelse forgabet sig i hans sorte Øine og krøllede Haar; det var vel ogsaa til ham, at hun i Skuespilhuset havde kastet de smægtende Øiekast, thi den fordømte Hebræer havde den Gang, som jeg siden erindrede, stillet sig saa nær ved mig, at jeg let kunde bilde mig ind, at hun saae paa mig, uagtet hun egentlig vexlede Øiekast med ham. Du kan da vel tænke, at jeg hadede de Geer stærkere end Pesten. Han skjænkede hende for Resten mange prægtige Gaver; thi han var et af de ødsleste Mennesker, jeg nogensinde har kjendt. Netop paa denne Tid havde jeg den Drøm, jeg fortalte Dig; men hvad jeg ikke fortalte, var, at noget af den gamle Overtro endnu desværre stak i mit Blod, saa at jeg virkelig, efter først at have erfaret Guldmagerens Navn, gik hen og søgte efter det Huus, hvori han boede. Jeg fandt det ogsaa, jeg bankede paa, Døren aabnedes, og jeg traadte ind i et Værelse, hvori mangfoldige chemiske Instrumenter, især Kolber, Retorter, Kølеslanger, Smeltedigler, mange Slags Ovne og Metalkar vidnede om, hvad der blev foretaget. Guldmageren var imidlertid ikke selv tilstede, men Indgangen aabnedes af hans Medhjælper, der bad mig vente et Øjeblik. Men jeg havde allerede seet nok, thi Medhjælperen var ingen Anden end netop Benjamin de Geer, min lykkelige Medbeiler. Jeg ilede da strax til min Creolerindes Forældre og fortalte, hvilke Kunster han drev; jeg angav desuden Sagen for en Politicommissair, der hørte meget opmærksomt paa mig, og Følgen var, at baade Guldmageren og hans Medhjælper inden to Dage forsvandt og aldrig, saavidt

jeg erfarede, lod sig see meer i Paris. Kort efter de Geers Flugt blev imidlertid min lille Creolerinde noget bleg, jeg saae ogsaa undertiden et Par Taarer i hendes smukke Øine, men tilsidst trøstede hun sig dog. Paa samme Tid døde min gamle Onkel, efterat han først havde indsat mig til sin eneste Arving. Jeg blev nu en velhavende Mand og kunde tilbyde den dejlige Creolerinde min Haand, som hun ogsaa tilsidst fandt sig i at modtage, da hendes troløse Elsker aldeles Intet lod høre fra sig. Jeg har i mange Aar heller ikke seet et Glimt af ham, først i Gaar gik der mig et Lys op; thi den ubekjendte Guldmager er ingen Anden end de Geer selv, der nu er kommen til Dresden, for blandt os at drive sine bedragelige Kunster; jeg kjender ham vel, trods hans forældede Udseende og trods alle de Kunster, han bruger for at blive ukjendelig; jeg har derfor heller ikke undladt at tage de Forholdsregler, som jeg anseer for nødvendige."

„Men er Du ogsaa vis i Din Sag, Onkel?"

„Saa vis, at jeg vilde sværge derpaa; jeg kjendte ham endnu ikke den Gang han var i Myntcabinettet, men da han i Gaar begyndte at fortælle sine Historier, faldt der ligesom en Taage fra mine Øine; slige forunderlige Ting fortalte han ogsaa i Paris, ja maaskee var det netop ved saadanne Drømmerier, at han fængslede min stakkels Kone og forvirrede hendes Hjerne. Jeg har derfor aldrig i mit Liv hadet Nogen saaledes som denne Guldmager, og jeg havde vel Aarsag dertil; thi endnu efterat hun var bleven gift med mig, kunde hun ikke glemme de Griller, han havde sat hende i Hovedet. Ja engang, da hun netop var frugtsommelig med Veronica, og da jeg troede, at hun havde indelukket sig for at bede til sine Helgene, overraskede jeg hende ved Ilden, medens hun drev de afskyelige Kunster. Jeg forestillede hende da saa efter-

trykkelig det Urimelige og Fordømmelige i hendes Adfærd, at jeg dog virkelig troer, hun siden efter lod det Haandværk fare."

Imidlertid nærmede Skumringen sig, og den Tid syntes allerede forløben, hvori den Ubekjendte havde lovet at komme. Lidt efter lidt blev det dunkelt i Laboratoriet, hvori der ikke fandtes mere end et eneste Vindue, gjennem hvilket Lyset kun sparsomt nedsendte sine Straaler. Flere Lamper, der hang i en Kreds under Loftet, bleve nu antændte og udbredte et mat Skjær over de forskjellige Instrumenter, der stode uordentlig imellem hverandre. Theodor aabnede Vinduet og bemærkede, at Lysene alt vare tændte i alle de omliggende Huse. „Han kommer ikke", sagde han endelig sukkende, i det han igjen lukkede Vinduet. „Nei, han kommer ikke, den Vindmager", sagde Rosenfeld, „al hans Kunst bestaaer kun i at skuffe med tomme Løfter."

I dette Øieblik bankede det sagte paa Døren og den Fremmede traadte ind. „Er I der?" sagde Rosenfeld, „hvi kom I ikke før? Nær havde jeg troet, at I havde betænkt Jer og var bleven borte." — „Blandt vort Folk begynder Aftenen først, naar tre Stjerner af Middelstørrelse ere synlige paa Himlen, og flere vil I neppe endnu opdage." — „Eders Folk har egne Skikke i Alt, saa har det vel ogsaa en egen Art af Tusmørke." — „Lader os nu skride til Værket!" sagde den Fremmede, der imidlertid havde taget sin Kappe af, „har I en Smeltedigel i Beredskab?" — „Vælg selv!" svarede Rosenfeld, „der staaer en heel Mængde, som I seer." Den Fremmede valgte en af de mindste Digler, som Theodor strax stillede hen paa Ildstedet. „Hent nu selv et uædelt Metal, om hvilket I med Sikkerhed veed, at det ikke indeholder Sølv eller

Guld", sagde den Fremmede. — „Er da ethvert Metal Eder ligegodt?" — „Ikke ganske, men dog saa omtrent." — „Vel, saa tag dette Stykke Antimonium! det skulde gaae til med Djævels Kunster, om I kunde forvandle det til Guld." — „Godt, I eller Eders Medhjælper kan nu selv lægge det i Diglen, jeg vil Intet have dermed at bestille, for at I ikke siden skal beskylde mig for Taskenspilleri." — „Jeg troede ikke, at I Guldmagere vare saa samvittighedsfulde; Theodor, gjør, hvad han siger Dig!" Theodor lagde nu Metallet i Diglen, hvorefter den Fremmede betragtede det nøie, formodentlig for at see, hvor stort det var, derpaa lagde Theodor Gløder under, medens hin nu aldeles ikke mere syntes at agte paa, hvad der foregik.

„Hvormeget end mine Ord kunde synes at stride mod mine Gjerninger", sagde endelig den Fremmede, „saa maa jeg dog endnu engang erklære, at jeg ikke selv er Adept." — „Hvad er I da?" spurgte Rosenfeld, „er I ingen Adept, saa er I jo intet Andet, end en Bedrager." — „Fæld ingen overilet Dom! Jeg eier virkelig en Tinctur, der er i Stand til at forædle uædle Metaller; men uagtet jeg eier den, forstaaer jeg ikke selv at berede den." — „Skulde det da være meer end en Fabel, at der gives en saadan Tinctur?" spurgte Theodor. — „At Metallerne, uagtet deres Forskjellighed, have noget Væsentligt tilfælleds, vil vel Ingen negte", sagde den Fremmede, over dette Metallernes Grundvæsen stræbe nu Alchemisterne at vorde Herrer; ja, de søge at fremstille det i sin Reenhed, ligesom Mathematikerne søge at fremstille den ubekjendte Størrelse i en Ligning." — „Kom ikke med de fordømte mystiske Talemaader!" raabte Rosenfeld „viis os Forsøget, saa ville vi troe Eder!" — Neppe nok! I seer vel ud, Ro-

senfeld, til at kunne negte, hvad I seer med Eders egne Øine."

„Nu begynde de hvide Dampe at stige i Veiret", anmærkede Theodor. „Ja", svarede den Fremmede, „see, hvor Slangen viser sine Tænder, den vilde gjerne bedøve os med sin giftige Aande, hvis den fik Lov dertil, men vi skulle snart drive Giften ud af den; her er en Trylleurt, der vil forvandle Slangen til det blankeste Guld." Med disse Ord rakte han Theodor et Papir, hvori der fandtes lidt Pulver, der havde en Teglsteensfarve. „Kast det paa det ophedede Metal!" sagde han, „men spild Intet deraf!" Derefter fjernede han sig atter fra det Sted, hvorpaa Diglen stod. Theodor heldte nu Pulveret paa Spydglandsen, og strax begyndte et Skum at opstige deraf, som spillede med alle Regnbuens Farver; paa samme Tid forsvandt ogsaa de hvide Dampe.

Theodor, der imidlertid, paa den Fremmedes Anmodning, saavidt som muligt, havde søgt at bringe alle Metallets Dele i Berøring med Pulveret, var meget spændt med Hensyn til Forsøgets Udfald, ja han kunde ikke undlade i sit Hjerte inderlig at ønske, at det maatte lykkes. Rosenfeld derimod henvendte bestandig sine Øine med Mistro paa den Fremmede. „Sluk nu Ilden!" raabte den Fremmede pludselig. Theodor efterkom hans Befaling og bemærkede paa samme Tid med Forundring, at Spydglandsen ganske havde forandret Farve. Blandingen blev nu heldt ud i et andet Kar; Theodor betragtede den og udbrød derpaa med jublende Røst: „Den skinner med den klareste Guldglands." — „Hvorledes?" raabte Rosenfeld, „skulde han trods al Forsigtighed, dog have bedraget os! Guult er det", sagde han derpaa, efter nøie at have betragtet Blandingen, „men derfor er det ikke sagt, at det er Guld." — „Undersøg

det nu efter Kunstens Regler!" svarede de Geer, „og I skal vel erfare, hvad det er." Theodor undersøgte det nu paa Probeerstenen og fandt, at det var ægte Guld.

„Det er dog et Bedrag", raabte Rosenfeld heftig, „et fordømt, nederdrægtigt Bedrag, derom er intet Spørgsmaal." — „Vidste jeg det ikke nok, Rosenfeld, at I ikke vilde troe Eders egne Øine", sagde den Fremmede. — „Mine Øine ere skarpere, end I tænker, de Geer; men I havde Ret i Gaar, der gives Taskenspillere, der kunne bedrage den Klogeste." — „Kjender I mig?" spurgte den Fremmede og skiftede pludselig Farve. „Meget godt, de Geer! meget godt; det er ikke første Gang, at jeg seer Prøver paa Eders bedragelige Opførsel!" — „Hvor kan I sige, at jeg har bedraget Jer? Lad alle Dresdens Guldsmede undersøge dette Guld, og I skal see, at det holder sin Prøve." Efter disse Ord kastede de Geer sin Kappe om sig og beredte sig iilsomt til at gaae.

„Benjamin de Geer!" sagde Rosenfeld, „I har viist os et meget kløgtigt Forsøg; I har ogsaa i Gaar fortalt os flere smuktklingende Eventyr; tillad da nu, førend I gaaer, at jeg til Gjengjæld fortæller Eder een sand Historie." — „Fortæl!" — „En Hertug i Neapolis mistede en Dag paa en offentlig Spadseregang et kostbart Uhr. Da dette Uhr var en Gave fra en kjær Ven, blev han ilde tilmode ved Tabet deraf og lod bekjendtgjøre, at han vilde give en Sum, der var høiere end Uhrets Værd, for at faae det tilbage. Nogen Tid efter modtog Hertugen et Besøg af en bekjendt Politispion, der erklærede, at han vel endnu ikke vidste, hvem der havde Uhret, men at han maaskee dog kunde skaffe det, hvis Hans Excellence vilde betale ham den Sum, han havde tilbudet. Dette lovede Hertugen, og efter nogle Dage blev han anmodet om at

indfinde sig til bestemt Klokkeslæt i en vis Kirke, hvor Uhret skulde blive ham bragt. Hertugen gik derhen til den fastsatte Tid, men fandt Kirken ganske tom; først efter nogen Tid kom en Mand ind, der knælede et Par Skridt fra ham; kort efter reiste denne Mand sig igjen og gik bort uden at sige et eneste Ord. Hertugen ventede endnu længe, men da der ingen Anden kom, troede han, at man havde havt ham til Bedste, og forlod med stor Misfornøielse Kirken. Dagen efter indfandt Politispionen sig igjen hos Hertugen og spurgte, om han havde faaet Uhret. „„Nei,““ svarede Hertugen og fortalte, hvorledes det var gaaet ham i Kirken. „„Jeg bilder mig dog ind, at Deres Excellence har faaet Uhret,““ sagde Politispionen, „„vil De ikke have den Godhed nøie at lade Deres Lommer gjennemsøge.““ — Dette skete, og Uhret fandtes til Hertugens store Forundring i den Dragt, han Dagen før havde baaret. Af denne Fortælling seer I altsaa, at Taskenspillernes Behændighed gaaer vidt, min Herre, og jeg bilder mig endog ind, at I selv har viist os en Prøve derpaa i dette Øieblik.“ — „I vil altsaa hellere troe paa en slig høist usandsynlig Fortælling“, svarede de Geer, end paa, hvad I seer for Eders egne Øine?“

„Det være nu, hvordan det vil“, sagde Rosenfeld, „saa bør Sagen undersøges; er I en Bedrager, fortjener I Straf, og forstaaer I Eder paa denne Kunst, som jeg indtil videre anseer for umuligt, saa er det bedst, at I anvender Eders Pund i Statens Tjeneste og til dens Fordeel.“ Dermed aabnede han Døren til et lille Sideværelse, hvor et Par af Politiets Haandlangere kom tilsyne, som han i Forveien, medens Theodor var borte, havde ladet føre derind. Da de Geer saae dem, bleve hans Kinder og Læber hvide. „Rosenfeld! hvad har jeg for-

brudt", raabte han, at I saaledes behandler mig?" — „Hvad I har forbrudt, ville vi nu snart erfare." — „Ha, saa har jeg engang igjen ladet mig bedrage af et ærligt Udseende! fordømte Godtroenhed! Ja griber mig kun!" blev han ved, „sønderslider mine gamle Lemmer! handler som Eders Grusomhed tilsiger Eder! men mine Fædres Gud skal forkorte mine Lidelser, og I ville dog Intet faae at vide, og jeg skal tage min Hemmelighed med i Graven." — „Guldmageriet vil I neppe lære os, derpaa tvivler jeg ikke, men hindre kunne vi dog, at I herefter bedrager Andre, der ere mere lettroende end jeg." — „Nei", sagde endelig Theodor, der med bankende Hjerte og den smerteligste Uvillie havde været Vidne til dette Optrin, „nei, Onkel! til en saadan Opførsel har Du ingen Ret; han har jo ikke bedraget Dig, han viste Dig tvertimod den største Tillid, og Du burde sikkert ikke lønne ham paa den Maade." — „Ti Du stille min Dreng!" svarede Rosenfeld, „og lad dem raade, der er ældre og mere erfarne end Du."

Da nu Theodor mærkede, at Rosenfeld ikke brød sig om hans Indvendinger, og at de Geer virkelig skulde fængsles, fattede han pludselig en dristig Beslutning; han nærmede sig hurtig, og da han var begavet med usædvanlig Legemsstyrke, stødte han Politiets Udsendinge tilbage og aabnede derpaa den Dør, der førte til Udgangen. „Flygt!" sagde han til den Fremmede, „jeg staaer Dem inde for, at De ei i de første Øieblikke skal blive forfulgt." — „Jehova har endnu ikke forladt sit betrængte Folk", sagde den Fremmede, idet han kastede et taknemmeligt Blik paa Theodor og ilede ud af Døren. Alt dette skete i et Øieblik, og før Rosenfeld og de to Mænd ret kunde besinde sig, var allerede de Geer langt borte. „Er Du

gal, Dreng?" sagde endelig Rosenfeld, „hvilken Djævel driver Dig til en saadan Forvovenhed?" — „Onkel!" svarede Theodor, der endnu blev staaende ved Udgangen og viste Politiets Haandlangere sine senefulde Arme, hver Gang de vovede at nærme sig, „naar Din Vrede forsvinder, vil Du selv indsee, at jeg handlede rigtig, og at Du aldrig burde forraade den, der med Tillid traadte over Din Dørtærskel, selv om han engang var Din bittreste Uven." Politiets Udsendinge syntes imidlertid meget misfornøiede og udstedte flere Trudsler, Rosenfeld taug derimod ganske stille og gik længe frem og tilbage; lidt efter lidt syntes han endelig at fatte sig, de mørke Skyer forsvandt fra hans Pande, et halvt Smil viste sig endog paa hans Læber, og han sagde tilsidst ganske rolig: „Min kjære Dreng! det er muligt, at Du har handlet fornuftigere ved denne Leilighed end jeg. „I gode Mænd!" blev han ved, „I see, at Guldmageren er borte, ham fange vi neppe denne Gang; ja vi nødes vel ovenikjøbet til at bære over med dette unge Brushoved, der var saa næsvis at hjælpe ham paa Flugt." Dermed gav han hver af dem en lille Pengeforæring, hvorefter de gjerne fandt sig i Alt og med ydmyge Buk forføiede sig bort.

Ellevte Capitel.

Theodor ilede endnu samme Aften til den Guldsmed, der Dagen i Forveien havde taget Alchemien i Forsvar, og viste ham det Metal, der var blevet tilbage i Digelen; Guldsmeden undersøgte det paa det nøieste og erklærede

i hvert Huus; dog min Møie var forgjæves, men Du vil dog sikkert see ham igjen, Theodor, sikkert, sikkert! thi han har jo kastet et taknemmeligt Blik til Dig; o, i dette Blik laa jo Løftet om al Verdens Rigdom! Jordens mægtigste Monark har skjult sit Purpur under en ringe Dragt, for tilsidst at nærme sig til Dit eensomme Kammer." Her standsede hun et Øieblik, ligesom for at eftertænke, hvad hun vilde sige, endelig udbrød hun igjen, medens en dunkel Rødme farvede hendes Kinder: „Theodor! lad det være Din Bestræbelse Nat og Dag at finde ham igjen; thi have vi ham først, da skulle vi udvriste hans Hemmelighed af hans Hjerte, om vi saa skulde bruge glødende Tænger dertil. Find ham igjen, Theodor! tænk derpaa vaagen og i Drømme! og jeg lover Dig en uendelig Løn. Du skal være min Elskede, min Gemal, Theodor! thi see, jeg er den skjønneste Pige i denne By, ja sikkert ogsaa i det hele Land; jeg veed jo vel, at Du har elsket Manon, men lad Du hende fare; mod min Skjønhedsglands forsvinder den blege Manon som en mat, skjælvende Stjerne paa Himmelens Baggrund for den opstigende Sol. Du veed ikke, Theodor! hvad jeg kan skjænke Dig, Du kjender endnu ikke Livets Glæder, jeg vil lære Dig at kjende dem, unævnelig Fryd vil jeg lære Dig at kjende, vi ville bade os i gyldne Strømme, vi ville reise os Throner af Guld, vi ville være Konger paa denne Jord og herske i forgyldte Sale; den gamle Fabel skal vorde Sandhed: Alt, hvad vi berøre, skal forvandle sig til det funklende Guld, og Verden skal nedknæle i Støvet og tilbede os som sine rette Herskere. Naar vi da besidde Alt, hvad vi ønske, da ville vi sende vore Tjenere til min Moders Fædreland, da ville vi endnu opgrave Skatte af Jordens Indvold, for at lægge Mere til

det Meste; da ville vi først lære den rette Salighed at kjende; al Verdens Vellyster ville vi kryste, ligesom Druer i gyldne Bægere; vi ville ogsaa aftvinge Guldet den Lægedom, der forlænger Livet og skjænker Udødelighed paa Jorden. O, jeg begriber vel, at Udødeligheden kan udspringe deraf! de glimtende, funklende Blikke, det udkaster til alle Sider, have lært mig det. Det evig Uforanderlige, det eneste Ædle, der aldrig angribes hverken af Flammer eller af Luft, hverken under Jorden eller i Havets dybeste Afgrunde, det maa vel kunne lære mig Tilværelsens dybe Hemmelighed; og naar jeg først kjender den, da vorder jeg selv uforanderlig og kan vel trodse de blege Magter over Stjernerne, hvis nogle saadanne gives."

„Nei, Veronica! nei, christne Jomfru!" sagde pludselig en Røst, skærende som Græshoppens Sang i Græsset, „mig tilhører det blanke Guld, os tilhøre Verdens Skatte. Herrens udvalgte Folk skal alene herske over Guldet, enten det saa ligger i Stenens Klædebon dybt under Jorden, eller det koges og tilberedes i Guldmagerens Værksteder, hvor det indsuger Fasthed af det dunkle, uædle Metal, og Glands af den røde flygtige Lue."

Theodor vendte sig forundret om og saae at det var Isak Amschel, der talte disse Ord; sandsynligviis havde han kort efter Veronicas Ankomst, uden at Theodor mærkede det, listet sig ind i Laboratoriet.

„Os tilhører Guldet", blev Isak ved, „thi Messias er nu endelig kommen paa Jorden, og han er født iblandt vort Folk; os tilhører Guldet; thi Salomon, vor Konge, der forstod al Verdenn Visdom, maatte vel og forstaa at frembringe Guld. Ogsaa Moses forstod det, ja Moses forstod denne Kunst; thi blev han ikke en Adept paa Sinai

Bjerg? Staaer der ikke skrevet: Moses tog Guldkalven, brændte den med Ild og knuste den til Pulver og rørte det i Vand og gav Israels Børn det at drikke? Men den, som kan forstyrre Guld, maa han ikke ogsaa kunne frembringe Guld? Thi hvo iblandt os, der ei er indviet i Kunsten, kan forstyrre Guld? Kunne vi opløse det i Vand? Ikke den mindste Deel deraf, saa stor som det Fnug, der flyver i Luften. Kunne vi brænde det med Ild? Ikke et Gran deraf, saa stort som det Sandkorn, Eenhjørningen sparker bort med Hoven, medens den løber igjennem Ørkenen. Men Moses brændte det i Ilden og opløste det i Vandet og gav Folket det at drikke, som en Lægedom i dets Nød. Derfor er det vor Kunst; ja den Mand, der nylig frembragte Guldet, er af vort Folk, og jeg skal vist opdage, hvor han ligger i Skjul, og da vil jeg hefte mig til ham som en Blodigle, der før lader sig sønderrive, end den slipper det Sted, hvor den har suget sig fast.

„Veed Du, hvor han er, Isak?" spurgte Veronica.

„Kom, Jomfru, da skulle vi tale derom! Husk, at Du er bunden til mig med mange Baand, og at jeg kjender Dine hemmelige Veie, og kast Dig ikke bort til den christne Mand, der ikke forstaaer, hvad dit Hjerte forlanger, og aldrig vil eller kan tilfredsstille Din higende Sjæl; thi ikke han, men en Mand af Israels Stamme skal tilsidst herske over den christne Jomfru!"

„Uforskammede!" svarede Veronica; „aldrig skal en vanskabt Dværg som Du herske over den, der selv er bestemt til at herske over de Mægtigste."

„Kom, Jomfru!" sagde Isak, jeg forstaaer dog, hvad Dit Hjerte forlanger, og jeg baade kan og vil tilfredsstille Din higende Sjæl." Dermed greb han hendes

Haand, og begge ilede igjen ud; men Theodor var til Mode, som om to Dæmoner fra Underverdenen vare opstegne for at synge ham en Sang om Afgrundens Glæder og om Fordærvelsens affindige Haab.

Næste Dag mødte Theodor Isak Amschel paa Gaden; han var klædt i Reiseklæder og havde en Vadsæk paa Ryggen. „Har Du fundet ham?" spurgte Theodor. — „Ak nei", svarede Isak, „jeg har kun fundet det Sted, hvor han boede; jeg har vandret i hans Værelser og seet den Stol, hvorpaa han sad, det Ildsted, hvorved han arbeidede; mange Glaskolber fandtes der endnu, men de vare sønderbrudte, Diglerne vare omvæltede, og af det kostelige Pulver var ikke et Gran at see. Men nu skal jeg reise efter ham; min Fod skal ikke hvile, før jeg finder ham; til de store Stæder vil jeg vandre, og i Dalene og paa de høje Bjerge; Skoven skal ikke skjule ham for mig; flygter han til de laveste Hytter, da vil jeg opdage ham, sidder han i et Pallads af Marmor, da skal jeg finde ham, om jeg saa, liig en Muus, skal gnave mig Vei gjennem Bjælker og Steen; ja, selv hvis han indeslutter sig i Jordens Indvolde, da vil jeg udspeide ham i Afgrundene. Jeg vil overraske ham, naar han driver sine hemmelige Kunster; jeg vil staae bag hans Stol og belure ham og holde min Aande tilbage, at han ikke mærker mig; men naar jeg saa har lært hans Kunst, da vil jeg fortælle ham det med Spot og Haanlatter, for at han kan fortvivle derover, for at han kan dø af Ærgrelse derover, eller lægge voldsom Haand paa sig selv, paa det jeg alene paa Jorden, og ingen Anden end jeg, maa kjende denne Hemmelighed."

„Det vil blive en bekostelig Reise, Isak," sagde Theodor.

„Mig koster den Intet", svarede Isak, „jeg har mangfoldige Gange vandret saaledes med min Vadsæk paa Ryggen; men jeg vidste, at det hængende Æble i Træet hørte mig til, naar jeg blot vilde udstrække min Haand derefter, den halvmodne Figen har ofte næret mig, jeg kjender den saftige Rod paa Marken og veed, naar Dagen er heed, langt borte at opdage den rindende Kilde; jeg kjender de Skrig, der lokke Skovens Fugle til Jægergarnet, jeg har tidt overrasket dem paa Rederne om Morgenen og suget Næring af de halvudklækkede Æg. Ja, selv om Vinteren viser Maanen mig Vei, og jeg veed, hvor den kaglende Høne sidder, jeg forstaaer at aftvinge hende sit Æg, endnu før hun selv vilde have lagt det. Kulde og Blæst og den drivende Snee har jeg mangen Gang trodset, og hvor Hestens Næsebor udstøde den varmende Dunst, finder jeg min Ovn, Ulden paa det levende Faar tjener mig til Dyne, og jeg finder mit Leie ved Siden af det sugende Lam. Men var det end ikke saa, da vilde jeg hungre og tørste, ja jeg vilde vandre med nøgne Fødder og med ulædsket Tunge gjennem Sinais Ørk for at finde ham, der er den eneste sande Messias, ham, der er forkyndt i vore Fædres Skrifter, ham, der skal skjænke sit Folk Nøglen til al Verdens Kongeriger."

„Hvordan vil Du da behandle denne Messias, hvis Du finder ham?" spurgte Theodor; „efter hvad Du nylig sagde, skulde man ikke troe, at Du havde de bedste Hensigter med ham."

„Hvis jeg finder ham", sagde Isak, og hans Øine bleve som en fangen Høgs Øine, naar den skuer sin Føde i Vogterens Haand, „hvis jeg finder ham, da skulle disse svage Fingre blive som Jerntænger, for at holde ham fast; ja, Grævlingen skal ikke bide haardere end jeg, og

den vilde Hyæne skal ikke holde fastere paa sit Bytte. Men hvis han ikke vil agte paa mig, og hvis han vil jage mig bort som en gjøende Hund, der er til Besvær, og hvis jeg mærker, at jeg ikke alene kan bemægtige mig hans Skat, da skal jeg opløfte min Røst, saa at den skal høres gjennem Landene, og en af Jordens Fyrster skal komme mig til Hjælp, for at fange og nedlægge det kostbare Vildt, og vi maae da, hvis det ikke kan være anderledes, dele hans Hemmelighed med hinanden."

„Jordens Fyrster ville sparke Dig bort med Foden", sagde Theodor, „de ville aldrig dele Byttet med et saadant hjerteløst Dyr af en forskudt Race, som Du er."

„Jo, de ville, de skulle", gjenmælede Isak, „thi den, der bringer dem Penge, er deres Broder og Ven, af hvilken Slægt han saa stammer, ja han er den Gud, som de tilbede; derfor ville de sætte mig paa en Throne ved deres høire Haand og bøie sig i Støvet for mig og bringe mig Gaver og Offere, og jeg skal være Konge over det glimrende Guld, ja over alle Jordens Skatte."

„Gid Du aldrig maa finde Sporet af den Flygtendes Fod", sagde Theodor, „og finder Du det, gid det maa udviskes for Dit Øie, som om det var skrevet i Bølgerne!" Dermed vendte han sig om og gik.

Men uagtet Theodor saaledes med Foragt vendte sig bort fra denne Mand, der tilbad Guldet som sin Gud, saa vakte dog den Metalforvandling, hvortil han selv havde været Vidne, en Begjærlighed i hans Bryst, hvilken han heller ikke kunde modstaae, og han lagde, som vi siden skulle see, Planer, der ikke vare mindre selsomme og phantastiske end de, Isak nylig havde udviklet for ham.

For Resten syntes en høiere Magt at have hørt, hvad Theodor ønskede Isak, thi omtrent to Maaneder

sildigere betroede Veronica Theodor, at Isak endelig var kommen tilbage, efter at have tabt det sidste Spor af den flygtende Adept. „Imidlertid haaber jeg endnu, at Guldmageren ikke vil forglemme den Tjeneste, Du viste ham," lagde hun til; „dog er det ikke at forlade sig paa, vi handle derfor vel, hvis vi ogsaa ved andre Midler stræbe at fængsle Lykken og ikke stole paa Guldmageren alene."

Tolvte Capitel.

Det var en Søndageftermiddag, de første Svaler flagrede allerede om Mariakirkens høie Taarn, Solen skinnede varmt, Ferskentræet blomstrede i Rosenfelds Have og Stikkelsbærbuskene stode bedækkede med lysegrønne Blade, da Victor foreslog en Lystreise til det kongelige Sommerslot Pillnitz, der laae ved Elben, omtrent en Miil fra Dresden. Det blev bestemt, at Enkelte af Selskabet skulde kjøre, Andre skulde ride. Victor havde gjerne overtalt Manon til det Sidste, men hun undslog sig derfor, hvorimod Veronica foretrak til Hest at følge Victor. Dette vilde Rosenfeld imidlertid ikke tillade; thi det skikkede sig ikke, sagde han, at hun red alene med en bekjendt Herre ved Hoffet. Victor foreslog da, at Theodor skulde ride med dem, hvori Rosenfeld endelig ogsaa samtykkede. De Øvrige vilde derimod kjøre, med Undtagelse af Madame Wolfgang, der blev hjemme. Victor paatog sig at skaffe Befordring, og en Time efter holdt hans Vogn tilligemed tre Rideheste i Gaarden. Det blev imidlertid besluttet kun at bruge denne Befordring paa Hen-

veien; tilbage vilde derimod Selskabet seile paa Elbstrømmen, hvorfor ogsaa Victor bad Manon tage sin Guitarre med og spille derpaa om Aftenen, naar de seilede hjem.

De tre Ryttere svang sig nu paa deres Heste, de Øvrige fulgte til Vogns. Veien gik igjennem de yndigste Egne; det var en stille deilig Dag i Foraarets Begyndelse, Markerne vare alt grønne og fyldte med hvide Blomster, men Skoven saae sortere ud end om Vinteren, uden Tvivl fordi de stærkt opsvulmede Knopper meddelte den deres Farve, enkelte Træer stode dog overpuddrede med Hvidt, og Pilen fremviste allerede sit grønne Skjæg; kun paa de faa Viinbjerge, der fandtes i Dresdens Nærhed, saae man ingen synderlig Forandring; thi de fra Syden forplantede Viinranker havde endnu ikke indsuget saamange Solstraaler, at de vare komne nærved deres Udspring. For Resten hørtes Lærkens Sang høit over Markerne, de tilbagekomne Storke kneisede paa Tagene eller spadserede langsomt om i de lave Enge, hvor Frøerne med enkelte Toner syntes at prøve deres Røst og at forberede sig til en tilkommende, fuldstændig Chorsang.

„De vil sikkert engang blive en god Rytter," sagde Victor til Theodor, „det viser Deres Legemsbygning tydelig; men De tænker paa andre Ting og passer ikke paa Deres Hest. Drei Deres Knæer mere indad! Saa! — Kyst Tøilerne! Læg den venstre Schenkel til! De har gode Anlæg, men De mangler Øvelse. — Nei, De maa ikke tillade Deres Hest at kaste sig fra Trav i Galop, det duer ikke!" Saaledes rettede han bestandig med den største Høflighed paa Theodor, medens han selv sad saa utvungen og ligegyldig i Sadelen, som om han havde siddet i en Sofa; ikke desmindre bragte han med faa, næsten

umærkelige Vink det veltilredne Dyr til at udføre hvilke Bevægelser han forlangte af det, og Theodor maatte sukkende tilstaae sig selv, at han ogsaa i denne Kunst, uagtet han i den senere Tid havde taget Underviisning deri, stod langt tilbage. „De har uden Tvivl ikke havt nogen god Lærer," sagde endelig Victor; „hvis De derfor nogle Timer om Ugen vil indfinde Dem i Grevindens Ridehuus, saa skal jeg sørge for, at De kan faae den Underviisning, der endnu mangler Dem; men betragt dog med hvilken Anstand Veronica sidder, og hvor let hun veed at føre sin Hest; af hende kunde mangen øvet Rytter endnu lære Noget." — „Det er et deiligt Dyr," sagde Veronica, hvem der dog havde en saadan Hest!" — „Vil De have den, Veronica?" spurgte Victor. — „Om jeg vil have den? Ja hjertelig gjerne." — „Vel, saa er den Deres." — „De spøger; det vilde min Fader desuden heller ikke tillade." — „Vil De have en Hest, Veronica, saa skaffer jeg Dem en, og skal ovenikjøbet overtale Deres Fader til ikke at have Noget derimod; stol De paa mig!"

Veronica ilede derpaa i kort Galop henad Veien, Victor og Theodor travede rask ved hendes Side, og det varede ikke længe, før de saae Elbstrømmen i det Fjerne; flere Taarne hævede sig nu i Sollyset, ligesom skinnende Bjergtoppe, bag de dunkle Træer. Victor og Theodor stege ned af deres Heste. Victor rakte Haanden til Veronica, men hun rystede smilende paa Hovedet, og sagde: „Ræk Deres Haand til min Søster, jeg kan undvære den." Derpaa svang hun sig med megen Behændighed ned paa Jorden. Kort efter kom den Vogn, hvori det øvrige Selskab befandt sig; Victor ilede den imøde, men Veronica tog Theodor under Armen og sagde: „Manon er forelsket, og Victor tænker kun paa hende; jeg maa

altsaa tage til Takke med Dem, Theodor! Kom, lad os ikke forstyrre de Elskende!" Dermed ilede hun ved Theodors Side opad den lange Lindeallee; det øvrige Selskab fulgte, og de stode snart i den store Slotsgaard, hvor et Vandspring udsendte sin mægtige Straale, medens en lille Regnbue slog en Kreds om de faldende Vanddraaber, der glimtede som Diamanter i Sollyset.

Kun det halve Slot var beboet, thi Kongen var der endnu ikke, hvorimod enkelte af Prindserne alt vare flyttede derud. Victor førte Selskabet ind i en Sal, hvor han bad det at vente, medens han selv gik ned, for at hente en Fører. Salen var stor, i Væggene blinkede prægtige Speile, Loftet var ziirlig udarbeidet og forgyldt, dog havde Værelset et uhyggeligt Udseende; thi de forældede Møbler stode uordentlig mellem hverandre, og Meget var bragt herind, som ikke passede til Værelset, saa at dette snarere lignede et Oplagssted, hvori gamle Stole og Borde vare udstillede til Salg, end en med kongelig Pragt udsmykket Sal. For Resten aabnedes Dørene hvert Øieblik, og mange Mennesker løb derigjennem. Theodor henvendte sig til en Tjener, for at spørge om Noget; Tjeneren svarede ham ikke, men ilede hurtig bort; han henvendte sig derpaa til en Anden: „Jeg har ingen Tid!" sagde denne og fulgte øieblikkelig sin Forgænger. Theodor bemærkede, at de samme Personer ofte vendte tilbage, og det forekom ham, som de dreves af en bestandig Uro, ja som de dreiede sig paa Ixions Hjul og vare nødte til at flye og forfølge hverandre, uden nogensinde at naae deres Maal. Endelig vendte Victor tilbage. „Hvorfor løbe dog de Mennesker saadan herigjennem?" spurgte Theodor. — „Saaledes spurgte ogsaa en af mine Bekjendte," svarede Victor smilende,

„da han første Gang kom til en stor By og saae Menneskesværmen bevæge sig igjennem Gaderne.“ — „De synes ligesom at jages igjennem disse Værelser af en panisk Skræk,“ sagde Theodor. — „Enkelte løbe, fordi de have Noget at bestille, Andre, fordi de ville synes saa,“ sagde Victor, „vist er det, at hver af dem har sin egen Plan, og at det kun er Høflighed, naar de synes, at bekymre sig om Andre, men denne Høflighed finder De sjelden hos Tjenere, thi de ere af en uhøflig Race og gribe Leiligheden til at være uartige, hvor de ei ere tvungne til at lyde.“

Nu kom en Opsynsmand, der førte Selskabet om fra Værelse til Værelse og viste det de forgyldte Sale, der imidlertid, trods deres Pragt, vare kolde og frembragte et ubehageligt Indtryk paa Theodor. Ja, uagtet han ellers, naar han blot saae Himlen over sig og indaandede den fri Luft, med Lethed kunde gaae mange Mile, sporede han dog nu en besynderlig Træthed i Lemmerne, al Spændkraft syntes bortvegen af hans Muskler ved denne langsomme Gang gjennem de mange Værelser; medens Veiviseren med monoton Røst berettede, hvem der havde boet der, hvad deres Vedligeholdelse aarlig kostede, hvad de Malerier, der hang paa Væggene, forestillede, og hvilke Mestere, der havde malet Loftbillederne, der dog ikke altid syntes at være Mesterstykker af Kunst. „Vilde De boe her, Manon?“ spurgte Theodor. — „Ikke for meget Godt,“ svarede hun. — „Jeg veed ikke hvilken ond Aand, der forfølger mig, naar jeg seer slige store Bygninger,“ blev han ved, „men en forunderlig Kjedsomhed kommer da over mig, og jeg maa ofte gabe, medens jeg betragter de mange Kostbarheder og hører paa Opsynsmændenes vidløftige Fortællinger derom.“ — „Det gaaer

mig ligesaa," svarede Manon. — „Jeg vilde nok boe her," sagde Veronica, „Alt er dog pragtfuldt og stort i disse Sale, de ere i det mindste ligesaa gode som vor gamle Dagligstue, og disse Billeder ere dog stedse smukkere end den Gjøg, der sidder i vort Uhr og kommer frem hver Time for at saare mit Øre med sin afskyelige Sang."

Tilsidst aabnedes et Værelse, der ikke var større end de andre, men syntes bestemt til en høitideligere Brug; Loftet var derfor stærkere forgyldt, Gulvet var indlagt med graat Mosaikarbeide, der forestillede Havheste og andre fabelagtige Vanddyr. Paa en af Væggene saaes et Basrelief, der forestillede Neptun, kjørende paa en Vogn i Form af en Muslingskal, ved hans Side stod Amphitrite; denne Vogn syntes at rulle henad Bølgerne og blev trukken af Havheste; Tritoner svømmede foran og blæste paa store Sneglehuse; efter Vognen svømmede Vandnympher, og det Hele udgjorde virkelig et smukt Kunstværk. I Baggrunden ligeoverfor dette Basrelief hvilede to Malmløver paa en Forhøining og syntes at bevogte Opgangen til en Thronstol, der stod paa Marmorfliser, og over hvilken en rød Fløiels Thronhimmel svævede. I en Sidevæg aabnede Opsynsmanden nogle skjulte Skabe, hvori man saae adskillige Klenodier, der siden ere henførte til den grønne Hvælving i Dresden; blandt Andet fandtes her flere kostbare Perler, der vare saaledes ordnede, at hver enkelt Perle dannede Mave, Hoved eller Arme af et lille Uhyre; de Lemmer, hvortil ingen Perler passede, vare almindelig udførte i Sølv. Ved Siden af disse barbariske Kunstværker saaes kostbare Uhre, dog i forældet Form, Diamanter, Halssmykker og prægtige Diademer. Veronica betragtede dette med stor Glæde, især syntes Diamanterne og de vanskabte Dværge at

tiltrække sig hendes Opmærksomhed; ja, da Føreren vendte sig bort, kunde hun ikke undlade at røre Smykkerne med Haanden; endelig tog hun, ligesom dreven af en uimodstaaelig Lyst, et prægtigt Diadem, befæstede det til sit Hoved, ilede forbi Malmløverne og satte sig paa Thronen dermed. Føreren blev imidlertid misfornøiet, da han bemærkede det. „Smykkerne skal man betragte, men ikke berøre," sagde han, „og paa Thronen bør Ingen sidde uden Kongen; ikke engang Hendes Majestæt Dronningen har nogensinde havt den Dristighed at sætte sig der." — „Desværre, min dristige og elskværdige Cousine, De maa virkelig nedlægge Deres kongelige Pragt og nedstige af Thronen, saa smukt det for Resten klæder Dem at sidde derpaa," sagde Victor, idet han rakte hende Haanden, hvorpaa hun med en let Bevægelse hoppede ned, men hun blev endnu længe staaende foran de aabne Skabe og syntes ugjerne at rive sig løs fra alle de Herligheder, hun her saae.

Fra Slottet gik Selskabet ned i Haven, hvor de store Drivhuse især vakte dets Opmærksomhed; thi her havde Kongen samlet Alt, hvad der paa den Tid var muligt at have. Prægtige Viftepalmer bredte sig i Selskab med Aloer og den piggede Cactus og med Snoeplanter, der strakte sig til alle Sider, skjøndt deres Rødder kun vare ganske smaa. I et andet Drivhuus, hvor Heden var mindre, blomstrede store Myrter i Selskab med Jasmin- og Orangetræer; ogsaa fremmede Lilier stode her, som udbredte en bedøvende Vellugt overalt. Felicitas bad om at gaae bort, thi hun kunde ikke fordrage den stærke Lugt og den indesluttede Varme. „O, I svage Skabninger! I kunne Intet fordrage," udbrød Veronica; „alt dette er dog kun lidet mod, hvad der findes

i min Moders Hjem; denne Vellugt er Intet mod den, der udaandes ved Orinocos Bredder, hvor en af de maanelyse Nætter er hedere, end Eders skjønneste Sommerdage, hvor Skovene tidt staae ligesaa fulde af Blomster, som af Blade, hvor Jaguaren brøler høit af Begjærlighed efter Bytte, hvor den vilde Puma udstrækker sin blodige Tunge, hvor den sorte Neger betragter mig med sit brændende Blik, og hvor Græsset selv bliver skarpt, som en Kniv, og er i Stand til at forsvare sig."

Den lidenskabelige Ruus, hvori Veronica befandt sig, syntes denne Gang endog at virke noget paa Manon. „Ja", sagde hun, „jeg erindrer ogsaa, hvad min Moder fortalte om de store, evigsusende Floder, omkrandsede af Palmer og mægtige Lianer, der ligesom Sløifer knytte Træ til Træ, om de mange Farver, der glimte hist i Aftenrøden, om den purpurrøde Ibis, de flyvende Storke, de glimrende Sommerfugle, de metalglindsende Colibrier, alt dette forekommer mig som Drømme og Erindringer om et Land, jeg engang selv har seet, og hvortil jeg engang igjen skal vende tilbage."

„Men Sommerfuglens Pragt og Colibriens Metalglands ere dog kun svage Billeder paa, hvad der funkler i Gruberne under Jorden i hine Lande", sagde Veronica, „thi derfor er denne Lillie saa rød som Guld, fordi den er kommen fra Guldets Land; ja lykkelig er den Bi, der kan skjule sig i dens Indre, og til hvis Fødder dens gyldne Støv hefter sig." Med disse Ord bøiede hun sit Hoved ned mod Liliens Bæger, men i samme Øieblik fløi en Hveps ud deraf, der sandsynligvis var holdt i Live ved den bestandige Varme i Drivhuset, og stak Veronica i Fingeren. Hun traadte tilbage med et Skrig, Forbittrelse farvede hendes Kinder, og med et sikkert Slag traf hun

sin Fjende, der endnu flagrede om hende, saa at den sank til Jorden, hvor den krummede sig i Dødskamp.

„Seer De", sagde Theodor, „saadanne Dyr findes ogsaa i hine Lande, tilligemed Slanger, Skorpioner, Krokodiller, blodsugende Flaggermuus og de giftigste Urter, der true Livet med Undergang."

„Saa gives der ogsaa Mænd, der forstaae at møde Faren, at lege med Slangen og at drage Vinding selv af den giftige Urt", svarede Veronica.

„Guds Død! smukke Pige!" sagde pludselig en Røst bag hendes Ryg, „De taler jo som den modigste Grenadeer." Forundret vendte Veronica sig om og saae en anseelig og velklædt Mand, der var kommen ind, uden at hun mærkede det. „En saadan Pige vilde falde i Hans Majestæts Smag", blev han ved, „hvad hedder De?" — Veronica, der denne Gang mod sin Sædvane blev forlegen og følte sig betagen af Ærefrygt for den Fremmedes fornemme Udseende, nævnede sit Navn. — „Hvor gammel er De?" spurgte han. — „To og tyve Aar." — „Har De ikke Lyst at komme til Hoffet?" — „Megen", svarede Veronica med blussende Kinder, „men hvorledes skulde det skee?" — „Nu, der skeer i denne Verden Meget, som man ikke venter, min smukke Pige."

I dette Øieblik vendte Victor tilbage med Rosenfeld, der havde besøgt et nærliggende Drivhuus. „Ei, Hr. Baron, er De her!" sagde Victor med tilsyneladende Forundring. „Nu ja, Marwitz! Hændelsen sørger undertiden godt for os og bringer os i behageligt Selskab, naar vi mindst vente det." — „Tillad, at jeg forestiller Dem for Baron Vitzthum", sagde Victor; „han er Kongens opvartende Kammerherre og hans fortroligste Ven, tør jeg lægge til." — „Ei! der er jo endnu et smukt Barn", sagde

Vitzthum, da han fik Øie paa Manon, der stod noget længere borte; „er det den anden af de Piger, De har talt om, Victor? — „Ja, Hr. Baron!“ — „Det er mig kjært at see Dem, mine smukke Børn!“ sagde han, „jeg haaber, at det ikke skal blive den sidste Gang; Marwitz, endnu et Ord!“ Dermed gik Baron Vitzthum og Victor hen i en Krog, men Veronica nærmede sig noget mere, end Anstanden tillod, og lyttede til deres Ord. „De har Ret, Victor“, sagde Vitzthum, „den Blege vil, hvor smuk hun end er, ikke passe for Kongen, han lider ikke de altfor jomfruelige Damer.“ — „Destobedre for mig“, svarede Victor, „saa beholder jeg hende selv; men det skulde meget undre mig, om ikke den Ældste allerede var i Grev Ratowskys Hænder.“ — „Nu, han afstaaer hende naturligviis gjerne“, sagde Vitzthum. Da de to Herrer imidlertid saae, at Veronica stod ved deres Side, forandrede de hurtig Gjenstanden for deres Samtale. „Deres Grevinde er her“, sagde Baronen, „den skjønne Dag har ogsaa lokket hende herud.“ — Det formodede jeg næsten“, svarede Victor, „jeg vil da gribe Leiligheden til at forestille mine smukke Cousiner for hende.“ Baron Vitzthum hilsede derpaa Veronica venlig og forsvandt; kort efter forlode ogsaa de Andre Drivhuset.

Den spændte Tilstand, hvori Veronica befandt sig, vedvarede endnu, efterat hun var kommen fra Drivhuset ud i den fri Luft. Hendes Bryst bevægede sig stærkt, og hun lod til at være nedsjunken i besynderlige Drømme; endelig nærmede hun sig til Victor og sagde med nedslagne Øine og med dæmpet Røst: „Victor, da det nu er kommet saavidt, saa vil jeg ikke dølge for Dem, at jeg kjender Deres Planer med mig; men jeg samtykker kun, naar jeg faaer det Diadem, der ligger i Thronsalen, og

den store Diamant vil jeg have og de deilige Perler; thi hvad skulle de i de hæslige Dværges Legemer?" — „For Himlens Skyld, vær dog forsigtig!" sagde Victor. — — „Og et prægtigt Landsted vil jeg have", blev hun ved, „og et Drivhuus, fuldt af de deiligste Blomster og Frugter, saaledes som de groe paa Guyanas Sletter; og Eqvipage vil jeg have, deilige Heste og to Negere, der skulle følge mig, hvor jeg gaaer; men især vil jeg have Guld, hører De, Guld og Sølv i Mængde vil jeg have." — „Hvad taler Du om, Veronica?" spurgte Rosenfeld, „Dine Øine funkle saa besynderlig; gaaer Du i Drømme?" — „Næsten", svarede Victor, „den stærke Hede og den bedøvende Duft have ophidset hendes Blod." — „Saa vær dog fornuftig og føer Dig sømmelig op!" sagde Rosenfeld. Veronica taug nu stille, men dog syntes hun den hele Aften at være nedsjunken i sine Drømme, og bekymrede sig ikke om, hvad der foregik omkring hende; ja undertiden rødmede hun stærkt, uden at nogen anede hvorfor, og befandt sig aabenbar i en usædvanlig, ja næsten feberagtig Spænding.

Solen var netop gaaet ned, da Selskabet mødte et Par Damer, der fulgtes af to Tjenere. Den ene Dame, der ikke længere var ganske ung, røbede snart ved den Opmærksomhed, hvormed hun mærkede paa sin Ledsagerindes mindste Vink, at hun var en underordnet Person. Den anden havde en kjæk og fri Holdning og et veldannet, skjøndt langtfra ikke regelmæssigt Ansigt, som en lille Roxelanenæse gav en eiendommelig Charakteer. „Der er Grevinde Orselska", sagde Victor, idet han traadte et Par Skridt tilbage og hilsede med Ærbødighed. Grevinden hilsede venlig igjen og blev derpaa staaende. „Er det de smukke Piger, for hvis Skyld De i Dag er bleven mig

utro, Victor?" spurgte hun. — „Det er mine to Cousiner, som jeg har taget mig den Frihed alt flere Gange at nævne for Deres Høihed." — „Marwitz har rost dem meget", sagde hun, og dog maa jeg tilstaae, at han ikke har overdrevet sin Ros; er det Dem, som hedder Manon?" — „Nei, det er min Cousine Veronica", svarede Victor. — „Det glæder mig at see Dem; men nu maa De ledsage mig, Marwitz, vi seile tilbage paa Elben. Nei, frygt kun ikke! jeg skal ikke være saa grusom at skille Dem fra Deres Veninder, de to Piger kunne jo reise med os; det gjør mig ondt, at jeg ikke har Plads til Flere", sagde hun, idet hun betragtede Theodor, „jeg vilde ellers indbyde Dem Alle, men i det mindste kan De følge efter i den anden Baad."

Det var allerede Aften, da Selskabet indskibede sig; Victor sørgede for, at Manons Guitarre kom om Bord paa Grevindens Baad. Maanen kastede sine Straaler ned ad Floden, der laa som et bøiet Kæmpesværd af det blankeste Staal mellem de svagt oplyste Kyster. Theodor øinede det Fartøi, hvorpaa Manon befandt sig, som et stort Taagebillede, der svævede foran ham. Bølgerne sqvulpede mod Baaden, og hver Gang Aarerne nedsænkedes i Floden, opstod et hvidagtigt Lys i det Vand, der skyllede omkring dem. Felicitas dyppede en Stok i Vandet og glædede sig ved det Lysskjær, der opstod, naar hun bevægede den i Bølgerne; men Theodor sad stille paa den anden Side af Baaden og stirrede ned i den forbiilende Strøm.

Pludselig naaede Lyden af Manons Guitarre Theodors Øre, og den Stemme tonede, der, trods alle hans Kampe, dog alt havde vundet en saa stor Magt over Sjæl. Hvem der overhovedet ret vil føle Musikens vid-

underlige Virkning, maa høre den i en stille Foraarsaften paa Vandet; da forekommer det os, som Bølgerne sang om gamle Hemmeligheder, om svundne Tider, om henvisnede Slægter, der atter skulle opstaae i deres Kraft, om fredelige Lande, hvori ingen Storm blæser, om Paradiset, der maaskee ligger begravet under Bølgerne og atter skal fremstige i sin Herlighed, naar Tiden kommer. Tusinde ubestemte Forhaabninger vækkes da; glemte, hendøde Længsler opmanes, ligesom Aander af Graven; ja Erindring og Haab opstille for vort Øie et magisk Speil, hvori vi see gyldne Skatte, der ellers bedækkes af Afgrundene.

Ogsaa Theodor forekom det, ligesom Bølgerne bleve levende og fortalte om deres Vandringer, hvordan de af Længsel efter Lyset vare opstegne i de luftige Regioner under Himlen, hvordan de af Frygt for Stormen havde skjult sig i de dybe Afgrunde, hvordan de, drevne af en ustandselig Higen, vare rullede til fjerne Lande og havde hørt Eventyr, det ene forunderligere end det andet, om hvilke de nu ikke blot hviskede, som de pleiede, saa det udbredte sig i store Kredse, men hvorom de sang, saa det lydelig hørtes henad Vandfladen. Under denne Sang vaagnede forsvundne Drømme i Theodors Bryst, og det kom ham for, som om han engang havde foretaget selsomme Reiser og oplevet Eventyr, hvilke han i sin nærværende Tilstand længst havde forglemt. Dog disse utydelige Erindringer forsvandt igjen, ligesom Lysglimtet i de Bølger, som Aarerne nylig havde berørt; men een Erindring forsvandt ikke, eet Billede blev bestandig mere levende og stod ligesom i Forgrunden af hans Sjæl, det var Billedet af Manon. Alle hans Forsætter bortskylledes af de Toner, der klang over Bølgerne, og hans

Hjerte var færdig at briste ved Tanken om, at det var en Daarlighed af ham længere at haabe, og dog haabede han endnu, ja undertiden bildte han sig ind, at hans Elskede deelte hans Følelser, og at disse veemodige Taarer vare hendes Svanesang, hvori hun begræd Tabet af sin jordiske Fremtid og tog Afsked med Livets Glæder.

Men foran Baaden kastede Maanen sit Billede i Vandet og svævede halv smilende, halv veemodig paa Himlen, ligesom den var saa vant til at laane sin Glands til saadanne Scener, at den smilede over sin egen Deeltagelse deri, som over en Daarskab.

„Den fordømte Klimpren!“ sagde Rosenfeld pludselig, „gid den havde Ende og gid Maanen var Pokker i Vold, thi saalænge den skinner, seer jeg bestandig de to Lakaiansigter der foran, og ærgrer mig da over, at vi skulle reise i det Compagnie. Grevinden kunde vel have skaffet os Plads i sin egen Baad, ikke sandt, Theodor? Jeg mærker nok, at Du ærgrer Dig ligesaameget over de Karle, som jeg, men Taalmodighed overvinder Alt, min Dreng! Nu tier endelig den fordømte Musik, og Reisen er Gud være lovet snart til Ende.“

Disse Ord virkede paa Theodor, som et Raab om Morgenen virker paa den Sovende, som derved udrives af den fremmede Verden, hvori han var, og endnu kun til Afsked hører den fjerne Susen af Drømmenes Port, der dreier og lukker sig paa sine let bevægelige Hængsler.

Kort efter landede Baaden ved Elbbroen, nær det Sted, hvor Theodor havde hvilet den Aften, han kom til Dresden. Manon og Veronica vare alt gaaede i Forveien; Rosenfeld, Theodor og Felicitas ilede hurtig efter dem og kom snart til deres Hjem, hvor Madame Wolf-

gang lukkede dem op, og hvor den lille Vindspiller med lystige Spring og afbrudt Bjæffen yttrede sin Glæde over deres Tilbagekomst.

Trettende Capitel.

Kort efter var det Manons Fødselsdag. Alt længe før det var bleven lyst, hørte Theodor, at Husets Folk var oppe; han klædte sig da paa og ilede ned i den store Sal, hvor han saae Victor, Madame Wolfgang og Felicitas sysselsatte med at indrette Alt til en lille Fest. Rundt omkring laae Blomster og grønne Blade, hvoraf Madame Wolfgang og Felicitas flettede Blomsterbuer, som Victor med megen Smag vidste at anbringe, saa at tykke Guirlander bølgede sig under store Krandse paa alle Vægge. Saavel i Krandsene som i Guirlanderne vare Blomsterne indflettede med saamegen Kunst, som om de af dem selv vare fremvoxede paa disse Steder. Alle Blomsterne glindsede stærkt af Natteduggen; thi de vare nylig plukkede og straalede endnu i al deres Friskhed og Fylde, saa det vilde have været vanskeligt selv for en god Maler at give et Billede, der stod ved Siden af, hvad Naturen her havde frembragt, og hvad en øvet Haand havde sammenstillet og ordnet.

Theodor blev strax taget i Arbeide og maatte hjælpe de Andre at flette Krandse. Kort efter tog Victor Manons Portrait, som han havde ladet male, hængte det paa Væggen og omgav det med de tykkeste, smukkeste Blomsterkrandse. Nedenunder opstilledes et Bord, som Victor

draperede paa mange Maader og udsmykkede ligesom et Alter. Paa det saaledes udsmykkede Bord lagde han nu prægtige Tøier, kostbare Shawler, skjønne Armbaand, Halssmykker, Ørenringe, nydelige Skoe, kort Alt, hvad der hører til en Dames Pynt. Ved Siden heraf lagde Madame Wolfgang og Felicitas et Par beskedne Gaver, hvortil Theodor endnu føiede en ziirlig, med Smag udarbeidet Kam, hvormed han ønskede, at Manon skulde smykke sine sorte Fletninger. Rosenfeld havde Intet givet, thi han helligholdt aldrig slige Fester, han hadede dem tvertimod, og kun af Godhed for Victor, som han gjerne føiede i Alt, fandt han sig i, at der denne Gang skete en Afvigelse fra Husets almindelige Skik.

Veronica var ogsaa oppe, men, ligesom Rosenfeld, bragte hun ingen Gaver, hun bandt heller ingen Krandse og hjalp ikke med til at udsmykke Salen. Tvertimod sad hun, saalænge Guirlanderne bleve ophængte, ganske rolig i en Krog foran et Bord, hvorpaa hun lagde Kort op, og syntes saa fordybet i at betragte de mangeslags Stillinger og Forbindelser, hvori Hændelsen bragte dem, at hun ikke agtede paa sit Lys, der brændte mat med en lang Tande. „Puds Deres Lys, Jomfru Veronica!" sagde Madame Wolfgang, „ellers faaer De ingen venlig Mand." — „Vær saa god at pudse det selv! Sligt kommer Dem til, Madame!" svarede Veronica, medens hun rolig vedblev at betragte sine Kort. Madame Wolfgang opfyldte virkelig hendes Forlangende, men sagde tillige kort efter: „Nu holder hun sin Bibellæsning; thi hun troer hverken paa Gud eller Christus, men paa Kortene troer hun, de ere baade hendes Bibel og hendes Evangelium."

Desto opmærksommere blev imidlertid Veronica, da

Victor bragte sine Foræringer, og neppe var Alt lagt paa Bordet, før hun ilede derhen, udfoldede Tøierne, veiede Armbaandene i Haanden, lod Ørenringene funkle foran Lyset og undersøgte Alt paa det Nøieste.

„Nu vædder jeg paa", sagde Madame Wolfgang, „at Jomfru Veronica, der har saa mange Penge, tænker paa at overraske sin Søster med en Gave, der endnu skal overgaa alt dette."

„Victor!" sagde Veronica, uden at agte paa Madame Wolfgangs Ord, „hvilke Kostbarheder giver De mig, naar min Fødselsdag engang kommer, der kan staae ved Siden af disse?"

„Jeg vil ikke vente saalænge", svarede Victor, „i Gaarden er der allerede en Gave til Dem, som jeg haaber, De ikke vil foragte." Veronica aabnede strax et Vindue, og man hørte tydelig en Hest stampe paa Steenbroen i Gaarden. Hun ilede nu hurtig ned og kom først efter nogen Tid tilbage, fulgt af Rosenfeld. „Den Hest er deilig", sagde hun, „just saaledes, som jeg ønsker den, jeg har nøie betragtet den ved Fakkelernes Skin, men tal dog min Fader til Rette, kjæreste Victor! han vil ikke have, at den maa staae her. — „Nei, Victor", sagde Rosenfeld, „det gaaer slet ikke an, jeg har ingen Plads i min Gaard for et saadant Dyr." — „Jeg har Ret til at holde fire Heste", sagde Victor, „men holder kun to, altsaa kan denne staae hos os paa Grevindens Stald, og jeg skal lade den bringe hid, hver Gang Veronica ønsker det." Rosenfeld taug nu, men da han havde seet de kostbare Gaver, der laae paa Bordet, tog han Victor tilside og sagde: „Det gaaer sandelig forvidt, De maa jo ruinere Dem med alt dette; hvad er dog Deres Hensigt med saaledes at ødsle Deres Formue bort paa

de to Piger?" — „Min Hensigt kjender De og har jo hidtil ikke misbilliget den." — „Nu, nu, De veed, jeg har Intet derimod, hvis De selv kan vinde Pigens Samtykke, men dette er dog formeget, siig, hvad har det kostet altsammen?" — „Det veed jeg ikke", sagde Victor stolt, „jeg regner ikke mine Gaver ud i Skilling og Hvid; min Følelse for Manon er ubegrændset, og ubegrændsede ønskede jeg ogsaa, at mine Gaver skulde være." Ved disse Ord rystede Rosenfeld paa Hovedet, men Victor aabnede et Vindue og klappede i Haanden. Pludselig klang Fløiter, Hoboer og Valdhorn, og en meget smuk Serenade blev opført af flere blæsende Instrumenter; midt under denne traadte Manon ind, som Felicitas havde hentet.

Manon blev staaende ved Indgangen og betragtede Værelset med Forundring. „Det er smukt", sagde hun, „det er for meget, „jeg takker Dem Alle!" Nu førte Victor hende til Bordet, hvor hun atter betragtede Alt med Forbauselse, men det syntes ei at frembringe noget glædeligt Indtryk paa hende. „Alt dette er fra Dem, Victor", sagde hun, det er kostbart og deiligt, det gjør Deres Smag Ære, jeg takker Dem inderlig for det Venskab, De viser mig, men tilgiv — min Hensigt er i Sandhed ikke at fornærme Dem — jeg kan ikke modtage alt dette af Deres Haand." — „Vil den godmodige Manon krænke en Ven saa dybt?" sagde Victor. „Nei, Hr. von Marwitz! Dette er for meget, hvis De vilde indskrænke Deres Gavmildhed, hvis De vilde give mig en eneste, den mindste af disse Gaver, da skulde den være mig et kjært Tegn paa Deres Venskab, men alt dette kan jeg ikke modtage." — „De har at befale, Gaverne ligge der nu engang, imidlertid kan De skjænke dem bort, rive dem i Stykker, kaste dem ud af Vinduet, det staaer til

Dem, men jeg tager dem ikke igjen." — „Victor, vær dog fornuftig! miskjend mig ikke! jeg vil sandelig ikke fornærme Dem." — „Vel", sagde Victor, „jeg skal snart stille Dem derved." Med disse Ord greb han et kostbart Halssmykke, ilede til Vinduet dermed, og før Nogen kunde hindre ham, fløi det allerede langt hen i Gaarden. „Victor", sagde Manon, „for Himlens Skyld, hvilken Ubesindighed! nei, min Hensigt er ikke at lønne Dem saa slet for Deres Venskab, jeg vil, jeg skal da tage Deres Gaver, De misforstaaer mit Afslag aldeles, vær dog ikke vred paa mig!" — „Naar De vil beholde mine Foræringer, skjønne Manon, er jeg allerede god igjen; men De maa vide, at der neppe gives nogen større Fornærmelse, end den, De nylig vilde tilføie mig."

„Jeg vædder paa, at Veronica allerede søger i Gaarden efter Halsbaandet", sagde Madame Wolfgang, og nu først mærkede Alle, at Veronica var forsvunden. Efter nogen Tid kom hun tilbage med Halssmykket i Haanden. „Har Veronica fundet Smykket, skal hun ogsaa beholde det", sagde Victor, „hvad der er i saa skjønne Hænder, bør ogsaa blive deri; jeg skal sende Manon et andet Halsbaand."

„Gjem De alle disse Kostbarheder!" sagde Manon hemmelig til Madame Wolfgang, idet hun pegede paa Victors Gaver, „thi jeg bærer dem aldrig." Madame Wolfgang gjemte dem ogsaa, men Theodor bemærkede med Glæde, at Manon samme Dags Middag havde fæstet hans Kam i sit skjønne, dunkle Haar.

Om Aftenen samledes Selskabet hos Victor, der havde indbudt den hele Familie, og modtog den med den største Venlighed. Fra alle Værelser, hvoraf flere dannede en lige, sammenhængende Række, udbredte sig den fineste Vel-

lugt, overalt fandtes smagfulde Møbler, paa Væggene hang Malerier af udmærkede Mestere, under Loftet funklede Lysekroner, hvis Facetter brød Lyset i alle Farver, og rundt omkring i Værelserne stode kostbare Vaser, fyldte med Blomster. Theodor maatte tilstaae, at disse Værelser vare, om end mindre pragtfulde, dog langt smukkere og smagfuldere, end de fleste af dem, han nylig havde seet paa det kongelige Lystslot.

Rosenfeld syntes meget at glæde sig ved disse Herligheder, hver Gang han fik Øie paa et nyt Pragtstykke, nikkede han venlig og veltilfreds med Hovedet. Heller ikke paa Veronica forfeilede de kostbare Møbler deres Virkning, men allermeest henreven af denne Glands syntes Madame Wolfgang, der betragtede Alt med en Andagt, som hun ellers kun var vant til at føle i Kirken. Ved hver ny Gjenstand blev hun længe staaende og beskuede den paa alle Sider, hver Gang hun kom forbi en Stol, undersøgte hun Betrækkets Godhed, hver Gang hun gik forbi et Bord, lod hun Haanden glide derover, for ret at overbevise sig om dets Glathed og Politur. Ligeledes vakte de skjønne Lysekroner og Blomstervaser hendes Opmærksomhed, især vendte hun ofte tilbage til en stor Krystalvase, der stod i en Afkrog, ligesom den ei var værdig til at staae i Selskab med de Øvrige. Rundt om denne Vase snoede sig et Billede, der var indætset i Glasset, og som forestillede en flygtende Kronhjort, forfulgt af mangfoldige Hunde og af en Skare Jægere til Hest. „Du store Gud, hvor det er deiligt!" udbrød Madame Wolfgang, hver Gang hun igjen øinede denne Vase. Victor syntes i Begyndelsen ei at bemærke hendes Adfærd, men tilsidst sagde han: „Madame Wolfgang, da De sætter saa megen Priis paa denne Ubetydelighed, saa viis mig den

Villighed at modtage den, som en Erindring om denne Aften! i Morgen tidlig skal den staae paa Deres Værelse." Madame Wolfgang, der for Resten just ikke var nogen stor Velynderinde af Victor, blev dog denne Gang aldeles henreven af hans Artighed; hun forstummede i Førstningen ganske, endelig neiede hun dybt, ja næsten til Jorden, og fremstammede sin Tak; men Victor afbrød hende og sagde: „Jeg beder Dem, tal ikke mere derom! Jeg ønskede overhovedet, at man blev enig om i Selskab aldrig at tale stort om slige underordnede Gjenstande, som Stole, Borde, Gulvtæpper, Malerier og andre Kunstværker, der kun ere Betingelser for en behagelig Tilværelse, intet videre." — „Men om virkelige Kunstværker maa man dog vel undertiden tale", sagde Theodor. „Nu ja, som De vil", svarede Victor, „vi Andre, der kun stræbe efter en behagelig Tilværelse, omgive os med Kunstværker, ligesom en Dame omgiver sin Kjole med en ziirlig Garnering; de maae være saa smukke, som de ville, jeg kan dog kun betragte dem som underordnede Prydelser; ville de derimod anmasse sig en høiere Værdighed og gjælde som noget for sig selv Bestaaende, da bortkaster jeg dem hellere, ligesom jeg vilde bortkaste en Dragt, der var saa ubeqvem, at den hvert Øieblik tiltrak sig min Opmærksomhed." — Saaledes forvandles Aandens ædleste Værker til Redskaber for en Lediggængers legemlige Nydelse, tænkte Theodor.

Imidlertid var Felicitas gaaet ind i et Sideværelse, hvor der stod en prægtig rød Papegøie i et Buur. Hun gik hen til Buret, hvis Beboer syntes meget venlig, den bøiede sit skjønne Hoved og lokkede med sagte Røst, som om den bad at skjænke den nogle Kjærtegn, men neppe nærmede hun sin Haand til dens bøiede Nakke, før den

pludselig udstødte et skærende Skrig, slog med Vingerne og bed hende i Fingeren. Felicitas trak forskrækket Haanden tilbage og ilede bort. Siden sagde hun til Manon: „Den Fugl ligner Veronica, den er deilig, men den hakkede gjerne Øinene ud paa os Allesammen."

I dette Øieblik traadte en Mand ind i Værelset, hvis Kinder vare blege, ja næsten indfaldne, som efter en lang Sygdom; det var en nær Slægtning af Victor, ved Navn Willibald von Freisleben, der længe havde været udenlands og først for et halvt Aar siden var vendt tilbage. Victor forestillede Rosenfeld for ham, Hr. von Freisleben bukkede høfligt, men sagde intet Ord. Nu førte Victor ham hen til de unge Damer, han betragtede dem et Øieblik opmærksomt, og paa hans smalle, næsten blodløse Læber fremtrængte sig et bittert Smiil, som uvilkaarlig satte Selskabet i Forlegenhed, dog han syntes aldeles ikke at bemærke det. „Det er en herlig Sag saaledes at reise", sagde Rosenfeld. „Herligheden er ikke saa stor", svarede Hr. von Freisleben, „der gives Bøger, over hvilke man ærgrer sig, medens man læser dem, og som man dog ei kan overtale sig til at lade staae ulæste, Verden kan lignes med en saadan Bog." Kort efter fortalte Rosenfeld det Optrin, der for nogen Tid siden var forefaldet mellem ham og Guldmageren, imidlertid fremstillede han dennes Adfærd saaledes, at den fik Udseende af et snedigt Taskenspilleri. Hr. von Freisleben lyttede opmærksomt til hans Ord, endelig sagde han: „Jeg er enig med Dem om, at Guldmagernes Kunst er bedragelig, men selv om den var grundet paa Sandhed, vilde jeg for min Person dog meget frabede mig at forstaae mig derpaa."

I dette Øieblik blev Samtalen afbrudt ved flere Tjeneres Ankomst, hvoraf en bragte Forfriskninger, medens

de andre flyttede en Sofa bort og stillede et stort Bord paa dens Plads. Freisleben gik nu ind i et Sideværelse, hvorhen han blev fulgt af Theodor, der havde fattet en egen Art af Interesse for dette blege Ansigt. „Hvis De ikke vil fortryde paa mit Spørgsmaal“, sagde Theodor, „saa vilde jeg gjerne vide, hvorfor De ikke bryder Dem om den Kunst, der, forudsat at den holder Prøve, er i Stand til at skaffe os al Verdens Skatte.“ — „Fordi Guldet gjør sin Eier haardhjertet“, svarede Hr. von Freisleben. „Det kan dog vel neppe være Tilfældet altid“, svarede Theodor. „Hvis en Hungersnød herskede i denne By“, blev Hr. von Freisleben ved, „da vilde De maaskee selv være med at storme den Elendiges Huus, der vovede at opdynge Fødemidler paa Fødemidler, og som paa samme Tid kunde see sine Brødre forsmægte ved sin Dør, uden at række dem det Mindste af sin Overflod. Men hvad gjøre de Rige Andet, end at opdynge de Midler for sig alene, hvoraf Tusinde skulde og burde leve? Og dog er der en almindelig og stor Hungersnød i denne Verden. Tusinde forsmægte paa Gader og Stræder, eller i skumle, mørke Afkroge, som den Rige aldrig seer; ja, hvad værre er, Tusinde gaae aandeligt til Grunde, fordi Ingen tager sig af dem, og fordi de ikke selv eie det Guld, som den første Opdragelse koster.“ — „Det er igjen en af Dine Paradoxer“, sagde Victor, der tilligemed Manon ogsaa havde nærmet sig til Hr. von Freisleben. „Ofte seer Sandheden ud som en Paradox“, svarede denne, medens en pludselig Rødme, som et Lynglimt, foer over de blege Kinder. „Hundrede udtærede Arme udstrække sig mod Eders Paladser“, blev han ved, „hundrede bedrøvede Øine stirre paa Eders Herlighed, hundrede hungrige Munde anklage med Suk Eders yppige Maaltider, men I hylle

Eder ind i Selvkjærlighed, som i et uigjennemtrængeligt Jernpandser, I drukne Eders Sjæle i Nydelser, I flygte til Eders prægtige Sale og bedøve Ier med klingende Spil for Intet at høre; og dog er det vist, at ikke blot Konger og Fyrster, men ogsaa I, der opdynge Rigdomme, ere ansvarlige for Tusinders Vel. Ikke en, ikke ti, ikke tusinde Rigsdaler afbetale Eders Gjæld til Ulykken, men kun en bestandig, utrættelig Stræben, en bestandig Opoffrelse formaaer det; ja den, der vover at være rig, maa have Skuldre som en Atlas for at bære al Verdens Smerte."

„See ikke saaledes paa ham, Manon!" sagde Victor, „disse blege Sværmere ere et Slags Troldmænd, der kunne forstyrre vore Drømme eller endog tilintetgjøre vor Søvn. Følg mig ind i det næste Værelse! der ville vi see, om vi ikke kunne finde en Modvægt mod disse sørgelige Phantasier."

Da Theodor kom ind i det næste Værelse, saae han med Forundring den lille Isak Amschel staae bag det store Bord, som Tjenerne nylig havde bragt, og hvorpaa der fandtes Kugler, Bægere, Kort, Tærninger og mangfoldige andre Gjenstande. Isak begyndte nu med stor Behændighed at vise alle Slags Taskenspillerkunster, som han ledsagede med stærke Armbevægelser, medens han tillige med største Hurtighed, ja med et sandt Markskrigertalent, opregnede Navnene paa de høie Herskaber, der alt havde seet og beundret hans Kunster. Derpaa efterlignede han med en Bevægelighed i Tungen, hvorved man maatte studse, de forskjellige Dyrs Røst; han miauede som en Kat, gjøede som en Hund, vrinskede som en Hest, men især vidste han paa en særdeles skuffende Maade at efterabe Fuglenes Stemme, han sang som en Nattergal, qvid-

brede som en Lærke, slog som en Drossel og fløitede som en Vagtel, han efterlignede Hanens Galen, Duens Kurren, Ændernes Snaddren og Kalkunens heftige Bredesskrig. Tilsidst endte han med at skrige som en Rovfugl, hvilket han udførte med saamegen Færdighed, at han endog bedrog det dyriske Instinkt; thi den røde Papegøie, der tilforn havde yttret sin Deeltagelse og Nysgjerrighed i skærende Toner, blev nu paa engang aldeles taus; ja Felicitas, der sad paa et Sted, hvorfra hun kunde see ind i det andet Værelse, bemærkede, at den fløi ned med alle Tegn paa Angst og søgte at skjule sig i en Krog af sit Buur.

„Du har skilt Dig godt ved Dine Kunster," sagde Victor tilsidst, da Isak var færdig, „nu kan Du gaae; men det er sandt, et Ord endnu: Hvordan gik det Dig paa Din Reise? Fik Du fat paa den Guldmager, Du søgte?"

„Ak nei, han var borte," svarede Isak, „jeg fulgte ham til Kysten, jeg var nærved at naae ham, jeg saae ham i Baaden, ja jeg saae hans Øine, der vare som Hestens Øine, hvori Forvovenhed og Frygt ligge parrede ved hinandens Side, og jeg skreg høit, at de skulde holde ham, men de holdt ham ikke, ja, de Christne loe ad mine Skrig, og Vinden fyldte de hvide Seil, og Bølgerne udspyttede deres Skum over den Fure, Kjølen havde pløiet, og jeg saae ham ikke mere."

„Du skulde have reist efter ham, Isak."

„Ak nei, Jehova oplukker ikke mere de stærke Strømme, Nøglen dertil er borte, Vandene vige ikke mere tilside for Herrens Folk, og vi kunne ikke, som i Pharaos Tid, vandre med tørre Fødder paa Havbunden."

„Nei, slige Mirakler seer man ei i vore Dage; men

kan Du begribe det, Isak? der sidder Hr. von Freisleben, en Slægtning af mig, der, hvis man skal troe hans Ord, ikke vilde bryde sig det mindste om Guldmagerens Kunst, selv om det blev ham tilbudt at lære den."

„Hvad!" raabte Isak ivrig, „elsker han da ikke sit eget Liv og sin egen Velfærd! Thi den, der haver Guldet, haver jo sit eget Kjød. Al Verdens Glæder ligge jo skjulte i dette Metal. Vil jeg have Titler og Æresposter, vil jeg vinde de Fornemmes Gunst og hvile paa Fløiel i stolte Palladser, vil jeg have Piger med Øine, som Skovduens Øine, og med Læber, som den rødmende halvudsprungne Nellike, da kan jeg kjøbe dem for det klingende Guld. Hvilken Magt og Vellyst ligger ikke skjult i denne Talisman? Ja selv det kolde Fjeld elsker jo dette Metal og skjuler det i sit steenhaarde Bryst og fordeler det i Mørket paa tusinde Steder, at Ingen skal finde og bortstjæle det, og Stenen vil ikke give det fra sig, men holder det fast og lader sig hellere slaae i tusinde Stykker, end den giver Slip derpaa."

„Vel sagt, Isak! Du er en stor Taler, og Dit Hjerte er en Steen, naar det gjælder om at holde Guldet fast, men destomere undrer det mig, at Du lod Guldmageren slippe Dig af Haanden, og at Du ikke fulgte ham over Havet, Isak!"

„Jeg var engang reisende Commissionair for et Handelshuus," svarede Isak meget alvorlig, „det var et Huus af Israels Stamme, og jeg fik Befaling at gaae til England, for at redde en stor Sum Penge, det var en stor Sum, hvorpaa Husets Velfærd beroede, og jeg kunde frelse det; men da jeg kom til Strandbredden og saae, at der ikke var mere Land, og at Skibet væltede sig som en Boldt i Søgange, da turde jeg ikke reise videre;

thi hvem kan forlade sig paa et Bræt i Bølgerne og paa tvunden Hamp i Stormveir? Jeg reiste da hjem igjen, vort Huus gik til Grunde, og jeg kom i stor Elendighed derefter, og det var en stor Ulykke, men hvad kunde jeg derfor?"

„Du har Ret, Isak! Du kunde Intet derfor," sagde Victor, og vendte ham Ryggen, hvorpaa Isak smuttede ud af Døren; men Alle vare enige om, at han var den fortræffeligste Taskenspiller, de i lang Tid havde seet. „For at være en saadan Tusindkunstner, maa man, naar man ikke driver Sligt som Næringsvei, i det mindste være en stor Nar," sagde Hr. von Freisleben, hvorpaa han tog sin Hat og forlod Selskabet.

„Den Hr. von Freisleben seer ud som et Spøgelse," sagde Veronica. „Han ligner den Minerva, der staaer i den store Sal," anmærkede Felicitas, og Alle saae paa hverandre, ligesom trufne af denne Bemærknings Sandhed; thi uagtet det antike Ansigt udmærkede sig fra Freislebens, ved regelmæssigere Træk og ved en høiere idealsk Værdighed, saa var dog Liigheden imellem begge umiskjendelig.

Kort efter saae Theodor Manon staae med Victor i et Vindue, og han kunde ikke undlade at nærme sig til dem, da Victor pludselig kaldte paa ham. „Det er om Dem vi tale, Theodor! jeg meddeler nu netop Manon en Plan, jeg har for med Dem. De passer kun lidet til de Sysler, De nu driver; med Deres Figur og Udseende kan De finde Lykken paa høiere Steder, hvad siger De dertil? Har De Lyst til at bytte Deres Plads i Rosenfelds Laboratorium med en ærefuld Post i Grevinde Orselskas Tjeneste?" Theodor betragtede et Øieblik Manon, der stod ganske stille og lod sine skjønne Øine synke mod

Jorden. „Jeg bliver, hvor jeg er," sagde endelig Theodor med en bestemt Tone, „det vilde være utaknemmeligt af mig at forlade min gode Onkel, der saa faderlig tager sig af mig, og der maaskee snart kan behøve min Hjælp." Ved disse Ord hævede Manon sine Øine og betragtede ham med en usigelig Venlighed, men Victor sagde med en kun halvundertrykt Misfornøielse: „Handl, som De vil, men det er i det mindste vist, at Deres Stilling som Laborant hos Rosenfeld ikke er den heldigste for et ungt Menneske, der har Lyst at spille en Elskerrolle i en Roman." Med disse Ord bød han Manon sin Arm og førte hende tilbords i en anden Stue, hvorhen de Øvrige fulgte ham.

Ved Bordet gik Alt særdeles prægtigt til, Victors Tjenere opvartede, og den lille Isak havde stillet sig ved et Sidebord; her udviklede han en saa sjelden Færdighed som Forskærer, som om han aldrig havde drevet noget andet Haandværk; saaledes tog han en vild Fugl paa Gaffelen og holdt den høit i Luften, hvor han sønderlemmede den med største Behændighed og Lethed. Alle forundrede sig over den Mængde Talenter, han saaledes lidt efter lidt lagde for Dagen. Især kunde Madame Wolfgang og Rosenfeld ikke blive trætte af at tale derom; ja den sidste forsikkrede høit, at han aldrig i sit Liv havde moret sig kosteligere end denne Aften; „og det er især den lille Isaks Skyld," lagde han til; „thi han er en meget morsommere og bedre Taskenspiller, end den anden Hebræer, den bedragelige Guldmager."

Nu lod Victor Glassene fylde med skummende Champagne, derefter reiste han sig og foreslog den skjønne Manons Skaal, hvorpaa Alle klinkede med hverandre. Pludselig hørtes en Røst, der syntes at komme fra det

næste Værelse og sagde: „Leve Hr. Victor von Marwitz og Jomfru Manon Rosenfeld, hans deilige Brud!“ Det hele Selskab saae sig forskrækket om, kun Isak blev staaende ganske rolig. „Det var vist den røde Papegøie, der talede,“ sagde han; „thi den har store Gaver og fortæller tidt hvad man mindst venter.“ — „Det var nok snarere Hr. Isak, der talede,“ svarede Victor; „thi han har ogsaa store Gaver og fortæller ogsaa tidt, hvad man mindst venter; ja han kunde vel endog forestille Bugtaler, naar det skulde gjælde, men hvis han tillader sig en slig Næsviished en anden Gang, da skulle alle hans Gaver ikke frie ham fra en følelig Revselse.“

Selskabet reiste sig nu fra Bordet og ilede at skilles ad; thi Enhver følte sig forlegen, og selv Victor kunde denne Gang, trods alle sine Bestræbelser, ikke tilintetgjøre den piinlige Stemning, der næsten bestandig udspringer af en uheldig anbragt Hentydning paa Forhold, der endnu ikke skulle fremtræde for Dagens Lys.

Fjortende Capitel.

Da Theodor kom hjem, blev han endnu længe siddende oppe og følte sig betagen af en stor Uro. Hvor uerfaren han end var i Verden, mærkede han vel, at hans Medbeiler, trods alle hans Fortrin, endnu ikke havde gjort stærke Fremskridt i Manons Gunst. Men uagtet Victor endnu ikke havde vundet hendes Yndest, saa kunde han dog vel i Fremtiden vinde den; thi at han virkelig elskede Manon, at han vilde opoffre sin Stands Fordomme for

hendes Skyld, og at han havde Faderens Samtykke, syntes nu udenfor al Tvivl. „Ak," sukkede Theodor, „Victor har Ret, en Arbeider i Rosenfelds Laboratorium er ikke skikket til at kæmpe med ham om en Piges Hjerte. Men Manon er ikke som de andre Piger," sagde han igjen til sig selv, „og hun fæstede dog min simple Kam i sine Fletninger, medens hun foragtede alle de prægtige Gaver fra hans Haand, og hendes skjønne Øine betragtede mig med Venlighed, da jeg erklærede ei at ville forlade dette Huus." En sød Trøst oprandt nu for ham, ligesom en fjern Morgenrøde, milde Forhaabninger svævede for hans Sjæl, ligesom de gyldne Skyer før Solens Opgang, der ere Forbud paa en deilig Dag. „Hvis jeg kunde lære hiin forunderlige Kunst," udbrød han endelig, „hvis jeg kunde erhverve mig den, da var der endnu det skjønneste Haab — og det maa dog være muligt; ja om al Verden benegtede Muligheden deraf, saa kan jeg dog ikke tvivle paa, hvad jeg har seet med egne Øine, og rørt med egne Hænder."

Vi kunne ikke længere skjule, at Guldmagerens Forsøg havde havt en ulykkelig Indflydelse paa Theodor; Tanken om at frembringe det ædle Metal havde fæstet dybe Rødder i hans Indre, og Phantasier, hvilke han forhen vilde have spottet som Daarligheder, vare blevne hans Leeg og hans Tidsfordriv. Flere Forsøg, som han selv havde anstillet, satte han i Forbindelse med den Opgave, over hvilken han grublede, og henbragte mange Nætter vaagen paa sit Leie i frugtesløs Eftertanke over de Midler, hvorved den kunde løses. Saaledes bortødslede han en stor Deel af sin Tid paa Drømme; ene Manons Billede kunde endnu forjage disse Phantasier, og dog var

det atter hendes Billede og Tanken om hendes Besiddelse, der uafladelig drev ham til at sysselsætte sig med dem.

Endelig kunde han ikke længere modstaae Fristelsen til at lade Haanden udføre, hvad Sjælen havde tænkt. Det lykkedes ham for de faa Penge, han endnu havde tilbage, at skaffe sig adskillige sjeldne og kostbare alchemistiske Skrifter; han kjøbte sig desuden en lille Digel og et Kulbækken, som han under Paaskud af undertiden at ville arbeide i sit eget Værelse lod føre derhen. Saaledes betraadte han nu, mod Guldmagerens eget Raad, den Vei, paa hvilken saa Mange før ham til deres egen Ulykke og Undergang havde vandret.

Enhver, der nogensinde har prøvet paa at forfølge Naturen til dens hemmelige Værksted, veed, hvor tvivlsom Veien er, hvor mange Vildgange, der krydse den, hvor ofte man troer sig nærved at finde, hvad der endnu ligger fjernt, ja hvad man i den Retning, man gaaer, maaskee aldrig vil naae. Dette var ogsaa Tilfældet med Theodor, men netop ved dette stigende, synkende og atter stigende Haab næredes hans Begjærlighed, og hver Dag tabte han mere og mere Kraften til at gjennembryde den magiske Kreds, hvori hans Sjæl var fangen. Undertiden lykkedes ogsaa et eller andet mærkværdigt Forsøg for ham, ja det forekom ham enkelte Gange, som om de mægtige Aander, der virke i Naturen, traadte ham nærmere, som om han saae deres Øine i de hemmelige Tegn, der fandtes i hans Bøger, deres Fingre i Flammerne og det flydende Metal; men han forstod ikke deres Blik og deres Ziffersprog, og de forsvandt, uden at han havde Magt til at holde dem tilbage, eller til at fremkalde dem igjen.

Saaledes tilbragte han mange Nætter, medens de Andre sov, i frugtesløse Forsøg. Den ungdommelige

Farve begyndte allerede at vige bort fra hans Kinder, ogsaa de faa Penge, han eiede, forsvandt lidt efter lidt, ja den utæmmede Begjærlighed, hvormed han stræbte til sit Maal, forledte ham endog til at laane Penge hos Fremmede, hvilket, da hans Haab skuffedes, og da han ikke kunde betale sin Gjæld, var nærved at styrte ham, der af Naturen var meget ærekjær, i den dybeste Fortvivlelse.

Ogsaa denne Nat besluttede han at opoffre til alchemistiske Sysler. Han nærmede sig til en Krog i Værelset, aabnede et lille Skab og tog nogle Bøger frem deraf, hvis Titler stode trykte bag paa Bindene med gyldne Bogstaver og klang heel mystiske og forunderlige. Paa den første Bog stod: Tumulus Hermetis apertus*), paa den anden: Aenigma philosophicum**), paa den tredie: Ovum hermeticum***), den fjerde førte det korte og fordringsfulde Navn: Sol sine veste†), paa den femte Bog, hvis Titel var desto længere, stod: Himmlisch güldenes Schätzkämmerlein, von vielen auserlesenen Kleinodien zugerichtet, darinnen der uralte und große Carfunkelstein und Tincturschatz verborgen. Der fandtes endnu flere Skrifter, hvis Titler klang ligesaa selsomme, ja syntes opfundne med Flid for at udtrykke noget Hemmelighedsfuldt og Besynderligt. Af disse Bøger udvalgte Theodor efter nogen Betænkning een, hvis Navn var: Introitus ad occlusum regis palatium††), og hvis Forfatter kaldte sig Irenæus Philaletha. I denne Bog begyndte han at

*) Hermes's aabnede Grav.
**) Den philosophiske Gaade.
***) Det hermetiske Æg.
†) Solen uden Klædning.
††) Indgang til Kongens lukkede Pallads.

læse med stor Iver, men det varede ikke længe, før hans Iver kølnedes, og han lukkede Bogen med et Suk. „Ak," sagde han, „hvem forklarer mig disse mystiske Tegn og Figurer? Hvordan uddrager jeg denne Mercurius, der findes overalt og ingensteds, som er Væsnet i alle Metaller, og som jeg i intet Metal er i Stand til at opdage?"

„Naar jeg læser i denne Bog," sagde han efter et Ophold, „da er jeg til Mode, som om jeg i Drømme gik rundt om hiint fortryllede Pallads, men Palladset seer næsten ud, ligesom det var bygget af Taage, Vinduerne ere desuden lukkede, og Porten er ikke at finde. Kun besynderlige Hieroglypher staae indgravede i de graae Mure, tilligemed hemmelige Tegn, hvorigjennem jeg ofte bilder mig ind at see phantastiske Væsner, dyriske Ansigter, der betragte mig med spottende, fordreiede Miner. Pludselig aabnes et Vindue i et Taarn, der strækker sig mod Skyerne, og et blegt, deiligt Billede stirrer ud og vinker mig, men snart opløses Billedet i Luft, og Vinduet lukkes igjen. Havde jeg ikke selv hørt Guldmageren anprise disse Bøger, da vilde jeg ikke have troet, at Veien til den sande Kundskab gik igjennem slige Feberphantasier."

Med disse Ord reiste han sig og hentede den lille Smeltedigel, som han satte ind i Kaminen. Kort efter tog han forskjellige chemiske Legemer og kastede dem i Digelen, derpaa tændte han Ild derunder og hentede en Stol, som han stillede nærved Ilden, og paa hvilken han satte sig, idet han atter aabnede den Bog, han nylig havde lagt hen. En stærk Flamme hvirvlede sig nu i Veiret og kastede sit Skjær paa de blege Helgenbilleder, der stode rundt om paa Væggene, og som lode til at

ræste de halvudslukkede Øine paa Theodor med en Art af Nedlidenhed; hvorimod Eva, der var malet i Loftet under Kundskabens Træ, med Spot syntes at række ham det Æble, hun holdt i Haanden, medens den store skællede Slange udstrakte sit Hoved og sin kløftede Tunge mod Luerne, ligesom de havde været kostbare Retter, hvilke den var lysten efter at fortære.

Theodor agtede imidlertid kun lidet paa Betydningen af disse Billeder; thi hans Tanker vare altfor meget henvendte paa det Arbeide, han havde for. Ja han lignede en Begynder i Trolddomskunsten, der vil fremkalde Aanderne, men som endnu ikke kjender deres Navne og de Trylleformler, hvilke de lyde; lidt efter lidt bleve ogsaa Luerne svagere, uden at han vandt noget Udbytte af sit Arbeide. „Ak nei," sagde han endelig, „det er en spildt Møie! for mig er Indgangen til Palladset lukket, og al min Stræben er forgjæves. Maaskee forkaste de hemmelige Magter den, der ikke vil tjene dem alene, og som kun vil bruge deres Hemmelighed til at vinde en Skat, der ligger udenfor deres Kreds. Mine Øine ere trætte af Nattevaagen; og jeg vil tabe min Ungdom og blive gammel før Tiden under denne Stræben, der til Intet fører."

Da Theodor talede disse Ord, lød en dæmpet Latter ved hans Side, men han var altfor nedsjunken i sine Betragtninger til at høre den. Kort efter strakte en lille hvid Haand sig ud over hans Skuldre og berørte hans Kind. Nu først mærkede han, at han ikke var alene, han sprang op, vendte sig om og saae med Forskrækkelse en Skikkelse, som han i første Øieblik, da hans Phantasie var stærk bevæget, antog for det samme Phantom, om hvilket han drømte den første Nat, han sov i dette Væ-

relse; men ved nærmere Betragtning saae han, at det var Veronica, der lignede sin Moder meget, og som nu saae blegere ud, end sædvanlig, i den matte Belysning, hvori hun stod.

„Hvordan er De kommen her?" spurgte han endelig. „Var ikke Døren lukket i Laas?"

„Den Gang har De vel glemt at lukke den," svarede Veronica. „Stakkels Theodor!" blev hun ved, „har Guldmageriet fanget Dig, uden at Du har fanget Guldmageren! Mangen Nat har jeg fra mit Vindue betragtet Dig, naar Du vaagede ved den flammende Lue; jeg bildte mig ind at høre Dine Suk, jeg saae Dit Øie stivt heftet paa denne Digel, om hvilken Ildens gjenstridige Drage legede, uden at ville udruge Guldet af den dunkle Skal. Nu, bliv ikke bange, Theodor! jeg skal ikke forraade Dig, men Du begriber vel, hvorfor jeg har beluret Dig, det var Gjengjæld, Theodor! Du vilde engang udspeide mine Veie, derfor har jeg igjen udspeidet Dine, ja jeg bilder mig nu ind at kjende dem bedre, end Du kjender mig og mine Planer."

„Veronica!" sagde Theodor, „jeg tilstaaer, at jeg maaskee har handlet uforsigtig, og jeg bønfalder Dem, siig endelig Intet til Deres Fader om disse Forsøg!"

„Altsaa bønfalder Du mig virkelig? Manons Tilbeder maa da bøie sig i Støvet for den forhadte Veronica, der ellers er forskudt af Alle, især af sin fromme Søster, om hvis Hoved en Glorie allerede svæver, og som sikkert efter sin Død vilde blive canoniseret, hvis hun var Katholik. Men Du har Ret i at bønfalde mig, Theodor; thi jeg behøver blot at sige eet Ord til min Fader om Dine hemmelige Sysler, da vil hans Kjærlighed til Dig forsvinde, ligesom Duggen, der om Natten

sætter sig i Tidselens Haar, og som bortviftes og opløses af Morgenvinden; ja han vil kaste Dig fra sig, ligesom en Snog, som han, uden at kjende den, havde udklækket i sin Barm, og hvis Hoved han nu gjerne knuste mod den første den bedste Steen."

„Jeg ansaae Dig først, da Du stod bag min Stol, for et Spøgelse, Veronica! og nu mærker jeg, at jeg ikke tog saameget feil; thi Du er en ond Aand, der glæder sig ved min Qval, og som kommer for at synge mig en Varselsang om tilkommende Ulykker, som Du selv vil neddrage paa mit Hoved."

„Jeg veed endnu mere om Din Færd," sagde Veronica, „Du elsker Manon, hvilket i høi Grad vil mishage min Fader, der har ganske andre Planer med hende; men jeg veed endnu mere: Du er i en piinlig Stilling, Du har til Dine Forsøg letsindig laant Penge, uden at kunne betale dem igjen, og nu ængstes Du af paatrængende Creditorer; men letsindige Pengelaan, Theodor, ere min Fader ligesaa forhadte, som de Kunster, hvortil Du opoffrer Dine Nætter. Du seer altsaa, at dette Huus vil lukkes for Dig, saasnart jeg ønsker det, og at jeg holder Din Fremtids Lykke i mine Hænder."

„Holder De den virkelig i Deres Hænder, Veronica, da er den tabt for evig, thi jeg kjender Dem, hos Dem hjælper ingen Bøn."

„Nei, Du kjender mig ikke, I gjøre mig Alle Uret, og jeg har fældet mangen bitter Taare paa mit eensomme Kammer, over den afskyelige Bagvaskelse, der forfølger mig. Nei, jeg er ingen ond Aand," blev hun ved, „jeg er tvertimod Din gode Engel, der kommer for at hjælpe Dig. Tro heller ikke, at jeg er vred over Din Miskjendelse, jeg er jo vant til at miskjendes fra min tidligste

Barndom." Her brast hun i en heftig Graad, saa at Theodor næsten forvirredes og ikke vidste, enten det var Alvor eller Forstillelse. „Hvad er da Deres Hensigt med dette Besøg?" spurgte han endelig, „og hvorledes kan og vil De hjælpe mig?"

„Du kalder mig gjerrig", blev hun ved, idet hun tørrede sine Øine, „og hvorfor skulde jeg negte det, jeg elsker Guldet, og hvem elsker det ikke, dette fortryllende Metal? Skinner ikke selv Morgenrøden med dets Glands, og blinker ikke dets Luer som Glorier om Stjernernes Hoveder? Mennesket sværmer og haaber, digter og tragter, og veed tidt ikke selv, hvad han vil; men jeg veed det Theodor, og nu veed ogsaa Du det; i Dig selv er nu vaagnet en Anelse om, hvad vi Alle søge, derfor blegne Dine Kinder, derfor vaager Du den lange Nat og sukker af Længsel, som om Din Elskerinde havde lovet at besøge Dig paa Dit Kammer i den tidlige Morgenstund og havde svigtet Dig og var bleven borte. Ogsaa jeg har vaaget, Theodor, jeg har ventet og sukket baade Dag og Nat; den Begjærlighed, der nu glimter som en svag Gnist i Din Barm, har alt længe flammet som en fortærende Brand i min; jeg veed, hvormeget den utilfredsstillede Længsel smerter, derfor ynker jeg Dig, jeg hilser Dig, som den, der deler mit Savn og forstaaer, hvad der bevæger mit Hjerte, ja jeg agter Dig høiere, Theodor, for denne Din Stræben, og jeg kommer for at lindre Din Smerte; den Veronica, som Du saa tidt har miskjendt, kommer for at skjænke Dig det, hvortil Du meest trænger, for at dele med Dig, hvad der er hendes høieste Glæde."

„Veronica! er det Dit Alvor? Hvad bringer Dig til saaledes at deeltage i en Andens Skjæbne?"

„Medlidenhed, siger jeg Dig, intet Andet. For Resten vil jeg tilstaae Dig Noget: Jeg bliver ikke længe i dette Huus, dristige Forhaabninger vinke mig, kongelige Drømme nærme sig deres Opfyldelse; ja snart skal Du see mig i min Høihed, og alle de, der nu hade mig, skulle bøie sig i Støvet for min Magt. Dog ti med hvad jeg betroer Dig! Vee Dig, hvis et Ord, før det er Tid, slipper over Dine Læber! Men Du selv vil heller ikke blive her længe efter mig; thi Grevinde Orselska ønsker Dig i sin Tjeneste, Du vil derved høit opsvinge Dig over det lave Standpunkt, hvorpaa Du nu staaer, og naar vi da mødes igjen, Theodor, naar Glands og Overflødighed omgive os, da skal Du betale Din Gjæld, før behøves det ikke."

„Men hvis jeg ikke modtager Grevindens Tilbud, Veronica?"

„Det er umuligt, saa daarlig kan Du ikke være. Men ligegodt, handl som Du vil! jeg har nu engang sat mig i Hovedet at hjælpe Dig, jeg har, trods Din Utaknemmelighed, udvalgt Dig til min Yndling, og ligesom man ofte seer en fornem Dame at henkaste til en sletopdragen, uartig Skjødehund tusinde Lækkerier, som hun sikkert vilde negte ethvert ædlere Dyr, saa vil jeg nu bortkaste mine Gaver til Dig. Du skal i Aften være min Skjødehund, Theodor! jeg har Lyst til at bortødsle mine Kjærtegn paa Dig, mens jeg kun venter Utaknemmelighed til Løn. Altsaa," nu hævede hun en Pung med Guld i Veiret, „her staaer Lykkens Gudinde for Dig, grib hende hurtig, før hun igjen vender Dig Ryggen! thi Lykken er lunefuld, som Du veed, og hvad jeg frivillig tilbyder Dig i denne Nat, derom vilde Du sikkert trygle mig forgjæves

i Fremtiden, hvis Du var saa daarlig ikke at benytte det flygtige Øieblik."

„Hvilken Gjengjæld fordrer Du da for Din Gave?"

„Jeg fordrer blot, at Du ikke skal bjæffe imod mig, Theodor, at Du ikke skal vise mig Utaknemmelighed, at Du tvertimod skal understøtte og forsvare mig, hvad Du saa seer, at jeg tager mig for; og endnu Eet, hvis Guldmageren engang vender tilbage, hvis han aabenbarer Dig sin Hemmelighed, da skal Du igjen meddele den til mig. Hører Du? Det maa Du sværge mig til, da ere disse Penge Dine."

„Er det Alt, hvad Du fordrer for dette Guld, Veronica?"

„Alt, thi min sidste Betingelse er kun en en Form. For Ordens Skyld skal Du endnu underskrive et lille Beviis, for Ordens Skyld, siger jeg, thi dette Beviis vil neppe være gyldig for nogen Domstol."

Theodors Stilling var virkelig saaledes beskaffen, at han maatte ansee Veronicas Tilbud for en Lykke. Han saae hende ind i Øinene og kunde ikke opdage noget Tegn til Falskhed deri. „Skulle vi være Venner, Theodor?" spurgte hun og lagde sin lille Haand i hans, som hun sagte trykkede. Theodor gjengjældte denne Gang med Taknemlighed hendes Haandtryk, ja han lod endog sin Haand en Tidlang hvile i hendes, thi hun forekom ham i dette Øieblik langt mere tiltrækkende end sædvanlig, og han maatte hemmelig tilstaae sig selv, at det ikke var ham ukjært at have vundet hendes Velvillie og Venskab.

„Godt, Veronica! sagde han, „jeg modtager Deres Tilbud, jeg maa efter Deres Handlemaade i Aften virkelig troe, at vi Alle have havt Uret imod Dem; og hvis De hjælper mig ud af min Forlegenhed, da lover jeg at

meddele Dem de Hemmeligheder, som Guldmageren i Fremtiden maatte aabenbare mig."

„Giv mig da et Beviis!" sagde Veronica, idet hun hentede Blæk og Pen fra Theodors Bord. „I denne Pung er tredive Louisdorer, de ville rimeligviis være nok for at betale Din Gjæld."

Theodor satte sig nu hen og begyndte at skrive. Han var imidlertid endnu ikke halv færdig, da han, ved hændelsesviis at kaste Øiet i et ligefor ham hængende Speil, saae Veronica, der stod bagved hans Stol med Pengene i Haanden og kastede begjærlige Blikke over hans Skuldre paa Papiret. Han troede at opdage en ondskabsfuld Glæde i hendes Øine og et spottende Smil paa hendes Læber. Han kastede derfor pludselig Pennen og sprang op; thi det kom ham for, at han var i Færd med at forskrive sin Sjæl og Salighed til et ondt Væsen for Penges Skyld. Han havde desuden, hvilket han nu erindrede, engang lovet Manon i intet Tilfælde at underskrive noget Gjældsbeviis til Veronica. „Nei", sagde han derfor, „kald det en Grille eller hvad De vil! men jeg kan ikke opfylde Deres Fordring, thi jeg har engang lovet en Person, hvis Minde bestandig skal være mig kjært, aldrig at underskrive noget saadant Beviis, og jeg vil holde mit Løfte, hvad det saa skal koste."

„Daare!" udbrød Veronica, „vaklende, affindige Daare! handl som Dit modløse Hjerte tilsiger Dig! skyd Lykken fra Dig i denne Time, som Du stødte den bort, da Guldmageren var i Dine Hænder! Det maa jeg tilstaae, Du belønner mig værdigt for min Godhed, men ligegodt, jeg lider Intet ved at beholde mine Penge for mig selv, dog tro ikke, at nogen Bøn eller Ydmygelse kalder mig tilbage, naar jeg først har forladt dette Værelse!

Tro ikke heller, at Du kan vente Skaansel af mig, naar Du saa aabenbart viser mig Din Mistillid og Dit fjendske Sind! Jeg gav Dig Valget imellem mit Guld og mit Fjendskab, mellem min Kjærlighed og mit Had, Du foretrækker det sidste, vel, saa behold da den Skat, Du valgte Dig, og see, hvilke Renter, den indbringer!" Med disse Ord greb hun sit Lys og vendte sig om for at gaae.

„Nei, Veronica!" sagde Theodor, „saaledes vilde jeg nødig skilles fra Dem, jeg ønsker ikke at være Deres Fjende. Jeg underskriver rigtignok intet Gjældsbeviis, men for dog at bevise Dem min Tiltro, vil jeg gjøre Dem et andet Forslag, hvoraf jeg i det mindste kan have nogen Fordeel, og De ikke det ringeste Tab."

„Nu!" sagde Veronica og blev staaende.

„See dette Guldubr! det er det eneste Stykke, jeg endnu eier efter min Fader, det er derfor en uundværlig Skat for mig; jeg sælger det aldrig, men jeg vil pantsætte det til Dem, vurdeer det efter Deres bedste Skjøn og giv mig, hvad De troer at kunne laane mig derpaa! jeg vil da betale Dem saamange Renter deraf, som De forlanger."

„Nu vel", sagde Veronica, idet hendes Øine med Begjærlighed hvilede paa Guldubret, „for at vise Dem, hvor forsonlig jeg er, saa vil jeg laane Dem otte Louisdorer paa dette Uhr." Dermed udtalte hun ham otte Guldstykker, greb derefter Uhret med Begjærlighed og gjemte det paa sit Bryst.

I dette Øieblik hørtes sagte Trin ved Theodors Dør. Forskrækket flygtede Veronica ind i Alcoven, hvor hun skjulte sig. Kort efter aabnedes Døren, og Madame Wolfgang traadte ind. „Det syntes mig nok, at der var Lys i Deres Værelse", sagde hun. „Hvad skal det sige, Hr. Theodor! hvorfor ligger De ikke i Deres Seng om

Natten, som andre christne Mennesker?" — „Jeg har Hovedpine", svarede Theodor, „jeg kan ikke sove." — „Ja, det kommer af Nattesviir og et uordentligt Liv, men det kom mig for, som De talte med Nogen." — „Nei, jeg var ganske alene." — „Da var det underligt, mig syntes ogsaa, at jeg hørte Nogen gaae gjennem Værelserne, derfor stod jeg op. Men der staaer jo Veronicas Lysestage, hvordan kommer den her?" — Pigen maa have sat den ind ved en Feiltagelse." — „Ei, ei", svarede Madame Wolfgang, „det var en besynderlig Feiltagelse, den Stage tager jeg med mig, unge Herre." Dermed gik hun, idet hun betragtede ham med et mistænkeligt Ansigt, og med et Udtryk i Øiet, som han før ikke havde seet deri.

Neppe hørte Theodor hendes Trin tabe sig i det Fjerne før han kaldte paa Veronica, men hun svarede ham ikke. Han tog nu sit Lys og ilede ind i Alkoven, hvor han fandt hende med lukkede Øine, skjødesløst henkastet i en Lænestol, der stod ved hans Seng. Hendes yppige Former toge sig forunderlig deilige ud i den lette Natdragt, hvori hun var klædt. Da Theodor kom nærmere, hævede hun sin Arm, ligesom om hun dermed vilde trykke Nogen til sit Bryst. „Veronica!" raabte Theodor, „hvor kunde De dog sove, medens en slig Fare svævede over Deres Hoved? — „Tilgiv mig!" svarede hun, „jeg troer, at jeg drømte, men det var en urimelig Drøm, og det er nu bedst, at jeg gaaer. „Dermed ilede hun ind i Værelset, greb Theodors Lys og nærmede sig til Døren, men paa Dørtærskelen vendte hun sig endnu engang om og sagde: „De har maaskee Ret, Fætter, De duer neppe til at tjene Grevinden, De passer bedst i en borgerlig Huusholdning." Dermed aabnede hun Døren og ilede ud.

Efter denne Tid formanede Madame Wolfgang ofte

Felicitas og Manon til at vogte dem for de unge Mennefkers Ryggesløshed, hun paastod tillige, at de, om hvilke man mindst formodede det, netop vare de allerværste, ja hun gav endog ved enkelte Vink tilkjende, at hun i visse Maader heller ikke havde den fordeelagtigste Mening om Theodor. Felicitas og Manon modsagde hende stærkt ved slige Leiligheder, og hun taug da almindelig stille, dog med en Mine, som om hun vidste mere, end hun fandt for godt at sige.

Femtende Capitel.

Den næste Aften gik Theodor temmelig silde gjennem den saakaldte Slotsgade i Dresden. Luften var taaget, Maanen stod midt paa Himmelen, omgiven af en Ring, og en stærk Blæst jagede Støvet op paa alle Veie. Theodor kom netop fra sin utaalmodigste Creditor, som han havde givet sex af de Guldstykker, han modtog af Veronica; han ængstedes imidlertid af flere Fordringer, og de to Louisdorer, han havde tilbage, strakte ikke til for at betale dem. Theodor var næsten kommen til Gadens Ende, da den heftige Storm tvang ham til at vende sig om, han saae nu langt borte en stærk oplyst Bygning, i hvilken han gjenkjendte det Spillehuus, som Isak engang havde viist ham. Theodor havde aldrig før i sit Liv været paa et saadant Sted, men det faldt ham i hiint Øieblik ind, at han maaskee hvis han gik derind og forsøgte sin Lykke, kunde blive udfriet af al sin Nød. Taber jeg de to Louisdorer, da er det ligegyldigt, tænkte han

ved sig selv, thi de nytte mig dog ikke stort, vinder jeg derimod, da er al min Forlegenhed endt. Under disse Ord var han kommen Spillehuset nærmere, thi Vinden tillod ham ei at staae stille, men drev ham med al Magt henimod Huset. Da han imidlertid kom nær til Indgangen, saae han et Par hvidklædte, qvindelige Skabninger, der kom fra en trangere Sidegade; de lignede Lygtemænd, der bevæge sig paa Randen af en Sump og med et blegt, skjælvende Lys uden Varme lokke den forvildede Vandrer ned i Mørkets Afgrund. Forskrækket traadte Theodor nogle Skridt tilbage, da han saae dem; thi det blev ham klart, at den Vei, der bevogtedes af slige Skabninger, ikke kunde være den rigtige. Han forandrede derfor sin Beslutning og vilde netop gaae hjem, da han pludselig hørte Isak Amschels skærende Røst ved sin Side. „Vil Herren gaae paa Spillehuset", raabte den lille Jøde, „maa han gaae ligefrem, vil han tale med Fruentimmerne, da maa han gaae omkring Hjørnet ind i næste Gade." — Med disse Ord løb Isak ham forbi opad Trappen til Spillehuset. Da Theodor hørte denne Stemme, vendte han sig atter om og ilede hurtig ind i Spillehuset efter Isak, for at denne, naar han saae ham der, kunde tabe den fornærmelige Mistanke, hans sidste Ord havde røbet.

Theodor kom nu ind i en lang oplyst Gang, der førte til en snæver Trappe, hvoraf han gik op. Ved Trappens Ende stod en gammel Mand, der affordrede ham hans Hat og gav ham et Nummer i dens Sted. Han gik derpaa indad en Dør og kom gjennem flere Sale, hvori Væggene vare uden Betræk, kalkede og paa mange Steder tilsmudsede. I Midten af den største Sal stod et Bord, om hvilket mange Mennesker vare samlede, hvoraf den største Del havde et blegt og sygeligt Udseende. Han

bemærkede imidlertid kun faa af de skarpe Spillerphysiognomier, som ellers skulle være almindelige paa slige Steder, de fleste Ansigter havde tvertimod et ubetydeligt Præg. Midt iblandt disse Spillere ved den ene Ende af Bordet sad Isak, der lod til at være hjemme her og havde byttet Plads med en af Markørerne. I Haanden holdt han en lang Stok, paa hvis Ende sad en lille Skuffe, med hvilken han udkastede Guldet til alle Sider, eller tog det hjem med megen Behændighed, eftersom Spillets Regler og den omvexlende Lykke førte det med sig. Hans Ansigtsmuskler vare bestandig i Bevægelse, og han syntes at føle en besynderlig og kildrende Glæde, hver Gang han rørte Guldet med den Stok, han holdt i sin høire Haand. Den venstre aabnede og lukkede han derimod uvilkaarlig, saasnart en betydelig Vinding kom hjem, og hans Øine fulgte de rullende Guldstykker, ligesom Vildkattens Øine følger de flyvende Fugle, som den seer i Luften, uden at kunne naae dem.

Theodor blev en Tidlang staaende foran Bordet og betragtede Spillets Gang, endelig greb han en Guldpenge i sin Lomme og kastede den paa et endnu ubesat Kort. Nu først syntes Isak at see ham, og et næsten umærkeligt Smil svævede om den lille Jødes Læber. Det varede heller ikke længe, før Isak udstrakte sin Stok, og den ubarmhjertige Skuffe skrabede Theodors Guldpenge hjem. Theodor tog nu sin sidste Louisdor frem og satte den paa det samme Kort. Denne Gang smilede Lykken til ham, thi efter kort Tid fløi atter en Louisdor henimod ham, saa at han nu havde ligesaamange Penge som før. Han lod de to Louisdorer staae, og efter et Par Øieblikke vare de fordoblede. Hans Bryst svulmede nu af Begjærlighed, og han følte en Begyndelse til den Svimmelhed, der

[...]etager Sjælen ved Synet af Lykkens Gudinde, der nærmer [...]ig paa sit rullende Hjul. Men hun skjænkede ham denne [...]Gang kun et flygtigt Smiil, derpaa forandredes hendes [...]Aasyn, hendes Hjul gik knusende over hans dristige Forhaabninger, og Isaks Skuffe nærmede sig for at hente de fire Guldstykker hjem.

Bedrøvet blev Theodor endnu et Øieblik staaende ved Spillebordet og sukkede dybt over sit tilintetgjorte Haab; da hørte han ligesom en Gjenlyd af sit eget Suk ved sin Side. Han vendte sig om og saae en Mand nærved sig, som han øieblikkelig gjenkjendte. Ogsaa denne Mands Ansigt var blegt; men andre Tanker, andre Sorger, et andet Haab og en anden Frygt end den, der bevægede de øvriges Sjæle, syntes at have præget sig i hans Øie, og at have bleget hans Kinder. Det var Hr. von Freisleben, som Theodor Aftenen i Forveien havde seet hos Victor. „Har ogsaa Spillets Dæmon lagt sin iiskolde Haand paa Deres Hjerte?“ spurgte Freisleben. „Det er første Gang, jeg er her“, svarede Theodor, „og det bliver vel ogsaa den sidste, thi Haabet har altfor bittert bedraget mig.“ — „Haabet bedrager stedse“, sagde Freisleben. — „Ville De philosophere, mine Herrer, saa hav den Godhed at søge Dem en anden Plads og forstyr ikke de Spillende!“ raabte en Mand, der stod ved Theodors Side, og som nylig havde tabt en stor Sum, som han nu, ved at fordoble sit Indskud haabede med Renter at faae tilbage. „Han har Ret“, sagde Freisleben, „kom, lad os forlade dette Sted jo før jo heller.“ — »Le valet a perdu«, raabte Banqueren i det Øieblik de gik, og Theodor saae sin forrige Sidemands Muskler tabe deres Kraft, og hans Legeme falde sammen, ligesom en slappet Bue, medens Isaks

Skuffe nærmede sig og skrabede den store Guldbynge hjem der laae paa den ulykkelige Spillers Kort.

Theodor havde fra første Øieblik, han saae Hr. von Freisleben, fattet en forunderlig Tillid til ham, og tilstod ham derfor oprigtig, at en trykkende Gjæld var Aarsagen til hans Besøg paa Spillehuset. „Hvormeget behøver De for at betale Deres Gjæld?" spurgte Freisleben. — „Fiirsindstyve Gylden vil redde mig af al Forlegenhed." — „Dem vil jeg laane Dem." — „Men De kjender mig jo ikke." — „Jeg handler da som en Daare, mener De; De kan have Ret deri, men jeg har dog undertiden været saa lykkelig at frelse En og Anden, der, ligesom De, stod paa Afgrundens Rand; hvem veed, om det ikke ligeledes kan lykkes mig med Dem!" — „Er det Deres Alvor?" raabte Theodor, „vil De virkelig redde mig af min Nød?" — „Ja", svarede Freisleben; „det glæder mig at finde En, der endnu maaskee kan reddes; hos de fleste Andre sidder Saaret dybere og er som oftest ulægeligt." — „Hvordan skal jeg bevidne Dem min Taknemmelighed?" — „Jeg forlanger ingen Taknemmelighed", svarede Freisleben.

Theodor fulgte nu sin Velgjører, der førte ham til det Huus, hvori han boede, naar han af og til opholdt sig i Byen; thi for det Meste levede han paa et Gods, han besad, omtrent en Miil fra Dresden. Hans Værelser stode med Hensyn til Pragt og Smagfuldhed langt tilbage for Victors; Væggene vare uden Zirater, og Theodor saae kun et eneste Maleri i det hele Huus, der forestillede en Mand i romersk Dragt. „Hvem har malet dette Portrait?" spurgte han. — „Maleren bryder jeg mig ikke om", svarede Freisleben, „det er ikke for Kunstens Skyld, at dette Portrait hænger her." — „Hvem

forestiller det da?" — „En af de ædleste Mænd, Historien har at opvise, skjøndt han, naar man dømmer hans Daad efter Udfaldet, har handlet som en Affindig; det forestiller Marcus Brutus."

Ligeoverfor Portraitet stod et Bord, hvorpaa en Bog laae opslagen; Theodor saae ved nøiere Betragtning, at det var Bibelen. „Læser De i den Bog?" udbrød han uvilkaarlig, thi der var Noget i Freislebens Væsen, der hentydede paa Haabløshed og Tvivl ogsaa i religiøse Materier. Freisleben svarede Intet paa dette Spørgsmaal, men aabnede et Skab, hvori han tog fiirsindstyve Gylden, som han rakte Theodor. „Skal jeg skrive et Beviis derfor?" spurgte denne. — „Nei vist ikke, jeg tænker ikke at føre nogen Proces med Dem og behøver altsaa intet Beviis; De betaler mig, naar De kan; for Resten raader jeg Dem til herefter at vogte Dem for Gjæld, for Spillehuse, men især", her lagde han en stærk Betoning paa sine Ord, „for vor høie Adel og vort farlige, høistfordærvede Hof."

„Hvorfor advarer De mig derfor?" spurgte Theodor.

„Fordi jeg veed, at Fordærvelsen udgaaer fra det høieste Punkt, som en rivende Strøm, og oversvømmer de lavere Steder; den er ogsaa trængt ind i Deres Kreds; derfor flygt, unge Mand, jo før jo heller! og kjender De nogen qvindelig Skabning, der er skjøn og endnu uskyldig, da raad hende til at flye eller føer hende bort med Magt, om De kan! thi bliver hun, maa hun gaae til Grunde; paa dette Sted er Alt viet til Undergang."

„Mener De, at nogen Ulykke eller Fjende udenfra truer denne By?"

„Nei, det mener jeg ikke; men Fjenden er i Byen selv, Fordærvelsen er indenfor Murene, og vore Palladser

ere blevne Labyrinther, hvor Uskyldighed og Reenhed ikke mere finde nogen Ariadnetraad, der kan lede dem ud, og hvori de nødvendig maa vorde Offere for den stærke Minotaurus, der nærmer sig igjennem de krumme Gange."

„Jeg forstaaer Dem aldeles ikke", sagde Theodor.

„Da Æneas", blev Hr. von Freisleben ved, „gik omkring i det brændende Troia, saae han Ulysses, Menelaus og Neoptolemus, der førte deres Skarer mod Byen, der myrdede de Værgeløse eller bortslæbte de Fangne. Dette saae han allerede, da hans Blik var begrændset af den Taage, der paa alle Sider indskrænker den jordiske Synskreds. Men da en Guddom havde fjernet denne Taage, da agtede han ikke længere paa Ulysses, Menelaus og Neoptolemus; thi han saae, at der vare mægtigere Fjender tilstede, han saae Neptunus ryste Byens Grundvolde med sin Trefork, han saae den mægtige Juno henskride over Murene, han saae Blinket af Minervas Landse, der var vendt imod Borgen; da mærkede han, at det var Guderne selv, der ødelagte Byen, og som saaledes hævnede længst begaaede Forbrydelser. Netop ligedan vil det gaae os; de, der leve i tilkommende Tider, ville see stormende Folkeslag, omstyrtede Slotte, Fornemme, der slæbes til Retterstedet, Myrden og Raseri paa alle Kanter. Men disse Mænd ville dog kun see med Legemets Øine; kunde den jordiske Taage bortvige fra deres Blik, da vilde de see, at Fordærvelsen var kommen indvendig fra, og at høiere Magter derfor have viet os til Undergang."

„Men hvad har da vakt disse Magters Had?" spurgte Theodor.

„De hade os, fordi vi have hadet os selv; de hade os, fordi Vellyst er i vore Hjerter, forbi Forførelse og Troløshed ere i vor inderste Sjæl, fordi Fordærvelsen ned-

rves fra Slægt til Slægt, fordi Undergangens Dæmoner
aa Fester og Baller, under Latter og Spøg, indhyllede
Vid og Belevenhed, smutte fra Mund til Mund, fra
Bryst til Bryst, indtil Spiren til Død er i alle Hjerter."

„Er dette virkelig et sandt Billede af vor Tid?" spurgte Theodor.

„Det er i det mindste et sandt Billede af vort Hof, og af de fleste Hoffer nuomstunder, og derfra udbreder Fordærvelsen sig over os Alle. Vi Fornemme ere alt længst viede til Undergang; dette fordærvede Aristokrati, hvis Hjerte brænder af Uteerlighed og er en Bolig for Falskhed, har snart udlevet sin Tid. Tager Jer derfor i Agt, I Andre! Vogter Eder for den Pestbefængtes Aandedræt!"

„Jeg kjender ikke disse Forhold saaledes som De, og dog er der Noget i min Sjæl, der siger mig, at Alt ikke er saa fordærvet, som De troer, og at Haabet endnu ikke er udslukt."

„Haabet", sagde Freisleben med et bittert Smil, „ligner hiin fortryllede Prindsesse i det persiske Eventyr, der syntes deilig i Frastand, men som blegnede, naar hendes Elsker nærmede sig, og som tilsidst, naar han stod hende ganske nær, laae for ham med brustne Øine, som et Liig".

„Saa er dog endnu Religionen tilbage", svarede Theodor, „ved den kan den faldne Plante igjen ranke sig i Veiret, indtil den vinder saamange Kræfter, at den ikke mere kan sønderrives af Stormen og nedtrædes under Vandrerens Fod. Paa Religionen maa De dog selv troe, eftersom jeg seer denne hellige Bog opslagen paa Deres Bord."

„See, hvad jeg har læst!" svarede Freisleben. Theo-

dor saae nu, at det var Prædikerens Bog, der laae opslagen. „Læs, hvad jeg har understreget!" blev Freisleben ved og pegede paa et Sted i Bogen. Theodor læste: „Jeg saae alle Gjerninger, som vare skete under Solen, og see, det var Alt Forfængelighed og Aandsfortærelse." — „Læs!" sagde Freisleben igjen og pegede paa et andet Sted. Theodor læste: „Jeg gav mit Liv til at forstaae Viisdom og fornam, at dette var ogsaa Aandsfortærelse." — „Læs!" sagde Freisleben paa ny og pegede paa et Sted, og hans Haand dirrede, da han pegede derpaa. Theodor læste: „Mennesket haver ingen Ypperlighed fremfor et andet Dyr, thi det er Alt Forfængelighed, og de fare alle til et Sted, og blive Alle til Støv, og de komme Alle til Støv igjen; thi hvo fornemmer, at Menneskens Børns Aand farer høit op, og at Dyrs Aand fare ned under Jorden?" — „Læs!" sagde Freisleben fjerde Gang og pegede paa et Sted, der var dobbelt understreget. Theodor læste: „Derefter vendte jeg mig om, og saae alle de Undertrykte, som ilde behandles under Solen, og see, der var deres Graad, som vare undertrykte, og Ingen trøstede dem; da prisede jeg de Døde, som vare allerede døde, mere end de Levende, som levede; ja de have det bedre end begge, som endnu ikke have været til, som ikke see de onde Gjerninger, der gjøres under Solen."

„Der staaer min dybeste Smerte skreven", sagde Freisleben, „og Salomon har trykt sit Segl derpaa, som efter Sigende skal beherske alle Aander; min Sjæl er nedbøiet mod Jorden under Vægten af disse Ord, og denne min Sorg var opskreven i Aartusinder, før jeg selv saae Dagens Lys.

Theodor vendte sig om og saae, at Freisleben, da han sagde dette, var bleven ganske forandret i Ansigtet,

og han syntes nu virkelig at ligne et Gjenfærd, hvormed Veronica Aftenen i Forveien havde sammenlignet ham.

„Det er en viis Mand, der har skrevet dette", blev Freisleben ved, „Jødernes Viseste, siger man, hvis Øine en høiere Magt havde aabnet, og disse Sandheder vare Frugten af hans Viisdom; at han har havt et aabent Øie, at han har kjendt Verden og spiist af dens bittre Frugt, det er ogsaa klart, men dog begriber jeg ikke, hvorfor I ere blevne enige om at optage denne gamle Tvivlers Ord blandt Eders hellige Bøger."

„Jeg har ogsaa læst dette før, men ikke saaledes lagt Mærke til Betydningen deraf", sagde Theodor.

„Det kommer af den Maade, hvorpaa I læse", svarede Freisleben, idet han heftig gik op og ned ad Gulvet, „i Mangel af en slet Bog falder det Eder vel ind undertiden at læse en god, men da forstaae I den Kunst at læse saa overfladelig, at I ikke vinde større Indsigt derved, end I havde i Forveien; thi en døsig Taage opstiger af Eders Sjæle og omgiver alle Billeder. Hvi ryge I da ikke hellere Tobak eller tygge Opium? Det vilde være en bedre Tidsfordriv; og dog", sagde han pludselig veemodig og blev staaende foran Theodor, „det er maaskee godt for Eder, at I ikke forstaae; thi den er neppe lykkelig, der forstaaer Meningen af Alt i denne Verden."

Theodor betragtede nu hans Ansigt nøiere, og det forekom ham, at han saae en bleg, marmorfarvet Ligsteen over mangfoldige store Forsætter og dristige Planer, der vare begravede derunder. Han fik næsten Taarer i Øinene blot ved at see paa denne Mand, der, uagtet han intet Haab havde, dog endnu havde et Hjerte for sine Brødre, og som sørgede mere over Menneskets Ulykke, end over sin egen Haabløshed. „Gud vil tilgive Deres Vantro

for Deres Hjertes Skyld", sagde endelig Theodor. — „Gaa nu, min Ven! svarede Freisleben og trykkede ham venlig i Haanden, „det er silde, man vilde savne Dem, hvis De blev længere, og det kunde maaskee skade Deres Rygte", lagde han smilende til, hvis Nogen erfarede, at De omgikkes med en saadan Tvivler, som jeg er; skjøndt jeg, som De alt har mærket, i det mindste ikke tvivler paa en straffende Nemesis."

Theodor gik nu, men var til Mode, som om han havde kastet et Blik ned i de store Ruiner af en undergaaet Verden; nu først troede han at forstaae den betydningsfulde Zifferskrift i dette Ansigt, hvori tusinde søvnløse Nætter og melancholske Tanker vare indgravede med dristige og dybe, skjøndt forkortede Tegn. Han begreb nu, at der gives Sorger, som smaa Sjæle bære lettere end store, thi den almindelige Menneskesjæl tænker kun lidet fremad i Tiden og trøster sig let ved sandselige Nydelser eller ved Forretninger i en indskrænket Kreds, selv om den ingen stor Tro og intet stort Haab har, men den udmærkede Aand, der er henviist til det evige og Uforgængelige, maa rent fortvivle, naar den taber Troen og Tilliden hertil.

Da Theodor gik hjem, havde Vinden lagt sig, og Himlen var bedækket med Skyer, gjenem hvilke dog Maanen nedsendte et saa stærkt Lys, at man endnu nogenledes kunde skimte de forskjellige Gjenstande. Theodor var kun nogle faa Skridt fra Rosenfelds Huus, da han pludselig standsede ved Synet af en høi Mand, der kom ud deraf. Neppe var den Ubekjendte kommen ned af Trappen, førend en anden Person, der syntes at have ventet paa ham, ilede ham imøde, og de nærmede sig nu begge til det Sted, hvorpaa Theodor stod. — „Hvem er De?" spurgte

Theodor, „der trænger Dem ind om Natten i min Morbroders Huus?“ — „Vi ere Mænd, som det ikke er raadeligt at ophølde, naar man selv er alene og rimeligviis ubevæbnet“, svarede den Herre, der nylig var kommen ud af Rosenfelds Huus. I samme Øieblik traadte Maanen frem bag en Sky, og Theodor saae et Par blottede Kaarder, der blinkede i Maanelyset. Theodor maatte da vige for Overmagten, eftersom han virkelig selv, som den Ubekjendte bemærkede, var aldeles værgeløs, men han ansaae det tillige for sin Pligt ikke at tie med, hvad han havde seet; han fortalte det derfor den næste Morgen tidlig til Madame Wolfgang, der vel ikke svarede ham stort derpaa, men dog i sit Hjerte foresatte sig nøie at bevogte alle Veronicas Skridt.

Sextende Capitel.

De eventyrlige Begivenheder syntes i denne Tid ret at sammendynge sig paa Theodors Vei, thi en Morgen, da han kom hjem fra Byen, hvor han havde været for at afbetale sin Gjæld, underrettede Madame Wolfgang ham om, at et Bud nylig havde været i Huset med et Brev til ham, som det kun vilde afgive i hans egne Hænder. Efter nogen Tid vendte Budet tilbage, gav ham en forseglet Billet og ilede derpaa strax bort igjen. I denne Seddel blev han anmodet om Klokken ni, samme Dags Aften at indfinde sig paa den nordlige Side af Elben, nærved den saakaldte sorte Port i et Huus, der nøie blev ham betegnet, da han der vilde finde en Ven,

som havde vigtige Nyheder at meddele ham. Theodor vidste, at han ikke i Dresden havde nogen Ven, fra hvem han kunde vente en slig Billet; han undredes derfor meget derover, men endelig faldt det ham ind, at det muligviis var den forsvundne Guldmager, der havde skrevet denne Seddel, og som nu enten selv var vendt tilbage, eller havde skikket en Affending for at meddele Theodor et Beviis paa sin Erkjendtlighed.

Jo mere han tænkte over denne Formodning, des rimeligere forekom det ham, og hvad først kun var et usikkert Haab, forvandledes snart i hans Phantasie til en fuldkommen Vished. „Det er ham", udbrød han endelig med jublende Røst; „den Aften, han foretog Metalforandringen, saae jeg ham dybt i Øiet; det var melancholsk og mistænkeligt, men jeg saae dog tilsidst Taknemmelighed malet deri, og nu er han kommen, trods den Fare, der truer ham, trods den Frygt, der ængster ham, for at hjælpe den, der hjalp ham i Nødens Time." Theodors Kinder glødede stærkt ved disse Ord, og han hævede sit Hoved kjækkere i Veiret, han følte ikke længere Trykket af sine trange Kaar, ligesom den drømmende Fange ikke føler Trykket af sine Lænker, tvertimod saae han sig allerede i Phantasien som Hersker over sin egen Skjæbne. Han tænkte nu ogsaa paa Manon og følte for første Gang Mod til, naar Leiligheden kom, at tilstaae sin Kjærlighed; ja Lykkens Stjerne, som han før havde skimtet i en uberegnelig Frastand, syntes ham nu saa nær, at han troede at kunne gribe den med sine Hænder. „Men derom gjælder det ogsaa", tænkte han, „jeg maa gribe Leiligheden, ligesom Krigeren griber Seieren paa Valpladsen, uden Vaklen, uden Betænkning, øieblikkelig, dristig, før den faaer

Tid til at vende sig om; til den Modige smiler Gudinden, til den Forsagte vender hun Ryggen."

Lykken syntes ogsaa virkelig denne Gang at smile til ham, og Leiligheden var der, før han formodede det; thi Manon traadte netop ind i Værelset, medens hine Tanker gik igjennem hans Sjæl. Hun var alene, og i sine løst-fæstede Fletninger bar hun den Kam, han havde givet hende. Theodor ansaae denne tilfældige Indtrædelse som et Vink af en høiere Magt; imidlertid gik der nogen Tid, før han fattede sig, ja hun var alt i Færd med at gaae igjen, da Theodor nævnede hendes Navn og kaldte hende tilbage. Hun vendte sig om og saae ham med Venlighed i Øiet. Han blev en kort Tid staaende foran hende uden at tale. „Hvad vil De, Theodor?" spurgte hun endelig. „Manon!" raabte han, og alt hans Blod strømmede saa stærkt til hans Hjerte, at han pludselig blegnede og kun med Vanskelighed kunde beherske sin Stemme, „elskede Manon, tilgiv mig! men De aner sikkert selv min Hemmelighed; thi hvorledes skulde jeg vel kunne skjule, hvad der saa stærkt bevæger min Sjæl? Jeg veed, jeg er Dem ikke værd; jeg havde paalagt mig selv en smertelig Tavshed, men nu er det mig umuligt længere at tie, da bedre Tider maaskee snart ville tilsmile mig, og da en farlig Medbeiler, der er skjøn, elskværdig og langt mere begunstiget af Lykken end jeg selv, truer med for evig at berøve mig mit kjæreste Haab."

„Theodor, for Himlens Skyld, hvilken Uforsigtighed! Der kunde jo komme Nogen", sagde Manon og saae sig med Ængstelighed om.

„Manon, kunde Du elske den Mand, der ikke brammer med nogen laant Glands, og som ingen Mægtig har stemplet til mere end det, hvortil Naturen dannede ham?

Kunde Du foretrække ham for Hoffets Glimmer og de stolteste Udsigter? — Nei bliv, Manon, frygt ikke! Mit hele Liv har været et Intet, før jeg saae Dig; jeg har kun levet fra det Øieblik, jeg kom her i Huset, ja min Sjæl slumrede, og der var Nat i mit Inderste, før jeg kjendte Dig, men ogsaa Natten", sagde han, og en usædvanlig, ja næsten digterisk Ild glimtede i hans Øine, „ogsaa Natten slumrede før Skabningens Begyndelse; den anede ikke, at den var til, og at Livets Spire laa skjult i dens Skjød; men da blev den truffen af et Øiekast fra den øverste Himmel, og de gyldne Stjerner antændtes, thi de ere den phantasierige Nats første, forunderlige Drømme. O, Manon! ogsaa jeg slumrede, som den, uden at vide, hvad Livet var; da traf et Blik fra Himlen mig; Dit Blik traf mig, Manon, og gyldne Drømme udfoldede sig, et tryllende Haab fremsteg i min Sjæl. Skal mine dristige Drømme vorde Sandhed? Vil Du skjænke mig Din Kjærlighed? O, da vil jeg bære med Glæde, hvad der saa ellers træffer mig i dette Liv."

„Ak, min Fader giver aldrig sit Samtykke", sagde Manon. — „Nei, det giver han ikke, men dog vil maaskee Lykken sørge for os; i Morgen kan jeg bedre udvikle Dem min Plan." — „Tys, der kommer Nogen, troer jeg" — „O, elskede Manon!" udbrød Theodor og trykkende hende for første Gang til sit Bryst, og han svimlede næsten af Glæde ved at favne den yndige Skabning, hvis Haar løsnede sig, faldt over hendes Skuldre, og berørte hans Bryst, medens hun fæstede sine store, trofaste Øine paa ham. „Dit Øie er ligesom en af Himmelbuens Stjerner", sagde han, „hvori en uendelig Verden er sammentrængt i et eneste Lyspunkt." — „Du sværmer, Theodor, men sig, vil Du stedse have mig saa kjær som

nu? — „O, elskede Manon!“ — „Jeg sviger Dig aldrig“, hviskede hun, trykkede sine Læber paa hans og forsvandt derpaa, da hun hørte Nogen i Nærheden, saa let som den flygtige Hind, naar den græsser paa Sletten og hører den første Lyd af Jægerhornet i det Fjerne.

Theodor kunde i Begyndelsen neppe fæste Lid til sin egen Lyksalighed. Det forekom ham, ligesom Portene til det skjønneste Feepallads havde aabnet sig for hans Øine, ja som han kun behøvede at gaae et Par Skridt for at komme derind og besidde alle de Herligheder, den dristigste Indbildningskraft kan ønske. Selv Guldmagerens Kunst syntes ham nu kun en ringe Tilgift til, hvad han allerede eiede; thi han var aldeles beruset af sin Lykke, og det vilde være ligesaa vanskeligt at give et Billede af hans Tilstand, som at beskrive den Farveglands, hvilken den opstigende Sol henaander paa de østlige Skyer, der, liig gyldne Morgendrømme, ile foran den og bebude dens Ankomst.

Han lagde paa den Dag neppe Mærke til, hvad der foregik udenfor ham, og agtede derfor kun lidet paa en Indbydelse, som Victor bragte til den følgende Aften fra Grevinde Orselska, hvis usædvanlige Naade satte Rosenfeld og Madame Wolfgang i stor Bevægelse. Han tænkte derimod ofte paa Hr. von Freislebens Advarsel og besluttede virkelig efter dennes Raad, hvis han fandt Understøttelse hos Guldmageren, at overtale Manon til at flye, ja han foresatte sig jo før jo heller at betroe hende sin Plan, men han traf hende ikke mere alene den Dag. Om Aftenen ilede han tidlig paa sit Kammer, uagtet Manons Øie syntes at bede ham om at blive. Før halv ni svøbte han sig i sin Kappe og begav sig paa Vei, for ikke at forfeile sit Stævnemøde. Paa Gangen mødte han

Veronica, der betragtede ham med et Smiil og raabte efter ham: „Bedre Lykke i Aften end sidste Gang!" Men han brød sig kun lidt om hendes Ord og fortsatte uophøldelig sin Vei.

Han ilede hurtig afsted og var allerede langt fra Rosenfelds Bolig, da Klokken paa Trefoldighedskirkens Taarn slog halv ni. Han ilede hurtig videre, og uagtet det var mørkt i Veiret, lykkedes det ham dog snart at finde det i Brevet omtalte Huus, der let kunde kjendes, da det var det sidste Huus i Forstaden. Det saae for Resten temmelig uanseeligt ud, og han maatte banke længe, førend Nogen hørte ham. Endelig kom en Pige og aabnede Porten; paa hans Spørgsmaal, om en Fremmed ikke opholdt sig her, blev han viist op paa et Qvistkammer, hvortil han, da der var mørkt, og Trapperne vare slette, kun med Vanskelighed fandt Vei. Endelig stod han udenfor en Dør, gjennem hvis Aabninger og Sprækker et Lys kastede sit Skjær. Han bankede paa, Døren aabnedes, og han saae et halvforfaldent Værelse, hvori der ikke var andre Møbler end en lille Koffert, to Træstole og et rødmalet Fyrrebord, og hvori det ikke syntes, at Jordens rigeste Mand vilde opslaae sin Bopæl; heller ikke fandtes der noget Redskab, der vidnede om, at en Guldmager her havde i Sinde at udøve sin Kunst.

Alt dette saae han imidlertid først siden efter; thi nu var al hans Opmærksomhed udelukkende henvendt paa den Mand, der lukkede ham op, og i hvem han dog trods Alt, hvad der kunde tale derimod, gjenkjendte Benjamin de Geer. „Gud være lovet!" raabte Theodor, da han saae ham, og førend han endnu var traadt over Dørtærskelen, „det er Dem selv, mit Haab har da ikke bedraget mig." — Tys, tal ikke saa høit!" sagde de Geer og ilede

ængstelig ud af Døren for at undersøge, om ingen Speider var i Nærheden. „Ja, det er virkelig mig", sagde han, da han kom ind igjen, „der, efterat have ledet mine Forfølgere paa Afveie, er vendt tilbage for at tale et Par Ord med Dig, min Søn! thi Du er den Eneste", vedblev han, medens han lukkede Døren i Laas, „der, med Undtagelse af min forudgangne Lærer, har viist mig en sand og stor Tjeneste; hos alle de Øvrige fandt jeg kun Fjendskab og Utaknemmelighed."

„Har De, der mægter at tilfredsstille Tusindes Ønsker, og der holder Tusindes Lykke i Deres Hænder, samlet saa bittre Erfaringer?" spurgte Theodor.

„Ja, for Dig vil jeg ikke negte det", sagde de Geer, „jeg holder Din og Manges Lykke i min Haand; thi jeg er en virkelig Indviet, jeg kjender den store Hemmelighed, jeg er Mester i den ædleste Kunst paa denne Jord, og i dette Øieblik er jeg maaskee den eneste Mester deri; thi paa min seneste Vandring igjennem Landene opdagede jeg Ingen, der forstod den; men see dog efter, min Søn, om vi ere uden Vidner, om Ingen lytter ved Døren."

„Vi ere ganske alene", sagde Theodor, „dog hvorledes gaaer det til, at en Kunstner som De er bleven ligesom en vild Fugl, der kun med Mistro nærmer sig til Menneskenes Boliger, og som er betænkt paa Flugt baade Nat og Dag?"

„Sammenlign mig ikke med de vilde Fugle", svarede de Geer, „thi de flyve dog tidt i Selskab med hverandre og stille Vagter ud, og den ene advarer den anden; men jeg vandrer forladt og har Ingen, der kan advare mig; ja Ingen kjender Eensomhedens Qvaler bedre end jeg", blev han ved; „jeg havde kun een Ven, og han er allerede borte, alle de Andre ere mine Fjender og stræbe at

udgrandske min Hemmelighed. Derfor maa jeg frygte for, at mine egne Drømme skulde udgaae af min Sjæl og aflægge Vidnesbyrd imod mig; derfor vover jeg, naar der ere Mennesker i Nærheden, knap at sove, thi et Ord i Søvne kunde forraade mig. Mit Værelse staaer afsides fra alle Andres Værelser; det er lukket i Laas, og jeg gaaer med sagte Fjed, og mit Øre lytter til enhver Lyd, det skrigende Barn og den gjøende Hunds Røst i det Fjerne have ofte forskrækket mig. Naar jeg arbeidede, maatte jeg tidt see mig om; thi jeg frygtede for, at der stod en Forræder bag min Stol. Jeg havde kun een Ven, og han blev jaget ligesom jeg fra Sted til Sted, og han fandt ingensteds Hvile, indtil jeg jordede hans trætte Been, som jeg havde vædet med mine Taarer, og væltede Stenen over hans Grav; thi de viseste Mænd, alle de, der gjemte en stor og sjelden Hemmelighed i deres Bryst, vare desværre til enhver Tid de mest forfulgte."

„Har Du da ikke ved Din Kunst vundet noget Hjerte, der vilde være Dig tro og glæde sig ved Din Fryd og sørge over Din Sorg?"

„Jo, jeg vandt engang et Hjerte, der var mig hengivent, jeg vandt i min Ungdom en deilig Piges Kjærlighed; men ak! hun har aldrig hvilet ved mit Bryst, og jeg maatte forlade hende, og jeg saae hende aldrig mere. Jeg kæmpede den Gang en lang Kamp med mig selv, indtil Taknemmelighed seirede, og jeg fulgte min høie Herre og Mester. Dog i eensomme Nætter har jeg ligget paa mit Leie mellem Dynger af Guld og grædt de bittreste Taarer, som nogensinde udstrømmede af et Menneskes Øie, og følt det bittreste Savn, der nogensinde føltes i et Menneskes Bryst; da var jeg nærved at for-

vande hiin guddommelige Kunst, fordi jeg, trods den, var forladt; fordi jeg var udstødt og flygtig blandt Mennesskene; fordi jeg trods mit Guld, ikke eiede nogen Vraa i Verden, hvor jeg kunde skjule mig; fordi ingen Hustru ventede mig og heldede sit Hoved til min Barm, naar jeg mødig om Aftenen kom ind i det fremmede Herberge; fordi intet Barn har leget paa mit Skjød; fordi Mistanke omgav mine Skridt; fordi jeg var som det vilde Dyr paa Marken, kun med den Forskjel, at Dyret lever lykkeligt i sin Uvidenhed, men at jeg kjendte Faren og hvert Øieblik maatte skjælve derfor."

„Hvi opdrog Du Dig da ei en Lærling, der kunde trøste og beskytte Dig?"

„Jeg har forsøgt at opdrage Lærlinge, jeg har prøvet deres Taushed og skjænket dem en Deel af min sjeldne Tinctur; men de pralede dermed, Forfængelighed bedaarede dem alle, og de droge selv Forfølgelsen over deres Hoveder. For deres Skyld har jeg netop lidt allermeest, for deres Skyld forfulgte de Mægtige mig, og jeg maatte gaae fra By til By, fra Land til Land, som den evige Vandrer af vort Folk, om hvilken de Christne have fablet. Ja jeg har, trods alle mine Skatte, været nærved at døe af Hunger i Ørken, Midnatsvinden har blæst i mine Lokker, uagtet jeg havde Guld nok til at kjøbe mig en Seng af Cedertræ og til at slumre paa Edderfuglens Duun; som en Betler maa jeg tidt forklæde mig, uagtet jeg kunde kjøbe mig en Dragt af Fløiel og Guld og besætte dem med ægte Perler og de dyreste Ædelstene."

„Hvi gik Du da ikke til en Fyrste, til en af Jordens Mægtige, der kunde forsvare Dig mod Overlast, og meddeelte ham Din Kunst?"

„Skulde jeg gaae til den, der vilde indespærre mig

som en Fugl i et Buur," svarede de Geer, „der vilde have gjemt mig i et Fangetaarn, forat jeg, ligesom en Galeislave i Lænker, skulde arbeide for ham alene? Hellere Betler paa Landeveien end et saadant Liv! Thi hvad nytter det Bjergmanden, at han seer de rigeste Guldaarer, der lue ved hans eensomme Fakkel i Dybet, naar han selv maa hensmægte som en Træl, der er skilt fra den levende Verden? Hvad nytter det ham, at han udhugger den herligste Skat af Stenen, naar han dog kun er en ringe Dagleier for de Mægtige, og naar Fremmede nyde Frugterne af hans Arbeide?"

„Hvi kjøbte Du da ikke store Grundeiendomme, store Godser, og levede paa dem med Dine Skatte?"

„Store Grundeiendomme!" sagde de Geer, „staaer det ikke skrevet i mit Aasyn, at jeg er en Mand af det ulykkelige, forskudte Folk, der ikke faaer Lov til at besidde store Grundeiendomme? Men selv om jeg for Guld kunde kjøbe Tilladelse hertil, heftede jeg da ikke fast ved Grunden som en Livegen, og kunde jeg da flye naar Forfølgerne kom? naar de kom, der før have seet Prøver paa min Kunst? naar de Mægtige kom og spurgte mig om Kilderne til mine Rigdomme? Nei, jeg er nødt til at vandre gjennem Byerne, til at flyve, som en huusvild Fugl, fra Land til Land, og uagtet jeg kunde kjøbe mig de videste Landstrækninger for mit Guld, saa har jeg dog ikke Ret til at fæste min bestandige Bolig i den ringeste Hytte."

„Men naar Du først besad store Godser, kunde Du jo offentlig bekjendtgjøre Din Hemmelighed."

„For at mit stakkels Folk skulde gaae til Grunde, der ikke har Andet end Guldet til Værge mod de Christnes Overmagt! Og hvem kunde desuden sikkre mig Be-

ddelsen af disse Godser, som jeg saaledes havde erhvervet? Vilde ikke, naar Hemmeligheden aabenbaredes, de ›rrige Eiere komme og klage over, at jeg havde bedraget em? Og vilde de ikke have Ret til at klage? Havde jeg kke bedraget dem, naar jeg betalte dem med et Metal, m hvilket jeg vidste, at det snart maatte tabe al sit Værd?"

„Ja, Du har Ret, der er Intet tilbage for Dig, uden at tie og udøve Din Kunst i Stilhed, medens Midnatstimen skjuler Dit Arbeide for Verden."

„Ak, det er vanskeligt at tie, naar man trænger til Meddelelse," svarede de Geer, naar man hører Uvidenheden forhaane, hvad den ikke forstaaer. Taushed er den Kunst, som den Forstandige sildigst lærer. Men selv om jeg vil tie, hvortil jeg vistnok er nødt, hvor vanskeligt er det dog ikke at undgaae Mistanke! Jeg maa have Redskaber, jeg maa have Arbeidsværelser, jeg maa omsætte mine Skatte, jeg maa gaae til Guldsmede og til Myntmestere, og har jeg været hos en af dem, da tør jeg neppe komme igjen; thi der er visse Tegn paa mit Arbeide, som ikke altid undgaae den Kyndige, og som ofte have været nærved at røbe mig, selv naar jeg troede mig uldkommen sikker."

„Hvem tør rose sig af sine Fortrin," sagde Theodor, naar selv Du ikke føler Dig lykkelig, der dog besidder det, hvorefter al Verden stræber, og der er begunstiget fremfor de Rigeste paa Jorden."

„Det er vist, at jeg forstaaer og udøver den ædleste Kunst," svarede de Geer og hævede sit Aasyn med Stolthed, „en Kunst, som Fyrster misunde mig, hvorefter Konger vansmægte paa deres Throner; en Kunst, som Fortidens Vise have anseet som den høieste, og hvormed de

som en Fugl i et Buur," svarede de Geer, „der vilde have gjemt mig i et Fangetaarn, forat jeg, ligesom en Galeislave i Lænker, skulde arbeide for ham alene? Hellere Betler paa Landeveien end et saadant Liv! Thi hvad nytter det Bjergmanden, at han seer de rigeste Guldaarer, der lue ved hans eensomme Fakkel i Dybet, naar han selv maa hensmægte som en Træl, der er skilt fra den levende Verden? Hvad nytter det ham, at han udhugger den herligste Skat af Stenen, naar han dog kun er en ringe Dagleier for de Mægtige, og naar Fremmede nyde Frugterne af hans Arbeide?"

„Hvi kjøbte Du da ikke store Grundeiendomme, store Godser, og levede paa dem med Dine Skatte?"

„Store Grundeiendomme!" sagde de Geer, „staaer det ikke skrevet i mit Aasyn, at jeg er en Mand af det ulykkelige, forskudte Folk, der ikke faaer Lov til at besidde store Grundeiendomme? Men selv om jeg for Guld kunde kjøbe Tilladelse hertil, heftede jeg da ikke fast ved Grunden som en Livegen, og kunde jeg da flye naar Forfølgerne kom? naar de kom, der før have seet Prøver paa min Kunst? naar de Mægtige kom og spurgte mig om Kilderne til mine Rigdomme? Nei, jeg er nødt til at vandre gjennem Byerne, til at flyve, som en huusvild Fugl, fra Land til Land, og uagtet jeg kunde kjøbe mig de videste Landstrækninger for mit Guld, saa har jeg dog ikke Ret til at fæste min bestandige Bolig i den ringeste Hytte."

„Men naar Du først besad store Godser, kunde Du jo offentlig bekjendtgjøre Din Hemmelighed."

„For at mit stakkels Folk skulde gaae til Grunde, der ikke har Andet end Guldet til Værge mod de Christnes Overmagt! Og hvem kunde desuden sikkre mig Be-

siddelsen af disse Godser, som jeg saaledes havde erhvervet? Vilde ikke, naar Hemmeligheden aabenbaredes, de forrige Eiere komme og klage over, at jeg havde bedraget dem? Og vilde de ikke have Ret til at klage? Havde jeg ikke bedraget dem, naar jeg betalte dem med et Metal, om hvilket jeg vidste, at det snart maatte tabe al sit Værd?"

„Ja, Du har Ret, der er Intet tilbage for Dig, uden at tie og udøve Din Kunst i Stilhed, medens Midnatstimen skjuler Dit Arbeide for Verden."

„Ak, det er vanskeligt at tie, naar man trænger til Meddelelse," svarede de Geer, naar man hører Uvidenheden forhaane, hvad den ikke forstaaer. Taushed er den Kunst, som den Forstandige sildigst lærer. Men selv om jeg vil tie, hvortil jeg vistnok er nødt, hvor vanskeligt er det dog ikke at undgaae Mistanke! Jeg maa have Redskaber, jeg maa have Arbeidsværelser, jeg maa omsætte mine Skatte, jeg maa gaae til Guldsmede og til Myntmestere, og har jeg været hos en af dem, da tør jeg neppe komme igjen; thi der er visse Tegn paa mit Arbeide, som ikke altid undgaae den Kyndige, og som ofte have været nærved at røbe mig, selv naar jeg troede mig fuldkommen sikker."

„Hvem tør rose sig af sine Fortrin," sagde Theodor, naar selv Du ikke føler Dig lykkelig, der dog besidder det, hvorefter al Verden stræber, og der er begunstiget fremfor de Rigeste paa Jorden."

„Det er vist, at jeg forstaaer og udøver den ædleste Kunst," svarede de Geer og hævede sit Aasyn med Stolthed, „en Kunst, som Fyrster misunde mig, hvorefter Konger vansmægte paa deres Throner; en Kunst, som Fortidens Vise have anseet som den høieste, og hvormed de

gende paa Hovedet, „det gaaer ikke an, hun kan ikke være Medvidерinde i denne Hemmelighed; thi hvem kan forlade sig paa en Qvindes Taushed? Nei, jeg har engang selv maattet opoffre den heftigste Kjærlighed, for ei at svigte min Mester, saa maa Du følge mit Exempel; vil Du naae det høieste Maal, maa Du heller ikke skye at bringe det største Offer."

„Nei, de Geer! saa maa Du vælge Dig en anden Discipel; thi for Guld offrer jeg ikke min Elskede."

„Hvad hedder den Pige, Du kalder Din Elskede?"

„Manon Rosenfeld."

„Er det muligt? Manon, Doctor Rosenfelds Datter?"

„Ja, havde Du blot seet hende ind i Øiet, vilde Du ikke tvivle paa hendes Troskab."

„Manon Rosenfeld!" gjentog de Geer, „og hun elsker Dig virkelig saa høit, at hun vil følge med os?

„Det haaber jeg ganske vist."

„Saa tag hende med, min Søn! hun skal være mig en velkommen Datter. Nei, forundre Dig ikke derover! thi Manons Moder var jo netop min Ungdoms Elskede; jeg havde gjerne offret mit Liv for hende og dog maatte jeg forlade hende for ei at svigte min Velgjører, og jeg flygtede med sønderrevet Hjerte. Men da min Lærer var død, og jeg havde vandret over Jorden alene, uden at finde et blivende Sted, da opstod en Higen i min Sjæl efter at reise til denne By for at see min Elskedes Gravhøi, thi jeg havde hørt, at hendes Been hvilede her. Jeg har ogsaa seet hendes Døttre; om den ældste erfarede jeg nok for at vide, at hun aldrig kan boe under Tag med mig; men om Manon hørte jeg idel Godt, og vil hun, vil min Elskedes Datter antage mig i Faders Sted, da ere mine Arme aabne for hende, da

lomstrer endnu en Lykke for mig, der er større end den, Juldet kan skjænke," sagde den gamle de Geer, og et Par Taarer stode i hans Øine.

„O min Velgjører! min Fader!" raabte Theodor, „Dine Ord ere den Sæd, hvoraf min Livs Lykke skal opvoxe."

„Gaa, min Søn, og siig hende, at den gamle Benjamin venter hende med Kjærlighed, at han vil opgive sit ustadige Liv og boe i hendes Bolig og varme sig ved hendes Arne, at han vil gynge hendes Børn paa sine Knæe og sidde ved deres Vugge og indbilde sig, at de nedstamme fra ham. Gaa! jeg skal vente Eder her i trende Dage, og naar Du har bragt mig Din Elskede, skal Du selv reise bort til et fremmed Land og kjøbe Dig en Eiendom, men vi ville siden komme til Dig, og vi ville leve med hverandre som Patriarcherne i de forsvundne Tider, og der skal ikke være Ende paa hendes Rigdomme, ja hun skal være en Velsignelse i Dit Huus, ligesom Rebekka var en Velsignelse i Isaks Huus, og jeg vil modtage hende som min Førstefødte og takke Herren, at mit Liv ikke haver været ufrugtbart, da han i min høie Alder skjænker mig en saadan Datter."

Theodor takkede nu sin gamle Ben inderlig og beredede sig til at gaae; men de Geer bad ham at tøve et Øieblik, hvorefter han aabnede en Koffert og tog nogle Papirer op deraf, som han rakte Theodor. „Læs dette, min Søn!" sagde han, Du vil da bedre lære den Mand at kjende, som Du nu skal følge paa hans Veie, og som intet høiere Ønske har, end at gjøre Dig og Din Elskede saa lykkelige, som han formaaer." Theodor modtog Papirerne og lovede at læse dem saa snart som muligt. „Saa skal da min Elskedes Datter følge mig paa min

Vandring," sagde de Geer, „og jeg skal ikke la gaae som en eenlig Flygtning over Jorden." De gav han Theodor sin Velsignelse og omfavnede ha Afsked. Men Theodor ilede bort, fuld af Taknemn hed mod den gamle de Geer, og fuld af Haab og lid til den lykkelige Stjerne, der syntes at straal hans Vei.

Guldmageren,

en romantisk Begivenhed fra det forsvundne Aarhundrede.

Anden Deel.

Guldmageren,

en romantisk Begivenhed fra det forsvundne Aarhundrede.

Anden Deel.

Første Capitel.

Da Theodor kom hjem, var hans Blod i en saa stærk Bevægelse, at han aldeles ikke kunde tænke paa at sove. Ja, han forsøgte ikke engang at gaae til Sengs, men satte sig paaklædt i sin Lænestol og overlod sig til sine Tanker og sine Drømme om Fremtiden. Endelig, efter flere Timers Forløb, da Morgendæmringen nærmede sig, og han endnu ikke følte nogen Lyst til Søvn, tog han de Geers Papirer frem og begyndte at blade dem igjennem. Han fandt deri, foruden et indledende Brev til ham selv, et Slags Udsigt over Guldmagerens Liv, der, til Trods for den Uro, hvoraf han var betagen, bestandig meer og meer fængslede ham, saa han ikke holdt op, før han havde læst den til Ende. Vi ville her, forsaavidt vi have været i Stand til at skaffe os Kundskab derom, give en kort og sammentrængt Fremstilling af, hvad Brevet og Manuscriptet indeholdt.

De Geers Ungdomshistorie.

Da jeg har besluttet med Tiden at indvie Dig i min Kunst (skrev de Geer til Theodor), bør Du i det mindste kjende saa meget af mit Levnetsløb og min Tænkemaade, at Du kan see, at jeg ikke vil lokke Dig ud paa Veie, som Du i Din Samvittighed kunde finde Betænkeligheder ved at gaae.

ofte skareviis vare blevne myrdede paa den urimeligste Mistanke, ja for Forbrydelser, som det neppe var muligt for Mennesker at begaae; de vare ikke blot blevne beskyldte for at slagte og fortære de christne Børn, men endog for at forgifte Floder og Brønde, ja næsten for at forpeste Luften. Hver Gang der kom Misvæxt, hver Gang en smitsom Sygdom udbrød, maatte tusinde af vore Brødre betale det med deres Hjerteblod. Jeg saae, at andre tusinde vare blevne plyndrede, og at de derpaa efter Plyndringen vare blevne sparkede bort med Haan og Foragt og jagede, som det herreløse Vildt, igjennem Landene; ja et Ord af en fanatisk Ivrer var ofte nok til, at de Uskyldige bleve offrede til Flammerne, hvori de under Spot og bittre Smerter udaandede deres Liv. Mine Taarer fløde, hver Gang jeg læste disse Rædsler, mine smaa Hænder knyttede sig uvilkaarlig ligesom til Kamp imod Undertrykkerne, og dog kjendte jeg ikke den Gang endnu den værste af de Christnes Undertrykkelser, jeg vidste endnu ikke, at de, ved at vække Trællefrygt og nedrig List i vore Hjerter, ved at udelukke os fra alle de Poster, hvorved Mod og Sjæleadel især vækkes i Mennesket, havde gjort os langt mere ulykkelige; at de havde tilintetgjort den bedste Deel af vort Væsen, og lidt efter lidt lært en stor Deel af os at fortjene den Foragt, som de saa rigelig skjænkede os.

Til min Fader, der var temmelig ligegyldig for Alt, hvad der foregik udenfor hans egen Kreds, sagde jeg Intet om disse mine Følelser, men vi havde et gammelt Tjenestetyende, der elskede mig, og til hvem jeg var vant at betroe alle mine Glæder og Sorger, til hende henvendte jeg mig ogsaa denne Gang, og fortalte hende, hvad jeg havde læst. Hun forfærdedes vel over mine Efter-

retninger, men meente tillige, at Sligt var skeet i gamle Dage, og at det vanskelig kunde skee meer i vor Tid. — „Men hvorfor ere vi da saaledes indespærrede?" spurgte jeg, „hvorfor ere de smaa Børn her saa blege? og hvorfor maae vi ikke gaae ligesaa smukt klædte, som de Christne?" — „Lad Du de Christne kun gaae i prægtige Klæder!" svarede hun, „lad dem kun bære Glimmeren udenpaa! vi Andre have Kjærnen, den er dog det Bedste." Da jeg vilde vide, hvad det var for en Kjærne, viste hun mig et Guldstykke og sagde: „Dette er Nøglen til al Jordens Lyksalighed, og naar Du eier denne Nøgle, da kan Du dristig træde paa de Christnes Hoveder." — „Men naar vi kunne det, hvorfor blive vi da i denne trange Gade? hvorfor gaae vi ikke ud paa Marken mellem de deilige Viinranker, og bygge os Huse paa Sletterne, hvor Fuglene synge og Solen skinner saa klart?" — „Lad dem kun beholde deres Sletter og Viinranker!" svarede hun igjen, „lad dem kun flagre som Myg i Solskinnet! vi have dog det Bedste, det, som ligger i Mørket, som de Christne grave efter i Jorden, og som, selv naar de have det, rinder ud af deres Hænder igjen, ligesom Vand af et Sold, for at søge hen til os; thi vi ere de Klogeste, derfor samles al deres Rigdom tilsidst dog i vore Skabe og Skuffer, derfor vil vor Tid nok engang komme, da vi ogsaa skulle faae det godt, da vi skulle bygge Palladser for deres Øine, og gaae ved Siden af de Fornemste. Foragt Du derfor ikke dem, min Dreng, som gaae med Bylter paa Nakken; thi af det, som de Christne bortkaste, smede vi Lænker, der med Guds Hjælp skulle fængsle deres Hænder tilsidst."

Alt dette kunde dog ikke trøste mig, og uagtet vi havde alle Livets egentlige Nødvendigheder i vor stille Bolig,

saa syntes dog dette mig ikke nok. De tørrede Planter og de vellugtende Vande i vort Officin kunde heller ikke erstatte mig den levende friske Natur, ligesaalidet formaaede de blege Blomster at trøste mig, der stode i Urtepotter i vore Vinduer, og hvoraf Støvet hver Dag maatte bortvifkes, paa det de ikke reent skulde døe. Jeg betragtede tvertimod disse Blomster med Sorg og Medlidenhed, thi jeg saae, at de, ligesom jeg, smægtede af Længsel efter Lys og Luft. Helst forlod jeg reent de nedre Værelser, og opholdt mig paa et lille Tagkammer, som min Fader havde leiet, for deri at henstille de forskjellige Slags Varer, som han ikke havde Plads til nedenfor. Her stod jeg mangen Time i det aabne Vindue, og stirrede paa den lyse Himmel og paa de forbifarende Skyer. Naar jeg da hørte Svalernes Sang i Luften, forekom det mig, som de fortalte mig om deres Reiser i fremmede Lande, ja de smaa Spurve, der hoppede paa Taget og qviddrede og betragtede mig med dristige Blik, syntes mig at spørge, hvorfor jeg dog bestandig vilde boe i denne hæslige Gade. Men naar Solen skinnede, eller naar Maanen fremsteg og Stjernerne funklede, da strakte jeg mine Arme imod dem, ligesom for at bede de fjerne Himmellegemer om Forløsning fra dette mit Fængsel; thi den Gang var jeg langt fra at ane, at der vilde komme en Tid, hvori jeg skulde længes ligesaameget efter Menneskers Selskab og efter Livet i Byerne, som jeg nu længtes efter at fjerne mig derfra.

Denne Længsel efter Forløsning forøgedes endnu ved Læsningen af vore ældste hellige Bøger, og Propheternes Klager fandt allerede tidlig en Vei til mit Hjerte. Allerede som en lille Dreng sad jeg oppe om Nætterne, for at forske i disse Skrifter; og de gamle Tiders Stor-

hed og Enfoldighed greb min unge Sjæl. Jeg lyttede til Sagnet om Adams Fald og ledsagede Moses paa hans Vandringer gjennem Ørken og skjalv for den svævende Ildstøtte og jublede ved Pharaos Undergang. Men især var det min Fryd at læse om Patriarkerne, der førte deres Qvæg paa de store, vidtudstrakte Græsgange og levede under fri Himmel og løftede deres Øine mod Jehovas opslagne Telt med de utallige Lamper; jeg begreb da vel, at Herren i Sandhed havde udvalgt og velsignet dem, og at hans Engle maatte nedstige for at besøge dem. Derimod kunde jeg ikke forstaae, hvorfor mine Stamfædre havde opgivet at leve som Hyrder paa Marken, for at boe i de trange Byer; thi selv Davids og Salomons Herlighed stod i mine Øine langt tilbage for Sems Hytter og for Abrahams og Isaks Telte.

Saaledes henvendtes min Hu mod en forsvunden Tid og jeg levede kun i Drømme om en uopnaaelig Herlighed. Jeg agtede ikke det Nærværende, kun det Fjerne lokkede mig, og alle mine Forhaabninger vare rettede mod en skjønnere Verden, der laae paa den anden Side af det forhadte Gitter.

En Morgen da jeg omtrent var tolv Aar gammel, sendte min Fader mig ud i Byen med et Par Regninger, men befalede tillige, at jeg saa snart som muligt skulde komme hjem, eftersom Indgangen til vort Qvarteer om Eftermiddagen skulde spærres. Den Higen, jeg følte efter ret at see mig om i den store By, var imidlertid Aarsag til, at jeg standsede en Tid ved hver Kirke, jeg gik forbi; endelig, efter at have fuldbragt mine Ærinder, kunde jeg ikke modstaae Lysten til at gaae hen i en af de største Gader, hvor jeg betragtede de glimrende Marmorbygninger, som Genuas mægtige Adel der havde ladet op-

føre. Ved Synet af disse glemte jeg ganske Tiden og min Faders Forbud, indtil jeg pludselig hørte Klokkerne klinge fra alle Byens Taarne og saae, at Menneske-vrimlen i den lange Gade betydelig forøgedes. Mit Hjerte begyndte da stærkt at banke, og jeg skyndte mig at komme hjem; dog Mængden var paa mange Steder saa tæt pakket, at jeg ikke kunde slippe igjennem for at gaae den nærmeste Vei. Jeg maatte derfor tage min Tilflugt til smaa Sidegader, men disse krydsede hverandre, ligesom Traadene i et Net, og inden jeg ret vidste deraf, havde jeg forvildet mig; endelig, efter igjen at have tabt en Deel Tid, fandt jeg mig dog til Rette og naaede, ved undertiden at spørge mig frem, det Qvarteer, hvori vi boede.

Men da jeg kom dertil, var det for silde, Gaden var allerede spærret, og jeg kunde ikke komme ind. Forskrækket blev jeg et Øieblik staaende ved den lukkede Indgang, da klang Klokkerne dobbelt stærkt, ligesom de indbøde mig til ogsaa at være med ved Festen. I en besynderlig Spænding, halv glad og halv beklemt om Hjertet, ilede jeg nu tilbage til et stort Torv, hvor jeg atter saae en Mængde Mennesker. „Der komme de!" lød det pludselig fra alle Sider, og jeg blev voldsomt stødt midt ind i Brimmelen. Snart hørte jeg Sang og Musik i det Fjerne og saae kort efter til min Glæde en lang Procession gaae forbi, med Røgelsekar og tusinde Voxlys, med Crucifixer og flagrende Faner og med forgyldte Helgenbilleder, der straalede af Ædelstene, Røgelsen bedøvede mig næsten, og den deilige Musik vakte en Ruus i mit Indre, hvori jeg fristedes til at vove, hvad jeg ellers neppe havde dristet mig til; og da jeg saae flere af Hoben gjennem Tvergader at ile hen til Byens Hovedkirke,

hvorhen Processionen paa Omveie begav sig, fulgte jeg derfor med. Jeg vilde netop trænge mig ind i Kirken selv, da jeg havde det Uheld temmelig haardt at støde til en Qvinde, der havde stillet sig ved Kirkedøren; hendes Billede er ikke forsvundet af min Erindring endnu; hun var usædvanlig stor og fæer af Lemmer, havde et bredt, rødt Ansigt, og hendes Dragt vidnede om, at hun hørte til den allerlaveste Folkeklasse. „Hvem er Du, næsvise Dreng?“ sagde hun, idet hun satte begge Hænderne i Siderne og spærrede mig Veien, „Du seer jo knap ud, som om Du var en Christen; hvad hedder Du?“ — „Jeg hedder Benjamin,“ svarede jeg forskrækket. — „Hvad? det er en fordømt Jødedreng!“ raabte en undersætsig Mand ved hendes Side, „han har alt Jødetrækkene i Ansigtet.“ — „En Jøde! en Jøde!“ skreg man fra alle Sider, „han har forraadt Vorherre! prygl ham, til han gisper! slæb ham i Fængsel! slaae ham ihjel! der er alt Processionen! han maa afsted, før den kommer.“ — Tusinde Hænder hævede sig allerede imod mig, og jeg var neppe sluppen derfra med hele Lemmer, hvis ikke en velklædt Mand med et smukt men blegt Ansigt, der allerede før med Venlighed havde gjort Plads for mig, pludselig havde taget mig i sine Arme og afværget et Par Slag, der vare mig bestemte. „Det er jo kun et Barn,“ sagde han, „han veed jo neppe, hvad han har forbrudt.“ Dermed rev han mig til Side og førte mig ud af Stimlen hen i en afsides Gade, hvor jeg var i Sikkerhed. „I Kirken kan Du ikke være med,“ sagde han, „men vil Du komme med mig og vente til Festen er endt, da kan Du siden med Sikkerhed gaae hjem.“ — Jeg modtog med Glæde dette Tilbud, og nu førte han mig hen i en Udkant af Byen til et eenligt Huus, hvori jeg for-

uden min Beskytter ikke saae Andre end en gammel Tjener, der vartede ham op.

„Hvordan faldt Du paa at ville gaae ind i Kirken?“ spurgte han mig nu, idet han paa samme Tid rakte mig nogle Frugter, „Du er dog stor nok til at vide, at Du ikke har Lov dertil, især paa en saadan Høitidsdag.“ — Jeg fortalte ham nu oprigtig, hvorledes Alt var tilgaaet. — „Hvorledes behagede da denne Procession Dig, for hvilken Du vovede saameget?“ spurgte han. — „Den var meget smuk,“ svarede jeg, „dog saae jeg nogle Mænd deri, som jeg ikke kunde lide.“ — „Hvorfor?“ — „Fordi de havde saa hæslige Ansigter.“ — „Nu, lille Benjamin, fordi de vare hæslige, kunde de jo dog være baade fromme og gode.“ — „Ak nei! de, jeg mener, saae kun ud, som de vilde synes fromme og ikke vare det.“ — „Veed Du, hvoraf det kommer, min Søn?“ — „Nei.“ — „Saa skal jeg fortælle Dig en Historie derom, hvis Du vil høre den.“ — „Ja gjerne.“ — „I gamle Dage,“ begyndte han, medens et halvt Smiil blev synligt paa hans Læber, „da Hedenskabet endnu herskede, vrimlede Skove og Lunde af forunderlige Væsener, hvoraf mange saae ret hæslige ud; disse kaldte man Satyrer og Silener, og de havde, ved Siden af deres vanskabte Ydre, mange slemme Uvaner, der maaskee netop var Grunden til deres store Hæslighed. Da nu Christi rene og strenge Lære lidt efter lidt udbredte sig, maatte alle de gamle Guder flygte langt bort, maaskee til andre Verdener; ogsaa Skovnymypherne flygtede; men Silenerne og Satyrerne havde ingen Lyst hertil, thi de hang altfor meget fast ved den synlige Verden og dens Glæder; allermindst kunde de overtale dem til at forlade Menneskenes skjønne Døttre og de deilige Viinbjerge, hvor de vare vante til at holde

deres natlige Fester. De raadsloge derfor med hverandre og vidste ikke, hvad de skulde gjøre; thi flye vilde de ikke, og dvæle længere kunde de ikke, eftersom de bleve altfor stærkt afskyede og forfulgte. Da traadte pludselig en Dreng frem imellem dem med en Fakkel i Haanden; denne Dreng kjendte de meget vel, da han ofte havde været tilstede ved deres natlige Fester i Skovene. Han gav dem det Raad, at de skulde bedække deres Nøgenhed med lange Kaaber og derpaa søge de helligste Mænds Selskab og efterabe deres Skikke; „naar de handlede saaledes," sagde han, „da kunde de i Fremtiden være sikkre for Forfølgelse." Dette Raad fulgte de ogsaa, de afragede deres Hovedhaar og klædte sig i ærbare Klæder, og da de fra gammel Tid havde forstaaet at efterabe Menneskenes Handlinger, lærte de ogsaa snart at fremsige Bønner, at fordreie Øinene og at hykle et Skin af Fromhed; de gik ogsaa med i Processioner, sang Psalmer med lydelig Røst og drev den ydre Hellighed endnu videre end de, der virkelig i Hjertet vare fromme. I de forskjellige Munkeordener trængte de sig ogsaa ind, og man seer dem saaledes baade i hvide og sorte, baade i graae og brune Kaaber; ja det var vel især efter disses Tilskyndelse, at Klostrene bleve anlagte i de deiligste Egne paa Høie og i Skove, netop der, hvor de selv allerede i gamle Dage havde drevet deres Leeg. I Byerne seer man dem ogsaa, og overalt vidste de at bedrage de Godtroende og at skaffe sig Mængdens Gunst. Men i Hjertet nærede de dog de gamle Tilbøieligheder og dreve hemmelig deres hedenske Skikke ligesom forhen, hvorfor de ogsaa som oftest have beholdt et eller andet Træk i deres Aasyn, der minder om Skovtroldenaturen; derpaa kunne de Skarpseende endnu undertiden kjende dem."

Da denne Fortælling var til Ende, viste min ubekjendte Beskytter mig flere Billeder af forunderlige Dyr og Planter, som jeg aldrig før havde seet; han bragte mig ogsaa mangeslags Ædelstene og prægtige Krystaller, der glimrede med skjønne Farver. Da jeg spurgte ham, hvorfra de deilige Stene vare komne, sagde han, at han var en Bjergmand, der forstod sig paa Sligt, og at han havde fundet dem paa Klipper og i Bjerghuler paa forskjellige Steder. Derpaa gav han mig endnu nogle Frugter, som jeg skulde tage med mig, bad mig venlig om snart at komme igjen og ledsagede mig endelig selv lige til Gitteret i vort Qvarteer, hvor jeg nu uden Hindring gik ind, og hvor han end blev staaende nogen Tid og vinkede venlig ad mig til Afsked. Jeg blev imidlertid meget strengt irettesat, da jeg kom hjem, og Følgen af mit Eventyr var, at jeg ikke i den første Tid fik Lov til at gaae alene ud i Byen; ja hvad der bedrøvede mig mest var, at jeg ikke engang igjen maatte besøge min ubekjendte Beskytter, hvorom han selv dog saa venlig havde bedet mig.

Kort efterat jeg saa heldig var undsluppen fra den Fare, der truede mig ved Processionen, hørte vi, at Capucinerne prækede mod os paa Gadehjørnerne; Følgen heraf var, at enhver af os, der lod sig see udenfor Gitteret i den egentlige By, paa det stærkeste blev bespottet og forfulgt. Dog hertil vare vi allerede vante og haabede, at denne Storm skulde gaae forbi, som saa mange andre. Dette syntes ogsaa at være Tilfældet; vi kunde igjen ligesom før gaae uforstyrret gjennem Gaderne og haabede alt, at Forfølgelsen var ophørt. En Morgen imidlertid, da flere Venner vare forsamlede i vort Huus for at helligholde Løvsalenes Fest, og da vi aldeles ingen Fare anede,

ørte vi en pludselig Støi og Tummel fra Gaden. Vi .ede til Vinduerne og saae med Forskrækkelse Grupper af Rennesker, der havde samlet sig om enkelte Talere, der :rege og gesticulerede ivrig og pegede op mod Husene. Jlandt disse Skrigere bemærkede vi ogsaa en Capuciner, er saae meget forbittret ud, og til hvem de Fleste stimede hen. Min Fader og hans Venner blegnede pludselig ıed dette Syn; flere af de sidste ilede ud af en Bagdør, or om muligt at naae deres Hjem og redde deres Eiendomme. Ogsaa hos os bleve alle Kostbarheder i Hast flyttede ned i Kjælderen; de Penge, vi havde, bleve skjulte paa hemmelige Steder, og Gadedøren lukkedes i Laas. — „Hvad vil de gjøre os?" spurgte jeg, „er der Fjender i Byen?" — „Ja vel er der Fjender," svarede vor gamle Pige mig, „de værste af alle, de, om hvem Du har læst i Dine Bøger, de, der har forfulgt vort Folk fra gammel Tid, de komme nu som Røvere for at plyndre vore Huse og rane vor Skat, som vi suurt har trællet for i mange Aar."

Menneskemængden tiltog imidlertid hvert Øieblik; de Fleste vare af den laveste Folkeklasse, dog saae vi ogsaa velklædte Personer imellem. Pludselig klang Begyndelsen til et Smædedigt, som man kun pleiede at synge, naar man vilde vise vort Folk den dybeste Foragt. Neppe var det begyndt af Een, før tusinde Tunger stemmede i med. Midt under Sangen hørte vi en Piben af Gadedrenge og af den laveste Pøbel; kort efter fløi en Steenregn ind ad Vinduerne i flere Huse, saa at Ruderne med Klirren styrtede ned; denne Manøver gjentoges mange Gange, hvorved ogsaa flere Ruder bleve knuste hos os. Derpaa drog Mængden med Hurraraab ned ad Gaden til andre Huse, og hvor den kom, sloges Ruderne ind. Imidlertid tiltog

Støien og Skrigen bestandig, Flere og Flere strømmed til, og Opløbet antog hvert Minut et mere alvorligt Udseende. I dette Øieblik lykkedes det en af vore Præster der havde været forfulgt af Pøbelen, gjennem en Bagdør at frelse sig ind i vor Bolig; han fortalte, at Synagogen var opbrudt, og at man plyndrede den og traadt de hellige Røgelsekar og Lysestagerne med Fødderne. Alle styrtede da paa Knæe og bade Jehova, at han vilde frelse sin Helligdom og ikke give sit Folk i de Fremmedes Vold. Jeg knælede med Skjælven og bad ligesom de Øvrige; jeg havde ogsaa en større Grund til Frygt end nogen Anden; thi, efter Præstens Beretning, var al denne Forfølgelse især opstaaet, fordi en Jødedreng havde stjaalet sig til at bivaane en Procession, ja Capucinerne paastode endog, at han havde spyttet paa et Crucifix, hvorpaa Christusbilledet, efter deres Sigende, havde blødet af alle sine Vunder, som det pleier at skee, naar Morderen nærmer sig til den Myrdedes Liig.

„Det er ikke sandt," raabte jeg, „jeg har ikke spyttet paa noget Crucifix, jeg stod rolig og gjorde ingen Ting." Alle betragtede mig med Forbauselse. „Ti, dumme Dreng!" raabte endelig min Fader. „Det er et enfoldigt Barn der ikke veed, hvad han siger," raabte vor gamle Tjenestepige. „Vogt Din Tunge!" sagde Præsten i en advarende Tone, „den egentlige Aarsag til Ulykken," vedblev han, „er dog vel ikke blot hiint Rygte, men ogsaa de christne Kjøbmænds Misundelse; ja man har seet Betjente fra et mægtigt Handelshuus i Sværmen, og disse ere netop de, der føre den an." Kort efter hørte vi atter en gjennemtrængende Piben udenfor, og en Steenregn fløi imod vore Vinduer, saa at alle de Ruder, der før vare blevne forskaanede, nu knækkedes. Vore Qvinder

flygtede da med Forskrækkelse til de andre Værelser, hvorhen de fleste af Mændene fulgte dem. En Blanding af Latter, Hurraraab og Forbandelser tonede imidlertid fra Gaden; nu bleve ogsaa flere Døre opbrudte, og Mængden trængte sig ind i de aabne Boliger. Kort efter kom vor gamle Pige, saa bleg som et Liig, og fortalte, at de Christne vilde brænde os inde, og at man alt i flere Huse kunde see Luerne slaae ud af Vinduerne. I samme Øieblik hørte vi stærke Slag paa vor Port og troede derfor ganske vist, at vor sidste Time var kommen. Dette vilde maaskee ogsaa have været Tilfældet, hvis ikke de mægtige Adelsmænd tilsidst havde sendt Soldater for at standse Uordenen. Bankningen paa Porten holdt nu op, Mængden betoges af en panisk Skræk, og de, der havde været saa ivrige, da det gjaldt om at plyndre de Værgeløse, flygtede strax ved Synet af Soldaterne og overlode dem Valpladsen uden Modstand. Gaden blev saaledes hurtig ryddelig, og Ilden, der endnu kun havde grebet lidet om sig, blev lykkelig slukket. Vi takkede paa vore Knæe Jehova, der havde afvendt Faren; imidlertid fik vi aldeles ingen Erstatning for den lidte Skade, tvertimod maatte vi betale en Sum for, som man sagde, at erstatte de Omkostninger, vort Forsvar havde foraarsaget.

Mange af dem, hvis Boliger havde lidt mest, bleve i Begyndelsen nødte til at søge Huusly hos deres Venner, ogsaa til os kom saaledes et Par Familier. Mangfoldige Mennesker strømmede imidlertid i de første Dage gjennem vort Qvarteer for at see den Skade, der var skeet, og vel ogsaa for at glæde sig derover, uagtet de ikke mere vovede at anfalde os, eftersom der var opstillet Vagter overalt. En lille Pige, der fra et aabent Vindue i vort Huus betragtede Mængden, og som endnu ikke

havde glemt sine Forældres Skræk og Taarer, fik da pludselig det Indfald at tiltale en Forbigaaende med de Ord: „Du slemme, slemme Christne!“ Neppe havde hun endt sin korte Tale, før hun, fuld af Angst over sin egen Forvovenhed, flygtede ind i Værelset. „Jeg ønsker ikke at tilføie Dig nogen Fortred, min lille Pige,“ sagde en venlig Stemme, der ikke forekom mig ubekjendt. Jeg ilede strax til Vinduet og saae da min trofaste Beskytter igjen, der havde frelst mig fra Mishandling under Processionen. Han syntes ligesaa glad som jeg ved vort Gjensyn og kom strax ind til os, hvor min Fader, da han hørte, at det var min Frelser, ogsaa med Venlighed modtog ham. Siden besøgte jeg ham med min Faders Tilladelse flere Gange. Han var da meget venlig imod mig, fortalte mig mange forunderlige Eventyr, som han havde oplevet paa sine Reiser, og forærede mig blandt Andet en Bog, hvori han sagde, jeg skulde læse, naar jeg blev ældre; ja han lovede mig ogsaa engang, at han, hvis jeg skikkede mig vel, skulde lære mig Metalarbeidernes hemmeligste Kunst, hvorved jeg, naar jeg blot var forsigtig, kunde blive en velhavende Mand; paa samme Tid bød han mig strengt at tie med, hvad han havde sagt mig, hvilket Bud jeg ogsaa trolig opfyldte.

Andet Capitel.

Min Fader, der elskede sin Rolighed fremfor Alt, havde siden den sidste Forfølgelse fattet Lede til Genua; da han nu desuden frygtede for, at min Nærværelse ved

den omtalte Procession engang skulde blive bekjendt, og at det da skulde gaae os begge ilde, besluttede han, jo før jo hellere, at drage tilbage til det sydlige Tydskland igjen. Uden derfor videre at betroe sig til Nogen, samlede han sine Eiendomme og forlod tilligemed mig Italien netop paa en Tid, da min ny Ven var fraværende, saa at jeg ikke engang kunde tage Afsked med ham eller sige ham, hvorhen vi droge.

Denne Forandring af Bopæl var maaskee netop en af Hovedaarsagerne til den Vending, min Skjæbne siden tog. Min Fader havde nemlig først bestemt mig til Handelen, og før hiin Forfølgelse havde det været hans Hensigt at sende mig til Venedig, hvor jeg skulde arbeide paa et Kjøbmandscontoir, og hvor jeg vel vanskelig vilde have fundet Leilighed til at sysselsætte mig med Naturens Betragtning. Nu derimod opgav min Fader ganske denne Plan; thi der fandtes i Bjergstaden S.., hvori han nedsatte sig, kun Faa af vor Tro, og da han af den Aarsag ingen anden Medhjælper kunde finde, ansaae han det for rigtigst at opdrage mig dertil og, i Følge heraf, at undervise mig i sit eget Haandværk.

Dette stemmede ganske overeens med min egen Tilbøielighed, og jeg lærte snart saameget, at jeg nogenlunde kunde gaae min Fader tilhaande. Da jeg blev ældre, læste jeg tidt i den Bog, min Ven i Genua havde givet mig; denne Bog maatte, efter min Faders Mening, være skreven af en meget erfaren Naturkyndig og indeholdt, foruden andre mærkværdige Sager, ogsaa en Anviisning til at forfærdige den Tinctur, hvorved Metaller kunde forædles. Denne Kunst syntes mig vel værd at lære, og det faldt mig ofte ind, at jeg deri maaskee kunde finde et Middel til at ende mine Brødres Nød. Imidlertid saae jeg nok,

at Maalet ikke var let at naae; thi ikke engang Tiendedelen af de Kunstord, hvoraf Bogen var fuld, kunde jeg forstaae og mægtede derfor heller ei at foretage nogen af de chemiske Operationer, der skulde forberede det store Værk, saameget mere, som min Fader aldeles ingen Oplysning i denne Henseende kunde give mig.

Imidlertid tabte jeg ikke Modet. Aarsagen, hvorfor jeg ikke forstod Bogen, maatte, efter min Mening, søges i min egen Uvidenhed; for at raade Bod herpaa, studerede jeg alle de chemiske Skrifter, som det var mig muligt at overkomme; jeg gik ogsaa ud i Skovene og paa Bjergene og samlede Urter. Hver Plante, som jeg kjendte, blev mig nu en kjær Ven; jeg lærte at nævne den ved Navn og at klassificere den og glædede mig hver Gang, jeg saae den igjen. Ogsaa Stenenes Natur stræbte jeg at forstaae; jeg betragtede de Aarer, der slyngede sig igjennem Marmoret, jeg grublede over de trende Tegn, der blandede sig med hverandre i Graniten, og de forekom mig som Bogstaver i et Sprog, hvori høiere Aander vilde tiltale Mennesket; den blege Kalk, den hængende Drypsteen, den klare Bjergkrystal, den graa Kalcedon syntes at have Hemeligheder at betroe mig, og jeg troede heri at finde Nøglen til meget, der stod i hiin Bog. Alt, hvad der glimrede, søgte jeg især; saaledes husker jeg engang i min tidlige Ungdom, at jeg bragte en Glimmersteen hjem, hvori de blanke Blade havde vakt min Opmærksomhed; jeg kastede den i Ilden, da blev Glimmeren rød, jeg troede derfor allerede at have fundet den store Hemmelighed og meddeelte min formeente Opdagelse til min Fader, men han rystede paa Hovedet og sagde: „Hvis det var saa let, saa havde vi Alle været rige Folk for længe siden.“

De store Blæsebælge, de mange Ovne, Retorter og andre selsomt dannede Kar i vort Officin havde for mig en særdeles tiltrækkende Kraft. Jeg destillerede og rensede allerede tidlig Legemerne og betragtede især med Opmærksomhed de Farveforandringer, der opstode ved deres Blandinger. Jeg lod Ilden virke paa de forskjellige Metaller og forundrede mig, naar jeg saae alle Regnbuens Farver blive synlige paa deres Overflader. „Hvis jeg blot kunde faae disse Farver til at blive bestandige," tænkte jeg, „hvis de ikke saa hurtig forjoge hverandre, da vilde jeg maaskee komme nærmere til mit Maal." Min Fader lærte mig imidlertid andre Kunster, hvorved det lykkedes mig at frembringe en bestandigere Farveskiftning; jeg forvandlede saaledes Blyet og Qviksølvet til et rødt Pulver, men derved tabte de deres metalliske Egenskaber; jeg frembragte baade grønne og blaae Krystaller, jeg smeltede ogsaa flere Metaller til en Art af Glas, men om de end bleve Guldet aldrig saa lige i Farve, saa savnede de dog dets Egenskaber, og jeg søgte forgjæves et Middel til i Sandhed at forædle dem. Min Fader, som jeg engang spurgte til Raads desangaaende, rystede kun paa Hovedet ved mine Forsøg. „Lad Sligt være, min Søn," sagde han, „og hold Dig til det, som Andre have fundet før Dig! Ellers sætter Du kun Penge til og taber baade Din Tid og Dit Arbeide." — „Men hvis Ingen vovede noget Nyt, blev heller intet Nyt fundet." — „Nu, min Søn! hvorfor vil just Du finde noget Nyt? Hvorfor vil Du være klogere end vi Andre? Gaa Du den Vei, der engang er slagen og brolagt! den er dog den sikkreste; vil Du derimod bryde Dig en ny Vei, da kan Du styrte og knække Din Hals."

Slige Samtaler kunde dog ikke bringe mig til at

opgive min Plan, tvertimod bragte de mig til i mit Hjerte at frakjende min Fader al Sands for det Høieste i Videnskaben, som under hans Hænder syntes mig at blive saa snæver og indskrænket, at det neppe lønnede Umagen at befatte sig dermed.

Fra denne Tid af læste og arbeidede jeg i min Fritid uden at tale derom, desuden besøgte jeg ligesom før de vilde Egne, der omringede Byen. Naar jeg da kom forbi et Vandfald og hørte Bjergfossens larmende Røst og saae Lyset bryde sig i Vanddraaberne, da syntes mig, at de susende Strømme fortalte mig om, hvordan de rette Farver skulde frembringes; ogsaa Fuglene betragtede mig med kloge Blik og syntes at vise deres prægtige Fjedre, ligesom for at lede mig paa Spor. Det anede mig, at Naturen havde skrevet den Hemmelighed, jeg søgte, paa de forskjelligste Gjenstande, paa Fuglenes Fjedre, paa Blomsterbladene, paa Fiskenes sølvblinkende Skæl; men naar jeg vilde undersøge disse Legemer nøiere, naar jeg underkastede dem Ildens og Syrernes Virkninger, naar jeg vilde adskille Sølvet fra disse Skæl, det gule Guld fra disse Fjedre, da forsvandt Alt igjen.

En Morgen havde jeg alt tidlig givet mig paa Vei for at besøge en afsides Bjergdal, hvori jeg ikke før havde været. Jeg fulgte langs med Bredden af en Strøm, der styrtede ned fra et høit Fjeld og delte den trange Dal i to uregelmæssige Halvdele. Dalen var ubeboet af Mennesker og tjente for det meste kun til Tilflugtssted for vilde Fugle. Jeg hørte Ringdrosselens Sang samt Skriget af den forsigtige Ravn og af Alpekragen, der lever langt borte fra Menneskenes Boliger. Jeg ilede forbi flere Bjergfosse og saae Vandbølgerne drive deres gamle Leeg, som de havde drevet den i Aartusinder. Det var

for Resten vanskeligt at komme frem; thi store Klippestykker laae adspredte hist og her; Veien slyngede sig derfor snart paa den ene, snart paa den anden Side af Floden, over hvilken flere Broer vare slagne. Hver af disse bestod kun af to eller tre Tømmerstokke, der ikke engang vare tilhuggede eller forenede til et Hele. Paa begge Flodbredder stode Træer, hvori jeg ved nøiere Undersøgelse opdagede adskillige Fuglereder. Æggenes spraglede Udseende og Redernes afvexlende Former vakte min Nysgjerrighed, og, for nøiere at betragte dem, klattrede jeg op i flere Træstammer. Nogle af Æggene tog jeg da med mig og forstyrrede saaledes, uden at agte paa Mødrenes ængstelige Skrig og Flagren, mangen lille Families Haab og Fremtid. Endelig blev jeg træt af denne Jagt og vilde netop tage Plads for at fortære det tarvelige Maaltid, jeg havde bragt med mig, da jeg noget borte blev en Mand var, der sad paa en Steen, holdt en Blyant i Haanden og betragtede Egnen med stor Opmærksomhed. Det var temmelig usædvanligt her at finde Mennesker, med Undtagelse af omstreifende Jægere eller Gedehyrder, der dreve deres Hjorde opad Bjergene. Denne Mand lignede imidlertid hverken en Jæger eller en Hyrde; jeg ansaae ham snarere for en reisende Kunstner, hvori jeg end mere blev bestyrket, da jeg ved hans Side saae et Stykke Papir, hvorpaa han med faa Træk havde henkastet et Omrids af den Bergegn, hvori vi befandt os.

Han hilsede mig venlig, da jeg kom nærmere, men blev derpaa ved at betragte Vandet og Bjergene. „I er sandsynligviis ikke her fra Egnen?“ sagde jeg. — „Jeg har aldrig seet disse Bjerge før,“ svarede han, „og dog ere de mig ikke ubekjendte.“ — „Hvad mener I dermed?“

spurgte jeg forundret. — „Det hændes ligesaa tidt," svarede han igjen, „at vi kunne opdage Ligheder i den saakaldte vilde og uregelmæssige Natur som iblandt Menneskene, og ofte har jeg gjenfundet Dale og Bjerge i Syden, som ganske lignede dem, jeg nylig havde forladt i det høieste Nord, saa jeg næsten maatte troe, at Dale og Bjerge vare reiste efter mig; dette er ligesom et udvortes Tegn paa det indre Frændskab og den Overeensstemmelse, der findes selv mellem de Gjenstande, der tilsyneladende ere længst fjernede fra hverandre."

Jeg satte mig nu nogle Skridt fra ham og spurgte, om han ikke vilde dele mit ringe Maaltid; han takkede mig, men vilde intet modtage uden et Par Skiver Brød, som jeg paa hans Anmodning rakte ham. Han blev derpaa siddende taus, medens jeg spiste, men da jeg havde endt mit Maaltid, fæstede han sine Øine paa nogle Planter jeg havde samlet, og spurgte om jeg var en Naturforsker. „Villien dertil mangler ikke," sagde jeg, „naar blot Kundskaberne svarede dertil." — „Nu, den skal begynde tidlig, der vil bringe det til Noget, hav den Godhed at vise mig Eders Planter!" — Jeg viste ham dem; han spurgte mig da om deres Navne og Egenskaber, men rystede smilende paa Hovedet, da jeg med megen Selvtilfredshed udkrammede mine Kundskaber i denne Henseende.

„I er saaledes paa Vei til at give os et Register over Naturen," sagde han endelig, „bringer I det i Stand, da kan Vorherre være Jer ret forbunden; thi hvis han nu engang skulde faae det Indfald at sætte Naturen til Auction, da har han alt Auctionskatalogen færdig." — „Er det da saa let at forfærdige et sligt Register?" spurgte jeg. — „Nei, let er det ikke, der hører stor Flid

og Dygtighed dertil, men dog maae I ikke glemme Kjærnen over Skallen, hvor vanskelig endog denne sidste kan være at knække." — „Ak, jeg veed vel, at jeg ikke endnu har fundet de Vises Steen, fordi jeg kjender endeel Navne og Beskrivelser." — „Søger I de Vises Steen?" spurgte han. Jeg sukkede og taug. „Det er rigtignok med Ord, at man blænder Verden," vedblev han, „men Eders Cabbala har Uret, naar den vil lære os dermed at beherske Naturen; ja et pengegjerrigt Hjerte fortjener heller ikke at beherske den, sîig mig altsaa: Hvorfor søger I de Vises Steen?" — „For at forløse mit ulykkelige Folk af dets Elendighed." — „Havde Guld kunnet forløse det, da var det allerede frelst for længe siden. Har I ellers studeret i alchemistiske Bøger?" — „Jeg har læst Adskilligt baade i Basilius Valentinus og i andre Guldmagerskrifter." — „Har I forstaaet noget deraf?" — „Faa kunne vel med Sandhed sige, at de forstaae dem; kun saameget fatter jeg, at den hele Hemmelighed, efter Alchemisternes Paastand, skal ligge skjult i Svovl, Salt og Mercurius." — „Hvad troer I da, at Alchemisterne mene med disse Udtryk? thi at de mene det Salt, det Svovl og den Mercurius, der forekomme i Boderne, kan I vel neppe troe." „Vistnok maa det være Noget, der ikke saaledes kan gribes med Hænderne." — „Ja vel maa det være Noget, der ikke kan gribes med Hænderne, skjøndt det dog udgjør Væsenet i al Mangfoldighed og aldrig kan forgaae, men kun renses gjennem de vexlende Former; mener I ikke ogsaa det?" — „Jo vel." — „Godt, min Søn! saa søg da dette Væsentlige! Rens Legemerne, til Du kommer til deres dybeste Grund! thi kun der kan Du finde den Nøgle, der oplukker Naturen." — „Skal jeg da søge, hvad Alchemisterne kalde Guldets

Sjæl?" spurgte jeg. — „Søg først at opløse Metallerne!" svarede han, „det vil allerede give dig nok at bestille." — „Kan Guldet opløses?" — „Skulde et saa tungt Legeme være uopløseligt, da dog Erfaringen lærer, at de mest enkelte Legemer netop ere de letteste?" — „Men Guldet synes jo aldeles uforanderligt." — „Hvoraf kommer det da, at vi have Guld, der skinner med en rød Glands? og hvoraf kommer det grønne Guld? kunne vi kalde det Legeme uforanderligt, der saaledes kan skifte Farve?" — „Er I maaskee selv en Adept?" — „Derom tale vi ikke her," svarede han og afbrød pludselig Samtalen.

Da han ikke syntes at have Lyst til videre at indlade sig med mig, ansaae jeg det endelig for rigtigst at tage Afsked og vende tilbage til Byen. Men idet jeg bukkede mig for at tage mine Planter, der laa paa Jorden, faldt en Bog ud af min Lomme, som jeg pleiede at føre med mig paa alle mine Vandringer. Det var netop den, som min Ven i Genua havde foræret mig. Bogen faldt ned lige ved den Ubekjendtes Fødder, han tog den op for at række mig den, men neppe havde han kastet et Blik derpaa, før han med et Udtryk af Overraskelse udbrød: „Hvem har givet Eder den Bog?" — „Den er en Erindring om en gammel Ven," svarede jeg. — „Hvad hedder I?" spurgte han igjen. — Jeg nævnede mit Navn, og det viste sig da, at denne Fremmede ikke var nogen Anden end min genuesiske Ven, som jeg her, hvor jeg mindst ventede det, havde truffet igjen. Vort Møde lod til at glæde ham ligesaa meget, som det glædede mig selv, og jeg maatte fortælle, hvorfor jeg saaledes, uden hans Vidende, havde forladt Genua. — „Dette er den tredie Gang, vi uformodentlig have mødt hinanden," sagde han endelig, „det synes derfor som om vi To vare bestemte til

t slutte nærmere Bekjendtskab." — „Det vilde jeg an-
:e som den største Lykke," svarede jeg. — „Jeg mærker
eller Intet, der kunde være til Hinder derfor." — „Hvad
ıener I dermed?" — „Man siger jo, at den vise So-
crates ofte hørte en advarende Stemme i sit Indre; ogsaa
ıi Andre, skjøndt mindre vise end han, kunne undertiden
)øre denne Stemme; mig advarer den især, hver Gang
ıeg staaer i Begreb med at slutte et farligt Bekjendtskab,
og det har bestandig bekommet mig ilde, naar jeg ikke
agtede paa dens Advarsel." — „Har den da ikke advaret
Eder imod mig?" — „Nei, det er langt fra, snarere er
der Noget i dit Aasyn, der vækker min Tiltro; men hør,
min Søn! jeg saae Dig nylig belure Fuglene paa deres
Reder, hvorfor gjorde Du det?" — „Alene af Nysgjer-
righed." — „Af Nysgjerrighed bør man ikke ængste no-
get levende Væsen, ja knap af Videbegjærlighed. Jeg
dræbte engang som Dreng en stakkels Fugl; men da jeg
knuste det lille fjedrede Bryst, saae den paa mig med et
Blik, som endnu undertiden staaer for mig i mine Drøm-
me; tænk derpaa, min Søn! Vogt Dig for med letsindig
Haand at forstyrre Naturens Helligdom og husk, at den
ikke paa Pinebænken lader sig aftvinge sine Hemmelig-
heder!"

Vi aftalte nu, at vi om to Dage skulde mødes igjen
paa samme Sted, hvor vi nylig havde truffet hinanden;
derpaa reiste han sig op, tog sin Tegning, trykkede min
Haand til Afsked og gik dybere ind imellem Bjergene;
jeg derimod begav mig tilbage til Byen igjen.

Da jeg næste Gang samledes med ham, var Himlen
mørk, og de graae Skyer fore hurtig hen gjennem Luf-
ten, ligesom Anelser om Uveir. Min ubekjendte Ven
syntes dog kun lidet at bryde sig herom; han sad tverti-

mod ganske ubekymret paa den samme Steen, hvor jeg fandt ham forrige Gang, og bad mig tage Plads ved sin Side. Derpaa begyndte han at underviise mig og at forklare flere Steder i den Bog, han engang havde givet mig, og uagtet det, han her sagde, ikke egentlig angik Guldmageriet, saa bidrog det dog til at udvide og berigtige mine Kundskaber. Ja, der faldt mig allerede under hiin Samtale ligesom en Taage fra Øinene, saa at jeg forstod Adskilligt, som før havde været mig dunkelt; jeg indsaae derfor, at denne min ny Lærer i det mindste maatte være en duelig Naturkyndig.

Efter nogen Tid holdt han pludselig op med sine Forklaringer og sagde, at det nu var Tid at søge Læ, eftersom vi havde et voldsomt Uveir i Vente. Vi vare ogsaa neppe komne hundrede Skridt fra vor forrige Plads, før der opstod en Hvirvelvind, hvorved Sandet og de smaa Græsstraae dreiede sig i en Kreds. „Det har endnu ingen Nød," sagde min Ledsager; „dette er kun et Forspil, der snart vil ophøre, thi naar Stormen vil begynde sin Musik, pleier den først, ligesom andre Musici, at gribe nogle Toner paa sit store Instrument. Dog før det bryder løs, kunne vi vel naae en Bjerghule, hvor jeg alt har tilbragt den forrige Nat, og hvor hverken Vind eller Regn kan skade os." — Vi ilede da afsted og ankom snart til Hulen, der var baade tør og rummelig. Det var imidlertid paa høie Tid, at vi fandt Skjul; thi et Par Minuter efter vor Ankomst opstod et saa vældigt Skybrud, at mangfoldige Bække, der ikke før havde været synlige, næsten øieblikkelig svulmede af Regnen og rislede ned gjennem Fjeldkløfterne. Paa samme Tid begyndte Stormen igjen at hvisle gjennem Bladene og at pibe gjennem den lange Dal, saa at den overdøvede selv de susende Vandfald.

Min Ledsager syntes imidlertid, uagtet han saa kort havde været i Egnen, at kjende Stedets Leilighed; han hentede Brænde og tørre Qviste fra Hulens Baggrund, hvorpaa han slog Ild og antændte en Lue, der snart gnistrede høit i Veiret, og som var mig særdeles velkommen.

Min Ledsager syntes imidlertid at blive muntrere midt under Stormen, og han betragtede mig, der stod ganske forbauset ved dette usædvanlige Naturoptrin, med et halv godmodigt, halv spottende Smiil. „Du seer noget forskrækket ud," sagde han endelig; „det bør ikke den, der vil være fortrolig med Elementerne; han bør tvertimod glæde sig over Sligt, især naar han kan betragte det fra en saa sikker Havn som vi!" Jeg søgte efter disse Ord at forjage min Frygt, der sandsynligviis var en Følge af det Fangeliv, jeg havde ført i min Barndom, og som jeg siden, trods et ofte gjentaget Ophold i den fri Natur, aldrig ganske har kunnet overvinde. Vi toge derpaa begge Plads ved Ilden, hvor vi fortsatte vor forrige Samtale, der dog nu tog en mere alminbelig og philosophisk Vending. Alt, hvad vi denne Gang omtalte, kan jeg ikke mere huske, dog vil jeg gjentage det Vigtigste, det, der især betegnede min Ledsagers Tænkemaade; thi dette efterlod et saa stærkt Indtryk i min Sjæl, at jeg aldrig vil glemme det.

„Det er mig kjært," sagde han blandt Andet, „at Du troer paa et Grundvæsen, der ikke kan gribes med Hænderne; thi mange Chemikere ville jo nu ikke erkjende Andet for at være til, end hvad de kunde veie paa Vægtskaalen."

„Jeg er ingen Gudsfornegter," svarede jeg, „jeg troer paa Jehova, hvis Aande ogsaa gjennemtrænger Elementerne."

„Ret!“ sagde han, „det er ham, hvis stærke Aandedrag Du hører i Stormen udenfor, og hvis glandsfulde Blik Du skimter i Flammerne og i Nattens Stjerner; ja han meddeler ogsaa Dyret og Planten Noget af sit Væsen, og selv gjennem Regnbækkene høre vi Pulsslaget i hans evige Liv.“

„Mine Fædre talte ogsaa i deres Eenfoldighed i slige Billeder, dog mener jeg, at deres Tro var renere end den, I her forkynder.“

„Kunde Du fatte den Røst, der hvisler i Luerne, kunde Du forstaae den Vise, Stormen synger, da vilde Du mærke, at ogsaa Elementerne have en Art af Tro; denne har et ofte gjentaget Ophold i den fri Natur lært mig nogenledes at begribe og at dele.“

„Hvorledes kan det Døde have nogen Tro?“

„Har Du aldrig bemærket, at det, Du kalder dødt, pludselig kan faae Liv? at der er Noget deri, som vælger og attraaer, ligesom det ogsaa afskyer? at der er Noget deri, som vil frem, vil forbinde sig med andre Legemer, vil sammensmelte med dem og opløses deri, og som renser sig, i det det opløses?“

„Det har dog ingen Art med dette Liv, thi det er snart forbi igjen.“

„Det er vist, at al denne Stræben, denne Begjærlighed og denne Kamp snart igjen synes at forsvinde, men en lille Krystal bliver ofte tilbage, der minder om det Liv, der nu ligger skjult, men som dog har aabenbaret sig.“

„Ogsaa jeg har ofte grublet over de hemmelige Tegn i Graniten og i andre Stene, dog frygter jeg for, at den Mand endnu ei er født, der forstaaer at udtyde dem.“

„Vel, saa lad os tage et Billede af Menneskelivet: Har Du ei undertiden, saa ung Du er, oplevet Kampe i Dit eget Bryst, heftige Bevægelser, der efterlode et eller andet uudsletteligt Indtryk, hvilket siden tjente Dig som Ledestjerne eller som en advarende Erindring? Ja kunde Du ikke tænke Dig et heelt Menneskeliv saaledes sammentrængt i visse Grundsætninger og Leveregler, der, hvis man fremstillede dem synlige for Øiet, ikke vilde tage stor Plads op, men som vare desto fastere og derfor vel kunde sammenlignes med hine Krystaller i den saakaldte døde Natur?"

„Disse Tanker ere aldrig endnu faldet mig ind, dog vil jeg ikke negte, at der maaskee kan være Noget deri."

„Og kunde det ikke gaae ligesaa med de store Verdensbevægelser, ja selv med Revolutioner i den lavere Natur? Kunde ikke ogsaa disses Virkninger tilsyneladende sammentrænges i Stene og forunderlige Tegn, ja i glimrende Punkter, ligesom Stjernerne hist paa Himlen? thi hvad i Rummet synes sammentrængt, kan derfor være stort og indholdsrigt; saaledes see vi jo daglig, at Naturen i et Æg eller et lidet Sædekorn sammentrænger et udstrakt Liv og bevarer det for tilkommende Tider."

Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde svare til alt dette og taug derfor stille.

„Vel, min Søn!" blev han ved, „tænk efter, hvad jeg her har sagt Dig, og læg Mærke til de Forklædninger, hvorigjennem Aanden udvikler sig! Du vil da finde Naturen fuld af slige Krystaller, der ligne Gravstene, bestrøne med hemmelige Tegn, hvorunder Livet venter paa sin Opstandelse."

„Troer I maaskee paa Sjælevandringen?"

„Troer Du paa Forvandlingen fra Larve til Sommerfugl?"

„Jeg maa vel troe paa, hvad jeg seer for mine Øine."

„Vel den, der ogsaa kan see med Aandens Øine, thi af slige Forvandlinger er Verden fuld, og jeg har selv paa mine Reiser seet en Mængde slige Larveklæder fra gamle Tider henkastede i Huler og Bjergkløfter; ja, hvis Du vil komme til mig i Genua, da skal jeg, blandt andre Mærkværdigheder, vise Dig Slanger, der udstrække smaa Fødder af deres skællede Hud, ligesom de ikke længere kunde tæmme deres Lyst til at fremskride paa samme Maade som de høiere Dyr; thi hele Naturen er fuld af Længsel efter noget Tilkommende; men hvor der findes Længsel og Attraa, der maa ogsaa findes i det mindste en dunkel Tro eller Anelse, thi hvorhen skulde ellers Længselen pege?"

„Det er besynderlige Meninger, der kun lidet passe til mine Fædres Tro; heller ikke seer jeg nogen Sammenhæng mellem dem og den alchemistiske Bog, som det var Eders Hensigt at forklare mig."

„Seer Du ikke Sammenhængen, saa ligger Feilen i Dit Øie; thi er det sandt, hvad jeg nylig paastod, da fremstiller jo Naturen selv intet Andet end en alchemistisk Proces, hvorved det uædle Metal paa tusinde Veie, gjennem tusinde forunderlige Skikkelser renses og forædles."

Dette er det Vigtigste, jeg kan erindre af den Samtale, hvori en Deel af min Vens Inderste for første Gang opgik for mig. Tilsidst bekjendte han ogsaa, at han besad Kundskaber, der stode i Forbindelse med Alchemisternes Hemmelighed, dog vilde han endnu ikke ligefrem tilstaae, at han selv var Adept; „thi ikke af Begjær-

lighed efter Guldet," sagde han mig siden, „men af Kjærlighed til Sandheden og af Lyst til at kjende Naturens Inderste maa den ægte Lærling drives til sin Mester."

Da Uveiret var forbi, bad jeg min gjenfundne Ven, om hvis Navn jeg for Resten endnu var uvidende, at han vilde følge med mig til Byen. „Nei," svarede han, „til Eders By kommer jeg ikke; thi der findes ingen Sikkerhed for mig; heller ikke her kunne vi samles oftere, men hvis Du i Aand og Sandhed ønsker, at Naturens Indre skal oplades for Dig, da maa Du besøge mig i Genua, der skal Du lære min Kunst nærmere at kjende, og jeg tænker ikke, at Reisen skal fortryde Dig."

Tredie Capitel.

Jeg saae ham virkelig heller ikke meer i denne Egn; derimod hørte jeg efter nogle Dage, at der nylig havde været en Italiener i Egnen ved Navn Caëtano, der gav sig ud for en Guldmager og havde gjort sig skyldig i flere Bedragerier, hvorfor han blev forfulgt af Politiet.

Da jeg nøiere forespurgte mig om hans Udseende og Dragt, hørte jeg, til min Forskrækkelse, at han gik klædt ligesom min Ven fra Genua. Man fortalte mig desuden, at han tidt streifede om mellem Bjergene, og at han forvirrede alle dem, der mødte ham, med sin mystiske Veltalenhed, ja, at han virkelig besad Kundskaber, hvorved han oftere skuffede selv de Kyndigere. Alt dette passede i mine Tanker fuldkommen paa den Ubekjendte, saa jeg næsten ikke længere tvivlede paa, hvem han var. Sagde

jeg nu hertil, at denne ogsaa var kommen fra Italien, at han skjulte sit Navn, at han frygtede for sin Sikkerhed og derfor ikke vilde følge mig ind i Byen, da syntes mig, som om den sidste Skygge af Uvished forsvandt, og alle de Forhaabninger, jeg havde bygget paa den Ubekjendtes Ord, tabte sig derfor, ligesom en Røg i Luften.

Herover blev jeg meget nedslaaet og mismodig, og da jeg trængte til at give min Ærgrelse Luft, kunde jeg tilsidst ikke undlade at fortælle min Fader mit Eventyr. Han hørte derpaa med sin sædvanlige Rolighed, endelig sagde han: „Nu, min Søn! Du kan trøste Dig med, at denne Caëtano har ført dem bag Lyset, der ere baade klogere og fornemmere end Du, thi han er en af de farligste Personer i vor Tid; især skal han vel forstaae at forfalske Sølv og Guld." — „Men hvilken Fordeel kunde han have af at bedrage mig?" spurgte jeg. — „Maaskee vilde han ikke bedrage Dig, maaskee trængte han til en Haandlanger og vilde bruge Dig dertil." — „Men hvad skal jeg troe om den Sjælevandring, han prækede?" — „Hvad Du vil troe derom, veed jeg ikke, men det er vist, at jeg, skjøndt jeg dog ikke er ung i Verden, aldrig har seet Noget, der var dødt, at blive levende; heller ikke har jeg seet nogen Slange, der blev til en Firbeen, og jeg tænker heller ikke, at Du nogensinde faaer det at see."

Jeg følte vel, at det Beviis min Fader her førte, ikke vilde sige meget, men dog havde Efterretningen om Caëtanos Bedragerier stor Indflydelse paa min Tænkemaade, thi den fyldte mit Hjerte med Bitterhed og Tvivl i lang Tid; ja, da jeg, nogle Dage efter mit Eventyr, modtog et Brev fra den Ubekjendte, hvori han igjen indbød mig til Genua og opgav mig sin Adresse, var jeg allerede saa indtagen imod

sam, at jeg, af Harme over den formeentlige Myntforfalsker, øieblikkelig kastede Brevet i Ilden og besluttede aldrig meer at tænke paa hans Indbydelse.

For desto bedre at vogte mig for Bedragerier i Fremtiden, søgte jeg saavidt muligt, at skaffe mig Underretning om de Taskenspillerier, hvormed de falske Adepter pleiede at skuffe de Godtroende. Jeg erfarede da saamange listige Paafund, at jeg begyndte at tvivle paa den hele alchemistiske Kunst, ja at drive Spot med, hvad jeg nylig havde agtet som en Helligdom. For Resten læste jeg i denne Tid ikke meget, men indskrænkede mig til at skaffe mig en haandværksmæssig Færdighed i mit Fag, hvorover min Fader var meget fornøiet, og han gjentog idelig, at der nu først, efterat jeg havde opgivet mine Sværmerier, kunde blive noget Ordentligt af mig.

Midt under denne Tvivlens Tid sendte min Fader mig i et vigtigt Ærinde til Wien. Det Mærkværdigste, jeg her saae, var, som jeg alt ved en anden Leilighed har fortalt, en Medaille, myntet af alchemistisk Guld. Kort efter havde jeg ogsaa i Wien Leilighed til at see den berygtede Grev Caëtano selv, og jeg overbeviste mig da om, at han var en ganske anden Person end hiin Naturkyndige fra Genua. Ved alt dette opstod igjen Uvished i mit Indre, og uagtet jeg endnu ikke ganske opgav enhver Tvivl, saa foresatte jeg mig dog, saasnart Leilighed gaves, selv at reise til Genua for med egne Øine at see, om min der boende Ven var en Adept eller ikke.

Denne Leilighed fik jeg snarere, end jeg selv ønskede den; thi kort efter min Hjemkomst fra Wien døde min Fader pludselig. Ved hans Død blev jeg aldeles uafhængig og kunde gaae, hvorhen jeg vilde. Jeg opgav da mit Haandværk, samlede min lille Formue og reiste vir-

kelig til Genua. Men her befandt jeg mig i Begyndelsen i stor Forlegenhed; thi jeg vidste ikke min Vens Navn og havde bortkastet hans Adresse. Imidlertid ilede jeg strax hen til det Huus, hvor han i min Barndom havde boet. Dog her fandt jeg ikke ham, men kun hans forrige Tjener, til hvem han havde skjænket det hele Huus, og der ikke vidste Andet om ham, end at han var en meget rig og godtgjørende Mand, der kaldte sig Lascaris; for Resten meente Tjeneren, at han ikke længere boede i Genua. Uden at agte paa denne Mening, besluttede jeg at blive i Byen og at besøge alle offentlige Steder, hvor det var rimeligt, at en Mand uden Familie maatte komme. Dog forskede jeg forgjæves i meer end et halvt Aar, endelig lykkedes det mig en Aften i den gyldne Stjerne, nær Kirken San Lorenzo, at finde en Mand, i hvem jeg troede at gjenkjende min fordums Ven. Da han imidlertid ikke syntes at agte paa mig, var jeg ikke ganske sikker i min Sag, og jeg ledte nu selv, for at udforske ham, Samtalen hen paa Alchemien, om hvis Gyldighed jeg endog vovede at yttre nogle Tvivl, hvilke gav Anledning til et næsten almindeligt Angreb paa denne Kunst af de øvrige Gjæster. Hvorledes han nu, efterat have givet os et slaaende Beviis paa Kunstens Sandhed, pludselig forsvandt, har jeg allerede fortalt Dig. Derimod maa jeg endnu lægge til, at jeg, efter flere Ugers ængstelige Forventning, som jeg til Straf for min Mistillid maatte gjennemgaae, modtog et Brev, i hvilket han indbød mig til Mailand, hvor han nu boede, og hvor vi endelig samledes for aldrig mere, saalænge han levede, at forlade hinanden.

Lascaris meddeelte mig dog ikke strax sin Hemmelighed, tvertimod maatte jeg i flere Aar give ham Prøver

paa min Troskab, Forsigtighed og Udholdenhed, før han begyndte at indvie mig i sin skjulte Kunst. Aarsagen til denne Opsættelse var, at han selv oftere havde taget feil og bortkastet sin Gunst til Uværdige; især havde hiin omtalte Caëtano misbrugt hans Godhed og ikke blot uden hans Vidende pralet med hans Tinctur, for at tilvende sig store Pengesummer, men endog vakt Politiets Mistanke mod sin Mester selv, hvilket var Aarsag til at denne, da jeg mødte ham i Omegnen af S..., hvor hans Lyst til Naturvidenskaberne i nogen Tid fængslede ham, var nødt til at opholde sig paa eensomme Steder.

I hine Prøveaar sørgede Lascaris for alle mine Fornødenheder; jeg ledsagede ham ogsaa paa hans Reiser, og han underviste mig selv daglig i alle de Videnskaber, der skulde forberede min Indvielse. Endelig tillod han mig Adgang til sit hemmelige Værksted, og jeg kan ikke sige Dig, hvor henrykt jeg var, da jeg første Gang saae den røde Guldtinctur at fremstaae under hans Hænder. Den Gang forekom det mig, som om jeg var det lykkeligste Menneske paa Jorden, og jeg anede ikke, at det skulde gaae mig, som det gik hiin gamle lydiske Konge, der netop følte sig mest forladt og ulykkelig, da Alt forvandlede sig til Guld under hans Hænder.

Lidt efter lidt lærte jeg nu den Kunst, der paa eengang var Kilden til vor Rigdom og Aarsagen til vor Landflygtighed paa Jorden. Min Herre og Mester var dog ikke selv Opfinder af Kunsten; tvertimod havde han lært den af en Anden; ja han paastod, at den var en gammel Kunst, der, ligesom alt Herligt og Forunderligt, var kommen til os fra Østen, hvorfra Lyset ogsaa kommer. Imidlertid udviklede han baade den røde og den hvide Tinctur til en Fuldkommendhed, hvortil Ingen før

ham havde bragt det, og som maaskee Ingen efter ham nogensinde vil naae. Endogsaa jeg, som han dog selv med saamegen Flid underviste, mægtede aldrig at bringe Tincturen til en saadan Modenhed som han; ja, han vidste saaledes at rense og forædle den, at han med en ganske liden Deel deraf frembragte fast utrolige Virkninger, saa at han vel med mere Ret end den berømte Raimundus kunde sige: Mare tingerem, si mare mercurius esset.

Efter den Prøve, min Herre og Mester havde givet paa sin Kunst i den gyldne Stjerne, vendte han aldrig mere tilbage til Genua; thi en lang Erfaring havde lært ham at skye de Steder, hvor han engang havde vakt Opsigt med sine Forsøg. Overhovedet var han meget behændig, ja næsten listig og fuld af forunderlige Paafund, naar det gjaldt om at unddrage sig fra Forfølgelse; men i Tillid til disse Paafund viste han sig ogsaa undertiden langt forvovnere, end jeg kunde billige; denne hans Forvovenhed maatte jeg ogsaa, som Du siden skal see, meget dyrt betale.

„Alle Naturens Skabninger", sagde han, „nærme sig til os under Masker og Forklædninger, saa lad os da heri følge deres Exempel! Lad os skjule os og vor Helligdom under de forskjelligste Larver, paa det Menneskene ikke skulle udspeide vor Hemmelighed!" Denne Grundsætning fulgte han ogsaa trolig; han skiftede ofte Dragt og vidste paa mange Maader at forstille sig; ja han kom aldrig to Gange til samme By uden at forandre sin Maske, saa jeg selv neppe kunde kjende ham. Snart paatog han sig Udseende af en ældre Mand, og da han ikke manglede Anlæg til Satire, kunde han fortræffelig antage en gammel Spidsborgers Dragt og Væsen; snart spillede

han en Taskenspillers Rolle og indbildte da Mængden, at denne Kunst var den egentlige Kilde til hans Rigdomme. Allerede før jeg kjendte ham, havde han, klædt som en græsk Tiggermunk, i lang Tid reist om med en Collect for at indsamle Penge til christne Slavers Befrielse. Ved denne Leilighed var det først, at han antog Navnet Lascaris, som han siden for det meste kaldte sig. Naar jeg spurgte ham om hans rette Navn, loe han og sagde, at han, ligesaavel som andre store Herrer, havde Ret til at reise incognito. Undertiden gav han sig ud for en omvandrende Maler, hvilket han saameget desbedre kunde, da han virkelig i sin Ungdom havde udøvet Malerkunsten og især med Held forstod at afbilde forskjellige Naturgjenstande. Til andre Tider paatog han sig Skinnet af en nysgjerrig Reisende og gik ind i Apotheker og Laboratorier, hvor han gav sig i Samtale med unge Mennesker. Han ledte her undertiden selv Talen hen paa Guldmagerkunsten og foranledigede Forsøg, under hvilke han overraskede Vedkommende med sin hemmelige Kunst; men før Guldet var færdigt, var han da for det meste langt borte. Til slige Forklædninger og Rolleskiftninger søgte han ogsaa at oplære mig, og uagtet jeg heller ikke i denne Kunst bragte det saavidt som han, saa har dog den Færdighed heri, jeg ved hans Anviisning vandt, været mig til stor Nytte ved mange Leiligheder.

Naar han derimod befandt sig alene med mig under aaben Himmel, da blev han igjen alvorlig, da kom der ligesom en høiere Aand over ham, og han talede i forunderlige Billeder, saa jeg tidt maatte tænke paa den dunkle, hemmelighedsfulde Skov ved hans Ord; til andre Tider hørte jeg ligesom Havets Bevægelser derigjennem, og Ingen skulde da have troet, at det var denne Mand,

der nylig havde udøvet alle hine smaa Kunstgreb og Taskenspillerier. Undertiden talte han paa disse Vandringer om sin mystiske Philosophie, hvori han, som det syntes mig, blandede en sjelden Viisdom og Indsigt med et selsomt Sværmeri. Ligesom han i Metallernes Rige havde fundet et Grundvæsen, der vedblev at være det samme, trods al tilsyneladende Forskjellighed, saa paastod han ogsaa, at noget Lignende fandtes i Luften, i Vandet, i Farverne og i alle Slags Salte og Steenarter. Dette kunde maaskee endnu lade sig forsvare, men hans Hovedvildfarelse bestod i, at han ikke satte nogen fast Grændse mellem Naturens og Aandens Rige; at finde Foreningspunktet for begge, var tvertimod for ham en Religionssag, og naar jeg kom med en Indvending mod hans Yndlingsmeninger, naar jeg vilde bevise ham, at den lavere Natur i sin underordnede Virksomhed kun burde ansees som et symbolisk Forbillede paa Aandens Rige, da rystede han paa Hovedet og sagde: „Du er tro og behændig, Du er ogsaa forstandig paa Din Viis, men Du er endnu omspændt af det snævre Pandser, som Moses allerede smedede til Din Forfædres Bryst."

Førend han begyndte sit Arbeide, undlod han aldrig med sagte Røst at fremsige en Bøn; naar jeg da spurgte ham til hvem han bad, svarede han stedse: „Til den ældste af alle Guder." Videre udlod han sig i Almindelighed ikke; kun paa vore Vandringer, især om Natten, og naar Elementerne vare i stærk Bevægelse, syntes denne Tilbageholdenhed at forsvinde; thi naar andre Skabninger sov eller flygtede og søgte Læ, da var han helst paa Færde, da maatte jeg ledsage ham i Storm og Uveir, og da kom han ogsaa tidt i en Art af oprørt Sindsstemning, hvori

han talte meer om sin Tro og sine Tanker, end han ellers pleiede.

„Seer Du", sagde han saaledes engang, „hvordan Bølgerne jage hverandre, hvordan Stormen ryster Bjerget i sit Inderste, saa at de gamle Stene sukke og Afgrundens Huler skjælve? Hvad troer Du, at al denne Stræben og Støden, at disse truende Røster ville sige? Denne faldende Regnstrøm, disse svævende, ustandselig fremad ilende Skyer, disse tunge Dugdraaber, der hænge som Taarer i Træernes Øine, og under hvis smeltende Berøring de unge Blade aabne sig? Og nu Dyreverdenen? har Du ret betragtet den? har Du seet, hvordan de mangehaande Skikkelser opstaae ligesom under Tryllestaven af en mægtig Magus? Har Du seet, hvordan det vrimler i Havets Dyb, hvorledes det langsomt stiger i Veiret og udstrækker tusinde Føletraade mod Lyset? Betragt dog, hvorledes Naturen arbeider i alle Retninger! hvorledes den splitter sig i mange tusinde Skabninger, af hvilke hver paatager sig en Deel af Arbeidet! Her bliver en Muskel færdig, hist en Nerve, atter hist et seende Øie, der ligner en fremspirende Lysverden, omgivet af den udannede Materie som af en dunkel Taage. Mærker Du, hvordan en Hær af himmelske Aander med tændte Fakler hvert Foraar nedstiger fra Solen for atter at fremkalde det indslumrede Planteliv? Da svulmer Frøet, Skallen brister, og den unge Spire kommer frem for stedse at indsuge flere af Prometheus's gyldne Funker. Men Du feiler, hvis Du troer, at alt dette blot er beregnet paa den nærværende Tid; tvertimod det øver og styrker ogsaa Kraften for en høiere tilkommende Udvikling; thi ikke blot Mennesket, men den hele Natur aner en fuldkomnere Fremtid. Saaledes har jeg ogsaa hos Dyret seet Evner, som de fleste Men-

nesker i deres Hovmod hverken agte eller forstaae; jeg har seet Kamelen og Hesten leve under Nomadernes Telte og at forædles ved Menneskets Omgang; jeg har seet den døende Hund betragte mig med Øine, hvori et høiere Liv alt glimtede bag den bristende Maske; jeg har seet den vilde Havko opløfte sit Hoved ved Strandbredden med et Blik, der ligner det, hvormed vi betragte hine Fredens funklende Boliger over vore Hoveder. Af alt dette kan Du lære at forstaae den store Hemmelighed, som Bølge hvisker til Bølge, og som Jorden aner i Vaaren, naar den drømmer om det sig nærmende Lys og beskriver sin Drøm i den brogede Blomsterskrift. Naar derimod Høsten kommer og Lysets Aander bortvige, da frygter Skabningen, da sukker Stormen, da skjælver Træet og kaster sin grønne Dragt, fordi den mærker, at denne endnu ikke var den rette og uforgængelige. Denne Higen og Frygt er jo netop Naturens Religion; det er den Hemmelighed, som Elementerne hviske os i Øret, og der ogsaa bringer Menneskets Hjerte til at svulme, ja næsten til at briste af Angst, Længsel og ubestemt Forhaabning."

„Er der da ingen Forskjel paa Naturens Aander og paa Menneskets Sjæl?" spurgte jeg.

„Sikkert er der Forskjel. Eet Liv er udbredt overalt, og selv i de haarde Stene rører det Guddommelige sig, men her har det ikke erkjendt sig selv, det sover endnu i den dybeste Søvn, og naar det endelig tilsidst synes at vaagne eller rettere at drømme om noget Tilkommende, da sprænger det øieblikkelig sin Form og sit Klædebon, thi dette er altfor trangt til nu at fængsle det. Men en høiere Tilværelse, der ikke forstyrres selv i den stærkeste Virksomhed, søge alle Jordens Skabninger og finde den først der, hvor Bevidsthed og Erindring vaagne, thi selv

landerne i den lavere Natur ere forgængelige, siger et gammelt Sagn. Dyret forglemmer sin forrige Tilstand, naar Livets Kredsløb begynder paa ny; Mennesket dermod har opdaget sig selv og holder sit Væsen fast i Mangfoldighedens Verden, og Erindringen udslettes ikke mere; thi kun det Uvæsentlige bortskylles af Lethefloden."

Alle disse Sætninger gjentog min Mester paa mangfoldige Maader, og uagtet jeg misbilligede meget deri, saa maatte jeg dog elske den, der fremsatte dem; jeg, der var opdragen i den reneste Tro, jeg, der var en Afføding af den ældste Stamme, der ærede Jehova alene, som er langt hævet over Støvet, jeg maatte nu elske denne Mand, der forvirrede Grændserne mellem Støv og Aand, og som var nærved at finde sin Gud i Ilden og Luften, ja selv i den krybende Orm paa Marken.

Men jeg elskede ham uden at spørge om hans Tro, ligesom jeg vilde elske den Vilde, hvis Sjæl var adlet ved Omgang med Naturen, og som i Ørkenen havde deelt sit Leie med mig. Som den Vilde maatte vi ogsaa tidt leve; thi uagtet al min Mesters Fiinhed, vaagnede dog Mistanken ofte imod os og drev os ud i Verden, selv fra den Havn, vi troede allersikkrest. Ja, det syntes ligesom Stormen, hvilken min Mester beundrede, til Gjengjæld havde meddeelt ham Noget af sin aldrig hvilende Natur. Men Lascaris besad ogsaa en ualmindelig Kraft; ja, trods sine Vildfarelser, havde han et Lys i sin Sjæl, der skinnede mægtigt selv gjennem Sværmeriets Taage, og ved hvis Glands han lærte at betragte Livets Omskiftelser med den Rolighed, der anstaaer den Vise. Jeg derimod sukkede alt tidlig under Byrder, der vare for svare for mine Skuldre, dog gik det endnu taaleligt, saalænge jeg var ung og Kjærligheden slumrede i mit Hjerte; det

var først efter Tabet af min Elskede og især efter min Mesters Død, at jeg ret begyndte at føle Tungsindighedens Qval.

Naar vi maatte flygte fra Byerne, opholdt vi os tidt i hele Maaneder paa eensomme Steder, hos Fiskere og Jægere, ja endog som Eremiter i Bjergenes Huler. Her studerede min Mester i gamle Skrifter, hvis Indhold han ogsaa meddeelte mig, og selv mellem Vildfarelser lærte han mig tidt at opsanke de enkelte Guldkorn. „Det gaaer med Menneskets Meninger, som med Naturens Skabninger", sagde han: „den ene Tanke synes at fortrænge, ja at opsluge og tilintetgjøre den anden; men egentlig ere alle disse Meninger kun Larvetilstande, som Sandheden har at gjennemgaae, og den, der er i Stand til ret at fatte Aanden i Tænkerens Skrifter, vil tidt finde Overeensstemmelse i tilsyneladende Modsigelser og selv gjennem det Forvirrede og Dunkle øine et fjernt Lys, der, ligesom Maanen, svæver over Nattens brogede Skyer."

Jeg glemmer aldrig min Mesters Bøn, da han fra Forgaarden i sin Kunst førte mig ind i det Allerhelligste, og eftersom denne Bøn maaskee bedre end Alt, hvad jeg ovenfor har anført, tjener til at vise hans inderste Tanker, vil jeg her nedskrive den.

„Du store Naturens Aand!" sagde han, „indvi denne Yngling i Dine Hemmeligheder! Tag Fjederen af en Nattergal, dyb den i Aftenstjernens Flammer og skriv dermed i hans Hjerte Længselens og Kjærlighedens uudslettelige Skrift! Lad ham føle Glæden og den sønderknusende Sorg, at han kan modnes som en Frugt ved Regn og ved Solskin! Opluk Eensomhedens Bog for ham og lær ham ogsaa at læse i Menneskets Hjerte! Lad alle Skovens Blade vorde til Tunger, der undervise ham i Dine Hemmeligheder! Lad alle Dine Creaturer

staae for ham som Bogstaver og Tegn, der ere Intet i dem selv, men som kun have Sandhed, saalænge Dit Liv udvikler sig igjennem dem! Lad ham gjennemskue Gravens Rædsel og begribe, at Skyggen selv ved sin Afmagt og Dunkelhed kun udtaler Lysets Magt og Seier! Og naar endelig Dødens Bølger lukke sig over hans Hoved, lad da ikke Dødsdrømmenes Dæmoner forfærde ham, men lad ham synke til Dit Hjerte, at han kan skue Dine Øine, naar han igjen vaagner; og lad dette skee, fordi han alt her har seet et Glimt af Dit evige Lys!"

Fjerde Capitel.

Da det ikke er min Hensigt her at give Dig Nøglen til den hermetiske Kunst, hvilket jeg ikke engang paa Papiret formaaede, selv om jeg ønskede det, saa maa Du lade Dig nøie med dette almindelige Omrids af min Mesters Philosophie. Du vil i det mindste deraf nogenledes lære at kjende ham, og Du vil see, at Metallernes Forvandling kun var det Grundlag, hvorpaa han byggede sine Meninger. Der staaer nu kun tilbage kortelig at fortælle de Begivenheder, der først forenede mig med og siden skilte mig fra min Ungdoms Elskede og saaledes lagde Grunden til min eensomme og glædeløse Alderdom.

Paa en af vore Vandringer hændte det sig, at vi kort før Solens Nedgang ankom i Nærheden af Nizza. Vi havde nylig foretaget en Reise mellem Alperne i de Bjergdale, hvori Sturafloden har sit Udspring, og nedstege nu fra Piemont i de lavere Egne ved Middelhavets

Kyster. Dagen havde været meget hed, og Aftenhimlen glimtede med den milde, besynderlige Glands, som man Norden for Alperne næsten aldrig faaer at see. Veien slyngede sig forbi mangfoldige Høie, undertiden kunde vi øine et Glimt af Varfloden i det Fjerne; paa Høiene stode mange Landsteder, omringede af Haver og halv skjulte i Citrontræernes dunkle Løv. Høit over de øvrige Huse hævede et Benedictinerkloster sig, der beherskede Udsigten i den hele Egn, og ved hvis Fod en Skov af Olietræer afvexlede med Viinbjerge. — „Lykkelige ere hine Klosterbrødre", sagde jeg med et Suk, „de have alt paa Jorden fundet Fredens Paradiis." — „Fredens Paradiis findes ingensteds, naar det ikke først er i vore Hjerter", svarede Lascaris, „disse Munke har jeg alt engang besøgt, da jeg reiste om med min Collect, og saameget kan jeg i det mindste sige, at de ikke have noget tilovers for Andre, men tvertimod ere hengivne til Egennytte og Gjerrighed." — „Rimeligviis ogsaa til Vellevnet", svarede jeg, „som de udstrakte Viinbjerge synes at tale for, ja maaskee have endog nogle af hine gamle Satyrer og Silener skjult sig blandt dem, om hvilke I fortalte mig i min Barndom." — Lascaris forstod ikke, hvad jeg sigtede til, og jeg maatte da gjentage for ham det Eventyr, han dengang havde fortalt. Han smilede ved denne Fortælling og meente, at Eventyret vel endnu undertiden kunde finde sin Anvendelse, hvilket han oplyste med forskjellige Exempler; saaledes gik Tiden hurtig, og under muntre Samtaler ankom vi til Nizza.

Her traf Lascaris en florentinsk Maler, som han havde kjendt i sin Ungdom, og som saae meget nedslaaet ud. Da min Mester spurgte om Aarsagen hertil, fortalte Maleren, at man allerede for lang Tid siden havde an-

modet ham om at male en Altertavle til det nylig omtalte Kloster. Eftersom Vilkaarene syntes fordeelagtige, havde han ogsaa paataget sig Arbeidet og udført det til alle Kjenderes Tilfredshed; men da han kom til Klosteret med Altertavlen, paastod Prioren, at den var noget for stor, og at han derfor aldeles ikke var forpligtet til at betale den. Ved mangfoldige Chicaner tvang han tilsidst den stakkels Maler, der var fattig, til at overlade Billedet til Klosteret for en Spotpriis, og nu maatte han oven i Kjøbet, uden mindste Godtgjørelse for sin Reise, ganske blottet for Penge, paa en kummerlig Maade see at finde Veien hjem. Da min Mester havde hørt dette, gik han strax hen i Klosterkirken, og, efter at have overbeviist sig om Altertavlens Værd og om Munkenes Ubillighed, erstattede han ikke blot Maleren hans Tab, men skjænkede ham endog saa mange Penge, at han næsten kom ud af sig selv af Glæde derover og forsikkrede, at han var hjulpen for sin Levetid. Ja Lascaris kunde neppe hindre ham fra at kaste sig for hans Fødder af Taknemmelighed; endelig gav han sig under Sang og Lystighed, jublende som en Fugl i Luften, paa Veien hjemad til Florenz, hvor han og hans Familie boede.

„Klosteret er i min Gjæld", sagde Lascaris Dagen efter Malerens Afreise, „og ganske skal det ikke slippe for at betale." Han forhørte sig nu nærmere i Egnen om Munkenes Rygte, og det bekræftede sig fra alle Sider, at de ikke foragtede det Timelige. Ja, uagtet det ikke strengt kunde bevises, var det dog temmelig sikkert, at flere af dem havde staaet i Forbindelser, der kun lidet passede til deres Ordensløfter; endnu sikkrere var det, at de vel vidste at benytte deres Viinbjerge, hvilket deres Ydre heller ikke i mindste Maade modsagde. Paa alt dette byggede min

Mester en Plan, der dog neppe var falden ham ind, hvis jeg ikke kort i Forveien havde mindet ham om hiint omtalte Eventyr. „Jeg vil vædde paa“, sagde han, „at Prioren oven i Kjøbet troer, at hiint Bedrageri er en god Gjerning, da han derved har sørget for Klosterets Fordeel, men jeg skal vise ham, at der gives Folk, der see Sagen fra et andet Standpunkt.“ — Efter disse Ord forklædte han sig selv som Maler, gik med mig op til Prioren, viste ham flere veludførte Tegninger af sit eget Arbeide og sagde, at han ønskede at anvende sit Talent i Klosterets Tjeneste. Prioren gjorde rigtignok i Begyndelsen Vanskeligheder og sagde, at Klosteret var meget fattigt, men Lascaris svarede, at det kun var ham vigtigt paa et helligt Sted at behandle et Æmne, der var Kunsten værdigt; han vilde derfor lade sig nøie med en ringe Betaling, der oven i Kjøbet kun skulde erlægges, hvis Maleriet fandt Vedkommendes Bifald. Dette tilintetgjorde strax alle Indvendinger fra Priorens Side; og uagtet vi i hans Ansigt vel bemærkede et listigt Træk, der vidnede om det Forsæt ei at finde Maleriet godt, hvordan det end blev, saa lod dog Lascaris sig ikke deraf forstyrre, men forelagde strax et Udkast til en Procession, hvilken han foreslog at male paa Muren i Munkenes Refectorium. Ved dette Forslag smilede atter Prioren, thi han indsaae vel, at Maleriet da maatte blive Klosterets Eiendom, enten han saa betalte det eller ei. Tilsidst betingede min Herre sig, at Ingen maatte komme ind og see hans Maleri, før det var fuldendt; dette fandt nogen Modstand i Begyndelsen, dog tilsidst bleve Munkene enige om, saalænge hiint Arbeide varede, at vælge et andet Værelse til Refectorium; heri fandt de sig saameget deshellere, da Lascaris betroede

dem, at han vilde male baade Prioren og flere af Brødrene blandt de hellige Mænd i Processionen.

Nu begyndte da Arbeidet, og de fortræffeligste Farver bleve anskaffede; thi min Herre betalte Alt selv, hvorover Munkene bleve meget venlige og føiede sig efter hans Ønsker i alle Maader. Min Herre forlangte da Nøglen til hiint Refectorium, og jeg maatte nu, ikke blot om Dagen, opholde mig deri, men endog sove i det store Værelse om Natten. Desuden ophængte han flere Tæpper saaledes, at man ikke udenfra gjennem Vinduerne kunde see, hvad han malede. En slig Forsigtighed var ogsaa nødvendig, da flere af Munkene viste en stor Nysgjerrighed, ja endog undertiden med Hovednøgler forsøgte at aabne Døren, men saasnart de mærkede, at jeg var tilstede, afstode de strax fra deres Forehavende og ilede bort.

Billedet blev imidlertid et af de forunderligste, som nogensinde er malet. Alle de levende og døde Gjenstande, der almindelig ere tilstede i Processioner, bleve paa den naturligste Maade fremstillede; saaledes saae man glimrende Faner, Crucifixer, Helgenbilleder, prægtige Skrine, liig dem, hvori Reliqvier pleie at gjemmes; ligeledes Cardinaler, Bisper i deres Høitidsdragter, Præster, som bare Røgelsekar og Voxlys, endelig Chorherrer, og Munke af alle Slags Ordener. De fleste Geistlige syntes at fremskride meget alvorlig og med stor Værdighed, dog midt imellem dem havde flere af Brødrene fra Benedictinerklosteret faaet Plads, hvilke vare særdeles kjendelige, uagtet Maleren aabenbart havde fremstillet dem i Caricatur; han havde desuden begavet hver af dem, paa faa Undtagelser nær, med en eller anden dyrisk Tilsætning. Nogle bare Horn, Andre viste sig med Bukkefødder, Andre havde Dyrehaler, der stak frem under de ærværdige Munkekaaber,

de fleste Benedictinere vare desuden smykkede med Bukkeskjæg; og med virkelig Kunst havde Lascaris vidst at lade Skovtroldenaturen række Ørene frem midt under de helligste Miner: Saaledes læste En i en Bønnebog, medens han paa samme Tid skelede til Siden efter et Chor af dandsende Mænader, der vinkede ham fra en Høi i det Fjerne; en Anden syntes med andægtige Blik at stirre mod Himlen, men saae man nøiere til, da opdagede man, at han egentlig betragtede en luftig Dæmon over sit Hoved, der rakte en stor Pokal ned imod ham. Guardianen red midt i Processionen paa Silenus's Æsel, og talte Perlerne paa sin Rosenkrands, hvilke, naar man saae nærmere til, forvandlede sig til store dunkle Druer. Prioren selv bar en fyldt Pengepung i sin Haand, og Maleren havde i hans Aasyn anbragt nogle Træk, der mindede om Judas, saaledes som han var fremstillet paa den florentinske Malers Altertavle. I Baggrunden, ved Siden af en Flok knælende Qvinder, opdagede man, ved atter at see nærmere til, en Flok Satyrer, hvoraf nogle gjorde lystige Bukkespring, andre vrængede ad Helgenbillederne, men alle syntes at glæde dem over, at saamange af deres Brødre vare komne til slig Ære og Værdighed. Høit over Processionen saaes endelig flere luftige Skikkelser, der forestillede de Laster, for hvilke man især beskyldte hine Klostergeistlige; blandt disse allegoriske Personer udmærkede især Bacchus og Venus sig, til hvilke flere af Munkene løftede deres Aasyn med andægtige Blik, og der især syntes at være de Guddomme, de søgte i Himlen.

Da alt dette var færdigt, fandt baade min Mester og jeg for godt, saa hurtigt som muligt, at flygte over franske Grændse, der, som bekjendt kun ligger en halv Miil fra Nizza og skilles fra Italien ved Varfloden.

Men før vi flygtede, toge vi Tæpperne ned, der skjulte Maleriet, derpaa lukkede Lascaris ikke blot Døren til Refectoriet, men satte oven i Kjøbet en Krampe og en Hængelaas derfor, som han til det Øiemed havde anskaffet, og sørgede saaledes for, at Døren ikke engang strax med den sædvanlige Nøgle kunde aabnes. Paa Veien til Varfloden indbød han dernæst alle dem, han mødte, til at besøge Klosteret for at see det smukke Maleri, og neppe havde vi sat Foden paa fransk Grund, før han sendte Prioren Nøglerne til Refectoriet tilligemed et Brev, hvori han erklærede, at Billedet nu var færdigt, at han aldeles Intet forlangte derfor, og at han var bortreist, fordi han vilde undgaae Munkenes Taksigelser, som han vel følte, at han ikke fortjente.

Jeg søgte nu at bevæge Lascaris til strax at reise dybere ind i Frankrig, men dette vilde han ikke. Tvertimod forklædte han sig øieblikkelig, efterat Brevet var afgaaet, som en Bonde, og begav sig, trods alle mine Bønner og Forestillinger, tilbage igjen for selv at være Vidne til Udfaldet af sin Spøg. Da jeg ikke kunde hindre hans Forsæt, besluttede jeg, uagtet den Frygt, jeg følte, at dele Faren med ham, men dette tillod han ikke, eftersom han troede, at jeg, der ikke saa godt kunde forstille mig som han, snarere vilde gjenkjendes af Munkene, og deri havde han vel ogsaa Ret.

Jeg ventede den hele Dag paa ham i den stærkeste Spænding, men først silde om Aftenen vendte han tilbage. Imidlertid mærkede jeg strax, at han, uagtet han saaledes lykkelig havde fuldbragt sit Eventyr, ikke var ret vel til Mode. „Jeg frygter for, at vi have drevet Spøgen ud over det Vendepunkt, hvor den bliver til Alvor“, sagde han, „i det mindste har Prioren betalt mit Maleri dyrere,

end jeg selv ønskede." Videre udlod Lascaris sig ikke den Aften.

Den følgende Dag syntes han at være i noget bedre Lune og fortalte mig da, hvorledes Alt var tilgaaet. Da han kom til Klosteret, havde Prioren netop modtaget hans Brev. En stor Sværm af Mennesker var samlet udenfor, der med spændt Opmærksomhed ventede paa at faae det herlige Billed at see, som den fremmede Maler havde malet, og hvorom Rygtet fortalte forunderlige Ting. Døren til Refectoriet var endnu lukket, og Munkene syntes aldeles ingen Mistanke at nære om det Puds, Lascaris havde spillet dem. Tvertimod holdt Guardianen selv i Klostergaarden en Tale til det forsamlede Folk, hvori han anpriste det Mesterværk, det snart skulde faae at see; han omtalte tillige Klosterets Hellighed, der var saa stor, at fremmede udmærkede Malere ansaae det for en Hæder, at have Tilladelse til for Intet at arbeide i dets Tjeneste. Han prisede og velsignede Maleren og sagde, at denne havde sikkret sig sin tilkommende Salighed ved sit Maleri; han opmuntrede fremdeles de Tilstedeværende til at vise en ligesaa uegennyttig Kjærlighed mod Klosteret som hiin Maler; thi, sagde han, naar denne, som var fremmed, med saa stor Iver higede efter at yde Brødrene den fortjente Hyldest, hvor stor maatte ikke de Tilstedeværendes Iver være, hvilke hver Dag kunde styrke sig ved Brødrenes sjeldne Fromhed og nyde Frugten af deres gudelige Bønner.

Saavidt var Guardianen kommen, da Prioren, der imidlertid havde aabnet Døren til Refectoriet, med Heftighed traadte ud i Gaarden og befalede ham at standse med sin Tale; han bød ogsaa Sværmen at sprede sig, eftersom Billedet var af den Art, at det aldeles ikke kunde

vises. Kort efter kom flere Munke, der udstødte de stærkeste Forbandelser imod Maleren og sagde, at han var en Affending fra Satan, at han paa den frækkeste Maade havde misbrugt Klosterets Tillid; derpaa befalede de alle Tilstedeværende i Kirkens og i det krænkede Klosters Navn at standse ham, hvor de fandt ham, at fange ham død eller levende, samt at overgive ham til Klosteret til retfærdig Afstraffelse, der skulde ramme ham endnu efter den timelige Død. Bag ved disse Skrigere bemærkede imidlertid Lascaris ogsaa nogle yngre Brødre, der ikke talede til Mængden, og som kun med Møie syntes at tilbagetrænge et Smiil under en hellig Mine. Han listede sig derfor nærmere hen til disse og hørte en af dem hviske til en Anden: „Det er forfærdeligt, hvorledes Judas ligner Prioren.“ — „Ja og Guardianen,“ svarede den Anden! „sidder han ikke, saa man skulde troe, han var født og baaren til den Værdighed at rave fuld paa et Æsel!“ — „Jeg frygter for,“ sagde den Første, „at jeg aldrig mere kan see ham tælle Perlerne paa sin Rosenkrands uden at lee høit.“ — „Og nu alle de nøgne Qvinder,“ bemærkede den Anden, „det er en stor Bagvaskelse, men Gud veed dog, hvorfra den ugudelige Maler har faaet alt det at vide.“ — „Djævelen har hvisket ham det i Øret, det kan ikke være Andet,“ svarede den Anden, hvorpaa de begge korsede sig og forsvandt i en af Klosterets Buegange.

Mængden begyndte nu, efter Munkenes Opfordring, at adsprede sig, men hermed var Lascaris ikke tilfreds; thi det syntes ham, som hans Plan kun var halv udført, saalænge ingen Andre end Munkene fik hans Billede at see. Derfor henvendte han sig til flere af Sværmen og sagde, i det han pegede til Refectoriet: „Billedet maa nu være

saa ugudeligt, som man vil, saa burde vi dog ikke gaae uden at have seet det; hvis I derfor tænke som jeg, saa lad os gaae hen under Refectoriet. Vinduerne deri ligge saa lavt nede, at vi maaskee udenfra kunne see noget af Billedet." Dette Raad fandt almindeligt Bifald, og uagtet de tilstedeværende Klosterbrødre forbød det, saa opstillede dog en Mængde Mennesker sig udenfor Refectoriet og begyndte at see ind gjennem Vinduerne. For desbedre at tilfredstille deres Nysgjerrighed, stege Nogle af Hoben op paa de Andres Skuldre, Andre bestege Klostermuren, Andre klattrede op i et Par Træer, der stode i Nærheden. Neppe havde de saaledes faaet Øie paa Billedet, som tydelig kunde sees i Aftensolen, der kastede sit Lys paa Væggen af Refectoriet, før en uudslukkelig Latter reiste sig blandt Tilskuerne, hvilken bestandig tiltog, eftersom Billedet ligesom udfoldede sig i Sollyset, og eftersom flere bekjendte Ansigter bleve synlige i Processionen.

Midt under dette Optrin traadte Prioren frem af Klosteret, med ham fulgte den største Deel af Munkene langsomt Par efter Par, ja Enkelte bare endog Vievandskar i Hænderne, ligesom de vilde uddrive Djævle. Prioren var bleg i Ansigtet, endnu blegere blev han, da han saae, at Mængden havde fundet en Plads, hvorfra den tydelig kunde see Billedet; dog tabte han endnu ikke Herredømmet over sig selv, men befalede atter med høi Røst Sværmen at skilles ad og ei at forbinde sig med den ugudelige Maler for at spotte det Hellige. Den ydre Ærbødighed, man var vant til at vise Munkene, fik da et Øieblik Overhaand, og Mængden veg tilbage; dog pludselig hørtes en Røst, som sagde: „Der komme de i Procession, nu gad jeg vide, om ikke Dyrehalerne sidde skjulte bag Munkekaaben." Dette vakte igjen en almindelig

Latter, Sværmen blev trodsig staaende og syntes at faae Mod paany, ja tilsidst opløftede den et saa stort Raab, at de frygtsomste Munke flygtede tilbage til Klosteret igjen.

Kun Prioren dvælede endnu tilligemed Enkelte af hans Fortrolige; men dette gjorde kun Ondt værre, thi Ulykken vilde, at de tilbageblevne Munke netop vare de, hvis Portraiter saaes paa Billedet. „Han har truffet Eder godt, hellige Fædre!" raabte En. „Her har vi dem samlede," raabte en Anden, „lad os nu knække Ruderne, at vi bedre kunne sammenligne de hellige Mænd med Portraiterne." Neppe var det sagt, saa skete det ogsaa, det sidste Glimt af Ærbødighed syntes nu at hendøe, og Latteren og Forhaanelserne tiltoge hvert Øieblik, saa at endog Priorens Fortrolige i største Hast maatte trække sig tilbage til Klosteret.

Men Prioren selv blev endnu staaende, dog syntes den tvungne Værdighed nærved at give efter for Vreden. „Det er Djævelen selv," raabte han med bævende Røst, „der rækker den vanartige Maler Haanden, men Forbandelsen skal ramme ham og Enhver, der elsker og følger ham og glæder sig ved vor Beskæmmelse; ja Helvedes uudslukkelige Flammer skulle straffe den tøileløse Frækhed." Efter disse Ord blev han et Øieblik staaende med blegblaae Læber, der dirrede af underkuet Harm, endelig styrtede han til Jorden og udstødte et rædsomt Skrig, medens det hvide Skum stod ham om Munden. Dette Tilfælde, som Prioren oftere, naar hans Lidenskaber kom i Bevægelse, var underkastet, standsede pludselig alle Forhaanelser, flere Munke ilede nu, da de mærkede, at Mængden forfærdedes, ud af Klosteret og bragte Prioren i Sikkerhed; Andre begyndte at formane Hoben og at fore-

holde den dens Synd; og da Lascaris tilligemed flere alvorlige Mænd forenede sine Bestræbelser med Munkenes, lykkedes det endelig at overtale alle Tilskuerne til at begive sig bort.

Vi opholdt os endnu et Par Dage forklædte i Nærheden, indtil vi havde forsikkret os om, at Prioren igjen befandt sig fuldkommen vel, derpaa gjennemvandrede vi forskjellige Egne af Frankrig og ankom endelig, efter mange Omveie, til Paris.

Her stiftede jeg Bekjendtskab med en Colonist, ved Navn Verdier, der nylig var ankommen fra Guyana i Sydamerika; jeg var heldig nok til at redde ham af en betydelig Pengeforlegenhed, til Gjengjæld derfor aabnede han mig Adgang i sin Familie, hvor jeg saae hans Datter Manon Verdier, der siden blev Rosenfelds Hustru, og der var en af de deiligste og elskværdigste Piger, jeg har mødt i mit Liv. Heller ikke har nogen anden Qvinde efterladt et saa stærkt Indtryk i min Sjæl; at det har været uudsletteligt, viser den Bevægelse, hvoraf jeg endnu paa mine gamle Dage betages blot ved at nedskrive hendes Navn. Det anstaaer imidlertid neppe en gammel Mand længe at dvæle ved Beskrivelsen af sin Ungdomskjærlighed, der, hvor alvorligt den end i sin Tid har virket, dog vel som oftest giver ham et latterligt Udseende i den Unges Øine. Kun saameget maa jeg sige Dig, at jeg virkelig vandt min Elskedes Hjerte; ja hun anede ogsaa min store Hemmelighed og udfrittede mig saalænge, til jeg endelig viste hende et Forsøg med det røde Pulver. Dette var sikkert en Uforsigtighed, dog var hun trofast nok til ikke at forraade mig, og Faren nærmede sig denne Gang paa ganske andre Veie, hvorfra vi mindst ventede den.

Lascaris havde allerede, vel ikke ved Forsøg, men ved sin Tale og ved det Guld han solgte, vakt Fleres Opmærksomhed, dog dvælede han endnu i Paris og haabede, at han her i den store Menneskevrimmel lettere end paa noget andet Sted skulde undgaae Forfølgelse. I denne Tid modtog jeg engang et Besøg af Rosenfeld, som var min Medbeiler hos Manon Verdier, og som derfor havde kastet sit Had paa mig. Da han bankede paa Døren, bildte jeg mig ind, at det var Lascaris, og begik derfor den Uforsigtighed at modtage ham i vort Laboratorium. Han blev kun et Øieblik og sagde mig neppe engang, hvad han vilde. Jeg ansaae det imidlertid som Pligt strax at melde hans Besøg til min Mester, der vendte tilbage omtrent to Timer efter Rosenfelds Bortgang.

„Ulykken kommer sjelden alene,“ sagde Lascaris, „vi maae flygte strax, som vi staae og gaae.“ Jeg kunde nu ikke længere tie, men tilstod ham min Kjærlighed og bad blot om een Dags Opsættelse for at tale med min Elskede. „Jeg har vel mærket denne Lidenskab,“ sagde han, „men det hjælper ikke, vi maae dog reise strax, Rosenfelds Mistanke er endnu det Mindste, et meget værre Uveir staaer nu over vore Hoveder, og det er ikke blot Følgerne af Din, men ogsaa af min Ubesindighed, vi denne Gang have at frygte.“ — „Hvad er der skeet?“ raabte jeg. „Lynet truer os fra to Sider,“ svarede han, „Geistligheden er i Bevægelse mod os, hine Benedictinermunke have anraabt Himmel og Jord mod Tempelskænderne, som de kalde os, og hvad ikke Konger og Fyrster have formaaet, det er nu lykkedes det geistlige Had, de have virkelig opsporet vort Opholdssted, og hvis vi ikke strax undkomme, da kan vi maaskee vente at blive levende ind-

murede i en Klostervæg, hvori vore Been efter Aarhundreder endnu staae som Vidner om Munkenes Hevn."

Det var virkelig paa høieste Tid, at vi søgte Frelse, thi før vi endnu havde holdt op at raadslaae om, hvad vi skulde gribe til, var vort Huus allerede omgivet af Vagt. Imidlertid flygtede vi ind i vor Nabos Gaard gjennem en hemmelig Dør, som min Mester havde ladet indrette i Muren. Uden at blive opholdt, undkom vi derpaa lykkelig fra Paris og ilede saa hurtig som muligt til Calais og derfra til England. Paa denne Flugt havde min Mester og jeg skiftet Roller, thi han, som kjendte Farens Størrelse, var her den Frygtsomme, hvorimod jeg ofte var fristet til, trods Alt, hvad der truede mig, at vende tilbage til det Sted, hvor min Elskede boede. Imidlertid seirede dog den Troskab, jeg skyldte Lascaris; ja eftersom denne ei engang troede sig sikker i England, indskibede jeg mig med ham til Colonierne i Nordamerika, hvor vi dvælede i længere Tid, indtil vi ikke meer kunde tvivle paa, at man havde tabt vort Spor.

Da jeg reiste bort fra England, vovede jeg at skrive til min Elskede, men sandsynligviis er dette Brev falden i urette Hænder, og hun har aldrig faaet det. Noget efter erfarede vi, at Manon Verdier havde ægtet Rosenfeld og med ham var draget til Dresden. Den bittre Smerte, jeg ved denne Leilighed gjennemgik, staaer det aldeles ikke i min Magt at beskrive Dig, selv om jeg ønskede det.

Lascaris viste mig ved denne, som ved alle andre Leiligheder, et sandt og trofast Venskab. Han gjennemstreifede med mig baade det nordlige og sydlige Amerika og førte mig ogsaa til det Land, hvor min Elskedes

Vugge havde staaet. Her vaagnede rigtignok Smerten med dobbelt Kraft, og det forekom mig, ligesom Luften selv paa disse Steder nærede mine Drømme. Lascaris mærkede vel min Sindsbevægelse, men han fandt sig deri med Taalmod; kun eengang sagde han, medens han betragtede mig med venlige, sjælfulde Blikke: „Kan da den hele øvrige Verden ikke i mindste Maade erstatte Dig Tabet af en eneste Qvinde?" Jeg sukkede og taug. „Den Kjærlighed, som Du nu kun føler for Een, skal Du med den mægtige Aands Hjælp i en bedre Tilstand føle for Alle," blev han ved. — „Hvordan skulde det skee?" — „Vi vide ikke endnu, hvilken Skat af Kjærlighed vi gjemme i vort Hjerte, vi ane det kun undertiden i vor Ungdomsfølelse, naar det Herlige, der ligger i et eneste Menneske, bliver synligt for os; vi see det ogsaa tidt i en Moders Blik; det opgaaer ligeledes for os i de ægte Digteres Værker, thi disse gjennemtrænge Skallen, og lære os at forstaae Andres Lidelser og Glæder; da ane vi undertiden, hvor høit vi maatte elske mange af vore Brødre, hvis vi blot kjendte dem ret. Ogsaa naar vi betragte et uskyldigt Barn, et venligt og trofast Dyr, eller i stille Aftener, naar vi ere alene med os selv, eller naar vi have handlet saaledes, som vor inderste, bedste Følelse byder os: da røre undertiden den store Kjærligheds Vande sig i vort Bryst, og Kulden bortviger, der før holdt dem bundne."

Hermed kan jeg slutte min Ungdomshistorie, og jeg tænker, at dette maa være nok for at give Dig et Begreb om min store Lærer, hvis Efterfølger jeg neppe er værdig at være. At en saadan Mand ikke vilde afgive sig med

slette og dæmoniske Kunster, der kunde sætte Din Sjæl i Fare, begriber Du vel. Jeg tilstaaer for Resten gjerne, at jeg kun er det Kar, hvori han har nedlagt sin Hemmelighed, for at den i mig kan bevares, indtil en værdigere Efterfølger melder sig. At finde en Mand, der ligner min afdøde Mester, har jeg dog for længst opgivet; thi, trods hans Vildfarelser, var der noget hos ham, der er sjeldent blandt Menneskene. Jeg vil ogsaa tilstaae, at min Forkjærlighed til Dig ikke blot grunder sig paa den Tjeneste, Du har viist mig, men ogsaa paa et Træk af Liighed med min hedengangne Lærer, hvilket strax, den første Gang vi saaes, vakte min Opmærksomhed og indtog mig for Dig.

Spørger Du mig for Resten, om min Herre og Mester var lykkelig ved sin Kunst, da veed jeg neppe, hvad jeg skal svare Dig. Han var mindre ulykkelig end jeg, det er vist; thi hans Sjæl var stærk nok til at bære Modgang og Forfølgelser. Dog trods al sin Sjælskraft følte vel ogsaa han undertiden sin Eensomhed, og naar de Timer vare forbi, i hvilke Aanden kom over ham, da betalte han ofte sin foregaaende Opløftelse med en efterfølgende dyb Veemod. Han sagde mig rigtignok Intet derom, men jeg læste det dog paa hans Pande og sørgede da dobbelt i mit Hjerte over Menneskehedens almindelige Lod og sagde med Salomon: „Alt under Solen er intet Andet end Forfængelighed."

Fra den Dag af, da jeg mistede min Elskede, kom der en Tungsindighed over mig, som jeg aldrig siden har kunnet forjage. At befrie mine Troesbrødre maatte jeg, da jeg lærte dem nøiere at kjende, ganske opgive, thi min Mester havde Ret i sin Paastand: Kunde de befries med Guld, da havde de længe været frie. Jeg var imidlertid

ikke ganske ulykkelig, saalænge min Mester levede, og saalænge jeg endnu haabede at være ham til Selskab og Glæde; men efter hans Død kunde selv Udøvelsen af hans guddommelige Kunst ikke mere trøste mig. Jeg levede da og vandrede da kun for, som min Mester ønskede, at udbrede Troen paa hans Kunst iblandt Menneskene. Men at vække denne Tro, uden at meddele Nogen den egentlige Hemmelighed, har hidindtil ikke været mig muligt, og jeg maa vel endelig, for min Sikkerheds Skyld, ogsaa opgive Haabet derom. Min sidste Forretning skal da være at danne en værdig Efterfølger, til hvem Hemmeligheden kan betroes, for at ikke Kunsten ganske skal uddøe paa Jorden; en slig Efterfølger haaber jeg at finde i Dig, hvortil mine Fædres Gud give sin Velsignelse.

Først paa Dødssengen aabenbarede Lascaris mig at han virkelig var en Græker af Fødsel. Af denne hans græske Natur kan maaskee Foreningen af en saa dyb Alvor med saamegen sydlig Ild og Bevægelighed forklares, som han især i sine Forklædninger lagde for Dagen. Jeg førte hans Liig til Thessalien og begrov det ved Peneusflodens Bredder, nogle Mile fra Larissa; thi paa dette Sted havde han først seet Dagens Lys.

Mit hele Liv har været en stor Reise, og mangfoldige Lande har jeg seet; alle de, der undertiden fulgte mig et Stykke paa min Vei, fandt tilsidst et Hjem, men jeg maatte uden Ro ile videre og fandt intet Hjem. En bestandig Bevægelse er endog kommen ind i mine Drømme, thi jeg lukker aldrig mine Øine uden at see Buske og Træer, Bjerge og Dale, der aldrig staae stille, men som bestandig bevæge sig og ile mig forbi, ligesom Billederne i en magisk Lygte

Jeg er nu mæt af Dage, og den trætte Vandrer længes efter Ro. Maatte mine Fædres Gud skjænke mig den og hisset forene mig med min tro Ven og med min Undoms Elskede, da kan ikke Haabets Opfyldelse og Vandrerens Maal, det salige, forjættede Land være langt borte.

Femte Capitel.

Det kunde synes besynderligt, at Victor, der dog aldeles ikke var hævet over sin Stands Fordomme, saa fast havde besluttet at forbinde sin Skjæbne med Manons. Kjærlighed alene drev ham neppe til denne Beslutning; thi han var opdragen ved et Hof, hvor Forelskede sjelden pleiede at søge deres Lykke paa de Veie, til hvilke Loven og Religionen henpegede. Hans Opførsel lod sig imidlertid temmelig let forklare; misforstaaede Grundsætninger om hvad der passede for en Adelsmand, forenede med et naturligt Hang til Ødselhed, havde alt længe forledet ham til Udgifter, der overstege hans Indkomster, og uagtet han engang var velhavende, saa eiede han nu dog intet Andet end et glimrende Skin af Rigdom. Rosenfeld derimod var virkelig rig, og hans Datter kunde vente en anseelig Medgift og med Tiden en betydelig Arv. Dette vidste Victor, og da nu Manon tillige behagede ham, saa fattede han den Beslutning at tvinge sin Stolthed og at finde sig i at modtage en betydelig Formue af en elskværdig Piges Haand, uagtet hun var af borgerlig Herkomst.

Men Victor fandt her en Hindring, som han ikke havde ventet; med sit øvede Blik saae han snart, at den unge Theodor kunde blive ham farlig. Han var imidlertid altfor klog til udvortes at røbe det mindste Glimt af Skinsyge; han viste sig tvertimod meget artig imod Theodor, men søgte dog underhaanden paa en fiin Maade at fjerne ham fra sin Elskede; saaledes kunne vi ikke betvivle, at den Fegtemester, Victor sendte, efter Aftale med ham netop kom i de Timer, som Theodor ellers tilbragte i Manons Selskab. Da Theodor imidlertid efter nogen Tid gav Fegtemesteren Afsked, greb Victor til den Udvei at betroe sig til Grevinde Orselska og at vinde hende for sine Planer. Hun loe høit, da han fortalte om sin farlige Medbeiler. Dog aftalte hun med ham, at han skulde føre Rosenfelds Familie til Pillniz, for at hun der kunde see hans Elskede. Saavel Manon som Theodor fandt, da hun saae dem, hendes Bifald, og hun begreb nu, at den sidste, uagtet sin underordnede Stilling, ikke var en Medbeiler, der ganske burde foragtes. Victor bad derpaa Grevinden, om hun vilde tage Theodor i sin Tjeneste, hvori hun vel ogsaa havde fundet sig, men hvori Theodor selv, som vi have hørt, ikke vilde samtykke.

Saaledes stod det til med Victors Planer, da han en Morgen efter Sædvane traadte ind i Grevinde Orselskas Cabinet. Det var netop samme Dag, paa hvilken Theodor modtog hiin Seddel fra Guldmageren. Grevinden laae skjødesløst henkastet paa en prægtig Sofa og bladede i en fransk Roman. „God Morgen, Victor," sagde hun, „jeg ligger her og kjeder mig som sædvanlig; veed De intet Nyt at fortælle?" — „Intet Andet, Deres Høihed, end at Kronprindsessen har maattet gaae baade

gjennem Ild og Vand under sit Ophold i L..." — „Hvorledes det, Victor?" — „Da Veiret var godt, kjørte hun ind i Byen paa en aaben Vogn; Stadens fornemste Indvaanere stode naturligviis i Vinduerne, og fra alle Etager kastede man Blomster paa hende. Men da hun kom meget sildigere, end man havde ventet, fik Vedkommende det sindrige Indfald at dyppe Blomsterne i Vand for at holde dem friske; paa denne Maade blev Hendes Kongelige Høihed overstrøet med saamange vaade Blomster, at hun, trods den klare Himmel og det deilige Veir, maatte kjøre ligesom gjennem en stærk Plaskregn." — „Ja, ja, jeg kjender mine kjære Landsmænds Begeistring," sagde Grevinden, „den udstrømmer ofte ved slige Leiligheder gjennem en Plaskregn." — „Om Aftenen," blev Victor ved, „var der et stort Bal, paa hvilket flere Børn, der forestillede Genier, dandsede en Fakkeldands for Prindsessen. Dette gik meget godt, men for at fuldende det Hele havde man indrettet en Aabning i Loftet, hvorigjennem en Genius med en Fakkel i den ene Haand og en Krands i den anden blev nedhisset; Krandsen skulde den Dreng, der forestillede den fra Loftet kommende Genius, nedsænke paa Prindsessens Hoved. Men midt paa Veien blev han bange og begyndte at skrige; ja istedenfor at slippe Krandsen, slap han i sin Forskrækkelse Fakkelen, der styrtede ned og antændte Prindsessens Kjole, og kun med Vanskelighed undgik hun selv at blive et Offer for denne farlige og altfor ildfulde Genius."

„Det glæder mig," sagde Grevinden, „at De endnu hører efter slige Nyheder, Victor; jeg troede, at De kun havde Øine og Øren for Deres lille Cousine i denne Tid." — „I Sandhed hun sysselsætter mig ogsaa mere, end jeg ret vel kan være bekjendt." — „Hvordan er man

og til Mode, Victor, naar man er forelsket? jeg kan kke meer erindre det." — „Nogen Kundskab maatte dog Deres Høihed faae ved at give Agt paa de mangfoldige Tilbedere, der sukke for Dem selv." — „Jeg misunder Dem, at De er forelsket, Victor! Det var en lykkelig Tid, da jeg bildte mig ind at være det selv; i det mindste var det en behagelig Tidsfordriv; for Resten veed jeg en Nyhed, som er vigtigere end Deres: Vitzthum tænker paa at give min Fader en ny Elskerinde; kan De gjætte hvem?" — „Nei!" — „Skulde De virkelig aldeles Intet vide derom, Victor?" — „Nei, i Sandhed." — „Hendes Navn er Veronica Rosenfeld." — „Er det muligt? Manons Søster!" — „Det er ganske vist, Alt er nu i den bedste Gang; min Broder Ratowsky, der kjender hende godt og flere Gange ved den lille Isaks Hjælp har besøgt hende, er Underhandler i Sagen; men hvorledes gaaer det ellers med Deres egen Kjærlighed?" — „Ikke saa meget godt." — „Er det muligt, Victor, at De ikke længere er i Stand til at vinde en uerfaren Piges Hjerte?" — „O, jeg opgiver ikke Haabet. Faderen kan jeg vikle om min Finger, og hvis Alt slaaer feil, staaer det jo endnu til mig at bortføre hende." — „Bortføre hende! det Skridt er for voldsomt; nei, jeg seer, at De, hvis jeg ikke hjælper Dem, neppe denne Gang sætter deres Hensigt igjennem; men giv Dem kun tilfreds; jeg lover, at De inden i Morgen Aften skal være forlovet med deres smukke Cousine, og det i den farlige Medbeilers egen Nærværelse." — „Hvordan er det muligt?" — „Overlad De det til mig, jeg paalægger Dem kun at indbyde Rosenfeld og hans hele Familie til mig i Morgen Aften." — „Men er det ikke bedre, at Theodor bliver hjemme?" — „Nei, han maa netop være

Jeg er nu mæt af Dage, og den trætte Vandrer længes efter Ro. Maatte mine Fædres Gud skjænke mig den og hisset forene mig med min tro Ven og med min Ungdoms Elskede, da kan ikke Haabets Opfyldelse og Vandrerens Maal, det salige, forjættede Land være langt borte.

Femte Capitel.

Det kunde synes besynderligt, at Victor, der dog aldeles ikke var hævet over sin Stands Fordomme, saa fast havde besluttet at forbinde sin Skjæbne med Manons. Kjærlighed alene drev ham neppe til denne Beslutning; thi han var opdragen ved et Hof, hvor Forelskede sjelden pleiede at søge deres Lykke paa de Veie, til hvilke Loven og Religionen henpegede. Hans Opførsel lod sig imidlertid temmelig let forklare; misforstaaede Grundsætninger om hvad der passede for en Adelsmand, forenede med et naturligt Hang til Ødselhed, havde alt længe forledet ham til Udgifter, der overstege hans Indkomster, og uagtet han engang var velhavende, saa eiede han nu dog intet Andet end et glimrende Skin af Rigdom. Rosenfeld derimod var virkelig rig, og hans Datter kunde vente en anseelig Medgift og med Tiden en betydelig Arv. Dette vidste Victor, og da nu Manon tillige behagede ham, saa fattede han den Beslutning at tvinge sin Stolthed og at finde sig i at modtage en betydelig Formue af en elskværdig Piges Haand, uagtet hun var af borgerlig Herkomst.

Men Victor fandt her en Hindring, som han ikke havde ventet; med sit øvede Blik saae han snart, at den unge Theodor kunde blive ham farlig. Han var imidlertid altfor klog til udvortes at røbe det mindste Glimt af Skinsyge; han viste sig tvertimod meget artig imod Theodor, men søgte dog underhaanden paa en fiin Maade at fjerne ham fra sin Elskede; saaledes kunne vi ikke betvivle, at den Fegtemester, Victor sendte, efter Aftale med ham netop kom i de Timer, som Theodor ellers tilbragte i Manons Selskab. Da Theodor imidlertid efter nogen Tid gav Fegtemesteren Afskeb, greb Victor til den Udvei at betroe sig til Grevinde Orselska og at vinde hende for sine Planer. Hun loe høit, da han fortalte om sin farlige Medbeiler. Dog aftalte hun med ham, at han skulde føre Rosenfelds Familie til Pillniz, for at hun der kunde see hans Elskede. Saavel Manon som Theodor fandt, da hun saae dem, hendes Bifald, og hun begreb nu, at den sidste, uagtet sin underordnede Stilling, ikke var en Medbeiler, der ganske burde foragtes. Victor bad derpaa Grevinden, om hun vilde tage Theodor i sin Tjeneste, hvori hun vel ogsaa havde fundet sig, men hvori Theodor selv, som vi have hørt, ikke vilde samtykke.

Saaledes stod det til med Victors Planer, da han en Morgen efter Sædvane traadte ind i Grevinde Orselskas Cabinet. Det var netop samme Dag, paa hvilken Theodor modtog hiin Seddel fra Guldmageren. Grevinden laae skjødesløst henkastet paa en prægtig Sofa og bladede i en fransk Roman. „God Morgen, Victor," sagde hun, „jeg ligger her og kjeder mig som sædvanlig; veed De intet Nyt at fortælle?" — „Intet Andet, Deres Høihed, end at Kronprindsessen har maattet gaae baade

hun nu, da Ingen kunde see det, gjerne overlod til ham. „Den Reise liber jeg bedre end Vandturen med Grevindens Tjenere," sagde Rosenfeld, „men hvad tænker Du paa, Manon? Du er saa taus." — „Jeg tænker paa en Drøm, jeg havde i Nat." — „Ei Snak, bliv mig fra Halsen med Dine Drømme! Hvad drømte Du ellers?" — „Jeg drømte, at jeg blev forfulgt af en stor, glindsende Slange, fra hvilken jeg ikke vidste, hvordan jeg skulde redde mig." — „Slanger betyde Glands og Rigdom," sagde Veronica, „thi man fortæller jo, at de ruge paa Guld." — „Dumhed og Overtro!" sagde Rosenfeld.

I dette Øieblik holdt Vognen, Tjenerne aabnede igjen Døren og førte Selskabet op ad de brede Trapper, hvorpaa det traadte ind i en stor, stærkt oplyst Sal. Grevinden var endnu ikke tilstede, men Victor stod i sin glimrende Hofuniform og modtog de Fremmede. Ogsaa Hr. von Freisleben var der tilligemed flere af Victors Slægtninge og Venner. Theodors Hjerte slog ængsteligt, og uagtet sine glade Usigter følte han sig usædvanligt bespændt i dette Selskab. Det lykkedes ham endelig et Øieblik at træffe Manon alene i et Sideværelse. „Gud være lovet, at jeg endelig kan sige Dig et Par Ord," hviskede han; „jeg har en vigtig Nyhed at meddele Dig, indfind Dig derfor i Morgen tidlig paa mit Værelse, jeg skal vente Dig til Klokken otte, jeg veed intet andet Sted, hvor vi kan sees uden Vidner." Hun trykkede venlig hans Haand, og et sagte „Ja" undslap hendes Læber, men i samme Øieblik stod atter Victor ved hendes Side. „De beundrede saameget de Smaating, der fandtes i mine Værelser, men her er det ganske anderledes, her ere vi omgivne af alle Olympens Guder og Gudinder." — „Olympens Guder og Gudinder ere nu blevne meget

tjenstagtige Folk," bemærkede Freisleben, der traadte ind strax efter Victor, „de findes ved ethvert Hof, ja i alle de Stores Forstuer, hvor de staae med Hænderne fulde af Krandse og med Mundene fulde af Complimenter og vente allerunderdanigst paa Øieblikket, naar det behager de Mægtige at høre paa deres Smiger."

Uden at svare herpaa begyndte Victor at vise Manon de forskjellige Kunstværker, indtil han kort efter blev kaldet ind til Grevinden. Manon kastede nu et Blik hen til Theodor, men i samme Øieblik stod Veronica ved hendes Side. „Du seer nok efter Din Fætter," sagde hun, „men det nytter ikke, han er forelsket i mig, hans Øine sige mig det hvert Øieblik, jeg har desuden mange andre Prøver derpaa, og hvis jeg ikke finder noget bedre Parti, hvem veed, hvad der da kan skee?" Manon skjalv uvilkaarlig, og hendes Aasyn skiftede Farve ved Søsterens Ord, uagtet hun vel ikke fæstede Lid dertil, men Veronica betragtede hende nøie, loe derpaa høit og sagde: „Nu veed jeg, hvad jeg vilde vide." Med disse Ord ilede hun bort, men paa samme Tid kom atter Victor tilbage.

„Den Ring, Veronica bærer paa Fingeren, ligner meget en af dem, vi saae i Pillniz," sagde Felicitas til sin Moder. — „Gud veed, hvor hun faaer al den Stads fra," svarede Madame Wolfgang. — „Tilgiv min Paatrængenhed!" sagde imidlertid Hr. von Freisleben til Theodor, „men veed De, hvorfor vi ere indbudne til Grevinden?" — „Nei, jeg aner aldeles ikke Aarsagen." — „Omstændighederne maae undskylde, at jeg omtaler, hvad De ønsker at skjule, men saavidt jeg har mærket, ere De og Deres yngste Cousine hinanden ikke ligegyldige; imidlertid veed De, at Victor er hendes erklærede Tilbeder, og jeg skulde tage meget feil, hvis ikke Alt i Aften var

anlagt paa en Overraskelse af en egen Art." — „Hvad mener De?" spurgte Theodor forskrækket. — „Jeg kan ikke sige med Sikkerhed, hvad der vil skee, men i ethvert Tilfælde raader jeg Dem at være beredt paa Alt og ikke at lade Dem forbløffe af noget Slags Fornemhed, men at handle som en Mand, naar det afgjørende Øieblik kommer; ja skulde De endog derved forspilde Doctor Rosenfelds Gunst og maaskee være nødt til at søge Dem en anden Bolig, da skal mit Huus staae Dem aabent, til hvilken Tid De ønsker det."

Disse Ord virkede stærkt paa Theodor, hans Hjerte bankede heftigt, og tusinde ængstelige Formodninger opstode i hans Sjæl; han trængte sig hurtig hen til det Sted, hvorpaa Manon stod, for i det mindste at være hende nær, hvis noget Uheld skulde indtræffe. I dette Øieblik aabnedes den store Fløidør i Midten af Værelset, og Grevinde Orselska traadte ind, fulgt af to Hofdamer. Hun var særdeles pragtfuldt klædt og neiede med megen Anstand ligesom en Dronning, der, midt i sin Nedladenhed, dog er sig bevidst, at hendes Venlighed er en Naade og ingen Ret. Ved Synet af Grevinden bleve især Rosenfeld og Madame Wolfgang betagne af dyb Ærbødighed; den sidste greb endog, da hun nærmede sig, Sømmen af hendes Kjole og trykkede et ydmygt Kys derpaa. Grevinden blev først staaende foran Manon og sagde: „Dem har jeg ofte tænkt paa, lille Rosenfeld! Det var Dem, som spillede saa smukt paa Guitarre for os; De hedder Manon, ikke sandt?" — „Jo, Deres Høihed!" — „Marwitz taler ofte om Dem, De har efterladt et stærkt Indtryk i hans Sjæl, og alle vore Damer har Aarsag til at være skinsyge over Dem. Men, Victor, kan De ikke opmuntre Deres lille Cousine lidt? Hun seer saa

stille ud, lidt Munterhed vilde dog klæde vel i dette smukke Ansigt og i disse drømmende Øine." — „Jeg har forsøgt Alt, hvad der stod i min Magt for at opmuntre hende," svarede Victor, „men de bedste Bestræbelser strande ofte paa Damernes faste og bestemte Villie." — „Nu ja, Herrerne ansee bestandig al Fasthed for deres Eiendom; de vil neppe tillade, at vi stakkels Fruentimmer ogsaa maae have en Villie; men det maa De ikke taale, lille Rosenfeld! lad De ham kun i Tide mærke, at De ogsaa har en Villie."

Fra Manon gik Grevinden forbi Theodor, som hun kun værdigede et flygtigt Øiekast, og standsede foran Veronica, som hun betragtede med nysgjerrige Blik. „Jeg hører, at De dandser smukt," sagde hun, „kunde De ikke overtales til at give os en Prøve paa Deres Kunst i Aften?" — „Gjerne, Deres Høihed." — „Det er elskværdigt af Dem, at De ikke bærer Dem ad som de andre Kunstnerinder, som man næsten maae tvinge til at vise deres Færdighed." — Nu gik Grevinden hen til Hr. von Freisleben, der ikke havde agtet stort paa hendes Indtrædelse, men lænede sig skjødesløst til en Vindueskarm, hvorfra han dog reiste sig, da Grevinden kom nærmere. „De trækker Dem stedse tilbage, Freisleben," sagde hun, „man seer Dem aldrig, De vil slet ikke have Noget med os at bestille." — „Mit blege Ansigt vilde kun passe lidt til de smilende Læber og de rosenrøde Kinder ved en Hoffest, Deres Høihed." — „Nu er De satirisk, Freisleben; De har nok hørt, at vore Damers Farve ikke stedse er Naturens Gave; men veed De vel, at Kongen nylig har talt om Dem? Han har erfaret Noget om de Indretninger, De foretager paa Deres Gods; Hoffet vil derfor snart tage disse Indretninger i Øiesyn." — „Der

er kun lidt at see, Deres Høihed! et Par Børn, der udreves fra Armod og opdrages til deres underordnede Stand, det er Alt." — „Ja, ja, De er Deres Undergivnes Velgjører, Freisleben, det er en smuk Tidsfordriv paa Landet, men veed De vel, at Marwitz har fortalt mig Noget om Dem, der ikke er saa smukt, ja han har ret talt ilde om Dem, kan De troe." — „Det er en Adfærd, man maa være beredt paa af sine bedste Venner nuomstunder," svarede Freisleben. — „Han har sagt mig, at Deres Huus ikke var illumineret i forrige Uge paa Prindsessens Fødselsdag; er det sandt?" — „Jeg har opslaaet min Bolig saa langt fra den almindelige Landevei, at jeg ikke troede nogen Illumination nødvendig." — „Ja, De har Deres egne Meninger, Freisleben; man kjender Dem, og alle Deres Ord have en dobbelt Betydning, det veed vi nok."

Med et venligt Nik forlod hun ham nu og nærmede sig Doctor Rosenfeld. „Hør, min gode Rosenfeld!" sagde hun, „jeg har et Ord at tale med Dem alene." Dermed gik hun hen til et afsides Vindue, hvorhen Rosenfeld fulgte hende. „De veed, at Hr. von Marwitz elsker Deres Datter Manon", sagde hun, „og De har vel heller Intet imod, at hun ægter hende, bilder jeg mig ind." — „Langt fra, Deres høigrevelige Durchlauchtighed, langt fra; jeg vilde kun ønske, der var Ende paa den hele Sag." — „Det ønsker jeg ogsaa, min gode Rosenfeld, og det er netop derfor, at jeg vilde tale med Dem alene." — „Megen Ære, Deres høigrevelige Durchlauchtighed, men hvad skulle vi gjøre? Jeg vilde dog nødig tvinge Pigen med Magt." — „Hvis hun er urimelig nok til at støde sin Lykke fra sig, saa mener jeg dog, at det er Deres Pligt at tvinge hende, min gode Rosenfeld; dog i Aften er der

kke Tale om Tvang, men vel om en lille Overraskelse, ler kunde fremskynde det Hele." — „Hvorledes mener Deres fyrstelige Naade?" — „Seer De, Victor vil rimeligviis stige meget høit; baade Kongen og Kronprindsen elske ham; det er ikke umuligt, at han om nogle Aar er Ridder af den hvide Ørn, ja maaskee Kronprindsens Favorit." — „Guds Død og Pine! jeg beder meget om Forladelse, Deres Naade, men Pigen maatte være besat af Djævelen, hvis hun under slige Omstændigheder sagde Nei." — „Deres Moder nedstammede jo fra et adeligt Huus, Rosenfeld, og det var smukt, om Deres Familie ved denne Forbindelse kunde gjenvinde sin gamle Glands." — „Ja min Sjæl var det smukt, Deres Durchlauchtighed! det har jeg bestandig tænkt, og hvis De troer, at han vil gjøre saa stor Lykke, saa skal det ikke komme mig an paa et haardt Ord eller to, dersom de kunne hjælpe." — „Her er endnu ikke Talen om haarde Ord, min gode Rosenfeld, men kun om en lille Overraskelse, har jeg sagt Dem; vil De overlade Sagen til mig, da lover jeg Dem, at Alt skal være bragt i Rigtighed i Aften, inden vi skilles ad." — „Hjertens gjerne, Deres grevelige Excellence! gjør hvad De vil, jeg giver mit faderlige Samtykke til Alt i Forveien." — „Godt, saa skal Deres Datter inden Klokken elleve i Aften være Victors forlovede Brud." — „Det glæder mig, Deres Naade, jeg har altid holdt meget af Victor, selv førend jeg vidste, at han havde Expectance paa at blive Kronprindsens Favorit og Ridder af den hvide Ørn; thi han ligner mig i Væsen og Tænkemaade, som en Draabe ligner den anden." — „En lille Forskjel er der maaskee dog imellem Dem", sagde Grevinden med et Smiil. — „Den eneste Forskjel, jeg veed, er, at han ikke omgaaes saa fornuftig med sine Penge og ikke

spiller saa godt Skak som jeg, for Resten har han de samme Meninger som jeg i Et og Alt, det har jeg længe mærket." — „Hør nu, min gode Rosenfeld! De maa ikke tale til Nogen om min Plan, førend den er udført, forstaaer De?" — „Intet Ord skal komme over mine Læber, Deres Naade, og det vil falde mig saameget desletteре, da jeg ikke engang veed, hvori Planen bestaaer."

Nu blev Samtalen mere almindelig, kort efter kom flere Musikanter af Grevindens eget Regiment, hvilke opførte en Concert. Derefter opfordrede Grevinden Veronica til efter Løfte at aflægge en Prøve paa sit Talent i en Nationaldands, som den Gang var meget yndet. I denne udviklede Veronica megen Kunstfærdighed og høstede derfor et stort Bifald. Nu udførte ogsaa en Deel af de Øvrige paa Grevindens Anmodning forskjellige Selskabsdandse, hvilket varede til langt ud paa Aftenen. Da Theodor i al denne Tid ikke mærkede nogen Fare, begyndte han at aande lettere og haabede, at Freisleben havde taget feil i sin Formodning.

Pludselig taug Musiken paa Grevindens Vink, og de Dandsende trak sig tilbage; nu aabnedes atter den store Fløidør, hvori en Mængde af Grevindens Huusfolk kom tilsyne. I samme Øieblik nærmede Grevinden sig til Manon og bad hende venlig om hendes Understøttelse for at udføre en lille Spøg, hvortil hun behøvede hendes Hjælp. Dermed tog hun hende ved Haanden og førte hende hen til Midten af Værelset, hvor Victor allerede befandt sig; det øvrige Selskab stod derimod fjernere og dannede en Halvkreds om Grevinden. „Med Doctor Rosenfelds Samtykke og efter Vedkommendes Ønske", sagde hun, uden at slippe Manon, „forlover jeg hermed offentlig, i alle de tilstedeværende Vidners Paahør, min Cavaleer

Victor von Marwitz med Manon Rosenfeld, Doctor Rosenfelds yngste Datter." Under disse Ord trykkede hun den forskrækkede og overraskede Manons Haand fast i Victors. „Elskede Manon!" hviskede denne, „det er ikke mit, men Grevindens Indfald; men hvorfra det end kommer, saa skjænker det mig dog den høieste Lykke." Næsten i samme Øieblik hørtes et tre Gange gjentaget Hurra fra Grevindens Huusfolk, der stode i den store Fløidør, derpaa blæste Valdhorn og Trompeter saa vedholdende og bedøvende, at intet Ord kunde høres; paa samme Tid forsvandt Huusfolkene, og Fløidørene lukkedes igjen.

Manon og Theodor vare imidlertid blevne dødblege i Ansigterne; den sidste ilede hen til Manon, men det var ham ikke muligt at blive forstaaet, saalænge Instrumenterne klang. Endelig sagtnedes de, og flere af Selskabet nærmede sig for at ønske de Forlovede til Lykke; da først mægtede Manon, efter flere forgjæves Forsøg, at løsrive sin Haand fra Victors. „Nei!" raabte hun høit, jeg er ikke Deres Forlovede, jeg vil og kan aldrig blive det, thi jeg har allerede skjænket en Anden min Tro." Paa samme Tid rakte hun sin Haand til Theodor, der greb den, trykkede den til sit Hjerte og sagde: „Enhver maa nu høre det, Enhver maa vide det, hun er min, og ingen Magt paa Jorden skal adskille os. Der blev da en øieblikkelig Taushed, som Instrumenternes Lyd ikke afbrød. — „Hvilken mageløs Uforskammethed!" udbrød endelig Victor. — „Forbandede Dreng!" skreg Rosenfeld, der nu ogsaa ilede hen i Salens Midte, „jeg beder om Forladelse, Deres høigrevelige Excellence, fordi jeg skjælder ham lidt ud i Deres Nærværelse; men hvad kan man gjøre andet under slige Omstændigheder? Forbandede næsvise Fusentast, hvem skulde have ventet, at Du vilde

have løftet Dine Øine saa høit! — jeg har ikke vidst et Ord deraf, Deres høigrevelige Excellence — men jeg kaster Dig paa Døren, Knægt, om Du saa ti Gange var min Søstersøn; Du skal ikke blive et Øieblik længere i mit Huus, det siger jeg Dig." Grevinden havde imidlertid fuldkommen fattet sig. „Giv Dem tilfreds, Rosenfeld", sagde hun, „før Deres Datter hjem og tal hende til Rette! jeg bilder mig dog ind, at hun med Tiden vil finde sig i den store Sorg at være forlovet med en af Hoffets elskværdigste Adelsmænd, der desuden har Udsigter til en glimrende Fremtid. Dog enten hun finder sig deri eller ikke, forlovet er hun nu engang med Deres Samtykke, og da dette Skridt offentlig er skeet, kunne vi ikke mere træde tilbage."

„Det Skridt, min Fætter Victor her har begyndt paa", sagde Hr. von Freisleben, „var intet virkeligt, men et forfeilet Skridt; og et saa bestemt Nei vilde tilintetgjøre en Vielse foran Alteret, langt mere en slig Forlovelse." — „Spar Deres Mellemhandling, indtil man anmoder Dem om at være Voldgiftsmand!" udbrød Victor heftig. — „Rosenfeld!" sagde Grevinden, uden at værdige Freisleben noget Svar, „det er nu en Æressag for mig, at denne Forlovelse overholdes, forstaaer De?" — „Min Sjæl, hun skal have ham, Deres Naade, om jeg saa skal slæbe hende til Alteret." — „Vi skulle paa en anden Tid tale videre om denne Sag", svarede Grevinden, hvorpaa hun gav sine Damer et Vink og forføiede sig bort med dem.

„Var De min Ligemand", sagde Victor til Theodor med en Heftighed, som han ellers sjelden pleiede at vise, „saa maatte en af os lade sit Liv for denne Fornærmelse, men nu er der intet for mig at gjøre, uden at foragte

den." Med disse Ord vendte han ham Ryggen og ilede bort, uden at ville høre hans Svar.

„Forbandede Satans Dreng!" raabte Rosenfeld, „er det Takken for min Godhed imod Dig! Lignede Du ikke min Søster saa meget, kastede jeg Dig paa Døren, men nu kan Du dog i Guds Navn komme hjem igjen for det første. Dog understaa Du Dig ikke til at tale et Ord til Manon, Knegt! ellers gaaer det galt; thi Du maa vide, at Victor snart skal være Favorit hos Kronprindsen."

„Skulde det blive Dem for broget hjemme, saa staaer mit Huus Dem stedse aabent", sagde Hr. von Freisleben til Theodor, idet han gik.

„Altsaa har Du forlovet Dig med Theodor paa egen Haand?" sagde Veronica til Manon, „hvis min Fader tillader det, skal jeg intet have derimod; jeg for min Deel skjøtter ikke om nogen Mand, der er forelsket i to Søstre paa engang, og som desuden om Natten besøger mistænkelige Huse." — „Bagtalerske!" sagde Manon, men Veronica lo høit og skyndte sig ned ad Trapperne.

„Det var en artig Scene", udbrød Grevinden med Latter, da hun og Victor vare alene, „nu bliver Eventyret underholdende. Den lille Manon er allerkjæreste, jeg havde aldrig troet, at hun havde saameget Mod, men hun er en Cæsar i Tapperhed, og hun er Deres Overvinder i dobbelt Betydning, Victor; thi i Grunden ere vi slagne af Marken og have begge maattet rømme Valpladsen, det kunne vi ikke negte." — „Jeg mener snarere, at Seiren er vor; nu gjælder det kun om, at vi med Raskhed forfølge den og benytte de Fordele, vi have i Hænderne." — „Ja, men det Værste er, at jeg har Lyst til at tage Parti for Pigen mod Dem og mig, Victor." „Det tillader dog vel Anstanden neppe, efterat Deres

Høihed allerede er gaaet saa vidt." — „Nei, det indseer jeg; Anstanden er en ubeqvem Dragt, som man bærer for Andres Skyld, og ikke for sin egen; men i dette Øieblik, da jeg har lagt Anstanden bort, erklærer jeg Dem, at jeg, da Sagen er kommen saa vidt, vel maa hjælpe Dem til Manons Besiddelse, men naar De først har hende, skal det glæde mig, hvis hun bliver Dem utro, Victor, og dertil vil jeg igjen hjælpe hende med største Fornøielse." — „Jeg frygter ikke for de Planer, Deres Høihed udkaster for en fjern Fremtid; thi de kunne forandre sig tusinde Gange." — „Gaa nu, min uforanderlige Herre! God Nat! Sov vel ovenpaa Deres Forlovelse og drøm om Deres Held hos den elskværdige Manon!" sagde Grevinden, hvorpaa Victor trykkede et Kys paa hendes Haand og forføiede sig bort.

Sjette Capitel.

Tidlig næste Morgen opstod en heftig Strid i Rosenfelds Dagligstue; Theodor lyttede og hørte paa engang baade Veronicas og Mådame Wolfgangs Stemmer; han ilede da ned for at erfare, hvad der var paa Færde.

Da han kom ind i Stuen, stod Veronica med blussende Kinder foran Madame Wolfgang. „Gud være os naadig!" sagde den sidste, „nu har jeg været i Deres Faders Huus i over ti Aar, og jeg har kjendt Deres Familie i over fyrretyve Aar, men aldrig har nogen Rosenfeld før været forfalden til slig Ugudelighed. Herren bevare mig vel! Skammer De Dem ikke ved at modtage

fremmede Mandsfolk paa Deres Værelse om Natten? Og hvis det endda kun havde været den visne Jøde, det fik saa gaae, thi jeg har længe vidst, at han hjalp Dem i Deres Aager og Uretfærdighed; men det var en Officeer, som De kyssede og klappede ovenikjøbet. Gud hjælpe os! Hvad troer De, at Deres gamle Fader vil sige dertil?"

„Ja, jeg negter det ikke mere", svarede Veronica, „De maa nu gjerne vide det, min Fader, min Søster maae vide det og Enhver, som vil: Der har været Nogen hos mig i Nat, men det var en Ære og ingen Skam; thi Kongen selv havde sendt ham, og det var Kongens egen Søn Grev Ratowsky. De maa derfor gjerne lure paa mine Handlinger og udspeide mine Veie, De maa bagtale mig saameget De lyster, De kan dog Intet udrette mod mig, der er Kongens Udvalgte og Elskede; tvertimod, De skal blegne af Misundelse over min Glands, De skal bøie Dem i Støvet, naar min Vogn kjører Dem forbi, og til Gjengjæld skal det urene Vand fra dens Hjul oversprøite Deres Ansigt, og De skal selv betragte dette som en Ære."

„De vil lægge Deres gamle Fader i Graven", sagde Madame Wolfgang; „jeg nænner knap at sige ham, hvordan De fører Dem op, og dog maa jeg gjøre det, thi jeg har ogsaa en Datter, som jeg maa staae til Ansvar for paa den yderste Dag, og hun skal ikke være Vidne til et saadant Liv. Ak! Gud forlade mig min Synd, men her gaaer det til som i Jerusalems Forstyrrelse; dette Huus er vorden et Utugtens Huus og en Fordærvelsens Bolig, og De er værre, Jomfru Veronica, end om De var opdragen mellem Hedninger og ikke vidste, hvad Christendom var."

„Det veed jeg heller ikke", sagde Veronica; „det Blod,

der flyder i mine Aarer, kjender Intet til Eders Tro; den plettede Vildkat og den omstreifende Tiger i min Moders Fødeland kjende den ligesaalidt som jeg. Iler I da til Eders Kirker og hører med Bæven paa Eders Tugtemestere Taler! Sukker over Livets Forgængelighed ved Eders Forfædres Grave! Offrer kun Eders kjæreste Lyst i Dødens Boliger, af Frygt for Døden! Jeg offrer Intet, jeg har Intet at skaffe med de hensmuldrede Levninger; jeg hører Livet og Nydelsen til, og jeg kysser ikke det Riis, I har bundet til Eder."

„Men i Himlens Navn, siig mig dog, hvad der er skeet", raabte Theodor.

„Ak, Hr. Theodor!" svarede Madame Wolfgang, „De havde Ret, skjøndt De vel ikke er stort bedre end hun. Men fra den Dag af, da De advarede mig, stod jeg op hver Nat Klokken to, gik ud paa Gangen og passede paa; i et Par Nætter mærkede jeg Intet, men i Morges hørte jeg tydelig en fremmed Røst i hendes Værelse; jeg skjulte mig da bag det store Skab paa Gangen og ventede. Jeg havde heller ikke staaet længe, da kom Veronica med et Lys i Haanden, og en Mand fulgte hende, der havde en høi Fjer i Hatten, og Gud forbarme sig! de omfavnedes og kysſedes endnu paa Gangen; da kunde jeg ikke længere dye mig, men traadte frem for at holde en Straffeprækken for hende. Dog Jomfru Veronica vidste Raad derimod; hun slukkede strax Lyset, løb op og lukkede sig inde paa sit Værelse, mens Officeren smuttede ud af Gadedøren, der stod paa Klem. Jeg var saa forskrækket, at jeg knap kunde staae paa mine Been; jeg vilde heller ikke gjøre nogen Støi om Natten; thi hvad kunde det nytte til? Ulykken var jo dog nu skeet, men da Morgenen kom, tog jeg hende alvorlig for mig og forestillede

hende Ugudeligheden af hendes Fremfærd og vilde overtale hende til at gaae i sig selv. Men Gud hjælpe os! Hun er en forstokket Synderinde, og jeg ønsker kun, at ikke Flere vare ligesaa slemme som hun; men imidlertid skal De dog have Tak, fordi De advarede mig, Hr. Theodor!"

„Det er altsaa Dem, der har anklaget mig", sagde Veronica og betragtede Theodor med et ondskabsfuldt Blik, „ei, ei! det er mig kjært at erfare; jeg bliver nu vel ikke længe her i Huset, men før jeg gaaer, haaber jeg dog at give Dem et Beviis paa min Erkjendtlighed." Efter disse Ord ilede hun bort.

„Der seer De", sagde Madame Wolfgang, „hvor forstokket den bliver, der overlader sig til Synder og Ugudeligheder. Speil De Dem deri og gaa i Dem selv og lad den Sværmen og Nattevaagen og Omstreifen fare, hvortil De i den sidste Tid har vænnet Dem."

Theodor havde gjerne retfærdiggjort sig for Madame Wolfgang, men dog følte han ingen Lyst til at omtale sine alchemistiske Forsøg eller sit Besøg paa Spillehuset; han lod sig derfor nøie med i Almindelighed at forsikkre hende om sin Uskyldighed. „Ja Gud give, De var uskyldig!" svarede Madame Wolfgang, „Ingen skulde glæde mere derover end jeg." Efter disse Ord gik ogsaa hun.

Kort efter hørte Theodor Manons lette Trin udenfor sit Værelse, i hvilket hun, som det var aftalt, traadte ind omtrent Klokken otte om Morgenen. „Hvordan skal jeg takke Dig, Du Elskede, for Din Trofasthed og Kjækhed?" sagde Theodor; „dog frygter jeg endnu denne Grevinde; Freisleben havde Ret, vi maae undgaae enhver Berøring med dette Hof, som man flyer Uddunstningen af en giftig Slange; der blomstrer ingen Lykke i dets Nærhed." — „Ak, Theodor! kjender Du den ny Ulykke, der truer min

Faders Ro? Har Du hørt, hvor forkastelig Veronica er? hvor langt dybere hun er sunken, end vi tænkte, selv naar vi bedømte hende allerhaardest? Har Du hørt, at hun selv tilstaaer sin Skam og sætter en Ære i, at den skal blive bekjendt?" — „Tænk ikke paa hende nu! hun fortjener neppe Din Deeltagelse; tænk paa Dig selv og paa at undgaae den Fare, der truer Dig!" — „For Himlens Skyld! kjender Du noget Middel dertil, saa siig det strax; thi de Minuter, hvori vi kan sees, ere talte, og i hvert Øieblik kan vi blive forstyrrede." — „Jeg kjender kun eet Middel, Manon, kun eet eneste Middel! det vil maaskee synes Dig haardt, men det er fuldkommen sikkert." — „Hvilket, Theodor?" — „Jeg har fundet en trofast og mægtig Ven; der gives Ingen i hele Verden, der kan hjælpe os sikkrere end han." — „Nævn ham! hvem er det?" — „Benjamin de Geer, den store ubekjendte Mester, om hvem jeg har fortalt Dig; han er her, og han tilbyder nu med Renter at gjengjælde den Tjeneste, jeg engang viste ham." — „Er det muligt! trroer Du, at hans Guld kan vinde min Fader?" — „Nei, det troer jeg ikke; om jeg eiede al Verdens Skatte, forsonede jeg neppe Rosenfeld med de Geer; jeg har endnu heller intet Guld at byde ham, og før jeg kunde skaffe det, vilde rimeligviis det eneste beleilige Øieblik slippe os ud af Hænderne; men jeg har en anden Plan: vi ville forlade dette Huus, Manon, vi ville flye til de Geer — nei, skjælv ikke! — han er Dig hengiven, han har engang elsket Din Moder, og han vil modtage Dig med aabne Arme, vi ville følge ham til et fremmed Land, Du skal være min Hustru, vor mægtige Ven vil selv boe i vort Huus og skjænke os alle sine Rigdomme, ja tilsidst maaskee meddele os sin store Hemmelighed." — „Ak, Theodor! skal jeg forlade min Barndoms Bolig og min staklels

Fader i den Time, da han allermest trænger til min Trøst? Skulle begge hans Døttre i samme Øieblik vise sig troløse imod ham? Kan Du ikke ved Din mægtige Vens Hjælp udfinde nogen bedre Plan end denne?" — „For Himlens Skyld, betænk Dig ikke, Manon! der er ingen anden Redning; bliver Du, da faaer den snedige Grevinde Tid til fuldkommen at hilde Dig i sine Garn; Din Fader har svoret, at Du skulde ægte Victor, og Du kjender ham, han holder sit Ord, og Grevinden! — O, de ere listige, disse Fornemme; vante til Intriger fra Barndommen af, under smigrende Ord skjule de de fordærveligste Planer; hvem veed, hvor de vil føre Dig hen, om Forbindelsen med Victor er deres sidste Hensigt med Dig? om de ikke ville henslæbe Dig i en Afkrog paa et af deres mangfoldige Slotte for at tvinge Dig til at blive det Samme, som Veronica nu er?" — „Nei, nei," raabte Manon, og alle hendes Lemmer bævede, „jeg følger Dig, naar og hvorhen Du vil; Du har Ret, vi maae, vi vil flye. O, min stakkels Fader! men han er ogsaa forblindet, og, ikke sandt, engang naar Grevinden og Victor har glemt deres Planer imod os, da vil vi vende tilbage, da vil vi bede om hans Tilgivelse og trøste ham over den Sorg, vi nu nødes til at volde ham?" — „Sikkert, sikkert, Manon! det gjælder blot om at afvende det farlige Øieblik, derfor maa Du flye jo før jo heller; de Geer selv er desuden ikke sikker her, og det vilde være grusomt at forlænge hans Ophold i denne By meer end nødvendigt." — „O min stakkels Felicitas, Dig maa jeg ogsaa forlade! Ak, Theodor! Du skal nu være mig istedenfor Fader og Veninde og Barndomshjem; vil Du det, Theodor, selv naar Ungdommen er bortvegen fra mit Aasyn? Vil Du da elske mig? Vil Du være mig tro,

Theodor, i det fremmede Land, hvor der maaskee findes mange deilige Qvinder, der ville beile til Dit Guld?" — „Tro til det sidste Aandedræt!" sagde Theodor, „tro til Døden og efter den! uadskillelige her og hisset!" Med disse Ord trykkede han hende fast til sit Hjerte, derpaa betegnede han hende paa det nøieste Guldmagerens Bolig og bad hende strax at ile derhen. „Strax?" sagde hun, „nei, jeg maa dog trykke min Faders Haand til Afsked, jeg maa dog endnu engang see min elskede Felicitas ind i de ærlige Øine og tale et venligt Ord med Madame Wolfgang; nei, i Aften, Theodor, siden efter, men ikke strax." — „Jo strax, Manon! Naar Victor først kommer, er det maaskee for sildigt, thi hvem veed, hvilke Planer han har udruget, iil derfor afsted! tag Intet med Dig, ja vent ikke engang paa mig! thi jeg skal enten træffe Dig paa Veien eller finde Dig hos de Geer." Dette lovede endelig Manon, hvorefter Theodor trykkede sine Læber fast til hendes Mund og de skiltes ad.

Neppe var Manon gaaet, førend et nyt Eventyr mødte Theodor; Rosenfeld traadte pludselig ind tilligemed Isak Amschel og Veronica, i hvis Blik Forbittrelse og Hævnlyst stode malede. „Der", sagde Veronica, „staaer hans Skab, hvori han gjemmer sine Bøger, sin Smeltedigel og sine Metalsammensætninger." — „Hvad er det, jeg igjen hører om Dig, Du Forræder!" sagde Rosenfeld, luk Dit Skab op! lad mig see, hvilke Kunster Du driver!" — „Dette Skab er min Eiendom", svarede Theodor, „og jeg har Intet ranet fra Nogen, Ingen har derfor Ret til at undersøge mine Gjemmer." — „Det behøves ikke, at Herren aabner Skabet", sagde Isak, der imidlertid havde fyslet ved Laasen, „det er allerede aabent." Det forholdt sig virkelig som Isak sagde, og Rosenfeld saae med inderlig

Harme Digelen og de forskjellige chemiske Blandinger tilligemed de alchemistiske Bøger. Han tog en af disse i Haanden, men havde neppe læst Titelen, før han kastede Bogen henad Gulvet med alle Tegn paa den heftigste Forbittrelse. — „Du Renegat!“ sagde han, „Du nederdrægtigste Forræder! var det derfor, at Du bragte Digelen op paa Dit Værelse? Men har Du den Gang narret mig, Knegt, da skal Du ikke narre mig oftere, og slap Du i Gaar, saa skal Du ikke slippe i Dag, det kan Du være vis paa.“ — „Det er ikke nok, at han har forødet sin Fædrenearv paa disse Arbeider“, sagde Veronica, „men da han ingen flere Penge havde, laante han af Fremmede og løb desuden paa slette Steder, hvor han skammelig forødede det meste af, hvad han havde laant, hvilket Isak, der staaer her, selv har seet; ikke sandt, Isak?“ — „Herren husker nok det slemme Huus, hvori vi sidste Gang saaes; Herren husker vel ogsaa, at han satte mange Penge til der, uagtet alle mine Formaninger; og jeg formanede ham endog strax, den Gang han kom til Dresden, at han skulde vogte sig for slige Steder; men hvad kunde det hjælpe? Ja, jeg har seet ham i det Huus, hvori Løsagtighed og al Ugudelighed har sit Hjem; det tør jeg nu ikke mere negte.“ — „Du er en nederdrægtig Bagvasker!“ raabte Theodor. — „Saasandt jeg lever“, svarede Isak med den største Kulde og Rolighed, „har jeg seet Herren i det ryggesløseste og farligste Huus, jeg har seet ham i det sletteste Selskab, hvori han løb efter de letfærdigste Qvinder. Du store Israels Gud! hvilken Fordeel kunde jeg have af at paastaae Sligt, hvis det ikke var sandt?“ — „Han blander Sandhed og Løgn paa den afskyeligste Maade!“ raabte Theodor. — „Tør De negte, at De har været i et afskyeligt Huus?“ spurgte Veronica.“ — „Nei,

det negter jeg jo ikke." — „Tør De negte, at De har sat Deres Penge til der?" — „Nei, det er sandt, men" —. „Der behøves intet videre!" skreg Rosenfeld: „Sagen er aabenbar, og Du forlader min Bolig paa Øieblikket."

I det Rosenfeld talede disse Ord, hørtes et Suk bag ved Theodor, der trængte dybt til hans Hjerte, thi det klang, som om en sønderknuust Sjæl udaandede sit sidste Haab og sit Liv derigjennem. Han vendte sig om og saae Manon, der uden hans Vidende havde været Tilhørerinde ved denne Scene; hun kastede endnu et Blik paa ham, der bragte ham til at skjælve i sit Inderste, derpaa flygtede hun bort. „Manon!" raabte han, „det er ikke sandt! ved min Kjærlighed til Dig, ved Himlen, ved alt mit Haab og ved min evige Salighed, det er ikke sandt!" men ak, han talte disse Ord til den tomme Luft, thi hun var forsvunden og hørte ham ikke mere. „Vær nu Angiver en anden Gang!" hvisskede Veronica med funklende Øine. Uden at agte mere hverken paa hendes og Isaks Bagvaskelse eller paa Rosenfelds Vrede, ilede Theodor efter sin Elskede, men allerede det Værelse, der stødte nærmest op til Manons, var lukket i Laas. „Ja!" raabte han endnu engang med Taarer i Øinene, „jeg har engang været paa et Spillehuus, jeg har laant nogle Penge, jeg har forsøgt at frembringe Guld, alt det tilstaaer jeg; men det Øvrige er Løgn, det er den skammeligste Usandhed, der nogensinde er gleden over en Bagtalers Læber." — „Hør nu, Kammerat!" sagde Rosenfeld, „Du er en Spillefugl, en Broder Liderlig, og, hvad der er allerværst, en Guldmager; ja, uagtet Du veed, at Guldmageri er mig mere forhadt, end Djævelen og alle hans Kunster, saa vover Du dog at drive det i mit eget Huus, og ovenikjøbet forlover Du Dig med min Datter,

Knegt! og erklærer det offentlig lige for min Næse; derfor vil jeg nu heller ikke hindre Dig fra at opsøge Din gode Ven og Læremester, Benjamin de Geer, hvor Du kan finde ham; thi her i Huset er der ikke længere nogen Plads for Dig."

„Ja", sagde Theodor endelig, da han saae, at al Modstand var unyttig, „De har Ret, her er ikke længere nogen Plads for mig; jeg vil da gaae for at opsøge den Mand, De foragter; maaskee vil jeg dog engang ved hans Hjælp erhverve den Lykke, som De nu negter mig." Dermed ilede han ned af Trappen. „Følg ham, Isak!" hviskede Veronica, „giv Agt paa hvert af hans Skridt! opfang alle hans Breve, hvis Du kan! thi hvem veed, om han maaskee dog ikke staaer i Forbindelse med Guldmageren!" — „Jeg skal følge ham", svarede Isak, „ligesom den stikkende Brems følger den flygtende Hingst over Marken."

Theodor forlod Rosenfelds Huus med Fortvivlelse i Hjertet, thi han indsaae vel, at hans Plan nu var tilintetgjort, og at Manon efter de falske Beskyldninger, hun havde hørt, aldrig i dette Øieblik vilde flygte bort med ham. Saaledes bekræftede sig atter her den gamle Regel, at man sjelden kan stole paa Lykken, naar den viser sig altfor gavmild, og at den Sol, der stikker altfor varm gjennem Skyerne, er et Forbud paa Regn.

Theodor indsaae imidlertid, at Alt ikke var ganske tabt, hvis det blot lykkedes ham i Eenrum at tale med Manon, medens de Geer endnu var i Dresden. Han begav sig derfor paa Veien til dennes Bolig, for, om muligt, at formaae ham til en Udsættelse af sin Reise; men da han allerede var kommen over Elbbroen ud i Forstaden, mærkede han, ved pludselig at vende sig om,

at Isak Amschel fulgte ham. Han bøiede nu ind i flere Gader, men ogsaa her fulgte Isak ham; han vendte om og ilede tilbage til Elbbroen, men ogsaa paa denne Vei saae han et Glimt af Isak i Frastand. Han begreb derfor, at han maatte udsætte sit Besøg hos Guldmageren, indtil Mørket skjulte hans Skridt for Speidere; denne Udsættelse troede han saameget desto sikkrere at kunne tillade sig, da Guldmageren ifølge sit Løfte endnu to Dage skulde forblive i Dresden; han forandrede derfor sin Plan, ilede gjennem Forstaden Pirna og begav sig paa Veien til Hr. von Freislebens Gods, hvortil han, to Timer efter at han havde forladt Rosenfelds Huus, ogsaa ankom, og hvor han paa det venligste blev modtagen.

Vi ville nu vende tilbage til den ulykkelige Manon, der, dreven af Anelse om Fare, havde fulgt de Øvrige til Theodors Værelse, hvor Isaks Ord traf hende ligesom et skarpt Sværd. Med Fortvivlelse i Hjertet flygtede hun paa sit Kammer, indesluttede sig der og fældte de bittreste Taarer over sit Ungdomshaab, som hun nu ansaae for at være aldeles tilintetgjort, thi ingen Taarer ere vel bittrere end de, der strømme fra en elskende Piges Øie, naar hun troer, at hun har bortkastet sin bedste Følelse til en Uværdig, og at hendes høieste Haab ikke var andet end en Drøm; da er det ligesom den hele Tilværelse havde svigtet hende, ligesom Himlen selv var bleven til en Ørk og ligesom dens Stjerner havde forladt den og vare nedsjunkne paa Jorden for at udslukke deres Flammer i den ureneste Sump. Saaledes var ogsaa Manon til Mode, da hun efter hiint Optrin befandt sig alene paa sit Kammer. Hun bad inderlig til Gud, at han dog snart vilde bortkalde hende fra Jorden; men en saadan Bøn opfyldes sjelden, saalænge Livet, som det var

Tilfældet her, endnu befinder sig i sin frodigste Udvikling. I et andet Øieblik opstod der dog en Tvivl i hendes Sjæl om Sandheden af Isaks Beskyldninger, men ak! hun hørte jo selv Theodor tilstaae, at han havde været paa hine mistænkelige Steder. Ikke desmindre reiste Manon sig efter nogen Betænkning og ilede ud af Døren for af Theodors egen Mund at høre, om han kunde sige Noget til sin Undskyldning.

I det næste Værelse mødte hun Madame Wolfgang, der betragtede hende med et medlidende Blik. „Min stakkels Manon!“ sagde Madame Wolfgang, „ja, ja, jeg har længe frygtet, at det vilde ende saaledes, thi med Hr. Theodor staaer det galt til, det mærkede jeg nok, skjøndt jeg maaskee ikke har sagt Dem saa Meget derom som jeg burde, fordi jeg vidste, det vilde gaae Dem altfor nær til Hjerte.“ — „Veed De Noget, der kan undskylde eller bekræfte hans Brøde, saa siig det for Himlens Skyld!“ — „Jeg veed kun, at han sværmer ude om Natten, at han aldrig er i sin Seng, naar andre Folk sove: jeg har ogsaa en Nat — men det maa De dog ikke fortælle videre — truffet Deres Søster Veronica paa hans Værelse; hun sad inde i Alkoven, hvor han ligger; det har jeg saamænd selv seet, uagtet jeg lod som jeg Intet mærkede og gik min Vei.“ „Veronica!“ sagde Manon, og Dødskulde foer igjennem hendes Bryst. — „Ja, ja, vi veed nu Alle, af hvad Slags Veronica er,“ svarede Madame Wolfgang. Manon taug pludselig; thi alle hendes Livsaander gave et Øieblik efter for Smerten, hendes Brystmuskler trak sig krampeagtig sammen, saa at hun i nogen Tid ikke var i Stand til at tale. „Tak, Madame Wolfgang!“ sagde hun endelig, „De har hævet min sidste Tvivl; gaa nu! lad mig alene!“ — „Ei,

Jomfru Manon! De seer saa ulykkelig ud; skal jeg blive hos Dem? Eller skal jeg maaskee sende Felicitas til Dem? Hun sidder nede og græder over Dem, det stakkels Barn, hun er næsten ligesaa bedrøvet som De selv." — „Nei, hils Felicitas mange Gange fra mig, men lad mig nu være alene, lad Ingen komme til mig, jeg trænger kun til Ro! Gud velsigne Dem, Madame Wolfgang! Tak for al Deres Deeltagelse!" — „Deres Fader har viist Hr. Theodor Døren, han er her ikke mere." — „Nævn ham aldrig, Madame Wolfgang! jeg beder Dem, tal blot ikke meer om ham!" — „Ak, den stakkels Manon, hun elsker ham dog endnu mere, end hun selv troer," sagde Madame Wolfgang ved sig selv, i det hun gik.

Da Manon igjen var alene paa sit Kammer, stræbte hun at samle sine Tanker og, om muligt, at udkaste en Plan for Fremtiden. Dette var imidlertid ikke let, thi hun saae kun Undergang og Fordærvelse, hvorhen hun vendte sig. Hvis hun blev, da var hun fortabt, hvis hun vilde flygte, hvor skulde hun flygte hen? Hun skjalv ved at tænke paa Victor, men hun følte dog en endnu større Rædsel for Theodor. Saaledes stod hun længe raadvild, endelig fattede hun sin Beslutning. „Ja, jeg vil flye til Guldmageren," sagde hun, „jeg behøver ingen Veiviser, thi jeg veed nu selv, hvor han boer; den gamle Mand elsker mig jo, han veed vel ogsaa, hvad Smerten er, og maaskee hører han min Bøn og bringer mig langt bort til et Fristed, hvor jeg kan henleve mit sørgelige Liv i Eensomheden; ja, jeg vil flygte alene med ham, Theodor skal Intet vide derom; dog vil jeg stræbe til Gjengjæld at skaffe ham Guld, saameget han forlanger; jeg selv fordrer intet Guld, kun et Sted, hvor jeg i Stilhed kan

hengræde mit Liv, lad de Andre da svælge i Overflødighed!"

„Men vil jeg ikke træffe Theodor hos de Geer?" tænkte hun og blev tvivlsom staaende. „Jeg maa dog vove det," sagde hun endelig, „der er ingen anden Redning; finder jeg Theodor hos Guldmageren, flygter jeg igjen eller fortæller den Gamle Alt, da vil han maaskee selv vide at forsvare og frelse mig."

Neppe havde hun fattet denne Beslutning, førend hun iilsomt skred til at udføre den; thi hvert Øieblik kunde Victor komme, da blev det hende maaskee umuligt at flygte strax, og inden hun atter fandt Leilighed dertil, kunde de Geer være borte.

Da hun kom forbi sin Faders Værelse stod hun et Øieblik stille; hun hørte den gamle Rosenfeld gaae op og ned ad Gulvet med stærke Skridt, hendes Hjerte var nærved at briste, og hendes Mod nærved at forlade hende. Hun sank paa sine Knæ udenfor hans Dør og bad Gud bevare hans Dage og lovede sig selv, om muligt, aldrig ganske at afbryde Forbindelsen med sin Faders Huus.

Paa Trappen mødte hun Felicitas. „Farvel, min elskede Veninde!" sagde hun, "jeg gaaer blot et Øieblik udenfor Byen til min Moders Grav." Felicitas kastede sig om hendes Hals og græd høit. „Giv Dig kun tilfreds!" sagde Manon med et veemodigt Smiil, „det bliver jo nok godt." — „Ak, hvem skulde have troet, at Theodor var saa fordærvet," svarede hendes Veninde. — „Vi troe det aldrig, Felicitas, førend vi erfare det, vi stakkels Børn! vi kan aldrig see Afgrunden, naar den blot er bekrandset med Blomster, og hvor vi troe at skimte den høieste Glands, der findes ofte den sorteste Fordærvelse." — „Lad mig følge Dig, Manon!" — „Ja, hvis vi

vare opdragne i min Moders Tro, da vilde jeg selv bede Dig om at følge mig, da vilde vi flygte til et Kloster og vente der, indtil en bedre Verden aabnede sig for os; men nu gaaer det ikke an, Felicitas, Du maa blive hos Din Moder." — „Du taler jo, ligesom Du vilde reise langt bort, Manon." — „Hvem veed, om jeg ikke ogsaa snart reiser, jeg lever vel ikke meget længe; vil Du da træde i mit Sted, Felicitas, og aldrig forlade min Fader og pleie ham i hans Alderdom og være ham en tro Datter, naar jeg er borte?" — „O! Du bliver jo endnu længe hos os." — „Men hvis jeg maatte gaae bort, vil Du da opfylde min Bøn?" — „Ja," svarede Felicitas, medens to store Taarestrømme rullede ned ad hendes Kinder. — „Det er godt," sagde Manon, „gaa nu til Din Moder! Tak for Dit trofaste Venskab! gaa nu! Farvel!"

Paa Gangen kom Madame Wolfgangs Vindspiller springende; den logrede venlig med Halen og slikkede Manons Haand. Da den imidlertid mærkede, at hun vilde gaae ud og var vant til ved slige Leiligheder at følge med, vilde den ogsaa denne Gang ledsage hende. Manon kunde neppe modstaae den Fristelse at tillade det, for dog paa sin Flugt at have en Skabning med, som hun havde kjendt i sit Hjem. Ikke desmindre betvang hun denne Lyst. „Nei," sagde hun, i det hun klappede den til Afsked, „mine Venner skal ikke savne Dig for min Skyld; Du er kun et Dyr, men Du er dog tro, og Troskab er et Gode, som man ikke bør berøve Nogen; den er alligevel sjelden nok i denne Verden." Den lille Hund bevogtede imidlertid enhver af hendes Bevægelser og veg ikke fra hendes Side; ja, da hun aabnede Døren, stræbte den af alle Kræfter at trænge sig ud tilligemed

hende, men hun holdt den tilbage og sagde: Nei, Intet skal følge mig i min Landsflygtighed, uden Mindet i min Sjæl og min bittre Sorg." Det trofaste Dyr betragtede hende imidlertid med bedrøvede og udtryksfulde Øine, ligesom det anede, at hun forlod Huset for bestandig; dog hun lukkede Døren fast til og flygtede bort med et bristefærdigt Hjerte, medens den lille Vindspiller stod indenfor og skrabede paa Døren og med sin Tuden forgjæves søgte at kalde hende tilbage.

Syvende Capitel.

En Time efter Solens Nedgang forlod Theodor Hr. von Freislebens Gods og ilede til Guldmagerens Bolig; men denne Gang havde han igjen dvælet for længe, thi Husets Folk vare allerede til Sengs, da han kom, og Ingen hørte eller agtede paa hans gjentagne Banken. Endelig vaagnede en af Naboerne, der sagde ham, at det ikke kunde nytte, om han bankede aldrig saalænge, eftersom Folkene sov i Baggaarden og aldeles ikke kunde høre ham; han maatte derfor opsætte sit Besøg til næste Morgen. For ikke at spilde noget Øieblik, og for at undgaae Isaks Forfølgelse, blev Theodor i Neustadt den hele Nat og gik ind i et nærliggende Værtshuus, hvor han leiede sig et Værelse paa nogle Timer. Tidlig næste Morgen, førend Solen stod op, ilede han igjen til Guldmagerens Bolig. Denne Gang hørte man ogsaa hans Banken, og Porten blev strax oplukket. „Er ikke Deres Navn Theodor Hirschberger?" spurgte den Pige,

der lukkede ham ind. „Jo," svarede han, „jeg ønsker at tale med den Herre, der boer paa Eders Qvistkammer." — „Han reiste bort i Gaar med en fremmed Jomfru, men han har efterladt en Pakke til Dem." Theodor blegnede af Skræk, da han hørte disse Ord, thi han begreb strax, hvem den fremmede Jomfru var. Imidlertid bragte Pigen en lille Pakke med Udskrift: „Til Theodor Hirschberger." — „Veed Du, hvilken Vei de reiste, saa vær barmhjertig og underret mig derom!" raabte Theodor. — „Derom kan jeg ikke sige Dem det Mindste," svarede Pigen, „thi ingen af os agtede derpaa; den fremmede Herre kjendte vi ikke, han har aldrig været her i Huset før, men han betalte honnet og ordentlig og gav mig gode Drikkepenge ovenikjøbet; det er Alt, hvad jeg veed om ham." — Efter disse Ord gik hun; Theodor aabnede nu Pakken, hvori fandtes trende Ruller med Guldpenge og en Billet af følgende Indhold:

„Jeg skal aldrig slaae Haanden af den, der frelste mig i Farens Stund; jeg skjænker Dig derfor Halvdelen af de Penge, jeg har med mig; om nogen Tid skal jeg sende Dig mere, og Guld skal ikke mangle Dig; dog min Søn kan Du ikke være; thi den, der har viist sig troløs mod min Datter, har ogsaa viist sig troløs imod mig selv, og den, som hun ei ønsker at see, skal ikke dvæle under Tag med mig; heller ikke agter jeg at betroe min hemmelige Kunst til en Mand, hvis Øie kan bedaares af en skamløs Qvinde, og hvis Tunge er vant til at tale i Letfærdighedens Nærværelse."

Theodor blev længe staaende efter at have læst denne Billet, ligesom han maatte betænke sig og ikke ret kunde fatte sin Ulykke. Endelig betragtede han de tre Guldruller og smilede bittert. „Hvad Nød har jeg nu," sagde

han, „nu bliver jeg jo snart en rig Mand." Efter disse Ord brast han i Graad. „Hvad kan dette Guld nu hjælpe mig?" blev han ved, „om han skjænker mig Millioner, hvad kan de hjælpe mig? O, Manon, Din Kjærlighed var ikke som min; thi om hele Verden havde beskyldt Dig for noget Uværdigt og Slet, saa havde jeg dog aldrig troet derpaa."

Hans eneste Haab var nu, at Manon dog omsider vilde sende et Par Linier til sit Hjem for at trøste sin Fader og sine efterladte Venner. Han foresatte sig derfor at ile til Madame Wolfgang og at fortælle hende, hvorledes Alt var tilgaaet, for omsider ved hendes Hjælp at erfare Noget om sin Elskedes Opholdssted. Men han havde neppe tilendebragt en Trediedeel af Veien og var endnu ikke kommen til Elbbroen, da han igjen mødte Isak, der betragtede ham med opmærksomme Blik. „Hvad vil Du?" spurgte Theodor, „hvi forfølger Du mig? hvi finder jeg Dig bestandig paa mine Veie?" Isak svarede intet, men vendte sig om for at gaae. „Nei bliv!" raabte Theodor og standsede ham med Magt, „hvi har Du aflagt falsk Vidnesbyrd imod mig? Hvad bragte Dig til at beskylde mig for Gjerninger, som Du veed, at jeg ikke har begaaet, ved hvilken Beskyldning Du har neddraget en større Ulykke over mig, end Din egennyttige, guldtørstige Sjæl har Evne til at begribe?" — „Har Du ikke forraadt Jomfru Veronica til sine Slægtninge?" svarede Isak, „og har Du ikke kaldt mig selv et hjerteløst Dyr af en forskudt Race? Men paa et sligt uædelt Dyr bider vel heller ingen Tugt og ingen Opdragelse; er det en Hest, da vil den lægge sine Øren tilbage og bide Dig eller sparke Dig med Hoven; er det en Hund, da vil den forfølge Dig opad den lange Gade med

Bjæffen og Hyl, og naar Du vender Dig om, da løber den bort og viser Dig sin nedhængende Hale; men naar Du atter gaaer, da kommer den igjen, og den lader ikke af at forfølge Dig, førend den har saaret Din Hæl og sønderrevet Dine Klæder. Dog det er ligegodt: vil Du betroe mig, hvad Du veed om Guldmageren, da skal jeg ikke mere forfølge Dig, men jeg skal bringe Dig de Efterretninger, Du ønsker, jeg skal udspeide Dine Fjenders Raad, Du skal være min Tunges Herre, mine Fødder skulle være Dine Tjenere, og Din Munds Aande skal være den Vind, der bestemmer min Vei."

„Du kortsynede Daare!" udbrød Theodor, „viid, at Guldmageren har været her, at jeg har talt med ham, og at Du i Gaar, hvis Du havde anvendt større Forsigtighed, maaskee vilde have seet mig gaae ind i hans Bolig; men nu er han anden Gang reist fra denne By og kommer vel ikke saa hurtig tilbage." — „Vee! har han igjen været i denne By?" raabte Isak. — „Hans Fod har maaskee i Gaar berørt den Steen, hvorpaa Du i Dag træder," svarede Theodor. — Da udstødte Isak et Slags uartikuleret Hyl: „alle mine Sandser ere sløve," raabte han derefter, „jeg er mere forladt, end den flyvende Fugl i Ørkenen; thi naar et Dyr omkommer der, da ere Gribbene strax tilstede for at fortære det; øieblikkelig flyve de sammen fra alle Verdens Hjørner og opfylde Luften med deres Skrig; men jeg er mere forladt end Ørkenens Grib; jeg kan Intet see, jeg kan Intet høre, jeg kan Intet lugte; jeg er bestemt til Ulykke, jeg er skabt til at bedrages, jeg er kommen til Verden for at sørge, og min Moder har født mig til Fattigdom og Elendighed." Dermed vendte han sig om og løb bort i Fortvivlelse, men Theodor loe bittert ved sin Fjendes Sorg.

„Ogsaa han føler Stikket af Smertens Braad," sagde han, „jeg er da ikke den eneste Bedrøvede." Men han skammede sig og forfærdedes for sig selv, da han havde udtalt disse Ord; thi han erindrede sig, at den hevngjerrige Veronica engang i et bittert Øieblik havde sagt noget Lignende.

Kort efter, da Theodor var kommen nær til Elben, saae han en Baad, der nærmede sig; ved nøiere Betragtning opdagede han i Floden et dødt Legeme, der fulgte efter Baaden og med et Toug var fastbundet dertil. Efter nogle Øieblikke landede Baaden ved Elbbroen, hvor en Mængde Mennesker havde samlet sig. Den Døde blev nu taget op af Vandet og lagt paa en Bærebør. „Igjen en Ulykkelig!" sagde Theodor halv høit, „der lader ikke til at være Mangel paa Fortvivlelse i denne Verden." — „Deri har De Ret," svarede en Mand, der stod ved hans Side, „han er ikke den Eneste, som det forbandede Spillehuus har styrtet i Fordærvelse." Theodor skjalv i sit Inderste ved disse Ord og kastede atter et Blik paa den Døde, i hvis liigfarvede Ansigt han nu troede at gjenkjende Trækkene af den Mand, der engang havde yttret sin Misfornøielse med ham og Freisleben, fordi deres Samtale forstyrrede hans Spil. — „Hvem var han?" spurgte Theodor. „Hans Navn var Sehfeld," svarede den Anden, „han var Handelsmand her i Dresden og stod sig engang temmelig godt og var en driftig Mand, men Tilbøielighed til Spil har ødelagt ham, og formodentlig har han i Nat styrtet sig selv i Vandet, for at ende sit fortvivlede Liv." — Theodor trængte sig nu nærmere hen til Liget og overbeviste sig om, at han ikke havde taget feil, og at det virkelig var hiin ulykkelige Spillers Legeme, der med blaat Ansigt og brustne Øine

laa udstrakt paa Baaren. „Stalbroder i Lidelser!“ sagde Theodor, „ogsaa Dig har hiint afskyelige Huus ødelagt; nu trænger Du ikke mere til Guld, ligesaa lidet som jeg, men vort Liv og vor Lykke have vi dog begge forspildt.“

Imidlertid kom to Mænd, der skulde bringe den Døde bort. Theodor tilligemed Flere fulgte efter Liget, der blev baaret igjennem mange Gader, indtil endelig Bærerne standsede foran et Huus i et lille Stræde. Da Toget nærmede sig, styrtede en Kone ud af Huset, fulgt af en smuk lille Dreng, der omtrent kunde være fem Aar gammel; det var den Afdødes Kone og hans eneste Barn. Hun kastede sig med Fortvivlelsens Skrig over Liget og omfavnede det, derpaa toge Bærerne det paa deres Skuldre og bare det opad Trapperne. Konen fulgte grædende efter tilligemed den Lille, der syntes at være ganske rolig og betragtede de mange Folk med Forundring. Theodor gik ogsaa med opad Trapperne og trængte sig endog ind i det Værelse, hvori Liget blev sat. Nu traadte den lille Dreng nærmere og betragtede nøie den Afdøde. Pludselig brast han i Graad og sagde: „Nei, det er ikke min Fader, det er ikke hans Øine.“ Moderen græd nu høit, men en af de Omstaaende spurgte: „Hvorfor er det ikke Din Faders Øine, min Dreng?“ — „Nei,“ svarede Drengen, „der er jo to hæslige Skyer derover, og jeg kan ikke see de to smukke Børn, der sidde deri, og som jeg saae, hver Gang han tog mig paa sit Skjød og legede med mig.“

Da Theodor hørte disse Ord, løftede han den lille Dreng op fra Jorden og trykkede ham til sit Bryst. „Du skal ikke mere være forladt,“ sagde han, „thi jeg vil fra dette Øieblik af være Din Fader og dele Alt, hvad jeg eier, med Dig.“ Derpaa tog han en af de Guld-

ruller, som han nylig havde modtaget, og trykkede den i Haanden paa Moderen, der var nærved at kaste sig for hans Fødder, da hun saae alle de blanke Guldstykker; ja førend han endnu kunde afværge det, trykkede hun et taknemmeligt Kys paa hans Haand. „Nei, lad kun være!" sagde han, „jeg maatte jo være et Umenneske, hvis jeg havde Evne til at hjælpe og ikke her hjalp; kjøb Alt, hvad De behøver! Er der ikke Penge nok, saa skal jeg om nogen Tid bringe Dem flere; den lille Dreng skal jeg aldrig i mit Liv forlade, og vær vis paa, at hverken han eller De i Fremtiden skulle savne det Nødvendige."

Dermed ilede han bort, medens Moderens Velsignelse og taknemmelige Taarer fulgte ham; det forekom ham, ligesom denne Handling havde væltet en Steen fra hans Bryst, og ligesom hans Sorg derved var bleven mildere og lettere at bære. Han læste nu igjen de Geers Billet og fandt, at den ikke saa ganske berøvede ham alt Haab, som han i Begyndelsen troede; de Geer lovede dog i det mindste at vedligeholde en Art af Forbindelse med ham; denne Forbindelse kunde maaskee tilsidst lede til et Gjensyn, hvori det vel ikke vilde falde vanskeligt at oplyse Falskheden af Isaks Beskyldninger. Han besluttede da, indtil dette lykkedes ham, at finde sig i Skilsmissen fra Manon, som i en Prøvelse, der tilsidst maatte faae Ende.

Noget efter mødte Theodor sin Ven Freisleben. „Det er mig kjært, at vi træffes," sagde denne, „jeg kommer fra Deres Onkels Huus, hvor der er stor Sorg over Manons Flugt, som maaskee ikke er Dem ubekjendt. Rosenfeld selv er høist forbittret paa Dem og paastaaer, at De er Skyld i al hans Ulykke: dog var jeg saa heldig i det mindste tildeels at overbevise Madame Wolfgang

om Deres Uskyldighed, og hun har lovet med Tiden at tale Deres Sag. Kom nu imidlertid hjem til mig, hvor De i Ro kan vente, til denne Storm er forbi."

„Havde jeg blot ikke laant Veronicas Penge," sagde Theodor sukkende, „da vilde denne Ulykke neppe have truffet mig."

„Tak De Gud, at Deres Elskede er borte," svarede Hr. von Freisleben, „var hun bleven her, havde vel snart en meget større Ulykke truffen Dem."

Ottende Capitel.

Hvor stærk Theodor ogsaa var, saa havde dog de heftige Lidenskaber og det skuffede Haab ikke været uden Indflydelse paa hans Legeme, og uagtet han, saalænge han var i Bevægelse, havde Spændkraft nok for ikke at overvældes af Smerten, saa fulgte dog Slappelse efter; neppe havde han derfor været to Dage i Hr. von Freislebens Huus, før en voldsom Nervefeber indfandt sig. Ved denne Sygdom, der vel egentlig var en Lykke for Theodor, hjalp Naturen ham over den første smertelige Tilstand efter Manons Flugt. I flere Dage phantaserede han og vidste ikke af sig selv, Lægen frygtede endog for hans Liv; men endelig seirede hans Ungdomskraft, og han vendte langsomt tilbage til Sundheden igjen. I al denne Tid sørgede Freisleben trolig for ham, han pleiede ham som en Broder og vaagede selv tidt om Natten over ham, ja det lod virkelig til, at dette besynderlige Menneske

havde fattet stor Godhed for Theodor, hvilket under disse Omstændigheder kom denne vel tilpas.

Under Sygdommens vildeste Krisis bildte Theodor sig ind, at de Begivenheder, han i den sidste Tid havde oplevet, ikke passede til den jordiske Tilværelse, men at de hørte hjemme i en overnaturlig og eventyrlig Verden. Veronica og Isak forekom ham som to onde Gnomer, i hvis Bryst intet menneskeligt Hjerte slog, men som kun dreves af en dæmonisk Lyst til at leve i Gulddynger, som de vare vante til at samle i deres Liv under Jorden. De Geer forekom ham som en mægtig Troldmand, der før havde taget ham og Manon i sin Beskyttelse, men hvis Gunst han nu ved sin egen Ubesindighed havde forspildt og kun efter en lang Prøvelse kunde vinde tilbage,

En anden Gang troede han at see Rosenfelds afdøde Hustru sidde i et Kammer med to Børn paa Skjødet, hvilke hun dog efter kort Tids Forløb lagde paa Gulvet for selv at betragte en Digel, hvori der blev tilberedet Guld. Nu kom Isak Amschel ind, uden at hun mærkede det, og ombyttede det ene Barn; han vilde ogsaa have ombyttet det andet, men pludselig stod de Geer foran det, stødte ham tilbage, tog Barnet i sin Arm og gik bort dermed. Det forbyttede Barn tiltog hurtig i Størrelse; inden nogle Minuter var det ganske voxent, og Theodor saae, at det havde Veronicas Træk. Imidlertid var Moderen forsvunden, og paa hendes Plads sad nu Rosenfeld, men han var falden i en dyb Søvn, og ved hans Side laae en heel Mængde Penge opdyngede. Da greb Veronica en skarp Kniv, nærmede sig til sin sovende Fader og stødte den i hans Ryg, hvorpaa Isak kom ind igjen; de samlede begge Pengene sammen og forsvandt derpaa som to sorte Taageskyer i Luften. Kort efter be-

fandt Theodor sig paa et andet Sted, hvor en stor Flod krummede sig gjennem en deilig Dal og ofte skjulte sig bag høie Buske. Dreven af en ubestemt Længsel, vandrede han nu langsad Flodbredden, indtil han kom til et Huus, som han ikke før havde bemærket, fordi det laae omgivet af Træer. Pludselig traadte Manon ud af Huset og vinkede ham; han ilede da til og omfavnede hende heftigt, men hun smilede venlig og pegede opad mod Himlen; her saae han Manons Moder, der svævede over deres Hoveder; hendes Udseende var skjønnere og ædlere, end da han saae hende forrige Gang, og hun holdt en Mand i Haanden, der paa engang lignede baade Rosenfeld og de Geer, saa at Theodor ikke var i Stand til at sige, hvem af dem det var.

Da Theodor havde vundet sin Sundhed igjen, søgte Hr. von Freisleben paa flere Maader at adsprede ham. Han red ofte ud med ham og viste ham de forskjellige Indretninger paa sit Gods. Theodor havde ogsaa Adgang til sin Vens Bibliothek, der vel ikke var stort, men hvori der dog blandt Andet fandtes flere gode politiske og historiske Skrifter af den ældre Literatur. Blandt disse bare især Thucydides, Plutarch og Tacitus Præget af en gjentagen Læsning. Af Poesie og Philosophie fandtes aldeles intet. De nyere Værker i denne Bogsamling vare desuden sjelden fuldstændige; ofte manglede saaledes første Deel af en Bog, medens den anden var tilstede, og omvendt. Da Theodor spurgte sin Ven om Aarsagen dertil, svarede han: „Jeg har sat mig for i mit Bibliothek ikke at taale nogen unyttig Ballast, men alene hvad jeg, med Hensyn til mit eget Øiemed, anseer for vigtigt og nødvendigt, og det er sjeldent, at jeg hos en modern Forfatter har fundet mere end et eller to Bind, som jeg troer oftere at kunne

læse med Nytte; det Øvrige pleier jeg da, naar jeg engang har løbet det igjennem, at kaste bort; ja ofte ønskede jeg endnu at gaae videre og at rive alle Bladene ud af en Bog paa et Par nær, og der gives berømte Bøger, hvoraf jeg knap begjærer at optage to Linier i mit Bibliothek." — „Men hvad kan det skade Dem, at Bøgerne findes fuldstændige i Deres Samling, selv om De ikke læser dem?" — „Jeg vilde da maaskee dog undertiden lade mig forlede til at læse dem, men unyttig Læsning er netop en af Hovedaarsagerne til den Slappelse, der hersker i vor Tid." — „Mod de ældre Skrifter er De mindre ubarmhjertig." — „Ja, de Gamles Skrifter ere som oftest huggede af eet Stykke; dem maa man da enten beholde som de ere, eller aldeles forkaste dem." — „Dog seer jeg, at De ogsaa har indstreget enkelte Steder i disse Skrifter." — „Det er ikke skeet, fordi disse Steder ere de bedste, men fordi de passe til vor Tid; af den Grund har jeg især understreget en Deel af Tacitus, som De seer." — „Passer Tacitus da til vor Tid?" spurgte Theodor forundret. — „Ja, i flere Henseender passer han," svarede Hr. von Freisleben, „saaledes omtaler Tacitus Fyrster, der lode sig kalde store, der fik Navn af Fædrelandets Fædre, ja bleve regnede blandt Gudernes Tal, medens de beherskedes af Maitresser og Slaver: Fyrster, der begik de største Uretfærdigheder og Grusomheder, blot fordi de ikke vilde forstyrres i en Hoffest; han omtaler en Adel og et Folk, der slikkede Støvet af deres Herrers Fødder, han anfører Taler, hvori prægtigtklingende Ord bleve misbrugte til den usleste Smiger; men alt dette skeer jo ogsaa midt iblandt os ved vort eget fordærvede Hof."

Meget ofte yttrede Hr. von Freisleben slige Paradoxer, men ligesaa ofte lyste gjennem hans Ord en kraftig Sjæl, der med Iver syslselsatte sig med sine Brødres Vel, og som bevægedes dybt ved Menneskehedens Ulykke. Kjærlighed syntes derimod at være ham fremmed, og, i Følge enkelte spottende Udladelser, kunde man fristes til at troe, at han kun betragtede den som en Tidsfordriv for ørkesløse Børn. Saameget destomere forundredes Theodor, da han engang overraskede sin Ven, medens denne holdt et qvindeligt Portrait i Haanden, som han betragtede med Veemod. Neppe saae han imidlertid Theodor, før han lagde Billedet hen og tvang sig til et Smiil. „De seer, at De ikke er den Eneste," sagde han, „der sværmer for en Qvinde; jeg har ogsaa mine Øieblikke, hvori jeg kan være svag nok, imidlertid varer min Svaghed ikke ret længe." — „Altsaa har ogsaa De engang været forelsket?" — „Hvem har ikke engang været forelsket?" svarede Hr. von Freisleben, „Kjærlighed er en Børnesygdom ligesom Kopperne. Nogle døe deraf, Enkelte vorde vanskabte derved, Andre beholde større og mindre Ar derefter, paa Andre kan man slet ikke mærke, at de have havt Sygdommen." — „Til hvilken af de fire Klasser regner De Dem selv, Freisleben?" — „Til den tredie; nogle Ar ere blevne tilbage, det er det Hele." — „Er Deres Elskede død?" — „Ja død," sagde han med pludseligt Alvor, „paa samme Maade, som de fleste Qvinder døe i vore Dage. Jeg elskede hende ret af Hjertens Grund, saaledes som man elsker, naar man er tyve Aar gammel, jeg var elsket igjen, vi tilsvore hinanden evig Troskab, jeg maatte reise bort et Aar; da jeg kom tilbage, havde min Elskerinde glemt sine Løfter i Kongens Arme; see, det er den hele Historie, der for

Resten, som jeg gjerne vil tilstaae, ikke udmærker sig ved nogen synderlig Originalitet; den er tvertimod en af de almindeligste Hverdagsbegivenheder i dette Land." — „Deraf udspringer da vel Deres Had til de Fornemme og til vort letsindige Hof?" — „Deraf og af mange andre Aarsager." — „Den Gang var De vel meget bedrøvet, Freisleben?" — „Naturligviis! næsten enhver Fugl synger jo i veemodige Toner, naar den er forelsket; den synger da en gammel Sang, som den selv maaskee anseer for ny, men som tidligere Slægter allerede have sunget i Aarhundreder før dens Fødsel, ja som er gjentagen hver Sommer fra Skabningens Begyndelse til den Dag i Dag." — „Det er jo netop de gamle Sange, der trænge dybest til Hjerte," sagde Theodor. — „Vær blot lidt opmærksommere paa Deres Brødres Kummer," svarede Freisleben, „da vil De snart indsee, at Deres egen Sorg, hvor meget den end gaaer Dem til Hjerte, neppe er en Draabe i Smertens uendelige Hav."

Hr. von Freisleben var, som vi have seet, meget tilbøielig til at hjælpe Andre, men ogsaa hans Velgjerninger bare, i det mindste med Hensyn til hans Tid, et eiendommeligt Præg. „Hvad nytter det," sagde han, „at bortkaste sine Gaver til voxne Mennesker? Dem kan man dog kun, naar det gaaer heldigst, skaffe et kummerligt Udkomme, men heller ikke mere; de Ældre ere nu engang dyppede i Livets Vande og forandre vanskelig den Farve, de deri have antaget; ingen Almisse kan forvandle Dovenskab til Flid eller forbedre den Usædelige eller skjænke den Letsindige Fasthed og den Sløve Villiekraft. De Ældre kunne vi da vanskelig støbe i en ny Form; men paa Børn og Ynglinge ere vi endnu i Stand til at virke; dem kunne vi ikke blot række den nødvendige Føde, men

vi kunne ogsaa forædle deres Sæder, vi kunne vænne dem til Orden og Flid, vi kunne skjænke dem Lyst og Færdighed til Arbeide. Den, der vil gavne Mennesket, maa gaae i Hytter og paa Landeveie og samle de Umyndige, og løskjøbe den Elendiges Barn fra den fordærvede Moders Bryst; thi de gamle Folder kunne vanskelig udglattes, men en ny Dragt kan jeg folde, som jeg vil. Var jeg Fyrste," pleiede han at sige, „da vilde jeg anvende al min Omhu paa den unge Slægt, den vilde jeg fremfor Alt stræbe at frelse, ja, hvis det ikke kunde være Andet, vilde jeg opgive de Gamle for de Unges Skyld, ligesom man i en Ildebrand opgiver de Huse, der brænde, for at redde dem, der endnu ikke ere antændte. Alle de, der have virket mægtigt paa Jorden, fulgte uvilkaarlig disse Grundsætninger; de virkede kun lidet paa Mænd og intet paa udlevede Oldinge, ja de fandt hos disse meget oftere Modsigelse end Bistand; men de udkastede deres Ord og deres Daad til den kommende Slægt, til de opblomstrende Ynglinge, ligesom Frø, der bør udkastes om Vaaren, hvis det skal voxe og bære Frugt i den sildige Høst."

I Overensstemmelse med disse Grundsætninger havde Freisleben udkastet sin Plan; han gik virkelig i alle Hytter, han var opmærksom paa alle forbivandrende Betlere, og hvor han fandt et ulykkeligt Barn, som det var muligt at løskjøbe af forkastelige Forældres Hænder, der løskjøbte han det ogsaa. Af slige Børn havde han allerede samlet mange, der opdroges under hans eget Tilsyn, og bleve vante til streng Orden og til Flid. En Deel af Underviisningen paatog han sig selv, en Deel besørgede nu Theodor, medens duelige Landmænd lærte Børnene at arbeide i Marken.

En Dag saae Theodor flere Vogne, der nærmede sig

til Hr. von Freislebens Huus. Kort efter styrtede en Tjener ind og berettede, at Kongen var der for at see Indretningerne paa Godset, og at han allerede var stegen ned af sin Vogn. Theodor ilede ned i Haven, hvor Freisleben befandt sig, for at underrette ham om Monarkens Ankomst. Men førend Theodor endnu havde udført sit Ærinde, traadte et glimrende Selskab ind i Haven, og en anseelig, kraftig bygget Mand med et godmodigt Ansigt nærmede sig til Freisleben; denne Mand var Kongen selv; han gik med temmelig Vanskelighed og støttede sig paa to af sine Hoffolk. Uagtet Hr. von Freisleben just ikke var klædt i Galladragt og netop stod i Begreb med at uddele Befalinger til sine Folk, ja uagtet han just i dette Øieblik selv havde grebet en Spade, for at give dem de nødvendige Anviisninger, saa røbede han dog ikke mindste Spor af Forlegenhed; tvertimod satte han Spaden ganske rolig hen, og da han med et Smiil bøiede sit Hoved for Monarken, saae det ud, ligesom han alene smilede af Ironie over sin egen Ydmyghed. „God Dag, Freisleben!" sagde Kongen, „det gaaer os med Dem, som det gik Mahomed med Bjerget; han befalede det at komme til ham, men da det ikke rørte sig af Stedet, sagde han: „„Velan, har Du ikke Lyst at komme til mig, da skal jeg komme til Dig; paa den Maade nærme vi os dog til hinanden."" — „Hos mig er der ikke Meget," sagde Hr. von Freisleben, „der fortjener at vække Deres Majestæts Opmærksomhed." — „Vi høre, at De understøtter de Nødlidende, Freisleben, derfor bør vi takke Dem; thi De tager saaledes Noget af Byrden bort fra vore Skuldre og betaler en Deel af den Gjæld, vi burde betale til vore Undersaatter. Viis mig Deres Opdragelsesanstalt." Freisleben førte nu Kongen ind i den Side-

bygning, han havde indrømmet sine Lærlinge, og viste ham, hvad der var at see, og udviklede sin Fremgangsmaade for ham. Kongen lod til at være meget fornøiet dermed. „I Sandhed! jeg er i Deres Gjæld for denne Indretning," sagde han, idet han lagde Haanden paa Hr. von Freislebens Skulder, „og jeg skal ikke glemme at betale Dem. De maa indfinde Dem ved mit Hof undertiden, hører De, jeg ønsker at see Dem der." Freisleben bukkede taus. — Theodor bemærkede for Resten baade Grevinde Orselska og Victor i Kongens Følge, men ingen af dem syntes at kjende ham; Kongen derimod lagde Mærke til ham og spurgte, hvem den unge Mand var. „Det er en af mine fortroligste Venner, Deres Majestæt, og en af hine Børns Lærere." — „Det er to gode Anbefalinger," sagde Kongen og betragtede Theodor. „Er han syg?" blev Kongen ved, „han seer saa bleg ud." — „Han har længe været syg, Deres Majestæt, og har desuden lidt et smerteligt Tab; et Menneskehjerte er ikke stort, men en Verden af Sorger kan finde Plads deri." — „Meget sandt, Freisleben, vi maae tale oftere sammen; for enhver udmærket Mand og for enhver skjøn Qvinde skal der stedse findes Plads ved mit Hof," lagde han til, medens han venlig betragtede sin Datter. Derpaa hilsede han og forføiede sig, understøttet af sine to Hofmænd, og ledsaget af Hr. von Freisleben og af sit Følge, tilbage til sin Vogn igjen.

„Kongen var jo særdeles naadig imod Dem," sagde Theodor, da Vognene var borte. — „Ja, for ti Aar siden vilde denne Naade sikkert have smigret mig," svarede Freisleben. „I det mindste finder De vanskelig i Deres Tacitus en Keiser, der ligner denne milde, godmodige Fyrste." — „Trods al hans Mildhed skee dog ligesaa

ubarmhjertige Ting under ham som under de Værste," sagde Freisleben; „dog er han ikke saa slem som Fleerheden af dem, der vare i hans Følge, og han ligner saaledes visse Insecter, hvis egentlige Gift ikke sidder i Hovedet men i Halen."

Niende Capitel.

Da Theodor alt i flere Maaneder havde opholdt sig hos Hr. von Freisleben, overraskedes han en Dag ved den gamle Rosenfelds Besøg. Rosenfeld saae meget nedslaaet ud og syntes at være bleven flere Aar ældre i den Tid, Theodor ikke havde seet ham. „God Dag, Theodor!" sagde han, „hvorledes gaaer det Dig?" — „God Dag, Onkel Rosenfeld! det glæder mig, at Du kommer her; deraf slutter jeg, at Du ikke længere er saa vred paa mig." — „Veed Du, at Veronica ogsaa har forladt mit Huus, og at jeg gamle Mand nu er ganske barnløs?" — „Nei, Onkel! det vidste jeg ikke." — „Ak, gid hun var død!" sagde han, „gid hun laae i den sorte Jord! Gid jeg selv havde foldet hendes Hænder over hendes Bryst og lagt den jomfruelige Krands paa hendes Kiste! men desværre, det formaaer jeg nu aldrig, saa lykkelig bliver jeg nu aldrig; har Du ikke hørt, hvad hun er bleven til?" — „Ak, jeg kan begribe det, arme, ulykkelige Onkel!" — „Ja ja, Skam og Skjændsel lade sig ikke skjule, og Rygtet har tusinde Tunger, naar det fortæller det Onde. Før løftede jeg mit Hoved kjækt op i enhver Forsamling, men nu gaaer jeg aldrig mere nogen

Aften paa Værtshuset for at høre Nyt; thi jeg frygter for, at jeg skal høre min egen Skam, og at man skal drive Spot med mig. Ja forbandet være hun!“ sagde han, og en pludselig Rødme opsteg i hans indfaldne Kinder, „thi hun har dynget Skjændsel paa mine graae Haar. Gid en Faders Fortvivlelse maa tynge paa hendes Hjerte og forskrække hende midt i hendes Vellyster, midt i hendes Riigdomme, midt i al den falske Glands, der omgiver hende! Gid mit Ansigt maa staae truende for hende i Speilet, hver Gang hun tænker at skue sine falske Yndigheder deri! Gid min sorte Kiste, naar hun har dræbt mig, maa staae foran hendes Leie hver Nat! Gid mit blege Billede maa stige frem deraf og forskrække hende, saa hun farer op med Ængstelse og derpaa forgjæves søger Ro under sine kostbare Tæpper! Og naar vi engang mødes hisset, lad hende da lægge sit Guld og sine Ædelstene i den store Vægtskaal, hvori vore Synder veies, saa vil jeg lægge min centnertunge Forbandelse i den anden Skaal, ja en Faders Forbandelse skal ligge deri, som hendes Skamløshed har dræbt, og vi ville see, hvilken Skaal der skal synke.“ — „O, tal ikke saa, Onkel! Du er for god, til at slige Ord skulle udgaae af Din Mund.“ — „Ak, Theodor! hidindtil havde ingen Rosenfeld bedækket sig med Skjændsel, hun er den første, den allerførste, og dog var hun engang min høieste Glæde; allerede da hun var et Barn viste jeg hende til Fremmede, og hendes Skjønhed var en Husvalelse for min Sjæl; og da hun blev ældre og traadte frem ved sin Søsters Side, og da Enhver, der mødte dem, vendte sig om for at see de deilige Piger, da bevægede mit Hjerte sig med Stolthed; ingen Fader elskede sine Børn høiere end jeg, ak, men nu er min Stolthed knækket, og jeg

maa forbande hendes Skjønhed; ja gid Sygdom maatte vanskabe den! Gid Vellyst og Gjerrighed, hvoraf hun er sammensat, vilde præge sig i hendes Aasyn, for at Enhver, der saae hende, maatte vende sig bort med Væmmelse, for at de Forbigaaende maatte spytte paa det Sted, hvor hendes Fod træder, for at hun maatte blive Verden en Afsky, ligesom hun allerede er det for Himlens Engle!"

„Fat Dig, Onkel!" sagde Theodor, „hun er jo ikke Din eneste Datter; Du har jo endnu en, der ikke stedse vil forlade Dig, der engang vil vende tilbage og trøste Dig over al Din Ulykke." — „Ja," svarede Rosenfeld, „hun handlede vel i at gaae, og naar jeg blot vidste, om hun havde det godt, vilde jeg ikke sørge over hende; hun handlede vel i at gaae, thi jeg var den Gang betagen af Forfængelighed og vilde bortkaste hende til en af dette Hof, hvor al Skjændsel har sit Sæde. Gud veed, hvad hun havde været nu, hvis hun ikke var flygtet, og jeg skal velsigne hende derfor paa mit Dødsleie; thi Victor var hende ikke værd; han var netop en af dem, der viste Veronica Vei til al Slethed." — „Hvoraf veed Du det, Onkel?" — „Hun, hvis Navn jeg neppe mere gider nævne, har jo i sin Frækhed fortalt det; thi hun lægger ingen Dølgsmaal paa sin Vanære, hun er uden Skam, ligesom de, der alt længst have været vante til det Onde; men jeg gamle Mand beilede selv til min Undergang og bildte mig ind at see Lykken, hvor der kun findes kalkede Grave og Fordærvelse; derfor er nu al denne Jammer kommen over mig, og jeg staaer ganske forladt i min Alderdom." — „Men Madame Wolfgang og Felicitas have jo dog endnu ikke forladt Dig." — „Nei, Felicitas er min eneste Trøst, naar jeg seer hendes Aasyn, er det

ligesom jeg saae Manon selv; men ak! af min egen Familie har jeg ikke en Eneste om mig; derfor kommer jeg til Dig, Theodor! Du er jo dog min Søsters Søn, og jeg vil gjerne bede Dig at tilgive mig, thi jeg var for hidsig imod Dig. Dine Synder vare smaa imod de Andres, og efter Madame Wolfgangs Fortælling har desuden den nederdrægtige Isak bagvasket Dig; derfor ønsker jeg at høre, om Du ikke vil vende tilbage til Din gamle Morbroder? om Du ikke vil blive hos mig i den korte Tid, jeg har igjen? om Du ikke vil trykke mine Øine til og være tilstede, naar de sænke min Kiste ned i Graven, og naar Jorden lukker sig over mig? Hvis Du vil det, saa kom hjem med mig, og vi skulle leve forsonlige med hinanden, ja vi skulle ofte tale sammen om Manon, indtil Døden kommer og henter mig." — „Jeg følger Dig gjerne," sagde Theodor, „tillad mig blot først at tage Afsked med den brave Hr. von Freisleben og at takke ham for al hans Venlighed." — „Vel, Theodor, Du har et godt og forsonligt Hjerte; for Resten vil det ikke vare længe med mig, thi fra den Time, da jeg saae den skamløse Veronica i al sin Pragt kjørende forbi mit Huus — ja, hun gjorde ikke engang nogen Omvei for at undgaae mig, og hun rødmede knap ved at see mig — fra den Time føler jeg Noget i mit Bryst, der siger mig, at jeg ikke har ret lang Tid tilbage."

Theodor vendte nu hjem til Rosenfelds Huus, hvor han blev venlig modtagen, men Alt var her saa forandret, at han neppe kunde kjende det igjen. Møblerne stode rigtignok paa deres gamle Pladser, Rosenfeld syslede i sit Laboratorium og i sit Myntcabinet, Madame Wolfgang gik overalt omkring og passede paa og klirrede med sit Nøgleknippe ligesom før; men det forekom dog Theo-

dor, som om han var vendt tilbage til en Egn, i hvilken han vel før havde boet og levet lykkelig, men hvori de skjønneste Planter nu ikke længere kunde blomstre, fordi Himmelegnen havde skiftet Natur, fordi Solen havde skjult sig bag Skyer, og fordi Luften var bleven tung som i en Begravelseshvælving.

Da Theodor kom tilbage til sin Onkel, fik han ikke sit gamle Værelse igjen; dette havde Rosenfeld selv taget i Besiddelse og syntes nu slet ikke at føle nogen Modbydelighed eller Frygt for at opholde sig deri. Engang bad han endog sin Søstersøn om igjen at fortælle den mærkværdige Drøm, han engang havde havt i dette Værelse. Den Gamle nikkede flere Gange venlig med Hovedet under Fortællingen og saae paa samme Tid meget hemmelighedsfuld ud. „Erindrer Du ikke det Navn, som Gjenfærdet raabte til Dig?" spurgte han endelig. — „Nei," svarede Theodor. — „Saa vil jeg betroe Dig det," sagde Rosenfeld, „det var Manons Navn, ikke sandt?" Theodor forundrede sig høilig ved disse Ord; thi han troede virkelig i hiin Nat at have hørt Manons Navn paa Drømmebilledets Læber, men han havde ikke fundet for godt at omtale denne Omstændighed til Nogen. „Ja, ja," vedblev Rosenfeld, „jeg har ogsaa undertiden havt underlige Drømme i det Værelse, og det kan vel være, at de ofte indvirke paa vore Tanker og staae os allernærmest, som vi troe allerlængst borte."

Rosenfeld var ogsaa i den senere Tid bleven mildere end før og havde næsten ganske aflagt sin forrige Hidsighed; men det, som allermest satte Theodor i Forundring var, at hans Onkel engang af sig selv talte til ham om Guldmageren. Theodor maatte fortælle ham Alt, hvad han vidste om denne, ja Rosenfeld forbittredes

ikke engang, da han erfarede, at Manon rimeligviis opholdt sig hos denne hans gamle Modstander. „Er Du endnu vis paa," sagde han, „at de Geer virkelig forstaaer den Kunst, som han giver sig ud for at forstaae?" — „Jeg er saa vis derpaa som paa mit eget Liv," svarede Theodor, „jeg gav altfor nøie Agt paa hans Forsøg, til at jeg kan tvivle om hans Kunst." — „Ja, ja, jeg vil ikke mere stride derom," sagde Rosenfeld, „der gives maaskee meget Sandt, som jeg i min Egensindighed har foragtet; jeg maa ogsaa tilstaae, at de Geer, selv i sin Ungdom, aldrig manglede Penge; jeg ønskede kun, at jeg endnu engang før min Død maatte være Vidne til et af hans Forsøg." — Mere talte han ikke om Guldmageren denne Gang; imidlertid bemærkede Theodor, at Rosenfeld oftere, naar han blev overrasket i sit Værelse, søgte at skjule en Bog, hvori han læste, og hvori Theodor med Forbauselse gjenkjendte et af de alchemistiske Skrifter, der havde tilhørt ham selv, ja engang traf han endog sin Onkel, medens denne foretog en chemisk Operation med hiint Skrift i Haanden; han sad da foran Ilden næsten i samme Stilling, hvori Theodor selv saamangen Nat havde siddet, og denne kunde ikke længere tvivle paa, at Rosenfeld med Hensyn til Guldmagerkunsten anden Gang havde skiftet Mening og fra en ivrig Vantro igjen var bleven forvandlet til en Troende.

Da Theodor fortalte dette til Madame Wolfgang, svarede hun: „Ja, han er bleven et ganske andet Menneske, derfor lever han heller ikke længe, det kan De troe." Theodor fæstede imidlertid ingen Lid til disse Ord, thi han havde selv i Rosenfelds lykkelige Dage bemærket, at denne gik let over fra en Yderlighed til en anden; heller ikke var denne Overgang fra Tvivl til Tro i mindste

Maade forbunden med den Aandssvaghed, der pleier at ledsage hiin Deel af Oldingsalderen, i hvilken Naturen ligesom forsøger forfra at begynde Livets Kreds, uden i Forveien at have forfrisket sig i Dødens Lethestrøm.

Som en yndig Rosenknop i en Klosterhave stod Felicitas i dette Huus; hendes Skjønhed udfoldede sig hver Dag mere, og uagtet hendes Aasyn endnu bevarede sit barnlige Præg, saa lignede hun dog i Skabning en fuldkommen udviklet Jomfru. Hun viste sig iøvrigt meget tilbageholden imod Theodor og syntes at være den Eneste i Huset, der endnu havde nogen Mistillid til ham.

Theodor vedblev fremdeles at understøtte den lille Dreng, som han havde udrevet af Elendighed; ja han skjænkede Moderen saamange Penge, at den stakkels Enke derved igjen blev i Stand til at begynde en lille Handel, hvorved hun ikke blot vandt det Nødvendige, men endog lidt efter lidt kom i en Art af Velstand. Theodor besøgte hende ofte, og det var ham en kjær Adspredelse at underholde sig med den smukke lille Dreng og at see Moderens Tilfredshed; thi ligesaa sørgeligt som det er at betragte et Huus, hvori Livet lidt efter lidt falmer og forgaaer, ligesaa glædeligt er det ogsaa at mærke, hvordan det lidt efter lidt fremblomstrer ved Stræbsomhed og Flid, hvordan Følelsen af den tiltagende Velstand, ligesom Foraarsvarmen, fremlokker mangfoldige Spirer, og hvordan Haab, Munterhed og Driftighed bestandig tiltage ved hverandres Side.

Tiende Capitel.

Den Tungsindighed, hvoraf Rosenfeld var betagen og den Ærgrelse, han følte over Veronicas Opførsel, havde allerede længe gnavet paa hans Levetraad; ja tilsidst blev han virkelig syg, og uagtet Lægen erklærede, at hans Tilstand aldeles ikke var farlig, troede han dog selv at han snart skulde døe, hvorfor ogsaa Theodor, Madame Wolfgang og Felicitas hver Nat skiftedes til at vaage over ham.

„Hvad der mest gaaer mig til Hjerte," sagde han engang, „er, at jeg ikke skal see min elskede Manon, inden jeg døer." — „De skal vist see hende, hun vil sikkert komme, men ti blot stille dermed!" svarede Felicitas, der denne Gang var alene i Værelset med ham. „Veed Du, hvor hun er, Barn?" spurgte han og reiste sig med Heftighed. — „For Himlens Skyld, vær stille! Det er af stor Vigtighed, at Ingen mærker hendes Komme; men jeg haaber ganske vist snart at føre hende til Dem." — „Kunne vi vente hende hertil, da være Gud i Himlen priset derfor; men hvorfor maa jeg ikke tale derom?" — „Fordi det er hendes Ønske og Bøn, fordi hun stedse maa frygte for Victors Efterstræbelser, og fordi Theodor ikke er hende værd." — „Theodor er en brav ung Mand, der er hende langt mere værd end den fornemste Herre ved Hoffet," svarede den Gamle." — „Han har sikkert mange gode Egenskaber, men Manon fortjener han ikke, og naar Deres Datter ikke ønsker at forenes med ham, saa vil De vist ikke tvinge hende dertil." — „Nei, det forbyde Gud, at jeg oftere skulde forsøge derpaa! hun skal have frit Valg." — „Vil De da ogsaa fortie hendes

Besøg hos Dem?" — „Naar hun ønsker det, ja, i Himlens Navn! og naar jeg blot seer hende endnu engang i dette Liv, da vil jeg være fornøiet, og da maa Herren lade mig fare hen i Fred, hvilket Øieblik det skal være."

Uagtet Manon havde brudt al Forbindelse med Theodor, saa kunde hun dog ikke udholde ganske at undvære Efterretninger fra sit Hjem; hun overtalede derfor de Geer til paa nogen Tid at opslaae sin Bolig i Hamborg, hvorfra hun med hans Tilladelse skrev til Felicitas, paa hvis Taushed og Forsigtighed hun var fuldkommen sikker, og underrettede hende om sin hele Stilling og om hvor vigtigt det var, at Ingen anede de Geers Opholdssted. Ved et sikkert Bud, hvis Tjeneste Guldmageren allerede før havde benyttet, modtog hun undertiden fra Felicitas Efterretninger om sin Faders Tilstand, og da denne bestandig blev betænkeligere, reiste hun endelig, med de Geers Samtykke, og ledsaget af ham, paa nogle Dage til Dresden, for at hun i det mindste engang endnu kunde see sin Fader og modtage hans Velsignelse.

En Nat, da de Øvrige vare til Sengs, og da Felicitas alene vaagede hos Rosenfeld, traadte Manon uformodentlig ind i Værelset. „Jeg har hørt, at Du er syg, min elskede Fader!" sagde hun; „jeg har foretaget en lang Reise blot for at see Dig et Øieblik, for at bede om Din Tilgivelse og for at sige Dig, at mine Tanker aldrig have forladt Dig, uagtet jeg havde min Bolig i en fjern og fremmed Stad." — „Gud velsigne Dig, min Datter!" sagde Rosenfeld, i det han reiste sig op og trykkede hende til sit Bryst, „det tænkte jeg vel, at min Manon ikke ganske havde glemt sin Fader, og at hun engang vilde komme igjen, for at trøste mig i min Dødsstund." — „O, Du vil sikkert ikke døe endnu, Du

er jo kraftig og kan leve i mange Aar." — „Ak, Din Søsters Opførsel har givet mig mit Dødssaar, da jeg saae hende i hendes skjændselfulde Pragt, for hvilken hun har solgt sin Sjæl, fremskridende i alle sine Smykker og i sin Herlighed, og da hun kastede sit frække Øie paa mig, uden igjen at slaae det til Jorden med Skam, og uden at vride sine Hænder over, at hun var bleven til, hvad hun er: da følte jeg et Dolkestik i mit Bryst, da følte jeg et Saar i mit Inderste, der aldrig vil læges, førend Døden lægger sin Haand paa mit Hjerte og lukker mit Øie for hendes Skjændsel." — „O, jeg Ulykkelige! maaskee har ogsaa min Flugt bidraget til Din Sygdom; er det saa, da vil jeg aldrig have en rolig Time mere paa Jorden." — „Gud velsigne Dig, min Datter! Du har aldrig lagt mig Noget i Veien; ja Du var et godt Barn, ligefra den Tid, Du var lille, og Du havde Ret i at undflye Fordærvelsen, thi jeg gamle Mand, syndede haardt imod Dig; ja Du havde Ret i at forlade Din uforstandige Fader, der vilde sælge Dig for Glands og Fornemhed." — „Fader, kjender Du den, der modtog mig, da jeg Intet eiede? Kjender Du den, der har været mig i Dit Sted, og som jeg næst efter Dig skylder mest paa Jorden?" — „Jeg kjender ham; han har sanket gloende Kul paa mit Hoved; thi han er den, jeg mest af Alle har hadet, og den Eneste, jeg paa denne Jord har forfulgt; men jeg indseer nu, at jeg var bedaaret af Egensind og Fordom, og at jeg har handlet haardt og ubilligt imod ham." — „Gud være lovet for de Ord Du siger! thi denne de Geer, hvilken Du ansaae for en Bedrager, og som maatte flygte liig en Forbryder over Jorden, er en virkelig Indviet i hiin sjeldne Kunst, som Verden begynder at forkaste som umu-

lig, men hvorpaa jeg allerede har seet mange Prøver." — „Er det virkelig sandt, hvad Du siger, som jeg neppe mere kan betvivle, da ønsker jeg, at de Geer vil værdige mig et Besøg og vise mig endnu en Prøve paa sin Kunst, for at jeg før min Død med egne Øine kan overbevise mig om min Vildfarelse." — „Ak, han kommer ikke til Dig, Mistillid er bleven hans anden Natur; ja han er bleven ligesom en af hine Dverge, om hvem der fortælles, at de boe i Jordens Indvolde og kun vove sig frem om Natten og skjælve for Solens Straaler." — „Men nu er det jo Nat, og jeg lover helligt ei at forraade ham." — „Tilgiv, at jeg minder Dig herom, min Fader; men Du har to Gange svigtet ham, derfor frygter han Dig bestandig og vil neppe fæste Lid til Dine Løfter."

Felicitas vaagede i denne Tid næsten hver Nat hos Rosenfeld, de Øvrige maatte efter hans Ønske allerede tidlig om Aftenen forlade ham; derved fik Manon Leilighed til at besøge ham flere Gange, og hendes Gjensyn virkede saa fordeelagtig paa ham, at han endog efter nogle Dage igjen kunde forlade Sengen. Ja en Nat, da Manon igjen besøgte sin Fader, fandt hun ham fuldkommen paaklædt. „Kom, min Datter!" sagde han, „jeg vil følge Dig til de Geer; da han ikke vil komme til mig, maa jeg besøge ham; thi jeg kan ikke døe rolig, hvis jeg ikke seer ham og takker ham for den Godhed, han har viist Dig." — „For Himlens Skyld!" sagde Manon, „hvad tænker Du paa? hvordan vil Du kunne gaae den Vei midt i den mørke Nat?" — „Jeg er fuldkommen rask, siger jeg Dig; denne Gang vil aldeles ikke skade mig." — — „Min Pleiefader vil forskrækkes ved Din Ankomst, og jeg bør dog i det mindste skaane ham for

Skræk." — „Saasandt jeg lever, Du skal ikke hindre denne Beslutning, thi min Samvittighed lader mig ingen Ro, førend jeg har bedet ham om Tilgivelse for min Uret; derfor vil jeg see ham, jeg vil tale med ham, og Du maa finde Dig deri, hvis Du ikke ønsker, at Samvittighedsnag skulde forbittre mine sidste Timer paa Jorden." — „O, tal ikke saa! raabte Manon, „jeg vil jo gjerne finde mig i, hvad Du forlanger." Derpaa stod hun et Øieblik tvivlraadig, endelig sagde hun: „Da det ikke kan være Andet, maa Din Villie skee, men tillad mig dog først at underrette de Geer om Dit Forsæt; maaskee overvinder han da sin Frygt og kommer selv til Dig." — „Gaa da min Datter!" sagde Rosenfeld, „jeg skal vente Dig her; thi jeg haaber dog, at Du ikke tænker paa at bedrage mig." — „Saasandt jeg lever, enten skal de Geer komme til Dig, eller Du skal være hos ham inden en Times Ende."

Inden en Times Forløb kom atter Manon tilbage. „De Geer er ængstelig," sagde hun, „thi han troer i Gaar at have opdaget Speidere under sine Vinduer; vil Du see ham, maa Du komme med mig, der er intet Andet for; men Du skal i det mindste ikke udsætte Dig for den kolde Natteluft; jeg har skaffet en Vogn, der kan føre Dig til ham."

Rosenfeld var strax beredt, og inden kort Tid stod han allerede i de Geers Værelse. „I vil dog ikke igjen forraade mig, Rosenfeld?" sagde de Geer, da han saae ham. — „Nei, vísselig ikke," svarede Rosenfeld. — „Det vilde ogsaa være grusomt, thi jeg har aldrig tilføiet Eder noget Ondt." — „Jeg maatte jo være det falskeste og utaknemmeligste Menneske, hvis jeg nu kunde forraade Jer; jeg ønsker tvertimod inderlig at takke Eder for al

den Troskab og Godhed, I har viist min Datter." — „I vil dog ikke berøve mig hende?" — „Nei, hun maa blive hos Eder i Herrens Navn; her vilde hun, saalænge Victor ikke har opgivet sine Planer, neppe være i Sikkerhed; dog ikke blot for at takke Jer staaer jeg her, jeg kommer ogsaa for at bede om Tilgivelse for det Onde, jeg tilforn har tilføiet Eder." — „Har I da endelig opgivet Eders Nag og Eders Vantro? Er I endelig overbeviist om, at jeg ikke er en Bedrager, men at jeg forstaaer den guddommeligste Kunst, som I saalænge har foragtet?" — „I er ingen Bedrager, det troer jeg vist, og dog ønskede jeg, at I vilde vise mig en Prøve paa Eders Kunst, for at jeg med egne Øine kunde see og med egne Hænder føle min Uret." — „I har jo allerede forhen seet og dog ikke troet," svarede de Geer. — „Den Gang var jeg forblindet af Lidenskab, men nu er jeg rede til at erkjende Sandheden." — „Velan," sagde de Geer, „jeg kan tilfredsstille Eders Ønske." Han lukkede nu sin Dør i Laas og antændte Ild i Kaminen, derpaa hentede han det Nødvendige og lod Rosenfeld selv kaste en Deel af Pulveret paa det glødende Metal, hvorefter det forandrede sin Natur og blev til det fineste Guld. Rosenfeld betragtede det nøie, endelig udbrød han: „Ja det er en virkelig Metalforvandling, og denne Kunst er en sand Kunst." — „Prøv nu selv, om dette ei er Metallernes Konge, der har udviklet sig under Eders Hænder," sagde de Geer. — „Jo, jeg mærker det nok; nu kan jeg rolig lukke mine Øine, thi de have været Vidner til det Mærkværdigste, der kan sees paa Jorden, men var jeg yngre, da vilde jeg forlade mit Huus og drage rundt om i Landene som Eders Apostel, for at forkynde, hvad jeg har seet, og for høit at prise Eders Navn." — „Lad

hellere mit Navn blive en Hemmelighed," svarede de Geer. — „Nei, I er tilvisse ingen Bedrager, men en saare kunstig og sjelden Mester, derfor beder jeg Eder endnu engang om Tilgivelse for min forrige Vantro." — „Jeg tilgiver Eder gjerne, Rosenfeld." — „Saa kom da og tryk mig til Dit Bryst, Du forfulgte og bespottede gamle Mester! at jeg kan føle den Mands Hjerte slaae mod mit, som jeg nu agter som den kyndigste af alle Mennesker." De to Gamle omfavnede da hinanden, og Rosenfeld syntes især at glæde sig over den Fred, han havde sluttet med sin forrige Modstander. „Farvel, de Geer!" sagde han endelig, „Eders Tilgivelse har lettet en Steen fra mit Hjerte." — „Farvel, Rosenfeld! Vi sees vel ikke mere i denne Verden; tag derfor dette Guld, der blev til under Eders Øine, som en Erindring om, hvad I har seet i denne Nat." — „Tak!" sagde Rosenfeld, i det han tog Guldet, „jeg har Intet at give til Gjengjæld uden min Datter Manon, men hun er ogsaa en Skat; tillad nu blot, at hun følger mig hjem, derpaa skal hun vende tilbage til Eder for stedse." — „Hun er mere værd end alle Ædelstene," sagde de Geer, „ja hun er mig ligesaa kjær som den hemmelige Kunst, hvorpaa I nylig har seet en Prøve." — „Ja, ja, hverken Eders Kunst eller min Datter ere at foragte," svarede Rosenfeld, i det han trykkede hans Haand; derpaa tog han Afsked og forføiede sig bort tilligemed Manon.

„Min Datter!" sagde Rosenfeld, da han var kommen hjem, „det aner mig at vi ikke sees oftere; jeg vil derfor endnu til Afsked bede Dig om ikke at være saa haard imod den stakkels Theodor, der har en virkelig Kjærlighed til Dig, og som vel neppe er saa skyldig, som han synes Dig." — „Ak," sagde Manon, „tal ikke om

ham! jeg har vel erfaret, hvor skyldig han er." — „Nu, jeg vil ikke tvinge Dig, min Datter, thi en saadan Tvang virker intet Godt; jeg vil kun sige Dig, at Du ikke maa stole paa den falske Isaks Angivelser, thi Isak er en skammelig Bagvasker." — „Er det muligt?" sagde Manon. — „Det er ganske vist," svarede Rosenfeld og fortalte hende nu, hvorledes Alt var tilgaaet. Hun hørte med stor Bevægelse paa ham, og hendes Kinder rødmede under hans Fortælling. „Skulde det være muligt," sagde hun endelig, „at jeg har gjort ham Uret? Nei," blev hun ved med sørgende Røst, „jeg veed endnu Noget, Fader, som Du ikke veed, og som er det Allerværste — og dog, o, jeg vilde være det allerlykkeligste Menneske, hvis han var uskyldig!" — „Ja, Du maa nu handle, som Du vil, Manon; men hvis Du engang ægter Theodor, da opfylder Du mit Ønske, og jeg giver Dig i Forveien mit faderlige Samtykke dertil. Men nu maa Du ile hjem, mit Barn, og ledsage Din Pleiefader; ja hvis han vil, at jeg ikke skal see Dig mere, hvis han endog byder Dig at reise i denne Nat, da maa Du følge hans Bud." — „Jeg frygter virkelig, at han vil reise strax, thi jeg har seet Ængstelighed og Mistanke malede i hans Øine; det er et Forbud paa, at han ikke bliver her længe." — „Saa følg ham, min Datter, men modtag først Din Faders Velsignelse!" Manon knælede nu for ham, og han lagde sine Hænder paa hendes Hoved og velsignede hende, hvorpaa han endnu til Afsked trykkede et Kys paa hendes Pande, og med Veemod skiltes de fra hinanden.

Manon havde ikke seet feil, den Gang hun troede at bemærke Ængstelighed i de Geers Øine, thi da hun kom hjem, gik han urolig op og ned ad Gulvet, og en-

20*

delig sagde han: „Min Datter, vi maae reise herfra, inden Morgensolen kaster sine Straaler paa denne Bys høieste Taarne." — „Ak jeg tænkte det nok," udbrød Manon, „saa har jeg virkelig for sidste Gang seet min Fader." — „Vil Du følge med mig," svarede de Geer, „da maa Du ikke frygte for at vandre, som den lette Steenged, over Bjergene i den tidlige Morgenstund." — „Hvilken Mistanke driver Dig nu igjen til Flugt?" spurgte Manon. — „See, en Vogn har holdt foran dette Huus, og Naboerne have hørt Larmen af de rullende Hjul, og de ville hviske til hverandre og spørge, til hvem den er kommen; jeg har ogsaa i Gaar, som Du veed, seet Ansigter under mit Vindue, der have forfærdet mig; jeg saae hiin Guldsmed, der var tilstede i Værtshuset, hvor jeg forsvarede min Kunst mod Rosenfelds Angreb; jeg saae ogsaa en anden Speider af mit eget Folk, hvilken er begjærligere efter Guld, end den hungrige Glente høit i Luften efter sit Bytte. Og hvem kan troe Menneskene?" lagde han til med sagtere Røst, „hvem veed, om ikke Din Fader betænker sig og betages af Begjærlighed efter mine Skatte og vender tilbage med sine Haandlangere for at fange mig?" — „Hvor er det muligt, at Din Mistro kan gaae saavidt?" — „Din Fader var selv iblandt dem, der lærte mig denne Mistro, thi jeg har ogsaa engang været tillidsfuld og godtroende; men nu har jeg lært, at Ærlighed og Falskhed kunne finde Plads ved Siden af hinanden paa den samme Tunge; jeg har lært, at de aabneste Ansigter ere de farligste af alle, forbi de lettest fremlokke vor Tillid; saaledes blev jo selv Theodor greben i Falskhed, han, paa hvis ærlige Hjerte baade Du og jeg engang vilde bygge vor Fremtid." — „Maaskee er dog Theodor uskyldig,"

sagde Manon med usikker Stemme, „efter min Faders Beretning er i det mindste en Deel af det, han beskyldtes for, usandt.“ — „En Pige, der elsker, er en Dommer, paa hvem man ikke kan stole; men velan, lader os prøve ham, Manon! Lad hans tilkommende Opførsel afgjøre Eders Skjæbne!“ — „Hvorledes vil Du prøve ham, de Geer?“ — „Det var uforsigtigt af mig, at jeg blot fordi hans Rygte var godt, og fordi jeg skyldte ham Taknemmelighed, vilde vælge ham til min Medhjælper; jeg burde først have udforsket hans Indre, hans Sjæl burde have ligget for mig som en Bog, hvori alle Bladene flere Gange ere gjennemlæste; men nu vil jeg indhente, hvad jeg har forsømt; jeg vil skjænke ham Rigdomme og see, om han ikke misbruger dem, jeg vil skjænke ham min Guldtinctur og see, om han da ikke udgiver sig for en Indviet, for en Mester i Kunsten, paa det Folkene skulle forundre sig over ham, og paa det Fyrsterne skulle bøie sig for ham som for en Afgud.“ — „Men hvis han nu lader sig forblinde af den falske Glands?“ spurgte Manon. — „At han i Begyndelsen vil blive noget forblindet, det er rimeligt nok,“ sagde de Geer, „men Ingen er at stole paa, der ikke har lært at frygte sin egen Svaghed; derfor vil jeg vaage over hans Skridt og see, hvorvidt Forblindelsen gaaer: jeg vil see, om ikke Rigdom forhærder hans Sjæl, om ikke Hovmod bedaarer ham, om ikke de vellystige Qvinder forføre ham. Hvis han vikler sig løs af disse Snarer; hvis han lærer at indsee, at al denne udvortes Glands kun var en farvet og forgængelig Røg; hvis han saaledes viser sig min Kunst og min Datter værdig: da vil jeg tilsidst gaae til ham og sige: „Min Søn, nu er Fristelsens Ildprøve forbi, nu skulle Dine Glædesdage begynde.“ — „Men

af, hvis han nu allerede er forført, som jeg nylig troede," sukkede Manon. — „Hvis saa er, da vil den, der ikke modstod den mindre Fristelse, endnu vanskeligere modstaae den større, og han vil uigjenkaldelig fortabes i Forførelsens Malstrøm; hvis saa er, da vil jeg besløre Dit Ansigt for ham med et syvdobbelt Slør, da vil jeg lægge Oceanets Strømme som en udstrakt Befæstning mellem Dig og ham, og den Fugl, der opsvinger sig fra hans Tag, skal lade sine Vinger synke med Træthed, før den nærmer sig til Din Bolig."

Den samme Morgenstund forlode de Geer og hans Pleiedatter igjen Dresden. Paa Rosenfelds Sundhed havde imidlertid hiin natlige Udflugt en høist uheldig Indflydelse; thi neppe var Manon borte, og neppe havde han henlagt det Guld, de Geer gav ham, i Myntcabinettet, førend han følte sig angreben af en heftig Feber, hvori han snart tabte Bevidstheden, og hvorved Lægen meget betænkelig rystede paa Hovedet. Den næste Aften befandt han sig bedre, og hans Bevidsthed syntes paa ny at vaagne; dog kunde han ikke tale, men søgte ved Tegn at give Noget tilkjende, som de Tilstedeværende ikke forstode. Om Natten vendte Feberen igjen tilbage, og inden tredie Morgen indfandt Døden sig, der uden Tvivl var fremskyndet ved hiin natlige Udflugt; saaledes blev den Mistænkelighed, som Rosenfeld selv tilforn havde givet Næring, og som nu havde tvunget ham til hiint driftige Besøg, den sidste Aarsag til hans pludselige Død, hvortil Sorg over Veronicas Skjændsel vel havde lagt den første Grund.

Ellevte Capitel.

Dagen efter Rosenfelds Død, da Theodor var alene hos Liget, traadte Hr. von Freisleben ind i Værelset, hvor det laae. „God Aften, Theodor!" sagde han, „det er nu længe siden De besøgte mig." — „God Aften, Freisleben! her seer De Liget af en Olding, som en forkastelig Datter har lagt i Graven." — „Den, der kalder Fordærvelsen i sit Huus, maa ogsaa bære Følgerne deraf," svarede Freisleben. — „Har han feilet, saa har han modtaget sin Straf i dette Liv, og han meente det dog ærligt i Grunden; kan De see hans Smiil? saaledes smiler Ingen, der døer i Synd og Uretfærdighed." — „Jeg seer intet Smiil," svarede Freisleben, der bleg som en Aand heldede sig over Liget, „jeg seer Intet uden den gyselige Forstening, der betager den Døende, naar Tilintetgjørelsen for første Gang viser ham sit Medusahoved." — „Jo tilvisse smiler han blidt og veemodigt til Dem, ligesom han ynkede Dem og vilde trøste Dem i Deres Vantro." — „Det er Fortvivlelsens Smiil, Theodor, og Du er ikke ærlig, hvis Du ikke tilstaaer, at Du gyser ved hans Liig; hvorfor gyser Du? Mon fordi hans Sjæl nu synger sin Seierssang? mon fordi den er indgaaet i Paradiset? Nei, Du Ulykkelige! fordi en hemmelig Frygt vidner imod Din Tunge, fordi Din Anelse siger Dig, at en Sjæl, som var, er ikke mere; fordi en Verden er forgaaet; fordi en nylig skinnende Stjerne er udslukt i bælmørk Nat; fordi Livets Sol har forladt sin Skabning; forbi ingen Sommer nogensinde skal afløse den visne Høst, i hvilken Ormen alene et Øieblik fryder sig, saa svinder ogsaa den, og Livets Efterskjær taber sig

i den iiskolde Vinter, hvori Herrens Aand aldrig mere svæver over de tilfrosne Vande." — „Nei, det er ikke sandt! Kom endog en Engel i Lysets Dragt og talede saa, jeg vilde dog sige, det er ikke sandt, ja jeg vilde sige: „„Viig fra mig, Du Falskhedens og Fortvivlelsens Budskab! Du kan ikke komme fra Himlen, Du har aldrig seet de gode Aanders Hjem."" — „Er jeg da saa slet", sagde Freisleben, „at Du bør tiltale mig saaledes? Kan jeg derfor, at Døden allerede, medens jeg lever, har udstrakt sin Haand imod mit Aasyn og sminket mine Kinder med sin Farve? Ja, det er sandt, jeg troer Intet og jeg haaber Intet paa den anden Side af Graven; men derfor har jeg ikke mindre sørget ved Andres Sorger og grædt med den Bedrøvede, og mine Taarer fløde sjelden over min egen Kummer alene, men jeg har aabnet mit Huus for den Trængende, og ingen Ulykkelig forlod min Dør, uden at jeg hjalp, naar jeg kunde." — „Saa vil Herren ogsaa tilgive Dem, og Deres Straf vil kun blive engang at staae beskæmmet over Deres Tvivl for den evige Godheds Aasyn." — „Nu, Gud give det", sagde Freisleben med et veemodigt Smiil, „jeg kommer ellers for at bede Dem at vende tilbage til mig, hvis De intet bedre Tilflugtsted skulde finde." — Dermed trykkede han sin Vens Haand og gik, men Theodor saae sørgende efter ham og rystede paa Hovedet; thi han begreb ham ikke; han forstod ikke, hvorledes det var muligt, at saamegen Sjælsadel kunde forenes med et saa sønderrevet Indre.

Men vi, der leve i en anden Tid, hvori Tvivl og Utaalmodighed ere blevne meget almindeligere, vi ville maaskee bedre begribe, hvad Theodor ikke fattede; thi uagtet Freisleben vel ikke ganske havde opgivet Haabet om

en Art af Gjengjældelse her, saa troede han dog neppe, at dennes Herredømme strakte sig ud over Graven. Han hørte tvertimod til dem, der, fordi de have seet saamegen Uret paa Jorden, tvivle paa, at der findes et Hjerte hiinsides Tiden, der for Alvor kan røres over Menneskets Sorg; han hørte til dem, der forbittres over de høiere Magters Langmodighed og troe dem medskyldige i, hvad de ikke strax have hindret; hans ædle, men heftige og utaalmodige Sjæl kunde ikke finde sig i at vente, indtil Kornet og Klinten modnedes med hinanden, men han vilde, at de onde Urter øieblikkelig skulde oprykkes. Desuden var han af Naturen tilbøielig til Tvivl og til en fra Andres afvigende Betragtningsmaade; derfor vendte han tidt Skarpsindighedens Kikkert om, hvorved de jordiske Gjenstande formindskedes, og de himmelske for største Delen bleve usynlige for hans Øie; Følgen var da, at han foragtede Jordens Glands, uden at have vundet det himmelske Haab til Gjengjæld.

Veronica, hvis Forhold til Kongen nu var almindelig bekjendt, befandt sig i denne Tid ikke i Dresden, men havde fulgt sin høie Elsker til Warschau, hvorfor det varede over otte Dage, inden hun modtog Efterretning om sin Faders Død. Imidlertid søgte Theodor overalt, om ikke den gamle Rosenfeld, som der var Grund til at formode, havde efterladt sig et Testament, der kunde sikkre Madame Wolfgangs Fremtid; men han fandt aldeles ikke, hvad han søgte. Derimod opdagede han i den Afdødes Myntcabinet en lille Pakke med Udskrift: „Til Theodor." Han aabnede den og saae deri en Guldplade, ved hvis Side laae en Seddel, paa hvilken han læste følgende Ord, der vare skrevne med Blyant og med usikker Haand: „Dette Guld er frembragt i min Nærværelse af den store

Mester og Adept, Benjamin de Geer fra Hamborg, uden at nogen Svig eller Forbytning var mulig, og saaledes er jeg efter en lang Tvivl, der blev afløst af en vaklende Tro, nu fuldkommen overbeviist om, at Alchemisternes hemmelige Kunst er grundet paa Sandhed, hvorfor jeg takker den almægtige Gud, der har tilladt, at Vantroens Slør endnu i dette Liv blev borttaget fra mine Øine." Nedenunder stode Døgn og Time paa det nøieste angivne, i hvilke Forsøget havde fundet Sted.

„Altsaa har de Geer igjen været her!" raabte Theodor, „maaskee fulgte Manon ham, og jeg Ulykkelige vidste det ikke." Med disse Ord ilede han til Madame Wolfgang, som han adspurgte, om hun Intet havde erfaret angaaende de Geers seneste Ophold i Dresden, men hun benegtede det. Han besøgte derpaa det Huus i Forstaden Neustadt, hvori han for nogle Maaneder siden talte med Guldmageren; men her vidste man heller intet om ham. Han forespurgte sig efter ham i alle Byens Herberger, men ogsaa dette var forgjæves, hvorfor han endelig, da han havde fulgt sin Onkel til Jorden, besluttede selv at reise til Hamborg og at anvende Alt, hvad han endnu eiede, paa at udforske de Geers Opholdssted. Den første Deel af denne Beslutning udførte han ogsaa, han reiste virkelig til Hamborg, men al hans Efterforskning var til ingen Nytte, og efter en Maaneds Forløb, da han havde forbrugt de fleste af sine Penge, maatte han reise tilbage med uforrettet Sag.

Hans første Gang i Dresden var til Rosenfelds Huus, men her fandt han til sin Forfærdelse Alt i høieste Grad forandret; alle Døre vare lukkede i Laas, og overalt var der forseglet, heller ikke saae han noget levende Væsen uden en gammel Mand, der skulde passe paa Huset,

og Madame Wolfgangs Hund, der stod lænket i Gaarden. Den tudede høit og sled i sin Lænke, da den saae Theodor; han nærmede sig til den og bemærkede, at den var bleven meget mager, heller ikke var den saa reen og glindsende, som da Madame Wolfgang eiede den. Han nævnede den nu ved Navn og klappede den, det lod til at den i lang Tid havde savnet en slig Behandling, thi den kom ligesom ud af sig selv af Glæde derover. — „Hvorfor staaer den lænket?“ spurgte Theodor, og „hvor ere Madame Wolfgang og Felicitas?“ — „De ere borte“, svarede den gamle Opsynsmand, „hvor de nu boe, veed jeg ikke, Hunden har jeg lænket her i Gaarden for det første. Fru Veronica har imidlertid befalet, at den skal druknes, dette var allerede skeet, hvis ikke den lille Jomfru havde bedet mig saa inderlig om at passe den vel, og hvis hun ikke havde lovet snart at lade den afhente; i Førstningen kom hun ogsaa hver Dag og bragte den Føde, men nu har hun i mange Dage været borte, og naar Fru Veronica kommer og seer, at det stakkels Dyr endnu er her, saa bliver han sagtens druknet.“ — „Nei, den skal ikke druknes“, sagde Theodor, „jeg vil selv snart afhente den, men sig mig, hvordan det gaaer til, at Alt er saa forandret her?“ — „Ei, da ingen andre Arvinger vare tilstede, saa har Fru Veronica nu med Kongelig Tilladelse for det første taget Alt i Besiddelse; hvad hun gjør, er velgjort, og det sømmer sig ikke for mig at sige Noget derimod, men hun har da strax viist den gamle Madame og hendes Datter Vinterveien; hvor de nu boe, kan Herren erfare hos vor Gjenbo, der hjalp dem med Flytningen af deres Tøi.“ Theodor vilde strax gaae og skaffe sig Underretning om Madame Wolfgangs ny Bolig, men neppe mærkede den lille Vindspiller, at han vilde fjerne

sig, førend den tudede ynkelig og betragtede ham med saa bedrøvede Øine, at han ikke kunde bringe det over sit Hjerte at forlade den. Paa hans Bøn, som han desuden understøttede med en lille Gave, blev den derfor løst. Den kunde neppe fatte sig af Glæde, da den følte sig fri, og søgte ved tusinde Spring og Kjærtegn at lægge sin Taknemmelighed for Dagen.

Theodor underrettede sig da om Madame Wolfgangs Bolig og ilede derhen, fulgt af den lille Vindspiller, som han nylig havde befriet. Han maatte gaae langt ud i en af Forstæderne og endelig stige op ad mange Trapper, før han fandt den gamle Kone, der nu boede med sin Datter paa et mørkt lille Tagkammer i en afsides Gade. Hun syntes meget nedbøiet og stod netop foran et lille Bord og glattede noget Tøi, da han kom ind. Felicitas sad ved Vinduet og arbeidede, hun saae syg ud, og ingen Solstraale faldt ind ad Vinduet i det dunkle Værelse, hvori hun nu var, og farvede hendes Kinder, saaledes som det havde været Tilfældet den første Gang, han saae hende. I en Krog af Værelset stod den kostbare Vase, som Madame Wolfgang havde faaet af Victor, og dannede ved sin Pragt en stærk Modsætning til den Armod, der ellers var synlig overalt i denne Bolig.

Den lille Vindspiller hilsede sit forrige Herskab med en inderlig Glæde, den løb fra den Ene til den Anden og kunde ikke blive kjed af at skjænke dem sine Kjærtegn. Baade Felicitas og Madame Wolfgang bleve meget fornøiede ved at see den, og de vare til Mode, ligesom en kjær, længe savnet Ven aflagde dem et Besøg. „Velkommen, Hr. Theodor!" sagde Madame Wolfgang, „Gud være lovet, at De dog er vendt tilbage igjen." — „God Dag, Madame Wolfgang! det smerter mig inderlig at

erfare Deres Skjæbne; De har det sikkert ikke godt her." — „Som De seer", svarede hun sukkende, „med mig kan det endda være det samme, jeg er gammel og lever vel ikke længe, men for den stakkels Felicitas gjør det mig ondt, hun er vant til et bedre Liv, derfor er hun ogsaa bleven syg for mig, hun har ligget i otte Dage, først i Morges forlod hun Sengen." — Felicitas kjælede imidlertid bestandig for den lille Vindspiller. „Ak, Du Stakkel! hvor Du er bleven mager i den Tid, jeg ikke har seet Dig", sagde hun, „bi! jeg skal hente Noget til Dig; det var grusomt af mig ikke at sende Nogen, der kunde tage sig af Dig, medens jeg var syg." — „Hvad tænker Du paa, min Pige! har vi Nogen at sende?" sagde Madame Wolfgang. — „O jeg havde dog maaskee kunnet overtale En eller Anden til at sørge for den." — „Men hvorfor tog De ikke det stakkels Dyr med Dem, Felicitas?" spurgte Theodor. — „Værten i dette Huus vilde paa ingen Maade tillade det", svarede Madame Wolfgang, „vi tør derfor heller ikke beholde den, De maa tage den tilbage med Dem igjen." — „Stakkels Madame Wolfgang!" — „Ak ja, Hr. Theodor! der er meget forandret, siden vi sidst saaes." — Imidlertid havde Felicitas hentet noget Brød til den lille Hund, som den spiste med stor Graadighed. — „O, lad os dog igjen bede Værten om, at den maa blive hos os", sagde Felicitas, „vi vil holde den inde i Værelset, den skal ingen Skade gjøre." — „Nei, Barn, vi har ikke Raad dertil, vi maa nu takke Gud, vi har Noget til os selv." — „Madame Wolfgang!" sagde Theodor, „jeg har heller ikke Meget nu, men hvad jeg har, det vil vi ærlig dele med hverandre, og i det mindste skal De ikke længer boe paa et saadant Tagkammer." — Ak Hr. Theodor, hvad tænker De paa! De eier

jo heller Intet, desuden gaaer det heller ikke an, at Felicitas boer hos en eenlig ung Herre." — „Men De lever her ligesom i en Gravhvælving; det var ikke vel betænkt af Onkel Rosenfeld, at han ikke bedre sørgede for Deres Fremtid." — „Det er vist ikke hans Skyld, Gud velsigne ham og være ham en mild Dommer! han boer nu i et dunklere Kammer end vi, og hvis det ikke var for den stakkels Piges Skyld", sagde Madame Wolfgang, da hun saae, at Felicitas var gaaet ind i det næste Værelse, „saa kunde jeg ønske snart at boe ved Siden af ham." — „Og naar nu Deres Ønske engang opfyldes, Madame Wolfgang, naar De bliver ældre, naar den kolde Vinter kommer, hvad skal der saa blive af?" — „Gjør mig ikke tung om Hjertet, Hr. Theodor! Felicitas og jeg behøve ikke meget, vi kan Gud skee Lov endnu arbeide, og Vorherre, der sørger for den mindste Spurv, vil ogsaa sørge for hende."

Imidlertid kom Felicitas tilbage med en lille Kasse, som hun leverede Theodor. „Den er til Dem", sagde hun, „den blev bragt af en Ubekjendt kort efter Deres Bortreise." Theodor aabnede strax Kassen, hvori laae en Glasflaske, der var særdeles omhyggelig indsvøbt; i Glasflasken, som var meget tung, fandtes en Mængde af det røde Pulver, som Guldmageren brugte til sine Metalforvandlinger. Theodors Øine funklede, da han saae det. „Gud være lovet!" sagde han, „det er fra de Geer, han vil ikke forlade mig; nu skal De see, Madame Wolfgang, nu skal Deres trange Kaar faae en Ende, vent blot til i Morgen og behold endelig Deres lille Vindspiller, til jeg kommer igjen! Gud være lovet! Manon vender sikkert ogsaa snart tilbage. Farvel Madame Wolfgang! Farvel

Felicitas! Vær ved godt Mod! vi skal Alle endnu blive lykkelige. Gud velsigne de Geer!"

Med disse Ord forlod Theodor den forundrede Madame Wolfgang og ilede ned ad Trappen ud paa Gaden, for at søge sig et Sted, hvor han i Ro kunde anstille sine alchemistiske Forsøg. Førend han havde fundet et saadant Sted, mødte han imidlertid Hr. von Freisleben, hvem han fortalte den sørgelige Tilstand, hvori han nylig havde seet Madame Wolfgang og hendes Datter. Freisleben underrettede sig nøie om Madame Wolfgangs Bopæl, hvorpaa Theodor skyndte sig bort. Han kjøbte derpaa de fornødne Redskaber, leiede for sine sidste Penge et Værelse paa et Gjæstgiversted og saae virkelig snart med Glæde, at han ikke havde taget feil, thi med en meget ringe Deel af hiint Pulver forvandlede han et temmelig stort Stykke Bly til det reneste Guld.

Han ilede nu hen til en Sølvarbeider, der betalte ham hundrede Ducater for den Guldplade, han bragte, derefter kjøbte han sig et Jernskrin, med en dirkefri Laas, i dette gjemte han sit Pulver, hvori han let kunde beregne, at han besad en meget stor Rigdom.

Endelig vilde han endnu samme Aften vende tilbage til Madame Wolfgang, men da det var blevet saa silde, at han ikke mere kunde haabe at finde hendes Port aaben, opgav han dette Besøg til næste Morgen. Han havde den hele Dag hverken tænkt paa at spise eller drikke, men nu, efter lykkelig fuldbragt Dagværk, ilede han ned til Værtens Bord, hvor han spiste med stor Lyst; derefter begav han sig til Ro, og under Drømme om en lykkelig Fremtid slumrede han ind.

Imidlertid havde ogsaa Hr. von Freisleben udkastet en Plan for at udrive Madame Wolfgang af hendes

sørgelige Stilling, og saasnart Theodor forlod ham, begav han sig derfor til hendes Bolig. „Tilgiv, min gode Madame Wolfgang!" sagde han, „at jeg kommer til Dem, jeg haaber dog, at De kjender mig igjen." — „Ei, skulde jeg ikke kjende Hr. von Freisleben?" svarede hun, „men hvorledes kommer jeg fattige Kone til den Ære, at en saa fornem Herre vil besøge mig?" — „Jeg er saa fri at besøge Dem, Madame Wolfgang, fordi jeg har hørt meget om den Retskaffenhed og Duelighed, hvormed De bestyrede den afdøde Rosenfelds Huus." — „I det mindste har jeg styret det saa godt jeg formaaede", svarede hun. — „Seer De, Madame Wolfgang, jeg er ugift og har et stort Gods tilligemed mange Folk, over hvilke et qvindeligt Opsyn er nødvendigt; hvis De derfor paa billige Vilkaar vil forlade Deres eensomme Bolig og paatage Dem Overopsynet over mit Huus, da viser De mig en sand Tjeneste." — „Ei, Gud velsigne Dem, Hr. von Freisleben! Hjertelig gjerne! Naar Nøden er størst, da er Hjælpen nærmest, Gud vil engang belønne Dem, fordi De tager Dem af de Forladte og Faderløse; ja, ja, det Rygte har De allerede paa Dem." — „Stille, Madame Wolfgang! jeg fortjener ikke Deres Ros, thi det er denne Gang kun Hensyn til min egen Fordeel, der bestemmer min Handlemaade; Deres Datter følger Dem naturligviis, og for det lille Dyr, der saa trofast klynger sig til hendes Side, findes vel ogsaa en Plads hos mig. Intet, som er Dem kjært, maa blive tilbage, hører De?" — „Ak, De er en Engel fra Himmelen, Hr. von Freisleben." — „Stakkels Madame Wolfgang!" udbrød Freisleben uvilkaarlig, medens han kastede et Par Blik paa de Møbler, der fandtes i Værelset, og paa Felicitas, der havde rejst sig op ved hans Ankomst, og hvis forrige Blegهed nu

var bortjaget af Undseelsens Rødme. — „Ja, ja“, blev han ved, dog i en forandret Tone, „Moden vexler i de forskjellige Lande, i Indien brænder man Enkerne op efter Mandens Død, hos os følger man en mildere Skik og fulter dem kun langsomt ihjel; i Indien er hin vise Indretnings Hensigt, som bekjendt, at afværge Angreb paa Mændenes Liv; men da ikke blot Koner, men ogsaa Børn muligviis kunde vove slige Angreb, saa var man saa forsigtig hos os at udstrække Omsorgen endnu videre, man lader derfor Børnene fulte ihjel tilligemed Moderen.“ — „Ak ja, det er et sandt Ord“, sagde Madame Wolfgang og neiede dybt og halvforlegen; thi hun forstod i Grunden intet af den hele Tale. — „Tilgiv mig“, sagde han smilende, „det lykkes mig ikke stedse at udtrykke mine Tanker tydeligt for Andre, men De maa bære over med mig, Madame Wolfgang.“ — „Ak, det vil jeg gjerne“, sagde hun, „Gud være lovet, der har vendt Alt til det Gode.“ — „Altsaa ere vi enige, det er mig kjært; endnu i Aften skal jeg lade min Vogn afhente Dem. Farvel, Jomfru Felicitas! Farvel, min gode Madame Wolfgang! Nei, bliv De kun inde, jeg skal nok finde Vei uden Dem.“ — Men uagtet alle Freislebens Indvendinger fulgte dog den gamle Kone ham ned ad alle Trapper og stod endnu og neiede i Porten, da han var langt borte, og saalænge hun troede det muligt, at han kunde see hende.

Den næste Morgen, da Theodor vilde besøge hende, bragte Huuseieren ham en Hilsen fra Herr von Freisleben med det Tillæg, at han herefter, naar han vilde finde Madame Wolfgang, maatte søge hende hos ham.

Tolvte Capitel.

Det er en bekjendt Sag, at Mennesker, der ere grebne af en dyb og utilfredsstillet Lidenskab, ofte ved sandselige Nydelser søge at skaffe sig en tilsyneladende Erstatning for deres Savn, og da de i rolig Tilstand ikke kunne udholde den Erindring, der ængster dem, stræbe de ved en fremkunstlet lidenskabelig Runs at bedøve dem selv, at forvirre deres Bevidsthed og ligesom at trodse deres egen Fortvivlelse.

Theodors Charakteer havde dog allerede vundet saamegen Holdning, at hans Utaalmodighed ikke ganske kunde føre ham paa slige Afveie; tvertimod levede han i Begyndelsen, efter sin Hjemkomst fra Hamborg, meget stille og tilbageholden, dog varede det ikke længe, førend han ved Adspredelser søgte at unddrage sig fra den Qval, den utilfredsstillede Længsel beredede ham i Eensomheden. Ved slige Leiligheder sparede han almindelig ikke paa Penge og fandt derfor snart deeltagende Venner, der søgte at drage Fordeel af hans tilsyneladende Ødselhed. Da desuden gjentagne Forsøg havde viist ham, at han var Eier af en overordentlig Rigdom, varede det heller ikke længe, før han, dog i Begyndelsen kun for at overraske sine Venner og tilfredsstille deres Ønsker, tillod sig de største Udgifter; ja da han fandt Medbeilere, der vilde kappes med ham deri, kom han snart saavidt, at han søgte et Slags Tidsfordriv i ved Pragt og Overdaadighed at overbyde de rigeste Mænd og i at vække en stedse stigende Beundring for sine skjulte og, som det lod til, næsten uudtømmelige Skatte.

I Følge heraf talede snart hele Dresden om den unge Theodor Hirschberger, han havde kjøbt sig et stort Pallads i Byen og et Landsted udenfor, han holdt Eqvipage og mange Tjenere, i hans Huus afvexlede Concerter og Baller med prægtige Selskaber, hvor alt det Sjeldneste og meest Udsøgte, som de forskjellige Himmelegne have at opvise, ligesom ved et Tryllеslag var forenet. Det lod virkelig, som han kunde befale over uudtømmelige Rigdomme, eller rettere, som en Fee, der yndede ham, havde givet ham Midler til langt at overskride de Grændser, hvilke selv den Rige bør sætte sig, hvis han ikke vil forarmes. „Hvorfra har han sine Skatte?" spurgte man, „vi har kjendt ham, da han kom til Byen som en fattig Student, vi har seet ham arbeide i Rosenfelds Laboratorium; Rosenfeld selv har Intet efterladt ham, kan han hexe? eller var Lykkens Gudinde igjen efter mange Aars Forløb i et af sine venligste Luner, hvori hun skjænkede ham Fortunatus's berømte Pung?" Enkelte Myntmestere og kunsterfarne Metalarbeidere paastode ogsaa, at det Guld, der udgik fra Theodors Hænder, ikke var af det almindelige Slags. Theodor selv forsikkrede, naar man spurgte ham om Kilden til hans Rigdomme, at en af hans Slægtninge, der nylig var død, ved Testament havde indsat ham til Arving, men Ingen fæstede Lid hertil, ja Theodor ledsagede ogsaa almindelig denne Forsikkring med et Smil og brugte den mere som en Udflugt for at undgaae de Nysgjerriges Spørgsmaal, end i den Hensigt, at Nogen for Alvor skulde troe derpaa.

Imidlertid strømmede den hele rige og fornemme Verden til hans Huus; Mænd med de høieste Titler, med Baand og Stjerner kom til hans Fester og forsikkrede overalt, at Theodor Hirschberger var en fortræffelig Mand;

de høieste Embedsmænd, ja selv Statsministre viste ham den Opmærksomhed at laane hans Penge og syntes næsten at regne det for en Ære at staae i hans Skyldbog. Mange Renter bragte disse udlaante Penge ham vel ikke ind, men desto flere Haandtryk og venlige Smil; ja han fik endog undertiden hemmelige Vink om, at han skulde lade sig adle, hvorefter de fornemste Familier vilde anse en Forbindelse med ham for en Ære, men saamegen Forstand havde han dog tilbage, trods alle Smigreres Anstrengelser, at han ikke fulgte dette Raad; og uagtet mange smægtende og ildfulde Blikke mødte ham fra de skjønneste Øine, uagtet et lille Vifteslag meer end een Gang mindede ham om, at man vilde bemærkes af ham, saa formaaede dog intet af alt dette at fordunkle Manons Billede i hans Sjæl eller i mindste Maade at svække hans Følelse for hende.

„Men er han da virkelig saa rig, som han synes?" hviskede undertiden et Par gamle Matroner til hinanden, „og vil ikke al denne Ødselhed tage en Ende med Forskrækkelse?" Men disse enkelte melancholske og mistroiske Yttringer standsede dog aldeles ikke den Hyldest, hvormed Mængden viste Fru Fortunas Yndling sin Opmærksomhed; ja uagtet Theodor ikke syntes at begjære det, dannedes dog lidt efter lidt et virkeligt Hof omkring ham, der mærkede paa hvert af hans Vink og opvartede ham til bestemte Tider med en Nøiagtighed, der langt overgik den, de fleste Mennesker pleie at anvende paa de alvorligste Forretninger; thi ligesom en stor Aand virker paa den ædlere Menneskehed, saaledes virke Rigdomme paa Mængden, den beherskes uvilkaarlig deraf og bøier sig derfor, den viser den Rige Troskab, saalænge han er rig, den hengiver sin Tid for ham, den bringer ham endog Offere,

uden at den selv har nogen Fordeel deraf, og den blotte Ærbødighed for Rigdomme skjænker saaledes undertiden mange Mennesker et Skin af Uegennyttighed, der staaer i fuldkommen Modsætning til deres øvrige Væsen.

Saaledes virkede ogsaa Rigdommen i Theodors Haand, saalænge han fandt for godt at lade dens Talisman glimre for Mængdens Øine; han var ligesom Viseren i en Bisværm, der omgav ham, thi naar han syntes mismodig, da var man nedslaaet, naar han smilede, da glædede man sig, naar han havde et Indfald, da loe selv de, der ikke havde hørt, hvad han sagde, og naar han en enkelt Gang ikke befandt sig vel, da var hele hans Omgivning betagen af dyb Sorg; Bud paa Bud kom, for at høre til hans Befindende, Rygtet om hans Uheld gik fra Mund til Mund, det meest smilende Ansigt blev alvorligt derved, og selv den, hvis Hjerte var uden Medlidenhed, naar de største Ulykker rammede den mindre Velhavende, syntes dog dybt rystet ved den ringeste Upasselighed, der traf den rige Theodor.

Denne var imidlertid ikke uvidende om Aarsagen til den Hyldest, man viste ham, heller ikke kunde al den Pragt, der omgav ham, noget Øieblik skjænke ham Erstatning for det store Savn, han følte i sit Indre; men den ny Verden, hvori han ligesom ved et Trylleslag var hensat, virkede i det mindste paa ham som et overraskende Skuespil. Lidt efter lidt blev han ogsaa lokket videre paa den farlige Vei, han gik, end han fra Begyndelsen af havde foresat sig; saaledes foragtede han vel sine Smigrere, men han hørte dog paa dem, saaledes troede han at gjennemskue sin Omgivning, men han lod sig dog ofte bruge som et Middel til at befordre dens Hensigt, og saaledes lærte han snart at finde Smag i de mangfoldige fremkunstlede

Fornødenheder, hvorved den Rige bliver en Slave af sine Rigdomme. At opvartes og beundres blev ham omsider til en Vane, og han fandt det tilsidst ganske beqvemt at behandles ligesom en lunefuld og elskværdig Qvinde, som Enhver giver efter for, hvis Ønsker Enhver stræber at opfylde, og hvis Luner ofte regnes med blandt hendes elskværdige Egenskaber.

Theodor havde, som sagt, kjøbt sig et prægtigt Landsted med en stor Have udenfor Byen. I denne Have lod han indrette yndige Spadseregange, som stode aabne for alle Byens Indvaanere; han kjøbte ogsaa de skjønneste Blomster, og hver Dag kom nye sjeldne Planter, der fyldte de store Drivhuse. I hans Parke svømmede Svaner tilligemed andre deilige Fugle; ogsaa vilde Dyr havde han forskrevet og ladet indeslutte i Grotter, der vare vel forvarede med stærke Jernstænger. Alt dette lokkede en stor Mængde Mennesker ud til hans Landsted, og det var en kort Tid Mode, især blandt den fornemme Verden, at besøge denne Have, hvori en udsøgt Musik til bestemte Tider desuden lokkede Mængden.

Blandt Andre kom ogsaa engang Grevinde Orselska derhen tilligemed Victor; de vare begge yderst venlige mod Theodor, og den sidste kaldte ham gjentagne Gange sin kjære Cousin. Grevinden erindrede ham nu ogsaa meget godt, uagtet hun ei havde kjendt ham, da hun saae ham hos Freisleben. „God Dag, Hr. Hirschberger", sagde hun, „tilgiv, at vi forstyrre Dem i Deres Eensomhed og i Deres philosophiske Betragtninger, men De veed, at Damerne ere nysgjerrige, De maa derfor offre en halv Times Tid paa at vise mig omkring, jeg kan ikke fritage Dem derfor." — Theodor maatte nu vise hende omkring i den hele Have. „Det er nydeligt!" raabte hun flere

Gange, „ganske charmant, allerkjæreste, særdeles smagfuldt; ja i Sandhed, Hirschberger, vi maae Alle takke Dem, det var ønskeligt, at Andre vilde følge et sligt Exempel og anvende deres Rigdomme paa en saa smuk og gavnlig Maade.“ — „Det vil falde vanskeligt, Deres Høihed“, sagde Victor, „min Cousin har anlagt Alt i den største Stiil og behøver derfor neppe at frygte for Medbeilere.“ — „De har Ret, Deres Cousin behøver virkelig ikke at frygte for Medbeilere, Victor. Det glæder mig ellers at bemærke, hvormeget Deres Udseende har forandret sig til det Bedre, Hirschberger, da jeg traf Dem hos Freisleben, var De saa bleg; det var nok af Sorg over den gode Rosenfelds Død.“ — „Den Gang var Rosenfeld endnu ikke død, Deres Høihed“, svarede Theodor. — „Ja saa, det var mig ellers ret ubehageligt at høre hans Død, han var en saa fortræffelig Mand, jeg holdt ret meget af den gode Doctor Rosenfeld, vi tabte meget i ham; thi han var en af vore bedste Læger, ikke sandt Victor?“ — „Jo, Deres Høihed.“ — „Jeg beder om Forladelse“, svarede Theodor, „han var egentlig ikke Læge, han havde kun Titel af Doctor.“ — „Nu ja, vi ville ikke strides derom, min gode Hirschberger; Deres Fætter har en ret elskværdig Oprigtighed, Victor. Farvel, min gode Hirschberger! Jeg haaber sikkert snart at see Dem igjen.“

Nogle Dage efter kom endog Kongen selv for at betragte Theodors Anlæg; han yttrede stor Tilfredshed dermed og var tillige meget nedladende mod Theodor. Ja nogle Dage efter modtog den sidste et Brev, forseglet med det Kongelige Segl; da han aabnede det, fandt han et Patent deri, hvorved han og hans ægte Afkom hævedes i Adelstanden, og hvori han fik Titel af Friherre. Men hvad der endnu mere overraskede Theodor, var en egen-

hændig Skrivelse fra Kongen, der fulgte med, og, og hvori det blev ham betydet, at denne Naade vistes ham, formedelst den gode Opdragelsesmethode, han havde indført paa Hr. von Freislebens Gods. Han følte sig temmelig beskæmmet, da han saaledes modtog Lønnen for, hvad en Anden havde udrettet; ja han var endnu saa uerfaren i Verden, at han troede, det var skeet ved en Feiltagelse; og han besluttede derfor, om muligt, at oplyse Vedkommende om deres Vildfarelse.

Hr. von Freisleben havde i den seneste Tid, da hele den fornemme Verden søgte Theodor, temmelig stærkt trukket sig tilbage fra ham; uden at agte herpaa, ilede nu Theodor til ham og viste ham sit Adelspatent. Freisleben læste det og gav ham det tilbage med et Smiil: „jeg ønsker ret meget til Lykke, Baron von Hirschberger", sagde han, „naar vi Andre herefter ville sætte Noget igjennem, saa vide vi nu, hvor vi skulle anbringe vor allerunderdanigste Ansøgning." — „Spotter De mig allerede nu, Freisleben, hvad vil De da ikke sige, naar De erfarer Grunden, hvorfor jeg er bleven adlet." — „Hvad er da Grunden?" spurgte Hr. von Freisleben. — „Tænk engang, jeg er, efter Kongens egenhændige Skrivelse bleven saaledes belønnet formedelst den Opdragelsesanstalt, som De har oprettet paa Deres Gods, hvad synes De derom?" — „Nu, derover maa De ikke undre Dem", svarede Freisleben, „det er aldeles i sin Orden; Adjutanten udkaster Planen til Slaget, og Generalen faaer Æren derfor; Secretairen skriver Depescherne, og Ministeren belønnes med Baand og Stjerne. Det er Verdens Gang; for Resten kunde det vel være, at man fra Deres Side ventede Gjengjæld for denne Gunstbeviisning, thi De veed jo dog vel, hvad Rygtet fortæller om Dem?" — „Nei." — „Den

tusindtungede Fama hvisker i alle Kroge, at De forstaaer den forunderlige Kunst at frembringe Guld, Theodor, og Mange fæste endog Lid dertil, der ellers ansees for ganske fornuftige Folk." — „Er det muligt, og hvad troer da De?" — „Jeg er nu engang ikke stærk i Troen, det veed De nok." — „Hør, min Ven! De har ikke fortjent Andet af mig end den høieste Tillid, og jeg vil ligesaagodt tilstaae Dem det Hele." Derpaa fortalte han Alt, hvad der var mødt ham med Guldmageren; ja for at tilintetgjøre Freislebens sidste Tvivl, indbød han ham til sit Hjem, hvor han viste et Forsøg paa Kunsten i hans Nærværelse. — „Al min Rigdom", sagde endelig Theodor, „ligger i denne lille Flaske, som De her seer." — „De har fuldkommen overbeviist mig", sagde Hr. von Freisleben, „jeg takker Dem for Deres Tiltro, jeg skal sikkert ikke misbruge den, men, min gode Ven, denne Skat kan dog vel udtømmes, og mig synes, at De hidindtil har baaret Dem ad, som om den aldrig kunde faae Ende." — „Læs Efterretningerne om Philaletha, Wagnereck og andre virkelige Guldmagere!" sagde Theodor, „og De vil erfare, at de i et lidet Rum vare i Stand til at bære flere Millioner hos dem." — „Min unge Ven, hvordan det saa forholder sig, burde De dog ikke saaledes vække den hele Verdens Opmærksomhed; thi Deres Friherretitel vil neppe frelse Dem fra Fangenskab og Mishandling, hvis en Mægtig for Alvor sætter sig i Hovedet, at De er indviet i hiin Kunst."

Disse Ord frembragte et temmelig stærkt Indtryk paa Theodor, end mere betænkelig blev han efter en Samtale med Veronica, der ogsaa engang besøgte ham. — „Nu er De altsaa bleven i rig Mand, som jeg tænkte", sagde hun, „hvorfra har De faaet Deres Rigdom?" —

„Det behøver jeg ikke at aflægge Regnskab for“, svarede han. — „Theodor, tro ikke, at jeg fæster Lid til det Eventyr, at De har arvet disse Penge; jeg har nøie erkyndiget mig om alle de seneste Dødsfald i Deres Fødeby, der er ingen af Deres Slægtninge døde, som har indsat Dem til Arving.“ — „Veed De, om denne Slægtning netop levede i min Fødeby? Veed De, om han ikke levede i Vestindien eller andensteds? Har De med al Deres Magt Forbindelser over hele Verden? Kjender De alle rige Folk, der i de sidste Aar ere døde og have testamenteret deres Penge bort?“ — „Theodor, De har faaet disse Penge af Guldmageren.“ — „Og om nu saa var, hvad har De derimod at indvende?“ — „Husker De Deres Løfte at aabenbare mig Guldmagerens Hemmelighed, hvis De engang fik den at vide?“ — „Dette Løfte gav jeg kun under visse Betingelser, som, Gud skee Tak, aldrig bleve opfyldte.“ — „Har han lært Dig sin Kunst, Theodor? forstaaer Du at aflokke Ilden den Kraft, hvorved Metallet modnes og forvandles til det funklende Guld?“ — „Nei, ved Himlen, jeg forstaaer ikke denne Kunst.“ — „Veed Du, hvor Guldmageren boer, Theodor?“ — „Nei, jeg veed det ikke.“ — „Vogt Dig for at bedrage mig! jeg har en stor Magt.“ — „En af os To har maaskee erhvervet sin Formue ved Bedrag, dog er det ikke mig, Veronica!“ — „Men jeg vil dele min Magt med Dig“, vedblev hun, uden at agte paa hans sidste Ord, „hvis Du skjænker mig en Deel af Dine Skatte; hvis Du kjøber mig med Guld, da tilhører jeg Dig, Theodor.“ — „Nei, sandelig, jeg kjøber Dig ikke, Veronica.“ — „Eller hvis Du staaer mig bi, medens jeg fanger denne Guldfisk, hvis Du hjælper mig at sammendrage Nettet over dens Hoved, ja hvis Du blot med et

halvt Ord, eller med den yderste Spids af Din Finger, angiver Stedet, hvori den ligger skjult, da skal jeg glemme al den Haan, Du viste mig, og for bestandig blive Din Veninde." — „Jeg begjærer ikke Dit Venskab." — „Vogt Dig Theodor! Du har mærket, at jeg kan hævne mig." — „Vig bort fra min Dørtærskel, Du skamløse Veronica! alle de røde Perler hænge ligesom Blodbraaber om Din Hals; thi Du har boret Dolken i Din Faders Bryst, og han er død af Sorg over Dig." — „Var jeg sat til Vogterske over min Fader, og kunde jeg atter fylde det Timeglas, hvoraf det sidste Sandskorn var udrundet?" — „Veed Du ikke, at Din Fader har forbandet Dig før sin Død? seer Du aldrig i Midnatsstunden en gammel Mand, der vrider sine Hænder over Dig?" — „Jeg elsker ikke Prækener, Theodor, altsaa for sidste Gang, vil Du sige mig Guldmagerens Opholdssted eller ei?" — „Nei, om jeg vidste det og kunde kjøbe mit Liv dermed, saa vilde jeg ikke sige Dig det." — „Saa gid alle Skorpioner og giftige Tusindbeen og spraglede Slanger fra min Moders Fødeland maatte forfølge Dig!" raabte Veronica, „Du Afsindige! Du troer Dig af Dine Rigdomme, men de skulle blive til gyldne Lænker, hvori vi ville fange Dig; Dine egne Tjenere vil jeg give Dig til Opsynsmænd, og de, som Du troer at beherske, skulle være Herrer over Dine Skridt; alle Dine Tanker, Dine Suk og Dine natlige Drømme skulle høre mig til, og jeg vil lære Dig at skjælve for Din egen Skygge."

Dermed ilede Veronica bort, men hendes Ord bleve ikke ganske uden Opfyldelse, thi kort efter mærkede Theodor virkelig Speidere, der fulgte ham, hvor han gik, meget ofte saae han den lille Isak paa sine Veie; flere af Tjenerne maatte han give Afsked, forbi han opdagede, at de

belurede hans Handlinger; han lærte ogsaa at mistroe sine Smigrere og sin nærmeste Omgivning, der nu blev ham til største Besvær; ja midt i al sin Rigdom og trods sin Friherretitel, følte han sig, som Hr. von Freisleben havde forudsagt ham, aldeles ikke fri, men snarere i et Slags Fangenskab. Han ønskede sig derfor ofte langt fra Dresden, men turde dog ikke forlade denne By, eftersom den var den eneste Stad, hvori han kunde haabe engang igjen at træffe Guldmageren. Den Ruus, hvori hans Rigdomme havde sat ham, forsvandt nu lidt efter lidt, og han længtes mere end nogensinde efter sin forsvundne Elskede og foresatte sig, hvis han engang fandt hende igjen, strax at flygte med hende til et fremmed Land.

Trettende Capitel.

Ludvig den Fjortende havde allerede flere Aar før den Tid, vi her omtale, lært Europas Fyrster at kjende en Art af Storhed, som man kunde have for godt Kjøb; der behøvedes ingen alvorlig Anstrengelse, ingen Flid, intet egentligt Genie dertil, ikkun Glimmer, udvortes Anstand, prægtige Fester og en Art af Elskværdighed, der dog lod sig forbinde med den dybeste Fordærvelse. Ludvig havde oprettet et nymodens Olymp i Versailles, hvor han og hans Hoffolk forestillede Guder og Gudinder, hvor Forførelse dreves som Tidsfordriv og alle Lidenskaber herskede, men hvor de tillige omstraaledes af et Lys, der blændede Folket. Ved Foden af dette Olymp stode Mænd med udmærkede Talenter, og især Digtere, der, bedaarede af

Skinnet og af den gyldne Regn, der nedsendtes fra hiin selvskabte Jupiter, anvendte sjeldne Aandsgaver til at forherlige en høist forgængelig Storhed.

I August den Andens første Regjeringstid levede endnu Ludvig den Fjortende, hvis Throne fra tidligere Dage omstraaledes af en Glands, der blendede August, ja uvilkaarlig forledte ham til Efterligning. Ogsaa denne Monark blev paa Hoffester æret og dyrket som en Guddom, ogsaa han blev i Aviser og Døgnblade og af skamløse Versemagere smigret som Europas, ja som Verdens første Regent, ogsaa under ham levede Skribenter, som gave ham Navn af den Store; men om hans Storhed vidnede kun ualmindelige Nederlag, glimrende Hoffester, en grændseløs Ødselhed, et ødelagt Land, mangfoldige forførte Piger og ikke mindre end tre hundrede og fire og halvtredsindstyve uægte Børn.

Imidlertid kunde man ikke negte, at August den Anden havde personligt Mod, at han var venlig og nedladende og besad Anlæg til det Gode; men disse Anlæg bleve unyttige for hans Land, da de ikke vare forenede med den Selvbeherskelse, med den mandige Sjæl, med den Arbeidsomhed og urokkelige Villekraft, der er en Regents høieste Dyder, og da Hang til Forlystelser bragte ham til at glemme sine vigtigste Pligter. Dog med denne Konge have vi her kun lidet at bestille, vi omtale ham blot, for at man kan begribe den Fordærvelse, der under ham herskede ved det saxiske Hof; thi Kongens Omgivning efterlignede med større Held hans slette end hans gode Egenskaber, Afsky for enhver alvorlig Forretning, Lyst til Adspredelse og Higen efter sandseligt Vellevnet tiltoge derfor bestandig i de fornemste Kredse og fandt især Næring ved Hoffet selv, hvor den ene glimrende Fest fulgte den anden,

og hvor man i det mindste i Pragt, om ei i Fiinhed og Anstand, søgte at kappes med den afdøde Ludvigs Hof i Versailles.

Paa Kongens Fødselsdag var der saaledes indrettet en glimrende Maskerade, hvortil den hele Adel strømmede, hvortil ogsaa Theodor var indbuden, og ved hvilken ikke engang Hr. von Freisleben havde kunnet undgaae at være tilstede. En Mængde Mennesker bevægede sig i de store Sale, de fleste Dragter vare meget kostbare, især søgte Damerne at overbyde hverandre i Pragt. Det varede heller ikke længe, førend de smukkeste af disse toge Maskerne af, og de skjønneste Ansigter syntes da endnu at vinde i Deilighed, naar de betragtedes ved Siden af de hæslige og forunderlige Masker, der sprang omkring og dreve deres Gjøglerier i de forskjellige Værelser. Theodor bemærkede ogsaa mange Par, der sadde hviskende i Krogene, fordybede i hemmelige og, som det syntes, høist tiltrækkende Samtaler; enkelte Damer tiltalede endog ham selv, der havde fulgt de Flestes Exempel og taget sin Maske af; brændende, betydningsfulde Blik betragtede ham, og han saae ligesom i et svælgende Dyb, hvori en uendelig Glimmer blændede Øiet, hvori tusinde yppige Skikkelser vinkede ham, hvori de deiligste Piger syntes at udstrække Armene efter ham, hvori Anelser om hemmelige Glæder, ligesom Phantomer, flagrede Sjælen forbi; og uagtet han vel havde en dunkel Følelse af, at det var i Afgrunden, han stirrede ned, saa opdagede han dog intet Fordreiet eller Dæmonisk i disse Ansigter; tvertimod de vare tillokkende, ligesom faldne Engle, fra hvis Aasyn endnu ikke den himmelske Skjønhed er bortvegen, ja Faldet selv syntes at have skjænket disse altfor henrivende

Væsener fristende Yndigheder, som de reneste Skabninger sandsynligviis ikke saaledes besidde.

Ogsaa Tonerne klang vellystige og fristende, ja Theodor maatte uvilkaarlig tænke paa den gamle Fabel om Venusbjerget, hvortil en henrivende Musik lokkede Enhver, der hørte den, med en næsten uimodstaaelig Magt; og det var neppe nok, at Manons Billede denne Gang kunde fjerne Fristelsen fra ham; thi naar Mennesket stirrer ned i Afgrunden, da udspænder Fordærvelsens Aand Underverdenens Vande for hans Øie, ligesom et Speil, i hvis Dyb han nu seer Billederne af de evige Stjerner, der dog egentlig funkle over hans Isse. Derved skuffes han tidt og styrter sig ned, og i det han troer at ile dem imøde, fjerner han sig netop allermest fra de Gjenstande, hvortil en bestandig Længsel drager ham.

„Nu kommer Kongen!" løb det paa engang fra mange Sider, og strax efter traadte August den Anden ind, omgivet af flere Hoffolk; han var klædt ligesom en tyrkisk Pascha og bar ingen Maske. Neppe havde han taget den for ham bestemte Plads, hvilken det kostede ham nogen Anstrengelse at naae, førend flere af de skjønneste Damer nærmede sig til ham med en stor Blomsterguirlande, som de Alle holdt i deres Hænder. Uden at slippe den, dandsede de en smuk Dands, medens de bøiede Guirlanden paa forskjellige Maader og flere Gange rakte den henimod Kongen. Pludselig fjernede de sig Alle og stillede sig i en eneste tyk Gruppe foran Døren til et Værelse, der laae ligeoverfor Kongens Plads. Kort efter deelte den store Gruppe sig i tvende mindre, hvoraf hver ilede til sin Side af Døren; midt imellem begge Grupperne saae man da et Altar med en Transparent, hvorpaa de Ord læstes i Lueskrift: „Augustus den Store, Fædrelandets

Fader og Befrier.“ Høiere oppe saaes Billederne af Mars og af Fredens Gudinde, hvilke holdt en luende Krone over Kongens Navn. Nu istemmedes en Sang til Kongens Ære, under Sangen omslyngede nogle af de Dandsende Alteret med den store Guirlande, medens andre knælede derfor. Endelig, da Sangen var forbi, nærmede de unge Piger sig igjen til Kongen og udførte en ny Dands, hvori alle Bogstaverne i hans Navn bleve synlige i zirlig sammenslyngede Grupper og Figurer.

Derpaa delte Pigerne sig igjen i to Afdelinger, hvoraf hver ilede til sin Side, og pludselig stod Veronica i deres Midte, hun var klædt liig en Creolerinde i en spraglet Musselinsdragt, der snarere fremhævede end skjulede hendes skjønne Legeme, i den ene Haand holdt hun en Tamburin, to Negere ledsagede hende. Hun begyndte da en phantastisk Dands med Negerne, der satte sig paa Hug, en paa hver Side af hende; de dreiede deres Øine henimod deres Herskerinde og bøiede deres Legemer efter Tacten, ligesom de havde været afrettede Snoge. Veronica bevægede sig imellem dem, holdt Tamburinen høit og slog den med sin skjønne Haand. Kort efter standsede hun og gav Tamburinen til en af Negerne, hvorpaa hun efter Musikens Toner atter dandsede en Dands, hvori hun udfoldede sit Legeme i de mangfoldigste Stillinger, og Theodor maatte tilstaae, at han aldrig havde seet Nogen dandse bedre. En bifaldende Hviskken hørtes fra alle Kanter, da hun tilsidst bøiede sit Hoved og neiede for Monarken. Denne tog nu et prægtigt Silketørklæde frem, som han stod i Begreb med at kaste til Veronica, da pludselig en ny Medbeilerinde fremstillede sig paa Scenen, det var Grevinde Orselska, ledsaget af flere unge Damer og Adelsmænd, som alle vare klædte i

glimrende polske Dragter. Grevinden, der især udmærkede sig ved sin Pragt, begyndte med sine Ledsagere en Nationaldands, hvilken hun dog snart afbrød med nogle improviserede Linier, der ikke, som den polske Skik ellers ved slige Leiligheder fordrede, var et Udbrud af Patriotisme, men blot indeholdt et Smigreri til Kongen. Derpaa begyndte Dandsen igjen med fordoblet Ild og med mange nye Vendinger, hvori Grevinden udviklede saamegen Færdighed, Ynde og Anstand, at man vanskelig kunde sige, hvem der dandsede bedst, enten hun eller Veronica. Theodor erklærede sig dog i Hjertet for den sidste, men Kongen syntes ei at dele hans Mening; thi efter en kort Betænkning kastede han Tørklædet hen foran Grevindens Fødder. Hun bøiede sig rødmende, tog Tørklædet, neiede for Kongen og forsvandt. Ogsaa Veronica skjulte sig misfornøiet; thi Ingen tvivlede paa, at Kongen ved denne Handling vilde give tilkjende, at hans Datter Grevinde Orselska besad den første Plads i hans Hjerte, hvorfra hun ikke engang ved Veronicas Yndigheder kunde fortrænges.

Kort efter kom Victor ud af et Sidecabinet og nærmede sig til den Plads, hvorpaa Theodor stod, der igjen havde taget sin Maske for Ansigtet. „Kjender De hiin Neptunus, hvis Trefork er sønderbrudt, og som seer saa misfornøiet ud?“ spurgte Victor en af sine Venner. — „Kun af Rygte,“ svarede denne, „det er en Forpagtersøn fra Landet, der nylig har kjøbt sig et Adelsdiplom.“ — „Rigtig; den adelige Forpagtersøn havde i dette Øieblik et Slagsmaal, der faldt uheldigt ud for ham.“ — „Hvorledes da?“ — „I næste Værelse staaer en forunderlig Maske, der skal forestille en Pompe, hvoraf man kan udpompe Viin. Blandt Andre, der anstillede

Forsøg med bemeldte Maskine, var ogsaa hiin Neptunus, og uden Tvivl maa han altfor voldsomt have sat den i Bevægelse, thi den blev vred, hvortil dog en Pompe egentlig aldrig burde have Ret, der vexledes nogle heftige Ord, og endelig fandt Pompen sig beføiet til at give Havets Behersker et Ørefigen. Kong Neptunus, der ikke kunde finde sig i en slig Behandling af en uartig Undersaat, som neppe kunde fordre Rang med en simpel Flodgud eller Kildenymphe, slog fra sig efter Evne, men Pompen havde de fleste Kræfter og satte saa ganske al Agtelse tilside for sin høie Øvrighed, at han pryglede ham dygtig igjennem." — „Det var jo et fuldstændigt Oprør," sagde den Anden, „med mindre denne Pompe paa Grund af sin eiendommelige Natur vilde paastaae, at den ikke var en Undersaat af Neptunus, men af Bacchus; hvem er det ellers, der saaledes har behandlet den stakkels Neptun?" — „Det er naturligviis ogsaa en splinterny Adelsmand, som dette Slagsmaal allerede tilstrækkelig giver til Kjende." — „De skulde fortælle Kongen den Historie, Victor, den vilde sikkert more ham." — „Ja, men Ulykken er, at jeg først maa opsøge det tredie Blad i denne nyadelige Kløverplante." — „Hvem mener De?" — „Hvem Anden skulde jeg mene end denne nybagte Friherre, Theodor von Hirschberger! Jeg havde dog Uret i at sammenligne ham med et Blad i en Kløverplante, han er snarere en Svamp, der pludselig er skudt frem af Jorden i en eneste Høstnat." — „Hvis De søger den nybagte Friherre, da er han her til Deres Tjeneste," sagde Theodor og tog sin Maske af. — „Ak, Hr. Baron, er De der?" svarede Victor, uden mindste Spor af Forlegenhed, „De maa tilgive, at vi Andre, der ikke ere saa begunstigede, hverken af Lykken eller af Naturen som De,

hævne os over Deres Fortrin ved en lille Bagtalelse imellem; jeg har for Resten længe søgt Dem og maa bede Dem strax at ledsage mig til Grevinde Orselska, der ønsker at tale med Dem."

Theodor blev nu ført ind i et lille Sideværelse, hvortil Victor vel aabnede Døren, men hvori han ikke fulgte ham ind. Her fandt Theodor Grevinden alene, der hvilede sig efter sin Dands og sin Seir. „Sæt Dem, Hr. von Hirschberger!" sagde hun. Theodor satte sig, og der blev et Øieblikks Taushed, hvori hun betragtede ham med opmærksomme Øiekast. — „De har ingen stor Veninde i Deres Cousine Veronica," sagde endelig Grevinden, „thi hun har raadet min Fader til at fængsle Dem." — „Hvorfor?" spurgte Theodor forskrækket. — „Hun paastaaer, at De er i Stand til at frembringe Guld, min gode Hirschberger, og havde Lyst til at aftvinge Dem Deres Hemmelighed." — „Hun tager feil, jeg forstaaer ikke denne Kunst." — „Men hvorfra har De da de uhyre Rigdomme, Baron?" — „Jeg har erhvervet dem ved en Arv, Deres Høihed." — „Hirschberger, vær oprigtig imod mig! det er til Deres eget Bedste. Tilstaa Sandheden! Historien om den Arv, De skal have faaet, er et Eventyr, ikke saa?" — „Deres Høihed sætter mig virkelig i Forlegenhed." — „Min Fader er ingen Tyran, Hirschberger, han vilde nødig gribe til Yderligheder mod en saa elskværdig ung Mand som Dem; jeg har derfor lovet paa Deres Vegne, at De frivillig vilde aabenbare ham Deres Hemmelighed, og De vil sikkert heller ikke undslaae Dem derfor, De vil ikke give mig et Dementi, ikke sandt?" — „Nu vel, Deres Høihed, min Hemmelighed er let fortalt: Jeg er ikke selv

indviet i Guldmagerens Kunst, men jeg har kjendt en Mand, der er indviet deri; jeg har engang viist denne Mand en betydelig Tjeneste, til Gjengjæld skjænkede han mig et Pulver, ved hvis Hjælp jeg er i Stand til at forædle de fleste Metaller." — „Kan De sige, hvor denne Mand boer?" — „Nei, han har forladt denne By og kommer rimeligviis aldrig her igjen." — „Vil De vise min Fader en Prøve paa Deres Kunst?" — „Naar Hans Majestæt ønsker det, er jeg beredt dertil." — „Godt, vi kommer snart for at tage Dem paa Ordet, og Deres Cousine skal til Straf ikke være med. Farvel, Hr. Baron! min Fader venter mig, jeg skal sikkert underrette ham om Deres Beredvillighed til at opfylde hans Ønske."

Da Theodor havde forladt Grevinden, mødte han igjen Victor, der nu med største Høflighed ledsagede ham overalt omkring og indviede ham i en Mængde Forhold, der forgiftede Sædeligheden ved dette Hof. Theodor forbausedes, da han hørte, med hvilket Letsind de saakaldte Kjærlighedsforbindelser her knyttedes og igjen løstes. Efter nogen Tid kom Victors Ven, som vi nylig have omtalt, tilbage. „Hr. von Marwitz", sagde han, „Deres Fætter Freisleben er nu bleven fuldkommen gal, og De maa sørge for, at han snart faaer en Plads i Daarekisten. See, der kommer han, han er uden Maske, og han behøver den heller ikke; thi hans eget Ansigt er den bedste Dødningemaske, man kan ønske sig." — „Hvad plager ham? spurgte Victor, „er han stukken af en Brems?" — „Det seer saa ud; han blev yderst forbittret paa mig, da jeg fortalte ham den Spøg med Mademoiselle Formera, der nylig har viist sig uden Klæder, som den af Bølgerne opstegne Venus, for

Kongen og hans Fortrolige.*)" — „Kom, lad os gaae!" sagde Victor, „jeg har ingen Lyst til at tale med ham, giv De Dem heller ikke formeget af med ham, Hr. von Hirschberger; thi det er et Menneske af farlige Grundsætninger."

Victor og hans Ven ilede nu bort, men Theodor nærmede sig til Hr. von Freisleben, der virkelig saae ud, som om han med et eneste Slag havde Lyst til at forstyrre den Trylleverden, hvori de befandt sig. — „Er De ogsaa her?" sagde han til Theodor, „har jeg ikke for længe siden raadet Dem til at flye disse forpestede Steder?" — „Freisleben, De er altfor tungsindig, De betragter denne Jord med altfor misfornøiede Blik." — „See!" sagde Freisleben med et bittert Smiil, „er det ikke et glimrende Hof? Er det ikke deilige Ansigter? Er det ikke herlige Sale? Er det ikke skjønne Statuer, der staae her? ægte Kunstværker, der hænge rundt om paa disse Vægge? — Ja, ethvert Kunstværk rive de til sig, disse Mægtige, de bygge Palladser derfor, ja lære undertiden at hykle Henrykkelse derover, de udvikle deres Smag, som de kalde det, og Alt, for saameget desvirksommere at fordærve Uskyldigheden; de vorde alle til Sværd, disse Mesterværker, til hvasse, skærende Sværd, der skulle slaae Menneskeheden dens dybeste Saar. O, I herlige Kunstnere! Var det derfor, at Begeistring luede i Eders Kinder, at en Aand fra en høiere Verden fremtrængte sig gjennem Eders skabende Hænder, var det for at alle Eders Værker kunde vorde Vellystens Koblersker, prægtige

*) Med et lignende Optrin overraskede August den Anden engang Kongen og Kronprindsen af Preussen (den siden saa berømte Frederik den Anden) under deres Ophold i Dresden.

Blomster, under hvilke Slangen nærmer sig til sit Bytte? Og I Mægtige! gave vi Eder derfor Magten i Hænderne, at I under Høiheds Maske, med alle Kunstens Skatte i Eders tryllende Palladser, med Dands, med Sang og Spil, med al denne glimrende Pragt, med saa stor Evne til at bedaare det forfængelige Hjerte, skulde forføre og skjænde vore Hustruer og Døttre, skulde drive en Leeg med vore dybeste Ulykker? O, al Menneskehedens Fordærvelse hvile paa Eder! I have en stor Regning at afgjøre med den i Støvet nedværdigede, nedtraadte Natur; kommende Tider ville straffe Jer; beklager Eder ikke da, naar det ved Eders Exempel fordærvede Folk bryder frem som et rasende Dyr, naar det med Plumphed efterligner de Laster, som I med Fiinhed have lært det? Vee, vee! jeg troer ikke paa, hvad vore Præster fortælle; dog Eet troer jeg paa: jeg troer paa de ulykkelige Propheters Tale, jeg seer dem, hvorbdan de, klædte i Sæk og Aske, sidde ved Jordans Flod og sørge over den stigende Fordærvelse og spaae Jerusalems Undergang. Ja, de havde let ved at spaae, og jeg kunde ogsaa spaae, jeg burde ogsaa klæde mig i Sæk og Aske; thi hvad er Jerusalems, hvad ere selv Sodomas og Gomorras Laster imod disse? I hine Byer vare dog endnu ikke Menneskets høieste Kræfter i Forbund med Fordærvelsen. O, I ulykkelige Propheter! Du ulykkelige Menneskehed! mit hele Hjerte er en uhyre Vunde for Dig."

„Vogt Dem, Freisleben! tal ikke saa høit! vær dog besindig og husk, hvor De er!"

„Jeg har været besindig nok," svarede han, „ja meer end nok, thi ogsaa jeg har ofte tiet, naar en Mægtig saae mig i Øiet, denne feige Tunge turde ikke vise dem, at der endnu lever en Mand, der ikke agter sit Liv, naar

det gjælder om at tale Menneskehedens Sag; nei, i denne Tid gives der ingen Helte, istedenfor dem have vi Versemagere, Skribenter, der misbruge deres Kald til Smiger, Avisskrivere, der slikke Støvet af deres Herrers Fødder, og ligesom jeg engang raadede Dem til at forlade hiint Spillehuus, hvori Tusinde, idet de søgte Lykken, viedes til Fortvivlelse og Undergang, saa raader jeg Dem i Aften til at forlade dette Pallads, hvori man spiller et endnu langt høiere og græsseligere Spil."

Det forekom Theodor, ligesom alle Lys i Salen skjælvede og vilde slukkes under Freislebens Tale, ligesom hine deilige Qvinder, der omgave ham, forvandlede sig til huuløiede Spøgelser, ligesom al denne Herlighed knap kunde bestaae et Øieblik, men maatte forsvinde med det næste Minut; Freislebens Røst forekom ham at ligne en Stormfugls, der skriger over Havet, førend Stormen opstaaer; han saae i Aanden de i Støvet nedtraadte Folkeslag, der, ligesom Bølger, bevægede deres Hoveder, og som langsomt reiste sig, for at tilintetgjøre al denne Herlighed, saa at den ikke skulde synes Andet end en Drøm i Eftertidens Øine.

Idet Freisleben tilligemed Theodor nærmede sig til Udgangen, mødte de Veronica. „Kongelige Bolerske!" raabte Freisleben høit. Veronica betragtede ham med en forbauset Mine og svarede intet; men hun bevægede sig i en Halvkreds omkring ham, liig den, som Klapperslangen efter Sigende skal beskrive, naar den pludselig overraskes og ikke har Tid til at vikle sig fuldkommen sammen, for med et eneste Spring at omsnoe sin Fjende.

Fjortende Capitel.

Efter nogle Dages Forløb modtog Theodor et Besøg af Kongen og af Grevinde Orselska og maatte nu vise dem en Prøve paa sin Kunst, hvorover de høilig forundrede dem. Kongen lod Guldet undersøge, og da det befandtes ægte, gav han Befaling, at det skulde henlægges i Dresdens Naturaliecabinet, hvor det endnu findes og forevises Nysgjerrige under Navn af philosophisk Guld.

Imidlertid indtraf en Begivenhed efter samme Forsøg, som vi ikke ganske kunne forbigaae: Isak Amschel, der havde seet Kongens Vogn nærme sig til Theodors Pallads, formodede strax, at noget Vigtigt var i Gjærde, han skyndte sig da, førend Kongen var stegen ud af Vognen, ind i Huset, hvor han mødte en Tjener, som han kjendte, og som tillod ham at skjule sig i Kaminen i Theodors Værelse. Her sad han ganske stille, saalænge Forsøget varede, men da han mærkede, at Forvandlingen var skeet, kunde han ikke længer holde sig rolig, men strakte Hovedet ud af sit Gjemmested, saa at alle Tilstedeværende kunde see ham, og i det han betragtede Guldet, skreg han høit: „Det er et Vidunder, Deres Majestæt, et stort Vidunder, hvis Lige aldrig er seet, hverken her eller i Israel." — „Hvad Slags Fugl er dette," spurgte Kongen smilende, „falde slige Ugler ned i Deres Skorsteen ved høilys Dag, Hirschberger?" — Isak blev nu viist ud af Værelset og med Puf og Stød, under høi Latter, kastet paa Gaden af Tjenerne, men han syntes ikke at agte derpaa, men skreg bestandig: „Det er et stort Vidunder, et større Vidunder er aldrig seet i Israel."

I det han bestandig gjentog disse Ord, ilede han,

uden at agte hverken paa deres Spørgsmaal, der mødte ham, eller paa de skrigende Gadedrenge, der forfulgte ham, til Veronicas Bolig. „Nu har jeg grebet ham paa ferſk Gjerning," raabte han, saasnart han fik Øie paa Veronica, „nu har jeg seet det, og de puffede og pryglede mig ud af Huset; men deraf leer jeg kun, thi det er et stort Vidunder, og nu har jeg seet det med egne Øine. Han har en Flaske, hvori der er et Pulver, dette helder han ud paa det flydende Metal, saa det stivnes og forvandles til det klare faste Guld." — „Ja, jeg veed det nok," sagde Veronica, „men fortæl mig, hvorledes seer dette Pulver ud?" — „Det er rødt som Blod, som et Menneskes Hjerteblod, og rimeligviis bliver det ogsaa deraf tilberedet." — „Men skulde det ikke være muligt at aabne det Skab, hvori det gjemmes?" — „Andre Laase kan jeg aabne med en Dirk, med et lidet Søm, ja med en Jerntraad, om den saa ikke er tykkere end et Halmstraa; men Laasene i Baron Theodors Huus kan jeg ikke aabne, de ere stærkere end al min Kunst." — „Kunde vi blot fange Guldmageren selv, det vilde være det Bedste," sagde Veronica. — „Nu, hvad der staaer i et Menneskes Magt, det vil jeg gjøre," svarede Isak; „thi denne Kunst er langt bedre end mine Kunster, end de Kunster, paa hvilke jeg, som jeg nu vel kan see, har forspildt min Tid og mit Liv!"

Efterat Isak paa det allernøieste havde underrettet Veronica om, hvad der var foregaaet hos Theodor, vilde han ikke blive længere; thi hans Blod var nu kommen i Oprør, og der vaagnede en Angst i hans Sjæl, der foregjøglede ham, at han muligviis, medens han jagede efter Andres Skatte, kunde tabe sine egne. „Jeg vil først besøge de Fornemme," sagde han til sig selv, „thi de ere

slette Betalere; jeg vil derfor ikke lade mine Penge staae hos dem.“ — I det han talte saa, tog han en gammel Tegnebog frem og undersøgte nogle Papirer deri, hvorpaa han efter en kort Betænkning besluttede at besøge Victor. Men han fandt ham ikke hjemme; thi Victor var reden til Pillnitz, for at uddele nogle Befalinger angaaende Grevindens Sommerværelser. Isak lod sig ikke afskrække ved denne Hindring, men begav sig strax paa Veien til Pillnitz. „Baron Theodor kan forvandle Metaller,“ sagde han ved sig selv, „og saaledes erhverve langt mere, end der tilkommer ham med Rette, og en Anden kan ikke engang faae, hvad der tilhører ham ifølge Loven.“ — Da han var kommen til Pillnitz, forlangte han strax at tale med Victor og trængte sig ovenikjøbet ind lige i Hælene paa Tjeneren, der skulde melde ham. „Er det dig, Isak?“ sagde Victor, som han traf i Ridedragt og med en Ridepidsk i Haanden. „Hvorfor kommer Du? Har Du nogen god Nyhed at bringe mig?“ — „Ingen god Nyhed for Herren,“ svarede Isak, „kun en Obligation paa tusinde, siger og skriver: et tusinde Gylden, der er forfalden til Betaling.“ — „Ikke andet end det,“ svarede Victor, „det kan henstaae indtil videre.“ — „Det kan ikke henstaae, Herre! Jeg er en fattig Mand, jeg kan desværre ikke forvandle Metaller og frembringe Guld, som andre af Herrens Venner og Bekjendte, derfor maa jeg have mine Penge.“ — „Hvorfor behøver Du just nu Dine Penge, Isak? de staae jo godt nok hos mig.“ — „De staae ikke godt,“ raabte Isak med funklende Øine, „de staae kun til syv Procent; men jeg kan laane dem ud til otte, til ti, til femten, ja maaskee til tyve eller til tredive Procent.“ — „Du er en ægte Jøde, Isak.“ — „Det er jeg ganske vist, Herre! jeg vil ikke grave mine

Penge ned i Jorden; thi graver jeg et Hvedekorn i Jorden, da indbringer det maaskee halvtredsindstyve til tredsindstyve Fold, men graver jeg mine Penge, mit Sølv og Guld, ned i Jorden, da indbringe de mig aldeles Intet." — „Men i Jorden staae de dog sikkrest, Isak! jeg skal skaffe Dig Pant i min Fætters Landgods." — „Hvo der har tusinde Gylden staaende i Handelen," sagde Isak, „han kan hver Dag æde Kjødets Fedme og drikke Viin dertil, hvis ham lyster; men hvo der har tusinde Gylden staaende i Ager og Eng, han maa nære sig af Urter og dertil grave og arbeide i sit Ansigts Sved og staae tidlig op, og Vandet maa være hans Drik, saaledes er det skrevet i Talmud." — „Jeg bryder mig lidet om, hvad der er skrevet i Talmud, Isak, men jeg vil kun sige Dig i al Korthed, at jeg hverken vil eller kan betale Dig endnu." — „Herren fattes dog ikke Penge; thi jeg veed, at han i disse Dage har sat over tusinde Daler til paa Heste, Piger, Spil og andre Daarligheder." — „Jeg mærker, at Du har Lyst til at være uartig, Isak, det er just ikke den bedste Tak for al den Godhed, jeg har viist Dig." — „Herren har undertiden sagt mig Complimenter," svarede Isak med Heftighed; „men jeg bryder mig ikke om Complimenter af dem, der ville laane mine Penge; thi naar jeg lukker Pungen op, da bøie de deres Ryg, men naar jeg lukker Pungen til og gjemmer den, da spytte de mig i Ansigtet." — „Isak," sagde Victor, „veed han vel, at han nu havde fortjent, at jeg lod ham kaste ned af Trapperne." — Ved disse Ord blev Isak bange og ilede med hurtige Skridt tilbage til Døren. „Ei, jeg taler jo ikke om Herren," raabte han. „Herren misforstaaer mig, jeg taler kun om de Andre! Herren er en brav Herre og en fornem Mand og en Mand, der har

stor Indflydelse." — „Hør," sagde Victor, idet han legede med sin Ridepidsk: „at Du bedrager mig, deri vil jeg finde mig, Isak, men at Du er næsviis og uforskammet imod mig, det vil neppe bekomme Dig vel." — „Nu, hvis Herren forpligter sig til at betale mig tredive Procent om Aaret, saa vil jeg i Guds Navn vente, saalænge som Herren ønsker det." — „Tredive Procent?" gjentog Victor forbittret og hævede Ridepidsken. — „Hold! eller, Gud straffe mig, jeg skriger," raabte Isak, „hele Gaarden er fuld af Arbeidere, og naar jeg skriger, høre de det, og jeg skal da fortælle, hvorledes Herren behandler mig, og at jeg ikke kan faae, hvad der skyldes mig efter Loven, og selv de Christne ville undre sig derover, og det vil blive til stor Spot og Skjændsel for Herren selv." — „Afsted," sagde Victor, „jeg vil ikke besmitte min Ridepidsk med det Støv, der hviler paa Din urene Ryg." — „Det er godt, det er vel sagt, saadan sømmer det sig for en brav Herre at tale!" — „Gaa!" sagde Victor, idet han igjen legede med Ridepidsken. — „Jeg vil gaae, jeg vil have Taalmodighed, jeg vil vente og komme igjen en anden Gang, naar Herren er i bedre Humeur," raabte Isak. Dermed skyndte han sig ud af Døren, men Victor fattede den faste Beslutning, saasnart Leilighed gaves, paa en følelig Maade at gjengjælde hans Uartighed.

Det er nu Tid at vende tilbage til Theodor, hvis Forsøg, som vi alt have fortalt, i høi Grad fængslede Kongens Opmærksomhed. Theodor høstede imidlertid kun ringe Løn for sit Kunststykke; thi uagtet Kongen gjentagne Gange forsikkrede ham om sin Beskyttelse og sin Naade, saa var dog Følgen, at hvert af hans Skridt endnu stærkere end før blev bevogtet, især af Isak Amschel, der, formodentlig efter Aftale med Veronica, i denne Tid op-

gav de fleste andre Sysler, for at efterspore alle Theodors Veie.

Theodor søgte efter hiint Hofbal endnu stærkere end før at undgaae de Adspredelser, hvori han tidligere havde deeltaget; thi Freislebens Tale havde efterladt et dybt Indtryk i hans Sjæl, og han meente bestandig meer og meer at indsee, at denne, om han ogsaa i visse Henseender gik for vidt, dog havde Ret i Hovedsagen. Det Trylleri, der i kort Tid havde bedaaret Theodor, tabte nu saaledes al sin Magt over ham, og uagtet han næsten daglig modtog Indbydelser til de glimrende Cirkler, hvori Hoffet og den øvrige fornemme Verden forsamlede sig: saa var det dog kun sjelden, at han gjorde Brug deraf. Desto oftere besøgte han Herr von Freislebens Huus og lærte bestandig høiere at skatte denne tungsindige Grubler, paa hvis Pande Medlidenhed med Verdens Ulykke stod malet, selv naar hans Mund smilede ironisk over dens Daarskab, og som lignede et høit Bjerg, hvis Top er indhyllet i Taage, endog naar Solen beskinner dets Fod og dets Midte.

Men Theodor var ikke den Eneste, der saaledes stedse høiere lærte at skatte Herr von Freisleben, ogsaa Felicitas, der nu var en syttenaarig Jomfru, begyndte snart inderlig at deeltage i hans Skjæbne. Theodor saae hende endog flere Gange om Aftenen i Gaarden under Freislebens Vinduer, hvor hendes Øine syntes at følge hvert af hans Skridt. „See!" sagde hun, da Theodor en Aften traf hende paa dette Sted, „saaledes gaaer han ofte indtil den sildigste Nat; tidt kan vi Klokken to om Natten endnu see Lys paa hans Værelse; tal dog til ham derom! bed ham at holde op med denne Nattevaagen, hvormed han aldeles undergraver sin Sundhed." — „De deeltager med

ualmindelig Varme i hans Skjæbne, Felicitas." — „Skulde jeg ikke deeltage i hans Skjæbne!" svarede hun, „han har jo frelst min stakkels Moder og mig fra at forsmægte i Elendighed; og desuden — ak! De veed endnu ikke, hvor fortræffelig han er, Theodor, hvor gjerne han hjælper Alle, hvordan hans hele Liv er en Kjæde af Velgjerninger, og hvor liden Glæde han selv har i denne Verden, trods al sin Godhed."

Theodor betragtede hende med Veemod; thi det smertede ham, at en saa ung og blomstrende Natur, uden selv at vide det, skulde binde sig til en Mand, der halv hørte Graven til, og som lignede et af hine Træer i de varmere Lande, hvis Kroner vel endnu ere grønne, men hvis Rødder ere saa svage, at den første Storm kan ødelægge dem, og at et Barn kan rive dem overende. Imidlertid forundrede han sig ikke over hendes Følelse; thi efter hvad han alt oftere havde bemærket, er en hemmelig Sorg, der virker stærkt paa Medlidenheden, langt farligere for de ædleste Qvindehjerter, end den blotte ydre Skjønhed, især naar Medlidenheden, som det var Tilfældet her, gaaer Haand i Haand med Beundring, hvorfor ogsaa hine blege Skikkelser, i hvis Aasyn legemlig Svaghed og aandelig Kraft synes at kæmpe om Herredømmet, tidt ere langt heldigere i Kjærlighed, end deres rødkindede Medbeilere kunne begribe eller forestille sig.

En Dag, da Theodor sad alene paa sit Værelse, meldte man en Ubekjendt, der ønskede at tale med ham. „Lad ham komme!" raabte han og sprang heftig op, thi han haabede, at det maaskee var de Geer. Dog det var ikke ham, men en ung Soldat, der holdt den lille Sehfeld ved Haanden. „Denne Drengs Moder var min Søster," sagde Soldaten, „hun er nylig død, og paa

Dødsleiet bad hun mig bringe den Lille til Dem; og efter hvad hun fortalte, kan det stakkels Barn heller ikke være i bedre Hænder." — „Vil Du blive hos mig, min Dreng," spurgte Theodor. — „Ja, for de sorte Mænd har baaret min Moder bort," svarede den Lille. — „Du er mig velkommen, og jeg skal ærlig sørge for Din Fremtid." — „Jeg takker Dem," sagde den Fremmede, „jeg kan ikke bruge vidtløftige Talemaader, men mit Navn er Paul Jenitsch, jeg er Soldat i den Kongelige Livvagt, og skulde De nogensinde trænge til en Mand, der kunde vove Livet for Dem, saa er jeg til Tjeneste." — Dermed hilsede han og forføiede sig bort.

Theodor havde først betænkt at beholde Drengen hos sig; men efter nøiere Overlæg kjørte han med ham til Herr von Freislebens Gods, hvor han overgav ham i Madame Wolfgangs og hendes Datters Hænder, efterat han havde fortalt dem, hvorledes Alt var tilgaaet. De lovede trolig at tage sig af den Lille, og Felicitas saae venlig paa Theodor og rakte ham sin Haand, som hun ellers aldrig pleiede. Ja, da han gik, fulgte hun ham ud og sagde: „Tilgiv, jeg vidste, at De undertiden besøgte Madame Seyfeld, men jeg formodede ikke, at disse Besøg havde en saa smuk Bevæggrund; og jeg begynder nu at frygte for, at jeg ikke blot i denne, men ogsaa i andre Henseender, har gjort Dem stor Uret." — „Det mener jeg ganske vist, at De har," svarede Theodor, og da Felicitas yttrede Lyst til af hans egen Mund at modtage Oplysning saavel angaaende hans Forhold til Veronica, som om adskillige andre Omstændigheder, der tidligere havde vakt hendes Mistanke imod ham: saa fortalte Theodor hende med stor Oprigtighed, hvorledes Alt var gaaet til. „Jeg mærker, at jeg trænger mere til Deres Tilgivelse,

end De til min," sagde Felicitas tilsidst, „og jeg vilde kun ønske, at vi havde talt saa oprigtig med hinanden for længe siden." Derefter rakte hun ham igjen sin Haand, hvorefter hun ilede bort.

Femtende Capitel.

Uagtet Theodor efter det omtalte Hofbal ikke modtog ret mange Besøg, vidste dog Victor von Marwitz paa en saa indsmigrende Maade at gjøre sit tidligere Bekjendtskab gjældende, at Theodor ikke kunde undgaae af og til at see ham. Deres gjensidige Forhold i Rosenfelds Huus berørte Victor kun sjelden; desto oftere talte han om de Damer, der havde heftet deres Øine paa Theodor, og bragte ham alle de Efterretninger, som han troede mest kunde smigre hans Forfængelighed. — „Skylden er alene Deres," sagde han en Aften, „hvis De ikke drager Fordeel af Deres gunstige Stilling. Faa af vore Skjønne ville være istand til at modstaae Dem, ja neppe engang Grevinden selv. Naar De blot vil vove det første Skridt, saa tør jeg staae dem inde for, at man vil komme Dem i Møde, før De har faaet Tid til at gjøre det andet; og mellem os, De vil neppe være den første Elsker, som Grevinden vælger udenfor sin egen Stand." — „Har De da en saa kort Hukommelse, at De ganske har forglemt den forgangne Tid?" spurgte Theodor. — „Ja i slige Sager er min Hukommelse meget kort, De derimod seer næsten ud, som De endnu var forelsket i den lille Manon Rosenfeld." — „De maa derom troe, hvad De

vil," svarede Theodor. „Jeg vil ikke være indiscret," sagde Victor, „men da vi nu uden min Skyld ere komne til at tale om de forbigangne Forhold, saa siig mig dog oprigtig: har De efter hendes Flugt aldrig hørt noget fra hende?" — „Aldrig," svarede Theodor. — „Nu, jeg forsikkrer Dem om, at jeg, selv hvis hun vendte tilbage, ikke i mindste Maade vilde misunde Dem Deres Lykke, jeg har nu ganske andre Planer i mit Hoved; til en tro Seladon er jeg ikke skabt, det tilstaaer jeg gjerne. Dog det er silde, jeg vil ikke opholde Dem længere." Med disse Ord tog han Afsked og gik.

„Iil Du kun bort!" sagde Theodor, „Du fortjener ikke den Troskab, som Du foragter." Med disse Ord aabnede han et Vindue og betragtede tankefuld den stjerneklare Himmel. Kort derefter traadte en Tjener ind og spurgte, om han endnu havde Noget at befale. „Nei," svarede Theodor „gaa Du til Sengs, jeg vil være alene." Han blev nu nogen Tid staaende i det aabne Vindue, omsider lukkede han det og slukkede alle Lysene paa eet nær. Derefter forlod han Værelset med det tændte Lys i Haanden, steg op ad en Trappe og ilede gjennem en lang Gang, der førte til hans Sovekammer; men idet han aabnede Døren dertil, opstod et Lufttræk, der blæste hans Lys ud; uden at bryde sig derom, fattede han den Beslutning at klæde sig af i Mørke. Han havde endnu ikke begyndt derpaa, da han hørte en dæmpet Larm i Sideværelset. Han lyttede et Øieblik, men da Alt igjen blev stille, meente han, at han havde ladet sig skuffe af Vinden. Kort derpaa hørte han atter en sagte Larm, der snarere syntes at hidrøre fra en Kat eller fra et andet letfodet Dyr, der havde stødt an mod et fast Legeme end fra Vinden. Theodor forbausedes saameget desmere der-

ved, da det ikke vel var muligt, at noget saadant Dyr kunde trænge ind i Sideværelset, eftersom Skodderne vare tilspigrede til Vinduerne, og eftersom han selv havde lukket Døren i Laas og bar Nøglen dertil i Lommen. Denne Forsigtighed anvendte han, fordi Kilden til hans Rigdom netop befandt sig i hiint Kammer; thi der havde han gjemt sit kostbare røde Pulver. Han lyttede endnu et Øieblik, og nu syntes det aabenbart, som om der var Nogen i det næste Kammer, der syslede med en Laas. I det første Øieblik besluttede han strax at gaae derind, men i det næste betænkte han, at han var ubevæbnet, og ilede derfor ud for at hente Vaaben. Da han kom udenfor, skimtede han Lys ved Gangens Ende, og da han naaede Trappen, saae han sin egen Tjener i Samtale med Victor. Denne berettede, at han fra Gaden havde bemærket et mistænkeligt Lysskjær i hiint Kammer; da han nu vidste, at det bestandig var tillukket, og da han tillige havde seet Theodor i et af de nedre Vinduer: saa var han, efter at have betænkt sig en Stund, vendt tilbage, for at advare ham og berette, hvad han havde seet.

Alle Tre begave sig derefter saa stille som muligt hen til det mistænkelige Kammer. Theodor aabnede Døren, og den første Gjenstand, paa hvilken han fik Øie, var Isak Amschel, der stod i Begreb med at dirke det tunge Jernskriin op, hvori det omtalte Pulver var gjemt; imidlertid havde Laasen hidindtil modstaaet alle hans Anstrengelser. Ved hans Fod paa Gulvet stod der en Blindlygte, der lyste for ham under Arbeidet. Det usikkre Lygteskjær tilligemed hans magre Ansigt og hans skjælvende Lemmer gave ham et eget Udseende, og han saae næsten ud som en lille Bjergmand, der arbeider ved Lampelys og under hæslige Trækninger i en Giftgrube.

Han var saa ivrig sysselsat med sin Forretning, at han Intet mærkede, før Theodor og hans Ledsagere alt vare komne ind i Værelset. Men neppe saae han dem, før han slap sit Værktøi og ilede henimod Kaminen. Men her stod Victor, der kastede ham med Magt tilbage til Midten af Værelset. Han tabte imidlertid ikke Ligevægten, men dreiede sig kun behændig rundt om sig selv, hvorefter han sprang tilside og smuttede forbi Tjeneren, og han var allerede halvt ude af Døren, da Theodor greb ham i Nakken og holdt ham fast. Isak sprællede af alle Kræfter imod, ja tilsidst trak han endog en Dolk frem under sine Klæder, hvilken dog Theodor, der med Øinene fulgte hver af hans Bevægelser, let vristede ud af hans Haand. „Jeg formodede nok, at det var ham," sagde Victor, „iøvrigt beder jeg Dem om at skaane ham, da han er min særdeles gode Ven og desuden en Mand, der er brugbar til mangehaande Ting." — „Hvad raader De mig til at gjøre med ham," spurgte Theodor. — „Hængt ønsker jeg ham just ikke," svarede Victor," men vil De overlade ham til mig, da lover jeg Dem, at han ikke skal gaae fri for Straf." — „Hvad har De i Sinde?" — „En Pagestreg, om De vil; iøvrigt giver jeg Dem mit Æresord paa, at jeg ikke skal tilføie ham nogen synderlig Skade." — „Godt, saa tag ham!" — „Hav da den Godhed at laane mig Deres Vogn! jeg beder Dem ogsaa om at lade Deres Tjener ledsage mig; thi jeg kjender ham som en meget forstandig Person, og han er mig nødvendig for at udføre min Plan." — Alt skete, som Victor ønskede det, hvorpaa han talte et Par Ord med Theodors Tjener, derefter satte han sig i Vognen med Isak, som han intet Øieblik slap af Hænderne, og befalede tilsidst Kudsken at kjøre ham til sit Hjem.

Da Isak befandt sig alene i Vognen med Victor, begyndte han med de ydmygste Talemaader at bede om sin Frihed; men da dette ikke hjalp, dreiede og vendte han sig næsten som en Aal og søgte saaledes at smutte bort af Victors Hænder. Men denne holdt ham da fast med dobbelt Styrke og syntes at have stor Glæde af hans unyttige Anstrengelser. „Vær rolig!" sagde han omsider. „Du kan vel begribe, at det blot er af Godhed for Dig, at jeg har paataget mig den ærefulde Forretning at være Din Bevogter; thi der vare jo Vidner paa det natlige Indbrud, og vanskelig vilde selv Veronica med al sin Indflydelse denne Gang have kunnet redde Din Hals fra at stifte det nøieste Bekjendtskab med en tvunden Hampesnor, hvis ikke jeg saa tjenstvillig havde søgt at skaffe Dig bort af Baron Theodors Hænder."

Isak bad nu igjen i de bevægeligste Udtryk om sin Frihed. „Siig mig da først, hvorledes det kunde falde Dig ind at gjøre Indbrud i Hr. von Hirschbergers Huus," spurgte Victor. — „Det lod mig aldrig have Ro," svarede den Lille, „der var En, der bestandig hviskede mig et Ord i Øret om det kostbare røde Pulver og fortalte mig, at det var den største Skat paa Jorden, som jo ogsaa er ganske sandt, og det var, som om jeg nødvendig maatte og skulde hente den; ja naar Natten kom, da var der En, der skrev paa Væggen med blodrøde Fingre og med gyldne Bogstaver, hvad jeg skulde gjøre. Det lod mig ingen Ro hjemme, og jeg løb hen til Baronens Huus, hvor jeg allerede i mange Nætter har klattret op paa Taget, for at udspeide Leiligheden." — „Men hvorledes kom Du derop?" — „Jeg kan klattre som et Egern i Skoven," sagde Isak, „det er en af mine gamle Kunster, og op kom jeg ved Hjælp af en lille

Strikkestige." — „Men hvorledes kom Du ind i det lukkede Værelse?" — „Gjennem Kaminen," svarede Isak, „allerede da Baron Theodor viste Kongen sit Forsøg, havde jeg seet, hvor den kostelige Eiendom var bevaret og gjemt." — „Du smutter jo som en Væsel gjennem alle Huller, Isak! Velan! jeg skal befrie Dig, men kun naar Du fører Dig ordentlig op; skriger Du derimod eller gjør nogen videre Modstand, saa bliver Du overgivet i Rettens Hænder, af hvilke Du, hvor smidig Du end er, neppe vil være istand til at undslippe med Livet."

Snart holdt Vognen udenfor Victors Bolig. Han steg da ud og kaldte paa sine Folk, dog uden endnu at slippe Isak. Da disse vare komne, lod han Vognen kjøre tilbage; derimod beholdt han Theodors Tjener hos sig og overlod Isak til hans Varetægt, medens han selv traf Aftale med Folkene, der nu strax paa hans Befaling lukkede Porten i Laas. Den lille Isak forholdt sig imidlertid, rimeligviis af Frygt for Victors Trudsler, ganske rolig og lod sig uden Modstand bringe op i en Sal i anden Etage, der vendte ud mod en eensom Have. Denne Sal lignede kun lidet de øvrige Værelser i Victors Huus, thi den var næsten uden Møbler, og de kalkede Vægge vare uden Betræk. Nu blev et Badekar bragt ind, som Victors Tjenere, der af inderste Hjerte hadede Isak, skyndte sig at fylde med Vand. Dernæst bragte de fire Pistoler, som de ladede ligefor Isaks Øine, hvorefter de bleve staaende, som om de ventede paa nye Befalinger. — „Du store Israels Gud!" raabte Isak forfærdet, „hvad vil dette sige? hvorfor lade de Pistolerne?" — „Det vil Du nu snart erfare," svarede Victor. „Farvel, Isak! det sømmer sig ikke for mig at være tilstede ved en Execution." — Med disse Ord gik han ind i et Sideværelse,

hvorfra han dog kunde høre og see Alt, hvad der foregik med Isak.

Neppe var Victor borte, før Theodors Tjener greb en Pistol, vendte sig mod Isak og sagde: „Spring i Karret, Jøde!“ — „Vee mig!“ raabte den Lille, „hvad skal dette betyde? vil I myrde mig?“ — „Spring i Karret!“ gjentog Tjeneren, eller ved min Sjæl jeg skyder.“ — „Ak, skaan mig! jeg har jo intet Ondt gjort ham,“ raabte Isak. — „Vil Du ikke springe i Karret, elendige Aagerkarl?“ spurgte Tjeneren, idet han hævede Pistolen og sigtede lige mod Isaks Hoved. — „Ak, jeg springer, jeg springer, jeg er alt deri, tag bare Pistolen bort!“ raabte Isak og sprang hurtig ned i Karret, hvor Vandet naaede ham til Midten af hans Bryst.“ — „Duk under, Isak! eller jeg skyder Dig igjennem Hjernen,“ raabte Tjeneren, idet han igjen sigtede paa hans Hoved. Fuld af Angst dukkede Isak under, i samme Øieblik faldt et Skud, og Kuglen foer hen over hans Hoved og ind i Væggen. — „Ak, skaan mig!“ raabte Isak med dødningblegt Aasyn, i det han igjen dukkede op. — „Under Vandet med Dig!“ raabte Tjeneren og greb en ny Pistol. Neppe havde Isak fuldbyrdet hans Befaling, før Pistolen knaldede, og en anden Kugle susede hen over hans Hoved. „Duk under igjen!“ raabte Tjeneren, da Isaks blege Ansigt paa ny blev synligt over Vandet. — „Ak!“ jamrede den Lille, „vær barmhjertig, lad mig gaae! jeg vil gjerne betale hundrede Daler, om det saa skal være, for at slippe løs.“ — „Det er alt for lidt, Isak!“ svarede hans Modstander, idet han greb den tredie Pistol. — „Tohundrede!“ raabte Isak. — „Det er endnu for lidt,“ svarede Tjeneren. — „Trehundrede!“ raabte Isak, og dukkede strax derefter ned igjen, thi han

saae allerede Pistolmundingen, der sigtede lige mod hans Hoved. „Det er endnu for lidt," svarede Tjeneren, og næsten i samme Øieblik foer den tredie Kugle henover Isaks Isse. — „Firehundrede!" raabte Isak, der, da han mærkede, at Faren var forbi, atter dukkede op. — „Tusinde, Isak!" svarede Tjeneren, i det han greb den fjerde Pistol, „tusinde, eller Du slipper ikke derfra med Livet." — „Jeg vil ikke give dem; saasandt hjælpe mig Israels Gud! jeg har dem ikke, jeg har aldrig i mine Dage seet saamange Penge paa en Plet," raabte Isak og dukkede høist forfærdet ned paa ny. „Det gjælder Dit Liv, Isak! thi denne Gang hjelper ingen Dukning," sagde Tjeneren. — „Gud straffe mig, jeg har dem ikke! Jeg kan ikke skaffe dem, selv om I sønderslede mig i tusinde Stykker," skreg Isak, idet han pludselig dukkede frem, men ligesaa hurtig skjulte sig under Vandet paa ny. — „Saa befal da Din syndige og meenederske Sjæl i Din Guds Haand!" sagde Tjeneren og nærmede sig langsomt til Karret med den ladte Pistol i Haanden. — „Jeg vil betale dem, jeg vil!" raabte Isak i den høieste Dødsangst, da han, ved at see op, mærkede, at hans Forfølger stod med den ladte Pistol over hans Hoved; „tag Pistolen bort! jeg vil give Alt, hvad I forlanger."

„Det er godt," sagde Victor, som nu igjen traadte ind, „saa spring da ud af Karret, Isak! der skal intet Ondt vederfares Dig." Isak sprang hurtig ud af Karret og stod nu skjælvende af Skræk og Kulde foran Victor. „Det var et lille Erindringstegn," sagde denne, „for at kurere Dig for Din Uartighed i Fremtiden. Iøvrigt bliver det derved: Du udsteder en Anviisning paa tusinde Daler, siger og skriver et tusinde Daler, Isak, hvilke jeg dog naturligviis ikke vil beholde selv, men som jeg strax

skal uddele mellem de Nødlidende og Trængende." — „Ak, skaan mig, Herre! jeg er selv trængende, jeg lider større Nød end alle de Andre." — „Denne Gang staaer Du ikke i Grevindens Værelse, Isak! her finder Du ingen Arbeidere i Gaarden, her kan Du skrige saa høit Du vil, Ingen agter derpaa; altsaa skriv Du kun strax Beviset! det er det bedste Raad, jeg kan give Dig." Under disse Ord pegede Victor henimod et Bord, hvorpaa der fandtes Penne, Blæk og Papir, paa samme Tid opløftede Tjeneren atter sin Pistol mod Isaks Hoved, og denne udstedte nu med skjælvende Haand, dog uden flere Indvendinger, den omtalte Forskrivning. „Godt", sagde Victor, da han havde læst den, „den er i behørig Orden. For Resten tænker jeg, at Du nu vil være kureret for Din Vandskræk, og det kan maaskee være Dig til stor Nytte, Isak, naar Du engang igjen skal redde et Huus af Israels Stamme; Farvel! nu kan Du gaae." — „De, som spotte og plyndre Dig, skulle vorde Fjendernes Rov", mumlede Isak ved sig selv og ilede bleg og skjælvende bort, ikke ulig en hæslig Rovfugl, der af Lyst til Bytte blev nedlokket i et fremmed Element, hvorfra den kun efter lang Kamp og med vaade og sønderrevne Fjedre var i Stand til at redde sig.

„Gaa nu hjem!" sagde Victor til Theodors Tjener, i det han trykkede ham et Guldstykke i Haanden, „og fortæl Din Herre, hvilken Hævn vi have taget over Isak! De tusinde Daler kan Du vel begribe, at jeg ikke vil beholde selv; de skal, som sagt, blive uddeelt mellem de Fattige og Nødlidende."

„Han gjør det aldrig", sagde Isak, efterat Victors Folk, der med Latter og Spot fulgte ham ned, havde lukket ham ud paa Gaden, „han uddeler aldrig det

røvede Sølv mellem de Fattige og Nødlidende, thi de Christne agte hverken Nød eller Bønner; han beholder det hellere selv og bortødsler det paa letfærdige Qvinder, ligesom han har bortødslet sin egen Formue." Under denne Tale blev Isak staaende og kastede et hevngjerrigt Blik tilbage paa det Huus, hvorfra han var kommen. „Havde han alene pryglet og mishandlet mit Legeme", blev han ved, „det kunde jeg maaskee have forglemt, men at han har tvunget mig til at give sig en saa stor Pengesum, det skal og kan jeg aldrig tilgive. Dog jeg vil ikke tabe Modet; Lykkens Hjul dreier sig uden Ende, og hvo veed, hvad der omsider kan skee! Hvo veed, om ikke Israels mægtige Gud engang kan nedstyrte den hovmodige christne Mand i Støvet og gjøre ham til en Fodskammel for Israels fattige og forhaanede Søn!"

Det Haab, som Isak nærede, lod imidlertid til at være temmelig langt fra sin Opfyldelse; thi Victors lykkelige Stjerne syntes i denne Tid bestandig at vinde i Glands og at hæve sig høiere paa Hoffets Himmel; ikke blot Veronica, men ogsaa Kongen yndede ham, og den første smilede kun, da Isak klagede sin bittre Nød for hende, og hun vedblev ikke desmindre ligesom før at beære den mægtige Voldsmand med sin Fortrolighed og Tillid.

Sextende Capitel.

Grevinde Orselska havde gjentagne Gange indbudet Theodor til at besøge hende, men hidtil havde han bestandig undskyldt sig; omsider sendte hun ham en Indbydelse

til en af de følgende Aftener med det Tillæg, at Kongen selv vilde være tilstede i Selskabet, og at han ønskede at see Theodor der. Denne turde nu ikke længere undskylde sig, men modtog Indbydelsen. Efter Grevindens udtrykkelige Befaling kom Victor selv for at afhente ham, og de kjørte sammen til Pillnitz. En Tjener aabnede Døren til Grevindens Cabinet og udraabte med lydelig Stemme Theodors Navn. Grevinden sad i en glimrende Kreds af Damer, medens de fleste Herrer befandt sig i en stor Sal ved Siden af. Da Theodor nærmede sig for at hilse hende, tiltalte hun ham meget venligt. Han havde ventet sig en Bebreidelse, fordi han saa ofte havde afslaaet hendes Indbydelser, dog herpaa syntes hun ikke at tænke, men talte udelukkende om hans Landsted og om nogle Anlæg, som han der havde begyndt. Kort efter kom der nye Gjæster, og Grevinden talte da med dem, uden denne Gang at give sig mere af med Theodor, der nu traadte ind i Sideværelset til det øvrige Selskab.

Da der vare flere Fremmede tilstede, som ikke havde seet Slottet før, saa foreslog Grevinden dem at tage det i Øiesyn. Efter hendes Opfordring forenede ogsaa Theodor sig med dem, og Victor paatog sig at være Veiviser. Uagtet de fleste Værelser paa denne Aarstid vare beboede, saa aabnedes de dog strax, saasnart Selskabet nærmede sig. Dette kunde saameget lettere skee, da Kongen, der beboede den ene Fløi, endnu var fraværende og ikke ventedes hjem før efter flere Timer. Saaledes vandrede nu Theodor atter igjennem de samme Sale, som han tidligere havde besøgt i Forening med Rosenfelds Familie. Men ligesom det Selskab, hvori han nu befandt sig, saa syntes ogsaa Værelserne selv at have ifort sig deres Galadragt. En Deel af dem vare malede paa ny, Forgyldningen i Lof-

terne straalede i opfrisket Glands, Møblerne vare stillede i Orden og tildeels ombyttede med andre, mange virkelig skjønne Billeder hang rundt omkring paa Væggene, som Theodor ikke havde seet den forrige Gang; disse bidroge for en Deel til at vende Blikket bort fra de mindre skjønne Loftmalerier; iøvrigt var det Hele saaledes indrettet, at det efterlod et behageligt, om ikke just stort og ædelt Indtryk.

Fra Slottet begav Selskabet sig ud i Haven, hvor de fyldige Rosenhækker netop nu stode i den yndigste Flor, og hvor mangfoldige baade indenlandske og fremmede Planter blomstrede. Flere Arbeidere vare sysselsatte med at lukke de store Glasvinduer, der havde været aabne den hele Dag, for at skaffe den fri Luft Adgang i Drivhusenes Indre. Den nedgaaende Sol kastede sine sidste Straaler over det skjønne Landskab, og Roserne rødmede dobbelt i Aftenglandsen. Theodor kjendte de fleste Steder igjen, som han forrige Gang havde besøgt, skjøndt Sommeren overalt nu havde fremkaldt en Yppighed, som han dengang savnede. Han havde gjerne listet sig bort fra de Andre, for uforstyrret at kunne overlade sig til sine Erindringer; men det lod sig ikke gjøre, eftersom snart en, snart en anden af Selskabet indlod sig i Samtale med ham. Omsider kom ogsaa Grevinden med en Deel af Damerne, som ligeledes vilde indaande den friske Aftenluft. „Det træffer sig ret ubehageligt“, sagde hun, „Veiret er saa smukt, og Solen gaaer saa klar ned; det er ret kjedsommeligt, thi nu vil det vare længe, før Mørket begynder. Jeg har arrangeret en lille Spøg, et lille Fyrværkeri, der kun venter paa Kongens Ankomst for at antændes; dog frygter jeg, at det i Aften ikke vil tage sig ud.“

Selskabet nærmede sig nu til en Kanal, der slyngede sig igjennem Haven. Paa Grevindens Vink kom nogle Gondoler fra den anden Side af Vandet, i hvilke Selskabet tog Plads. Gondolerne glede hen mellem store Rosenbuske og andre blomsterbærende Træer, som stode imellem hverandre langs ved Siderne af Kanalen. Disse Anlæg havde Kongen, der ingenlunde manglede Kunstsands, ladet udføre i en friere Stiil end den, der ellers i hine Dage var brugelig. Lidt efter lidt blev det dunkelt, og alle Dagfugle taug i Træets Grene; heller ikke hørte man nogen Nattergal, thi dens Sangtid var allerede forbi. For at erstatte, hvad Naturen negtede, gjorde Kunsten sig gjældende overalt; fra de dunkle Alleer hørte man forskjellige Valse, Arier og andre lystige Musikstykker, som snart tonede stærkere, snart svagere, eftersom Gondolerne nærmede sig til, eller fjernede sig fra de Steder, hvor Musiken blev opført.

Da Vandturen var til Ende, ilede Selskabet tilbage til Slottet, for at vente paa Kongen, der havde været i Dresden den hele Dag. Omsider indfandt han sig og med ham et talrigt Følge. Alleslags kølende og forfriskende Frugter bleve nu budne omkring, medens Musiken opsendte sine Toner under Grevindens Vinduer. Kongen gav selv Befaling til at udføre nogle Marscher og andre Musikstykker, som han særdeles elskede, og medens disse spilledes, maatte hans Datter sætte sig hos ham.

Derpaa blev en stor Sal aabnet, hvori flere af de bedste Dandsere og Dandserinder, der vare klædte som Hyrder og Hyrdinder, opførte en Ballet; men uagtet ogsaa nogle af Prindsesserne deeltoge i Dandsen, syntes den dog kun lidet at fængsle Kongens Opmærksomhed. Da denne Ballet var til Ende, traadte nogle Smaapiger ind,

der vare klædte i Uniformer, og opførte en militair Dands. Dette syntes at behage Kongen bedre, men det varede ikke længe, før han ogsaa blev kjed deraf, i det mindste saae han træt og adspredt ud; dog kaldte han efter Dandsens Ende flere af de smaa Piger hen til sig, klappede dem paa Kinderne og roste dem meget.

Nu blev omsider det omtalte Fyrværkeri antændt, som Kongen tilligemed sit Følge betragtede fra Salsvinduerne; Theodor og flere af de øvrige gik derimod ned i Haven for at see det nærved. Det var meget prægtigt: Raketter og romerske Lys stege dristig i Veiret, Sværmere fore, liig hvislende Slanger, frem og tilbage; Ildhjul dreiede sig og udkastede utallige Gnister, medens Ildkugler lyste og knaldede høit i Luften. Ildstøtter bleve synlige, hvorfra store Funker udgik, og sænkede sig ligesom Draaberne i Vandspring; mangfoldige selsomme Flammer hævede sig og sank kort derpaa atter tilbage i Mørket, hvorefter igjen enkelte Raketter, liig brændende Pile, beskreve deres opadstigende Baner. Derpaa blev det pludselig stille; dog efter et kort Ophold hvislede Sværmene paa ny, Ildhjulene dreiede sig og Ildstøtterne bleve igjen synlige, og tilsidst saae det ud, som om en stor Vulkan var i Begreb med at berøve Natten dens Herredømme. I en renere Sphære, langt over disse bragende og gnistrende Flammer, svævede imidlertid Maanen i sin stille Høihed og Majestæt og syntes kun at vente paa Undergangen af disse ephemeriske Lys, for atter at vise sig i dobbelt Glands og Klarhed.

Da hiint glimrende Skuespil endnu var i fuld Bevægelse, kom der Bud om, at en Granat var sprungen og havde saaret en Fyrværker. Dette vakte i Begyndelsen som det lod til, megen Deeltagelse, men snart kom Victor

og bad om, at man skulde være rolig og ikke tale om dette Uheld, da Grevinden ikke ønskede, at det skulde rygtes videre. „Er han stærkt beskadiget?" spurgte Theodor. — „Det følger af sig selv, at de, der have med Sligt at gjøre, undertiden komme til Skade derved", svarede Victor; „iøvrigt troer jeg neppe, at Ulykken er synderlig stor." — „Den stakkels Mand!" sagde Grevinden, der nu ogsaa kom til, „hav den Godhed, Marwitz, at lade Tjenerne give ham Noget, der kan forfriske ham!" — „Han er ikke længere her", svarede Victor, „jeg gav strax Befaling til at bringe ham bort." — „Det er en meget ubehagelig Hændelse", bemærkede Grevinden. — „En meget ubehagelig Hændelse", gjentog en Anden. — „Et meget fatalt Tilfælde", sagde en Tredie. »Un accident très-dèsagréable«, hviskede en Fjerde. — „Det er bedst, ikke at tale derom", bemærkede Victor, „thi Sagen lader sig jo dog nu ikke mere forandre; det Hele er da heller ikke af saa stor Vigtighed, naar vi blot sørge for, at Kongen ikke faaer det at vide." — „Det forstaaer sig", sagde Grevinden, „vi maae fortie det for Kongen; thi han er altfor god og blød, og ingen af os ønsker jo dog at forbittre ham de Øieblikke, hvori han glæder os med sin Nærværelse; for Resten beklager jeg den stakkels Mand af ganske Hjerte, men Festen maa dog ikke forstyrres for hans Skyld." — „Grevinden har fuldkommen Ret", sagde En. »Elle est très-bonne«, sagde en Anden. »Elle a le coeur très-tendre«, sagde en Tredie. „See, der komme de deilige Ildkugler igjen!" raabte en Fjerde; „der er tre Batterier, som kaste Kugler imod hverandre." — „Nu tie Batterierne, og Hans Majestæts Navn staaer lysende høit over dem i Luften, sagde en Femte." „Det er herligt, charmant, brillant, fortryllende, magnifique!" gjentog man

fra alle Sider og forglemte nu ganske den Saaredes Uheld for at betragte det glimrende Skuespil, der udfoldede sig i det omgivende Mørke, og som bestandig tiltog i Glands, jo mere det nærmede sig til sin Ende.

Theodor følte imidlertid ingen Lyst til længere at betragte denne Herlighed, men vendte tilbage til Salen, hvor Kongen befandt sig. Hverken Kongen eller hans Følge syntes at more sig synderlig; han legede med sin Tobaksdaase, sagde Grevinden Artigheder med Hensyn til den skjønne Fest, men gabede dog gjentagne Gange og syntes først at føle sig vel til Mode, da det Hele var forbi. Nu bleve flere Spilleborde bragte frem, som Kongen syntes at betragte med Fornøielse. Før han satte sig til at spille, lod han Theodor kalde og spurgte ham, om han ikke havde hørt Noget fra sin Ven Guldmageren. „Nei, Deres Majestæt", svarede Theodor. „Jeg stoler paa, at De melder mig det, naar han kommer", sagde Kongen alvorlig, „det fordrer jeg af Dem, hører De? Han er en altfor vigtig Person for mit Land, til at jeg bør være ligegyldig ved hans Ankomst; jeg forlader mig imidlertid paa Deres Troskab og skal med Tiden ogsaa vide at belønne den." Derefter gav han Theodor et Vink, at han skulde træde tilbage, hvorpaa han satte sig ved Spillebordet, som han derefter ikke forlod, før han reiste sig op for at begive sig til sine egne Værelser.

Flere af Selskabet, der ikke spillede, gik nu ud i Haven, hvor adskillige af Hovedalleerne vare illuminerede. Mellem dem, der gik ud i Haven, var ogsaa Theodor, der, saasnart han kunde, forlod de Øvrige og ilede hen i en af de eensomste Gange. Endnu stærkere end før havde han paa denne Aften lært at indsee, hvor hule og tomme de Glæder ere, hvorefter de fleste Mennesker jage. I tid-

ligere Dage havde han kun i Forbigaaende betragtet den Skueplads, paa hvilken dette glimrende, men høist fordærvede Hof bevægede sig; sildigere var han kommet den nærmere, og omsider stod han midt paa Brædderne ved de Spillendes Side og kunde nu ganske nærved betragte de rigt smykkede Billeder, der henrykkede Mængden i det Fjerne. Dog, som sagt, det Trylleri, der engang og især paa den tidligere omtalte Hoffest havde bedaaret ham, var længst forsvundet; istedenfor Træer og Skove saae han derfor nu kun malede Skjærme, istedenfor Solskin Lampelys, istedenfor Frihed og Natur Tvang og Forstillelse; og han begreb nu vel, at man her i Gudindens Sted kun omfavnede Skybilleder, og at den, der offrede sin Kraft og sin Ungdom paa dette Afgudsalter, kun fik Kjedsomhed, Slaphed og skuffede Forventninger til Løn i Alderdommen.

Midt under disse Betragtninger faldt ogsaa hans Tanker paa den ulykkelige Fyrværker, der med sin Sundhed, ja maaskee med sit Liv, skulde betale et Skuespil, som den, til hvis Ære det fandt Sted, ikke engang var i Stand til at glæde sig ved, og som kun høstede den Løn for sin Opoffrelse, at man ligegyldig overlod ham til hans Skjæbne og paalagde Enhver Taushed, der blot med et flygtigt Ord vilde minde derom.

Men disse Tanker vege igjen Pladsen for andre: Tusmørket og Stilheden gjorde deres Ret gjældende, og Theodors Phantasie tryllede ham tilbage i hiin forsvundne Tid, da han ved Manons Side havde vandret paa disse Steder. Luften var mild og varm, Aftenstjernen funklede endnu paa Horizonten, over den klare Stjerne svævede Maanen og lignede et bøiet Horn, fra hvilken den kølende Dug udvælder over Markens Urter. Theodor saae

sig flere Gange om til alle Sider; han var til Mode, ligesom om Tiden var gaaet tilbage, og som om Manon pludselig maatte træde ham i Møde fra en af de dunkle Sidegange, han gik forbi. Omsider saae han ogsaa en rank qvindelig Skabning, der traadte frem af en Allee; han blev uvilkaarlig staaende og ventede; men ak! det var ikke Manon, det var Grevinden selv, som ogsaa havde forladt Selskabet, og som han nu ikke, uden at begaae en stor Uhøflighed, kunde undlade at nærme sig til.

„Er det Dem, min gode Hirschberger!“ sagde hun, „hvorfor gaaer De saa alene?“ — „Deres Høihed gaaer jo ogsaa alene.“ — „De har Ret, min gode Hirschberger! vi vil da gjensidig forskaane hinanden for slige Samvittighedsspørgsmaal. Giv mig Deres Arm! De maa vide, at De nu tilhører os, og vi tillade ikke, at De saaledes smutter bort fra os.“

De gik nu ind i en Sideallee og ilede henimod et Sted, hvor, efter Grevindens Paastand, flere af Selskabet skulde befinde sig, men de fandt Ingen. Grevinden troede imidlertid at høre Stemmer i det Fjerne, men da de kom hen til det Sted, hun angav, fandt de heller Ingen der. „Kom, Herr von Hirschberger! lad os gaae efter dem! Aftenen er saa smuk, Kongen er fordybet i sit Spil og tænker ikke paa mig; derfor vil jeg benytte min Frihed.“ — Nu gik de igjennem en lang Allee, der førte ned til Elben; men førend de endnu havde tilbagelagt den halve Vei, klagede Grevinden over Træthed og bad Theodor at føre hende paa en lille Sti, som ene kunde sees af dem, der nøie kjendte den i Forveien, og som førte til et affsides Lysthuus. I dette satte hun sig og indbød Theodor til at tage Plads ved hendes Side. Der opstod nu en lang Pause, og Theodors Stilling begyndte at sætte ham i

Forlegenhed. Endelig tog Grevinden Ordet: „De er saa tavs, Baron! Fortæl mig Noget! find dog Noget op! Damerne holde ikke af at kjede sig, det veed De nok." — „Desværre, jeg veed Intet at fortælle, der kan interessere Deres Høihed." — „Veed De slet Intet? Det er Skade! — Siig mig, hvorledes behagede Dandsen og Fyrværkeriet Dem?" — „Fyrværkeriet var overordentlig pragtfuldt og Dandsen sikkert meget smuk; men jeg forstaaer mig desværre kun lidet derpaa." — „Maaskee behagede ikke den militaire Dands Dem? Mig synes, den var ganske artig; iøvrigt var den arrangeret for min Faders Skyld, der gjerne seer Uniformer overalt. En anden Gang vil jeg lade de smaa Piger forklæde sig som Alfer og Genier og lade dem dandse for Dem i Maaneskin; det vil være mere efter deres Smag, ikke saa?" — „Ak, det vilde jo dog kun være et smukt Skin, ligesom alt det Øvrige", svarede Theodor. — „Ja, det forstaar sig", sagde Grevinden forundret, „De forlanger dog vel ikke, at vi skal skaffe Dem virkelige Alfer og Genier? Dem kunde vel neppe engang Deres Guldmager fremtrylle for Dem, trods alle sine Skatte." — „Tilgiv!" svarede Theodor, „jeg veed vel, at det er en Urimelighed; men for at Deres Høihed dog noget bedre kan begribe min Mening, maa jeg sige Dem, at alle, selv de allerlystigste Eventyr om Alfer og andre slige forunderlige Væsener fra min Ungdom af ikke blot have vakt Glæde, men ogsaa en inderlig Veemod i min Sjæl." — „Men hvorfor dog?" spurgte Grevinden. — „Fordi de ikke ere andet end Eventyr, fordi de Kyster, paa hvilke slige Væsener vandre, ligge saa langt borte, ere saa utilgængelige, saa vidt adskilte fra den Verden, vi beboe. Fornemmelig bedrøver det mig, at jeg ikke engang veed, om de ere at finde paa

noget Sted; thi ak! maaskee gives der ingensteds et Land, hvor disse Drømme blive til Virkelighed, ingensteds flyve saadanne Væsener liig Fugle gjennem Luften, ingensteds dandse de deres Ringdands paa Engene og bade sig i de rullende Flodbølger eller seile i store Muslingskaller over Havet; ingensteds flette de deres Kredse omkring Maanen og vugge sig i Liliens Bæger og betragte Vandreren med funklende Blik gjennem Skovens Blade." — „De drømmer jo lysvaagen", sagde Grevinden og sprang misfornøiet op. „Kom, lad os gaae herfra! det er silbigt, de Andre ere sandsynligviis alt vendte tilbage til Slottet." — De ilede nu afsted og havde neppe naaet en af de oplyste Alleer, før de fra forskjellige Steder hørte Stemmer, der kaldte paa Grevinden. Kort derefter kom hendes fortroligste Selskabsdame dem i Møde og berettede, at Kongen havde spurgt efter hendes Høihed.

Grevinden slap nu Theodors Arm. „De maa ikke gaae med mig", hviskede hun, i det hun forlod ham, „det vilde maaskee vække Opsigt." Theodor begreb ogsaa, at det vel var mere passende, at han ikke ledsagede Grevinden videre, og blev derfor tilbage, medens hun skyndte sig op til Slottet. Snart fordybede han sig atter i sine Erindringer, og før han vidste deraf, befandt han sig igjen paa Veien til Elbstrømmen, hvis Bølger glindsede i Maaneskinnet, ganske som paa hiin Aften, da han lyttede til Manons Guitarspil, medens de seilede tilbage til Dresden. I nogen Afstand fra Flodbredden satte han sig paa en Bænk. Kort efter saae han en Baad glide ned ad Floden og fornam nu igjen Guitartoner, der vakte selsomme Minder i hans Sjæl. Omsider hørte han en qvindelig Stemme, der bragte hans Hjerte til at skjælve, thi det forekom ham, at den lignede Manons. Han vilde

have givet Meget til for at see Sangerinden, men det var umuligt; ligesaalidt kunde han høre de Ord, der bleve sungne, og dog forekom Sangen ham ligesaa bekjendt som en Barndomsegn, hvis Minde ingen Tid, den være saa lang som den vil, kan udslette af Sjælen.

Imidlertid nærmede Tonerne sig bestandig mere og svævede lokkende over Vandet og fyldte hans Indre med Længsel. Tilsidst kom det ham for, som om de forvandlede sig til levende Væsener, der lagde sig tæt til hans Bryst og stirrede paa ham med saa fortrolige, sjælfulde Blik, at hans Hjerte smeltede derved. „Kjender Du os ikke?" syntes de at tilhviske ham, „vi høre til de Melodier, der omsvævede Din Barndoms Vugge; vi ere Toner fra hiint Land, hvorom Du nylig drømte; vi ere Stemmer fra de usynlige Alfer, der seilede over Dit Hoved i Stormen, der smilede til Dig fra de lange Skyer i Aftenrøden, der sørgede med Dig i den sildige Høst, og som atter sloge deres Øine op for Dig i den fremblomstrende Vaar; vi ere Røster fra det bedre Fædreland, hvorfra Du er kommen, og hvorhen Du atter skal gaae; vi ere Livets Røster, der overleve Forgængeligheden; vi ere Stemmer fra Dine hengangne Venner, der endnu kun ere i Stand til i Sangen at nærme sig til Dig. Kjender Du os da ikke? Vi ere ogsaa Din Kjærligheds Stemmer; vi ere de, der alene formaae at tolke Dig de inderste Drømme i Din Sjæl; derfor, kun derfor mægte vi saa dybt at bevæge Dit Hjerte."

Lidt efter lidt døde Tonerne hen, og Baaden forsvandt i det Fjerne; men Theodor blev længe siddende og stirrede henimod det Sted, hvor han tilsidst havde seet den. „Ak", sagde han omsider, „hvor ganske anderledes klang dog disse Melodier end den larmende Musik hist

paa Slottet.“ Med disse Ord stod han op og vendte langsomt tilbage igjen til Selskabet.

Da Gjæsterne vare borte og Grevinde Orselska stod alene med sin Fortrolige, sagde hun: „Det er et ganske artigt Menneske, denne Herr von Hirschberger, men han er dog lidt kjedsommelig, lidt gauche, ja undertiden næsten latterlig, og han vil neppe nogensinde naae den elskværdige Lethed, der er saa nødvendig for at reussere i Verden.“ — „Han seer rigtignok noget tung og ubehjælpelig ud.“ — „Det er han ogsaa, og ovenikjøbet er han et Slags Sværmer; ja jeg troer virkelig, at han endnu har sin Kjærlighed til den lille Rosenfeld i Hovedet.“ — „Den skulde Deres Høihed kurere ham for.“ — „Nei, Du! det vilde blive for vidtløftigt og alvorligt; thi i Grunden passer han dog ikke for os, skjøndt jeg ellers nok kan lide ham.“ — „Hader da ikke Deres Høihed ham, fordi han vover at foretrække en saa ubetydelig Pige for Hoffets største Skjønheder?“ — „Nei, at hade ham kunde ikke falde mig ind; dertil er jeg, for at skrifte Dig det ærligt, altfor magelig.“ — „Hader De da heller ikke denne hovmodige Veronica, der endog fordrister sig til at kæmpe med Deres Høihed selv om den første Plads i Kongens Hjerte?“ — „Veronica, ja det forstaaer sig! men det er ogsaa noget ganske Andet.“

Dagen derefter tilbød Theodor at understøtte den ulykkelige Fyrværker, men fik det Svar, at han alt den forrige Aften var død af det Saar han havde faaet.

Syttende Capitel.

Samme Dag, da Theodor vilde besøge Herr von Freisleben, kom Felicitas ham i Møde med et venligt Smiil. „Jeg har gode Efterretninger til Dem", sagde hun, „her er et Brev, som jeg længe har ventet, og som sikkert vil bringe Dem Held." — „Hvad! det er jo de Geers Haand!" raabte Theodor og aabnede hurtig Brevet. Dette var virkelig fra de Geer, der satte ham Stævne samme Dags Aften i et Huus, som han nøie betegnede ham. — „O, Felicitas!" sagde Theodor, „De skjænker mig den høieste Lykke; hvo har bragt Dem dette Brev?" — „Et Bud, som jeg allerede ret godt kjender; thi ganske har jeg ikke i denne lange Tid savnet Efterretninger fra Manon; ja min vildfarende Mening om Dem var maaskee en af Aarsagerne, hvorfor De selv saalænge intet här hørt fra hende; dog neppe erkjendte jeg Sandheden, førend jeg, saa godt som muligt stræbte at udslette mine Feil."

Theodor kunde ikke udholde at vente til det bestemte Klokkeslæt; han ilede derfor til Stævnemødet noget tidligere, end de Geer havde fastsat, og bemærkede i sin Iver ikke, at Isak Amschel, der godt kunde skimte ham i Aftendæmringen, fulgte efter ham i Frastand. De Geer befandt sig allerede paa det bestemte Sted. „Theodor", sagde han, „jeg kunde ikke længere udholde Manons stille Sorg, og da jeg nu tillige af Felicitas erfoer, at vi havde næret en ugrundet Mistanke imod Dig, saa besluttede jeg at afkorte Din Prøvelsestid, dog ønsker jeg endnu at høre af Din egen Mund, hvad Du kan sige til Forsvar for Din tidligere Opførsel." — „Mit Forsvar vil ikke falde

vanskeligt, de Geer, hvis Du vil tvinge Din mistænkelige Natur og ikke som forrige Gang fordømme mig uhørt." Derefter fortalte han Alt, hvad der var foregaaet, saavel paa Spillehuset, som mellem ham og Veronica. „Jeg troer Dig", sagde de Geer, „og jeg vil ogsaa tilgive Dig, at Du i Begyndelsen brugte Din Rigdom som en Daare, eftersom Du dog tilsidst, som jeg hører, har lært at indsee Din Daarskab og har vendt Dig bort fra den falske Glimmer, der tidligere blændede Dit Øie; og jeg har derfor nu den Tillid til Dig, at det ikke vil falde Dig vanskeligt at foretrække et fjernt og stille Hjem ved Manons Side for al den Forfængelighed, hvormed Du her kunde omgive Dig." — „Langt hellere vil jeg leve med Manon i de trangeste Kaar end her i den høieste Rigdom", svarede Theodor. — „Saa kom til mit Hjerte, min Søn! tilgiv, at jeg saaledes har prøvet Dig! men ikke blot min Mistænkelighed, som Du kalder den, ogsaa Din egen ubesindige Opførsel var Aarsag dertil." — „Hvor er Manon, de Geer?" — „Hun er ikke her, og hvis Du ikke havde betvunget Din Glimrelyst og Forfængelighed, da havde Du aldrig seet hende meer." — „Hvor er hun? skjul det ikke for mig!" — „Jeg efterlod hende i K..... paa et sikkert Sted, to Mile fra Dresden." — „Saa lad os ile derhen!" — „Jeg ønsker Intet hellere, dog er jeg træt efter Reisen, men i Morgen tidlig, før Stjernerne udslukkes paa Himlen, skulle vi opsøge hende, og jeg vil i hende skjænke Dig en Skat, der er herligere end den, om hvilken Salomon synger i sin Høisang."

I dette Øieblik aabnedes Døren og Isak Amschel traadte ind med Vagt. „Fanger ham!" raabte han, „binder ham med stærke Reb, thi det er tilvisse ham; lægger Lænker om hans Haand og hans Fod! holder ham fast i Nakken,

at han ikke som en Aal skal smutte Eder bort af Hænderne! men vogter Eder vel for at skade ham! behandler ham som et kosteligt Figentræ, hvilket I ville henflytte i Eders Have, paa det at I alene, og ingen Andre end I, skulle nyde Frygten deraf." — „Vee mig!" sagde de Geer, „nu er Lidelsernes Time kommen, og jeg maa tømme Smertens og Dødens Kalk netop i det Øieblik, da jeg troede, at min Trængselstid stundede mod sin Ende." — „Jeg har ham!" raabte Isak, „lovet være Israels Gud! jeg har ham, mine Fingre klynge sig til hans Klædebon, og min Haand slipper ikke hans Kjoles Folder; nu skal Ingen mere fravriste mig min Skat; jeg vil klemme mig fast omkring den, ligesom Muslingen klemmer sine Skaller om den kostbare Perle; ja jeg vil sidde den lange Nat udenfor hans Værelse, ligesom Beileren, der vaager ved sin Elskedes Dørtærskel." — „Afskyelige Aagerkarl!" raabte Theodor, „hvordan har Du opsporet dette Huus?" — „Hvordan, behøver jeg ikke at aflægge Herr Baronen Regnskab for. Griber ham! siger jeg; thi vi skulle gribe ham, hvor vi finde ham, det er Kongens egen Villie og udtrykkelige Befaling, og I have seet det beskrevet og bekræftet med Navns Underskrift og med det Kongelige Segl og kunne ikke tvivle derpaa." — „Velan, jeg er beredt!" sagde de Geer, hvis forrige Frygtsomhed nu pludselig syntes at vige for en fast Beslutning, „spærrer mig ind i Eders Fangetaarne! strækker mig paa Eders Pinebænke! Lader Eders christne Bødler sønderskjære mine Lemmer med Knive! lader dem standse Blodet i mine Aarer med Jernskruer! lader dem tvinge det til at samle sig om mit Hjerte, til det sprænges, til den kolde Dødssved og det bristende Øie minder Sjælen om, at det maa forlade sin gamle Bolig! I ville dog Intet erfare, uden at jeg til-

hører det Folk, der er stærkest i Lidelser." — „Hvilken skammelig Forræder, der ikke vil tilstaae!" skreg Isak, „men dog er han en stor Mand, ja en Messias for os Alle, og vi skulle ære ham høilig, og vi skulle med Jehovas Hjælp nok tvinge ham til at bekjende." — „Farvel!" sagde de Geer til Theodor, „denne Gang vil Du vanskelig forløse mig, thi det aner mig, at jeg kun skal forløses med Blod, og denne vilde Schakal har et Par Øine, der vise, at han ikke let slipper sit Bytte." — „Fører ham bort", skreg Isak, „og lader det faae en Ende!" — „Iil til Din Elskede!" sagde de Geer, „trøst hende og bed hende ikke at sørge formeget over mig! Farvel, min Søn! Gud velsigne Eder begge!"

Efter disse Ord blev de Geer bortført; Theodor fulgte ham i Frastand, for i det mindste at see, til hvilket Fængsel han bragtes; derpaa ilede han til det Sted, hvor hans Elskede opholdt sig. Han fandt hende let, men hun veg rødmende tilbage, da hun saae ham. „Forfærdes ikke for mig!" sagde han, „thi jeg kommer ikke for at overraske Dig eller for med Bønner at aftvinge Dig en Beslutning, hvortil Du ikke efter modent Overlæg selv bestemmer Dig." — „Theodor!" sagde Manon, „hvordan har Du fundet Vei hertil?" — „See! det er nu over tre Aar, siden vi sidst saaes, og jeg har været fattig, og jeg er bleven rig i denne Tid, jeg har været bortstødt og foragtet, og jeg er derpaa bleven søgt og smigret af de Mægtige, men aldrig har Tanken om Dig forladt mig et Øieblik, Manon, ja den har været som et Skjold, der hindrede Forførelsen fra at naae mig." — „Jeg veed det, Theodor, at jeg har næret en Mistanke imod Dig, der var ugrundet." — „Vi have nu ingen Ret til at tænke paa os selv", svarede Theodor, „thi desværre, jeg har et

sørgeligt Budskab at bringe Dig: de Geer smægter i Fangenskab og kan vente den haardeste Behandling, hvis han ikke aabenbarer sin Hemmelighed." — „O, min ulykkelige Fader!" raabte Manon og vred sine Hænder i Fortvivlelse, „han døer langt hellere, end han aabenbarer sin Kunst." — „See, Manon! jeg elsker Dig mere end Alt, hvad Jord og Himmel ellers kunde tilbyde mig; jeg elsker Dig, som en fra Legemet adskilt Aand elsker den evige Salighed; men dog skal Tanken om hans Fængsel ligge som et draget Sværd mellem Dig og mig, og ikke eet af Dine Kjærtegn skal trøste mig efter den lange Fraværelse, før han er frelst." — „Og hvordan vil Du frelse ham?" — „Det veed jeg endnu ikke, men frelses maa han, eller jeg vil gaae til Grunde derover; thi det vilde være en altfor slet Løn for hans Velgjerninger mod os, at han skulde bøie sit Hoved som en visnet Blomst i deres Fængsler, eller at de skulde sønderslide hans Lemmer paa deres Pinebænke." — „O, tal ikke derom, Theodor! jeg kan ikke udholde at høre det; men hvis han kan forløses med Guld, da har han efterladt Skatte nok for at tilfredsstille selv en Konges Begjærlighed." — „Umætteligheden kan Du dog ikke tilfredsstille, Manon; imidlertid er Guld en mægtig Talisman, der allerede ofte har aabnet de fasteste Fængsler; vi ville derfor ikke foragte det."

Theodor førte nu Manon til Freislebens Bolig; paa Veien fortalte han hende alt det, der endvidere kunde tjene til hans egen Retfærdiggjørelse; hun afbad da under Taarer sin Uret, og i deres Sjæle var en besynderlig Blanding af Bekymring og Kjærlighed, og den høieste Angst kæmpede i deres Hjerter med Gjensynets henrykkende Glæder.

Det var ogsaa virkelig Manon, hvis Sang Theodor

havde hørt i Pillnitz. Theodor havde nemlig talt til Felicitas om Grevindens Indbydelse og tillige meddeelt hende Grunden, hvorfor han troede sig nødt til at modtage den. Dette erfoer Manon, der netop ankom til Dresden den samme Dag, da det store Selskab var samlet hos Grevinden. Da hun nu havde et Slags Anelse om, at Theodor, hvis han endnu elskede hende, vilde forlade Selskabet for at hengive sig til de Erindringer, som dette Sted maatte vække hos ham: saa vilde hun ved denne Sang, om muligt, forberede ham paa sin Ankomst og havde derfor leiet en Baad og var i Selskab med Felicitas seilet ned ad Floden.

De Geer var, efter Kongens udtrykkelige Befaling, bleven ført til et Fængsel, hvori Alt var indrettet paa det beqvemmeste, og hvor Intet manglede ham uden Friheden. I hans Dør fandtes et Vindue, gjennem hvilket hver af hans Bevægelser kunde sees; udenfor Døren stod en Skildvagt, der afløstes hver tredie Time; desuden var der en Corporal med fire Mand i et Værelse nedenfor, hvilke kunde kaldes til Hjælp, saasnart det maatte behøves. Vagten bestod af troe, udvalgte Mænd af Kongens egen Garde; Veronica, der var Drivefjedren i alt dette, og som, næst Isak, havde været den fornemste Aarsag til Guldmagerens Fængsling, vidste tillige at skaffe sig Adgang til ham paa hver Tid af Dagen. Hun besøgte ham ogsaa i Begyndelsen meget ofte og søgte ved alle Midler, der stod i hendes Magt, at overtale ham til at meddele hende sin Hemmelighed.

I de første Dage svarede de Geer aldeles ikke paa hendes Spørgsmaal; han syntes ligegyldig ved Alt og lignede den vilde Grævling, der vel, naar den jages, anstrenger alle sine Kræfter for at undflye Faren, men som

naar den først er fangen, aldeles ikke synes at agte paa, hvad der foretages med den, og trodser baade Død og Smerter. Veronica fandt sig bedre, end man i Følge hendes Heftighed skulde have troet, i denne hans Opførsel og viste ham den mest udtænkte Omsorg; hun lod opføre Musik for ham, hun bragte ham hver Dag de deiligste Blomster og opstillede dem selv i hans Værelse, hun efterſaae selv hans Leie og indrettede Alt paa det Beqvemmeste, endelig sørgede hun for, at de udsøgteste Spiser bleve frembaarne paa hans Bord. „Er Du fornøiet med den Omhu, vi have for Dig?" spurgte hun ofte, „det krænker mig at see Dig saa stum og nedslaaet." Naar han da ikke svarede hende, syntes vel en opstigende Vrede at vise sig i hendes Øine, men hun tvang sig dog og gik sin Vei; ja den næste Dag kom hun ufortrøden tilbage og sørgede, ligesom hun ellers var vant til, for hans Pleie og hans Beqvemmeligheder.

Endelig, efter flere Dages Forløb, betragtede de Geer hende engang meget nøie og kunde da ikke længere undlade at tiltale hende. „Du ligner Din Moder meget," sagde han, „jeg havde ikke troet, at jeg skulde gjenfinde disse Træk hos en af mine Bødler." — „O, min Fader!" svarede hun, „gid den Haand maatte visne, der vilde nærme sig til Dit ærværdige Aasyn med det Forsæt at beskadige Dig. Nei, det vil vi ikke; vi agte, vi elske Dig, vi bøie os i Støvet for Dine sjeldne Kundskaber, og jeg selv ønsker intet Andet end at sidde ved Dine Fødder som Din opmærksomste Lærling; ja ved den største Mands Fødder, som denne Jord har at opvise," lagde hun til og tog virkelig Sæde ved hans Fod, hvilken hun kyssede med alle Tegn paa den dybeste Ærbødighed.

„Unge Qvinde!" sagde han, „troer Du, at Dit skjønne Aasyn og Dine fromme Miner kunne bedaare mig? Troer Du, at Du kan forføre mig med kostbare Spiser, med sjeldne Vine og med et vellystigt Leie? alt dette har jeg, trods min Rigdom, lært at undvære; jeg er vant til at nære mig af Rødder paa Marken og at drikke Kildens Vand af min hule Haand og at hvile mit Hoved mod den haarde Steen; ja tidt har jeg redet mit Leie paa Skovens Træ, ved Siden af de vildeste Fugle."

„Hvi attraaer Du dog et saadant Liv, da Du her kan finde Fred og Beqvemmelighed og den høieste Hæder? Ja, Du skal have Titler og Ærestegn, Du skal sidde øverst i Kongens Raad, Alle skulle bøie sig for Dig, og vi ville hæve Dit Navn til Skyerne, saa at Verden skal tælle Dig blandt sine berømteste Mænd, hvis Du blot vil meddele os denne Hemmelighed."

„Du taler om et berømt Navn, Veronica! Viid, at en ubekjendt Tilværelse er det Eneste, jeg higer efter; at forglemmes i mit Liv, at forglemmes efter min Død, er mit høieste Ønske; som Skovens Hjort begjærer jeg alene, at mine Spor ikke skulle øines paa Marken; som Vinden attraaer jeg at vandre usynlig over Bjergene, og at ikke jeg, men kun mine Gjerninger skal sees af Menneskene; thi Ære, Omtale og et stort Navn, for hvilke Eders berømte Mænd offre Nætter og Dage, hengive Fred, Sundhed, Liv og Salighed, ere blevne til en Rædsel for de Seer."

„Nu vel, saa nævn, hvad Du ønsker, Du forunderlige Mand! og det skal ikke blive Dig negtet."

„Jeg ønsker kun Frihed, kun den friske Luft paa Bjergene, hvor Vildtet vandrer; ja der, hvor Vinden ikke finder nogen Gjenstand, der kan standse den, og hvor den

breder sine mægtige Vinger, uden at sammenpresses mellem Eders Bygninger, der, hvor den vilde Ørn skuer ud over Sletterne og speider efter sit Bytte, der ønsker jeg at leve. O, jeg Daare!" blev han ved, „jeg sørgede før over, at jeg maatte vandre uden Ophør, og nu, da dette Fangetaarn indeslutter mig, da jeg maa sidde stille indenfor disse Mure, nu føler jeg, at denne Vandring hørte til mit egentlige Liv og mit inderste Væsen. Skjænk mig den himmelblaae Luft igjen, den fri Himmel, de høie Bjerge, de susende Fjeldstrømme og den vidtudstrakte Jord! lad de natlige Stjerner igjen lyse paa min Isse! lad den friske Morgenvind hvirvle sig i mine Lokker! thi ak, jeg føler det, længe kan jeg ikke leve i Eders trange Byer; jeg er liig den Vilde, der er opdragen langt fra de andre Menneskers Boliger. Skjænk mig derfor igjen at skue den taagede Syvstjerne, den tidlige Morgenrøde, de evig vandrende Bølger og det eenlige Værtshuus ved den afsides Vei! skjænk mig min Frihed igjen, Veronica! da vil jeg sige, at Rygtet løi om Dig, da det fortalte, at Du havde beskæmmet Din Moders skjønne Billede i Dit Aasyn, og at Du havde solgt Dig for Guld som en Skjøge."

„De Geer, fornærm mig ikke! husk, at Du er i mine Hænder! opfyld min Bøn eller tilskriv Dig selv Følgerne af Dit Afslag!"

„Lader Du nu alt Masken falde? Det tænkte jeg nok, thi denne Mildhed er ikke Din Natur; jeg kjender Dig nøiere, end Du troer, Veronica."

„De Geer!" sagde hun og undertrykkede kun med Møie sin Vrede, „lær os blot Din Kunst, og vi skulle skjænke Dig den Frihed, Du higer efter."

„Det er ikke sandt, Veronica! jeg seer Falskhed i

Dit Øie, Du mener ikke hvad Du siger; I kunne aldrig befrie mig, I vove det ikke: thi hvis I vovede det, maatte I stedse skjælve for, at jeg ogsaa betroede min Kunst til en Anden."

„Lær os blot Din Kunst, de Geer! og vi ville læse Dine Ønsker af Dine Øine, vi ville skjænke Dig Alt, hvad Du blot peger paa."

„Vil Du ikke ogsaa skjænke mig Dig selv til Vellyst, unge Qvinde? Troer Du ikke, at Dine Yndigheder endnu kunne ophidse mit gamle Blod? Opgiv denne Tro, Du Bedaarede! thi den er ikke født paa Jorden, der ved noget Middel kan bringe denne Mund til at tale, naar den ikke vil."

„De Geer! Du maa, Du skal lære os Din Kunst; vee Dig, hvis Dn undslaaer Dig derfor! Du kjender ikke de Midler, vi have i Hænde for at tvinge Dig."

„Vee mig, jeg kjender dem!" svarede de Geer og betragtede hende med det Blik, hvormed undertiden det piinte Dyr betragter sine Bødler, „jeg kjender dem vel, og det var ikke uden Aarsag, at jeg skjalv for de Christnes Fangetaarne; Du kan martre mig, jeg veed det, men Du kan dog ikke skue mig ind i den levende Hjerne, Du kan ikke med alle Dine Pineredskaber udfolde dens Blade fra hverandre og læse de Hemmeligheder, der staae skrevne deri, ligesom Du læser Bladene i en opslagen Bog."

„Jo, gamle Mand! jeg skal læse i Din Hjerne, jeg skal overvinde Din Halsstarrighed, jeg skal tvinge Dig til at tale, om det saa var i Dødens sidste Øieblik, og om Du saa aldrig talte et Ord mere."

„Skulde jeg sælge min Hemmelighed til en Skjøge?" sagde de Geer, „skulde jeg saaledes vanhellige den guddommelige Kunst, at den maatte tjene Vellystlinge til

deres skjændige Øiemed? Nei, før maa den Piinsel komme over mig, for hvilken Tanken bæver, og ved hvilken Legemet skjælver i sine Grundstøtter; ja før skal den blege Død for bestandig sætte sit Segl paa min Tunge, saa den Intet mere kan forraade."

„Kjender Du ikke Historien om hiin Qvinde, der udgav sig for en Guldmagerinde, men som ikke vilde aabenbare sin Hemmelighed, hvorfor hun af Brunsvigs Hertug blev brændt paa en gløbende Jernstol?"

„Kjender Du ei en anden Historie, Veronica, om hiin fangne Dervisch, der ogsaa var en Indviet i denne Kunst? Han benegtede det heller ikke, men paastod, at han endnu vidste et andet Kunststykke, og at ikke det stærkeste Sabelhug kunde ridse hans Hud, naar han blot i Munden tog en Seddel, hvorpaa nogle magiske Ord vare skrevne. Han bedrog virkelig sine Bødler, og de forsøgte, efterat han havde taget Seddelen i Munden, at afhugge hans Hoved; dette lykkedes dem bedre, end de ønskede, thi Hovedet faldt ved første Hug til Jorden, men paa Seddelen læstes de Ord: „„Jeg kan vel døe, men jeg aabenbarer ikke min Hemmelighed.""

„Vi ville see, Du haardnakkede gamle Mand!" raabte Veronica opbragt, „vi ville see, Du Afmægtige, der skjælver af underkuet Frygt ved den blotte Tanke om, hvad der truer Dig."

„Nei, jeg skjælver ikke mere, skjøndt jeg har skjælvet, skjøndt jeg har været frygtsom liig Ørkenens Gazelle, der løber selv i det Øieblik, hvori den afbider Urterne til sin Føde; men nu mærker jeg, at mine Fædres Gud, da Lidelserne stunde til, agter at skjænke mig den Standhaftighed, paa hvilken mit Folk saa tidt har aflagt Prøve, indtil Dødens Engel forbarmer sig over mig."

Efter denne Samtale gik Veronica vred bort, dog bleve hendes Trudsler ikke opfyldte, eftersom Kongen, der ikke elskede Grusomhed, fast havde besluttet, førend man skred til det Yderste, at forsøge alle lemfældige Midler. Saaledes havde de Geer i flere Dage Ro; men endelig udvirkede Veronica, at Isak Amschel, paa hvis Bistand hun især forlod sig, blev udnævnt til de Geers Tjener og Oppasser og i Følge heraf modtog den Befaling at dele sin ny Herres Fængsel.

Attende Capitel.

Theodor tænkte Dag og Nat paa, hvorledes han skulde frelse sin gamle Velgjører, han talede ogsaa ofte med Hr. von Freisleben herom, men de kunde længe ikke udfinde nogen Plan, der lovede et lykkeligt Udfald. „Har De talt med Grevinde Orselska?“ spurgte endelig Freisleben. — „Grevinde Orselska? troer De, at hun vil understøtte os?“ — „Hvem veed! Hun hader sikkert Veronica, og jeg skulde meget feile, hvis hun ikke af alle Kræfter stræbte at modarbeide de Planer, som denne hendes farligste Medbeilerinde udkaster.“

Theodor fulgte dette Raad og ilede til Grevinden. Hun tog meget venlig imod ham, men da han forebragte sit Anliggende, rystede hun paa Hovedet og sagde: „Jeg kan ikke hjælpe Dem, min gode Baron, den Sag er altfor vigtig, og om jeg anvendte hele min Indflydelse, saa vilde jeg dog her Intet udrette.“ — „Er det ikke muligt at løskjøbe ham for Guld?“ spurgte Theodor. — „Ingen

lader sig nøie med en Deel, naar han kan have det Hele," svarede Grevinden, „det begriber De vel. Jeg skulde for Resten Intet have imod, at han blev frelst; thi rimeligviis vil Veronica først bemægtige sig hans Hemmelighed og derefter benytte den til at befæste sin egen Anseelse." — „Store Gud! er da ingen Redning mulig?" — „Kan De redde ham, min gode Baron, saa red ham! jeg har Intet derimod, ja jeg lover Dem endog at anvende alle mine Kræfter for at forskaffe Dem Tilgivelse, naar den Fangne først er befriet; men som Sagen nu staaer, vilde jeg compromittere mig selv, hvis jeg blandede mig deri, det begriber De vel, min gode Hirschberger." — „Troer Deres Høihed det da muligt at befrie ham?" — „Jeg troer Intet, min gode Hirschberger, jeg veed Intet, ikke engang, hvad De her har sagt mig, forstaaer De? jeg blander mig aldeles ikke deri, forstaaer De?"

Theodor ilede nu hjem, ligesaa uvis om, hvad han i denne Sag skulde foretage, som forhen. Kort efter traadte Freisleben ind i hans Værelse. „Theodor!" sagde Freisleben, „jeg har udtænkt en Plan, som jeg dog ikke her vil meddele Dem, hvor høi er de Geer?" — „Han er vel to Tommer lavere end jeg." — „Altsaa omtrent paa min Høide?" — „Der er vel ikke stor Forskjel paa Dem, hvad Høiden angaaer." — „Godt, det Samme har ogsaa Manon sagt mig, kom nu hjem til mig! her ere vi ikke ganske sikkre for Speidere."

Paa Veien meddelte Hr. von Freisleben Theodor en Plan, som vi nedenfor nøiere skulle omtale, og mod hvilken Theodor Intet havde at indvende, uden at hans Ven ved dens Udførelse alt for meget udsatte sig for Fare. „Hvis vi ikke vove noget, redde vi ham heller ikke," sagde

Freisleben, „Deres Ydre forbyder Dem at spille Hovedrollen i denne Comoedie, altsaa maa jeg paatage mig den, til De blot til Grevinde Orselska og udvirk os Tilladelse til at besøge den Fangne! Og endnu Eet: De kjender jo en Soldat af Livvagten, den lille Seyfelds Onkel, ikke sandt?" — „Paul Jenitsch, mener De?" — „Ja vist, jeg har nøie forespurgt mig om ham; han er bekjendt som en Karl, der kan offre Liv og Blod for den, der engang har vundet hans Hengivenhed."

Theodor lod sig nu anden Gang melde hos Grevinden. „Det er Deres Lykke," sagde hun, „at Victor ikke er tilstede." — „Hvi saa, Deres Høihed?" — „Fordi han nu er paa Veronicas Parti, den gode Victor, og vilde fatte Mistanke, hvis han saae Dem her. Har De ellers intet hørt fra den lille Manon i al denne Tid?" — „Hun er her; de Geer var hendes Tilflugt i Ulykken, hendes trofaste Ven, og hun sørger sig til Døde, hvis vi ikke frelse ham." — „Det var Skade, hvis en saa smuk lille Pige skulde sørge sig til Døde; De maa trøste hende, Hirschberger, De maa gifte Dem med hende, det er vel Skade for den gode Victor, men han fortjener virkelig den Ærgrelse." — Theodor bad nu Grevinden om at skaffe ham og Freisleben Adgang til den Fangne. „De vil trøste ham," sagde hun, „ja, jeg begriber, det er ikke meer end billigt, man ønsker jo at skaffe den gamle Mand al den Trøst og de Behageligheder, hvortil man er i Stand; nu, jeg skal see, hvad jeg kan gjøre for Dem, og Veronica maa Intet vide derom, det forstaaer sig!" — Theodor takkede hende, og da han af et Par henkastede Ord mærkede, at hun ønskede det, betroede han hende endog den af Freisleben udkastede Plan. — „Ja, ja, det gaaer maaskee an," sagde hun, „men jeg har Intet hørt,

forstaaer De? jeg vil ikke have at bestille med den Sag, før de Geer er frelst, det har jeg sagt Dem; imidlertid vil jeg dog, til Gjengjæld for Deres Tillid, raade Dem til ikke at lade den lille Isak ude af Deres Beregning." — „Isak, Deres Høihed! hvor er han?" — „Veed De ikke det? Isak har ved Veronicas Bistand faaet Tilladelse til at dele Fængsel med de Geer og forlader ham hverken Nat eller Dag." — „Det er en slem Hindring, og dog maa den overvindes." — „Godt, anstreng Dem, min gode Baron! jeg skal ikke forraade Dem, og Udførelsen af en bristig Plan er dog stedse en Tidsfordriv, ikke sandt?" Theodor vilde nu gaae, men da han var nærved Døren, kaldte Grevinden ham tilbage igjen. „Hør!" sagde hun med sagte Røst, „det er vel muligt, at De kan befrie de Geer af Fængselet, neppe kan De derimod hindre, at han fanges igjen, inden han naaer Grændsen; lad mig derfor — men for Himlens Skyld vogt Dem og sig Intet derom! — lad mig derfor vide Tiden, naar De vil befrie ham — De maa vælge Aftenen eller, om muligt, Natten til Deres Forehavende, hører De? — og lad ham flygte herhen! saa skal jeg maaskee skjule ham hos mig i den første Tid; thi her tænker Ingen paa at søge ham, men vær for Himlens Skyld forsigtig! De seer, hvor meget jeg vover for at tjene Dem." — „Jeg vil mit hele Liv være Dem forbunden derfor," sagde Theodor, „og de Geer selv vil sikkert heller ikke være utaknemmelig." — „Jeg bilder mig ogsaa ind, at han heller vil tjene sine Venner end sine Fjender," svarede Grevinden. „Farvel, min gode Baron!"

Theodor erkyndigede sig nu nøiere om, hvor han kunde finde Paul Jenitsch, og traf ham endelig ogsaa. Han meddeelte ham da saa meget af Freislebens Plan,

som han troede nødvendigt, og lovede ham en rigelig Belønning, hvis han vilde staae ham bi. — „Løn vil jeg ikke have,“ sagde Paul Jenitsch, „for Løn gjør jeg Intet i denne Sag, men for Deres Skyld, Hr. Baron, for min afdøde Søsters Skyld, for den lille Drengs Skyld, som De saa ærlig tager Dem af, derfor vil jeg tjene Dem i Alt; lad saa mine Kammerater i Guds Navn sige, at jeg har sovet paa min Post, eller holdt Vagt som en Dumrian, det er ligegodt; og paa at ligge krum et Par Dage, eller paa et Par Maaneders Fængselsstraf skal det for Deres Skyld heller ikke komme mig an.“ — Theodor takkede ham og spurgte, om han ikke vidste, naar han skulde have Vagt hos den Fangne. — „Rimeligviis paa Fredag,“ svarede Paul, „men de Timer, hvori jeg skal staae paa Vagt udenfor Fangens Dør, kan jeg endnu ikke sige Dem; dog skal jeg nok faae Tilladelse til at gaae hjem fra Vagten et Øieblik, og da skal jeg skrive Klokkeslettet med Rødkridt paa min Dør.“ — „Kan De ikke indrette det saaledes, at De kommer paa Vagt udenfor Fangens Dør om Aftenen?“ — „Det tænker jeg nok, naar jeg beder Corporalen derom.“ — „Skulde ikke Corporalen kunne vindes med Penge?“ — „Jeg vil ikke raade til at forsøge derpaa,“ svarede Paul Jenitsch, „thi han vilde vel beregne, at han kunde vinde ligesaa meget ved at aabenbare Deres Plan, som ved at holde den skjult.“

Theodor forfærdigede i denne Tid en stor Mængde Guld, eftersom han indsaae, at han maaskee kunde have det nødigt. Ved dette Arbeide blev han understøttet af Manon, til hvem de Geer havde betroet sit hele Forraad af Guldtinctur. For at undgaae Uvedkommendes Opmærksomhed, foretoge de Arbeidet om Natten, og det var

da forunderligt at see den skjønne Pige sysslende ved Ilden og imellem Diglerne, forbi hvilke hun svævede, ligesom en ætherisk, fortryllende Fee, der paa en kort Tid havde nedladt sig i det Værksted, hvori en Magus ellers drev sine Kunster.

Paa den bestemte Dag ilede Theodor til Pauls Dør og saae Tallene Otte og Elleve skrevne derpaa. Han underrettede da Grevinden om, at Flugten skulde iværksættes mellem Otte og Elleve samme Aften. Da Tiden kom, gik han med bankende Hjerte ved Freislebens Side til Fængselet; de vare begge indsvøbte i store Kapper og havde ved Grevindens Hjælp faaet en skreven Tilladelse til at besøge den Fangne. Theodor bar et stærkt Reb i sin Lomme, tilligemed et andet Redskab, om hvilket vi siden nærmere skulle tale, Freisleben trak sin Kappe høit op over Ansigtet. De fandt en Skildvagt udenfor Fængselet og maatte desuden ringe paa Porten, der var i Laas. En Soldat lukkede dem ind, hvorpaa de gik gjennem en oplyst Gang og derpaa opad en Trappe til Vagtstuen, hvori en Corporal med fire Mand befandt sig. Corporalen betragtede den skrevne Tilladelse, hvorefter han lod en af Vagten følge dem. Nu gik de atter opad en Trappe og over en lang Gang, ved hvis Ende den Fangnes Værelse laae. Theodor vendte sig ofte om paa Gangen og kastede speidende Blik til alle Sider. Hvad han fandt mest betænkeligt var, at den nederste Port blev lukket i Laas efter dem, og at Veien dertil gik igjennem Vagtstuen. Imidlertid stod Paul Jenitsch til hans Trøst virkelig Skildvagt ved Fængselsdøren, der nu blev aabnet, hvorpaa de to Venner traadte ind, uden at Nogen fulgte dem.

De Geer sad med Haanden under Kinden i en Krog

af Værelset og mærkede neppe de Indtrædende. Isak derimod betragtede dem med mistænkelige Blikke og blev meget urolig over deres Ankomst; ja han nærmede sig endog til Døren og vilde ud, formodentlig for at meddele Corporalen sin Frygt, men Skildvagten satte sit Gevær foran ham og sagde: „De forlader ikke den Fangne uden Corporalens Ordre.“ — „Du store Gud! jeg har jo dog Ret til at gaae ned, naar jeg vil,“ sagde Isak. — „Derom har Corporalen ingen Ordre givet, De bliver derfor her.“ — „Nu, saa kald paa Corporalen, da skal han høre det.“ — „Jeg forlader ikke min Post, og De bliver her,“ sagde Skildvagten. Isak maatte nu virkelig blive, hvori han saameget desto roligere fandt sig, da Samtalen i Begyndelsen ikke var af den Art, at den kunde give ham Grund til Frygt.“

„Tak, fordi Du kommer og vil sige mig Farvel, før jeg døer,“ sagde de Geer, da han saae, at det var Theodor, der stod ved hans Side, „hvordan lever min gode Datter Manon?“ — „Hun er utrøstelig over Dit Fangenskab,“ svarede Theodor, „dog haaber hun i det mindste, at de ikke har tilføiet Dig legemlig Smerte.“ — „De have endnu ikke mishandlet mit Legeme,“ sagde de Geer, „men de have givet mig en ond Aand til Oppasser, der hverken lader mig Ro Nat eller Dag; især naar jeg et Øieblik vil glemme min Sorg, naar Søvnen vil neddale paa mit Øielaag, da kommer han nærmere og opfordrer mig til at meddele min Hemmelighed, da vækker han mig og hvisker mig i Øret, at jeg skal bønhøre ham, og denne Søvnløshed, hvortil han tvinger mig, er meget værre end alle egentlige Piinsler.“ — „Ak, min ulykkelige Velgjører!“ raabte Theodor. Freisleben taug derimod i Begyndelsen stille og betragtede Guldmageren

længe, endelig udbrød han: „Sidder Du her i dette Fængsel, Benjamin de Geer? Du der dog kunde vælte Dig paa Gulddynger, Du, der kunde kjøbe al Verdens Vellyst for Dine Skatte; thi hvilken af vor Tids slaviske Sjæle vilde ikke have solgt sig til Dig, hvilken af vore Skjønne vilde vel have kunnet modstaae Dig trods Dine graae Haar! Og dog synes Du ikke fornøiet med Din Skjæbne, hvorledes gaaer det til?"

„Hvorledes skulde jeg kunne være fornøiet i dette Fængsel?" svarede de Geer.

„Men før, da Du endnu ikke sad i dette Fængsel, da Du vandrede frit omkring paa Jorden med Dine Skatte, var Du den Gang fornøiet? Vare Dine Drømme den Gang lykkeligere end Dagleierens, der i sit Ansigts Sved æder sit Brød, og som hviler i Middagsheden, med Hovedet lænet mod en Steen, og sover trygt, skjøndt Solen skinner ham lige i Ansigtet? Eller maatte Du maaskee misunde Dagleieren sin Tryghed, trods alle Dine Skatte?"

„Er Du ogsaa sendt for at martre mig?" udraabte de Geer, „er dette en ny, grusom Maade at pine mig paa?"

„Du bliver gammel nu, de Geer; kan Du ikke for Dit Guld kjøbe Blodet af en Yngling, eller de Safter, der flyde i det nyfødte Barn? Anstreng Dig, Du store Kunstner! tænd en stærk Ild under Din Kjedel og stræb at lave det Guld, den kostelige Medicin, der skaffer Dig Ungdom igjen, der igjen forandrer Dit graa Haar til guldgule Lokker, og som forjager de onde Dage, om hvilke Eders vise Kong Salomon taler."

„Ak, jeg kjender vel de Dage, han omtaler," sagde de Geer, „de Dage, paa hvilke Husets Vogtere bæve, og Dørene til Gaden lukkes, og Møllerne standse, fordi de

ere blevne for faa; de Dage, paa hvilke Hjulet bevæger sig langsomt ved Brønden, og paa hvilke Guldskaalerne ere nærved at sønderbrydes."

„Ja de Dage ere onde, de Geer, men der følger andre efter, der endnu ere værre; snart skal Døden udstrække Dine Lemmer med Magt, og Du vil ligge stiv og bleg paa Dit Leie, og Du vil vorde henkastet i Mørket, hvor de svageste Dyr ville seire over Dig. Men da er det Tid at bruge Dine Kunster, reis Dig da af den sorte Kiste ved Midnat! slæb det lange Liigklæde efter Dig og iil til Din Kjedel, hvor Guldet koger, og prøv om Du kan varme Dig derved, om Du kan kjøbe Dig fri derved fra Ormen, Din overmægtige Fjende, om Blodets stivnede Strømme ville bevæge sig derved, om Vinterisen, som binder dem, vil smelte, naar Du nærmer Dig til det luende Guld!"

„Hvilket grusomt Menneske er ikke Du, der kommer for at forbittre mine sidste Timer! Nei, Guldet formaaer intet af det, Du taler om; jeg er ikke Jehova, jeg er ikke Verdens Skaber, jeg har ikke Magt at sige til Tiden: Staa stille! og til Aarene: Ruller Eder tilbage! thi det formaaer jo intet Menneske, men kun mine Fædres Gud alene."

„Gid De, som have indespærret Dig, engang maatte føle deres Afmagt, ligesom Du føler Din, Du gamle Mand! jeg ønsker ei at volde Dig Sorg, nei, kunde jeg løskjøbe Dig med Tabet af min egen Frihed, da vilde jeg det gjerne; og for at bevidne Dig min Beredvillighed hertil, staaer jeg netop paa dette Sted."

„Jeg har heller ikke fortjent noget Ondt af Dig," svarede de Geer, „thi i min Velmagts Dage gjorde jeg ingen Forskjel paa Dit Folk og paa mit, og jeg hjalp

den fattige Christne ligesaa ofte som den Trængende af Israels Huus; mit Øre var aabent for Eders Bønner, og min Haand for Eders Nød, men nu er jeg gammel og nedbøiet, og I have givet mig et Fængsel til Løn for alle mine Velgjerninger."

„Har Du virkelig udstrakt en mild Haand mod Din trængende Broder, de Geer, saa tilgiv mig! mit Sindelag er ikke saa haardt som mit Ord; Dine Forfølgere ville rimeligviis ikke skaane Dig, og dog kan Dit Liv vel vorde nyttigere for Verden end mit, derfor ville vi nu skifte Plads i dette Fængsel."

Isak begyndte høit at skrige ved Enden af disse Ord, men paa et Vink af Freisleben greb Theodor den lille Jøde, satte ham en Knevel i Munden og stirrede paa ham med et Blik, liig det, hvormed Ørnen betragter Byttet imellem sine Kløer. „Jeg maa næsten med Magt holde mig tilbage for ei at qvæle ham," sagde Theodor halv høit. Isak blev et Øieblik stille, da han hørte disse Ord, men det varede ikke længe, før han igjen begyndte af alle Kræfter at sætte sig til Modværge. Theodor bandt imidlertid hans Hænder og Fødder, og bar ham ind i det næste Værelse, hvor han, trods al hans Sprætten, spændte ham ud imellem to af Fødderne paa de Geers Seng og surrede ham saa fast dertil, at han aldeles ikke uden fremmed Hjælp kunde komme løs. Paul Jenitsch, der stod udenfor Fængselet, lod, som han intet mærkede, og til al Lykke vare de andre Soldater saalangt borte, at de ikke kunde høre de dæmpede Skrig, som Isak endnu var i Stand til at udstøde; for at være ret sikker, lukkede Theodor desuden Døren imellem begge Værelserne.

Imidlertid underrettede Freisleben de Geer om sin

Plan, som denne hurtig begreb; de Geer svøbte sig nu ind i Freislebens Kappe, satte hans Hat paa sit Hoved, trykkede hans Haand med Taknemmelighed til Afsked og ilede med Theodor ud af Døren. „Skulde der være Ugler i Mosen," hviskede Paul Jenitsch, „saa hænger Portnøglen paa et Søm til Venstre nærved Udgangen." De Geer og Theodor skyndte sig derpaa nedad Trappen gjennem det Kammer, hvori Vagten opholdt sig, hvilken de fandt sovende; de listede sig nu frem med sagte Skridt og stode allerede midt i Værelset, da Corporalen pludselig slog Øinene op og reiste sig. — „Tøv lidt!" sagde han, „jeg skal selv lukke Dem ud af Porten." — Han nærmede sig nu, men i dette Øieblik faldt et Skjær af Lyset paa de Geers Ansigt. „Hvad Djævelen er det?" raabte Corporalen, „han har jo graat Haar; Forræderi, Kammerater! Op alle Mand! den Fangne vil undløbe, op, siger jeg!" — Ved disse Ord begyndte de fire Soldater at reise sig, men uden endnu rigtig at have bortrystet Søvnen af deres Øine eller at vide, hvad der foregik omkring dem. Men Theodor begreb, at de Geers Fremtid afhang af en rask Beslutning, han tog derfor Corporalen i Brystet og kastede ham, med Anstrengelse af alle sine Kræfter, langt bort fra Døren, derpaa ilede han ud tilligemed de Geer, men udenfor Døren blev han staaende og holdt den saa fast lukket, at den ikke indenfra kunde aabnes. „Vær hurtig," sagde han, „der er Lys paa Gangen, Nøglen hænger paa venstre Side af Porten, luk den op, gaa rask forbi Skildvagten, der rimeligviis endnu ikke har mærket Noget, vend Dig til Høire, til opad Gaden og skynd Dig til Forstaden Pirna til Grevinde Orselskas Pallads! det er det eneste Sted, hvor Du strax kan finde Sikkerhed."

De Geer ilede affted, og Theodor, der, som vi allerede tidligere have fortalt, var begavet med en ualmindelig Legemsstyrke, holdt Døren længe fast, saa at Soldaterne indenfra ikke kunde aabne den. Dette faldt ham saameget deslettere, da Haandfanget var saa lidet, at neppe meer end to af Soldaterne i samme Øieblik kunde øve deres Kræfter derpaa. Theodor hørte nu, at Porten dreiede sig paa sine Hængsler, Skildvagten gjorde intet Anskrig, deraf formodede han, at de Geer lykkelig var undvegen, dog blev han endnu længe staaende og holdt Døren til. Endelig da de Geer efter Rimelighed maatte være langt borte, slap han pludselig Laasen, hvorved han regnede paa, at Soldaterne, der trak stærkt deri fra den anden Side, skulde tabe Ligevægten og saaledes ogsaa give ham Tid til at undflye. Det gik virkelig, som han haabede, da han slap Døren, tumlede den ene af hans Modstandere ovenpaa den anden, og han var allerede midt paa Trappen, før de kunde begynde at forfølge ham. Han ilede derpaa gjennem den nedre Gang, og fandt Porten paa Klem, ja de Geer havde endog været saa forsigtig at tage Nøglen med sig. Theodor kom da lykkelig ud paa Gaden, hvorefter han slog Porten til af al Magt, saa at den gik i Laas og spærrede Veien for hans Forfølgere. Den Larm, hvormed Porten sprang i Laas, vakte imidlertid Opmærksomhed hos den ydre Skildvagt, der nu traadte Theodor imøde og vilde standse ham. Theodor greb hurtig om sin ny Fjendes Arme og hindrede ham saaledes fra at bruge sine Vaaben. Dog da han frygtede for, at hans ny Modstander, ved at gjøre Anskrig, skulde lokke de Forbigaaende til Hjælp, hviskede han paa samme Tid: „Du kan hente Dig en Haandfuld Ducater i Morgen hos Baron Hirschberger, hvis Du ikke opholder ham

længere her." Disse Ord virkede saameget, at Skildvagten ingen videre Modstand gjorde og rolig tillod Theodor at ile bort. Denne dreiede om ad det første Hjørne, han fik Øie paa, og forføiede sig gjennem Sidegader til Grevinde Orselskas Pallads. I nogen Afstand derfra traf han de Geer, hvis Mistænkelighed havde hindret ham fra endnu at gaae derind. Paa Theodors Opmuntring fulgte dog nu de Geer ham til Palladsets Indgang, hvor en gammel, trofast Tjener ventede dem og paatog sig at sørge for den undvegne Fanges Sikkerhed.

Nittende Capitel.

De Geers Undvigelse vakte almindelig Opmærksomhed. Tvivlerne loe og troede, at Hoffet havde ladet sig bedrage af en listig Taskenspiller, der bedre forstod sig paa at undvige af Fængsler, end paa at frembringe Guld. Kongen selv var høist forbittret, og Veronica med den lille Isak næsten rasende. Freislebens og Theodors Huse bleve paa det nøieste gjennemsøgte; Freisleben maatte flere Uger forblive i Fangenskab, ogsaa Theodor blev fængslet, og man udspurgte dem begge oftere om, hvorhen de Geer var flygtet, men de erklærede, at de ikke vidste det. Endelig fik de deres Frihed igjen, dog blev det dem forbudt at vise sig ved Hoffet, i hvilket Forbud de imidlertid fandt sig med megen Taalmodighed; desuden maatte Theodor udbetale en overordentlig stor Pengesum, hvilket, trods hans Rigdom, vilde have ødelagt ham aldeles, hvis

han ikke i den Tinctur, Manon bevarede, havde fundet Erstatning for sit Tab.

Efter hvad Theodor siden erfarede, havde Veronica raadet til voldsomme Midler for at aftvinge ham Bekjendelsen af de Geers Opholdssted. Grevinden havde derimod formaaet sin Fader til blot at paalægge ham en stor Pengestraf, især fordi de Geer, hvis Haardnakkenhed man havde seet Prøver paa, rimeligviis i intet Tilfælde vilde tilstaae sin Hemmelighed, hvorfor man hellere burde lade sig nøie med en ringere, men sikker Fordeel, end opoffre Alt for et usikkert Haab.

For at bevidne sin Taknemmelighed mod Grevinde Orselska gjentog de Geer for hende det samme Kunststykke, som han nogle Aar i Forveien havde viist paa Slottet Tankenstein i Odenwald, han forvandlede nemlig den største Deel af hendes Sølvtøi til Guld. Til Gjengjæld foretog Grvinden, sex Uger efter Guldmagerens Undvigelse af Fængselet, en Lystreise paa Elben til sine Godser i det nordlige Tydskland, ved hvilken Leilighed de Geer seilede med, skjult i Lasten af Skibet.

Theodor og Manon følte sig nu usigelig lykkelige. Efter nogen Tid modtog de en betroet Affending fra de Geer, der fortalte dem, at han opholdt sig i London, og bad dem, saasnart som muligt at ile til ham. Først nu, da de vidste deres Velgjører i Sikkerhed, blev en Geistlig hentet, der lagde deres Hænder sammen for bestandig. Deres Lykke vilde have været fuldkommen, hvis ikke Manon stedse havde frygtet for Veronicas og Isaks Hevn, bad hun derfor baade Theodor og Freisleben for Himlens Skyld at være forsigtige. For at føie hende blev ogsaa Theodor gjerne hjemme, uagtet han smilede over hendes Frygt; Freisleben derimod smilede ikke der-

ved, han søgte heller ikke, som Theodor, at gjendrive hende, ikke desmindre afholdt han sig aldeles ei fra sildig om Aftenen at vandre alene paa afsides Veie, naar dette af andre Grunde faldt ham beqvemt.

Desværre havde Manon heller ikke taget feil i sine Formodninger, thi Aftenen efter hendes Forbindelse med Theodor, da Freisleben ilede igjennem en smal, afsides Gade, hvori den fattigste Deel af Byens Indvaanere boede, følte han pludselig et Stik i Brystet; han havde dog endnu Kræfter nok for at gaae nogle Skridt, indtil han fandt Hjælp, og blev snart, blodig og endnu blegere end sædvanlig, bragt hjem, hvor den inderlige Glæde, der forhen herskede, nu blev afløst af Sorg og Fortvivlelse.

Freislebens Liv var allerede længst undergravet, og dette Saar fremskyndte kun en Katastrophe, der sandsynligviis dog ikke længe vilde være udebleven. Theodor mærkede vel paa Lægens betænkelige Miner, at der ei var stort Haab tilbage; imidlertid skjulte han sin Overbeviisning, især for Felicitas's Skyld, der stod bleg ved Lægens Side, ligesom hun selv var truffen af det farligste Saar, og som lyttede ængstelig til hans Ord, ligesom om hendes eget Liv afhang deraf. „Ikke sandt", sagde Freisleben til Theodor, da denne var alene med ham, „jeg kan berede mig til den sidste Reise?" — „For Himlens Skyld, tal ikke saa, min Ven! der er endnu Haab." — „Ikke mere i denne Verden", svarede Freisleben, „og oprigtig talt, jeg tænkte vel, at det vilde ende saaledes; thi den, der stikker Haanden ned i det hule Træ, hvori en Klapperslange har sin Rede, maa vel være fattet paa at faares til Døden." — „O, min elskede Ven, skal De saa dyrt betale Deres høimodige Opoffrelse! — „Tro mig", sagde Freisleben og lagde sin Haand med Venlighed paa Theo-

dors, „det er ofte langt lettere at døe rolig, end med Taalmodighed at finde sig i Livet." — I dette Øieblik nærmede ogsaa Felicitas sig. „Er Du en Engel", sagde Freisleben, „der blev sendt for at sige mig, at der er mere Sandhed i vor Barndoms Drømme end i alle de Kloges Tvivl?" — „Tal ikke saa Meget, Freisleben, og reis Dem ikke fra Deres Leie! thi Lægen har jo forbudt Dem enhver Bevægelse." — „Lad mig nu kun reise mig og tale! det er for sidste Gang, Felicitas; giv mig Din Haand til Afsked og modtag min Tak for Dit Ophold i dette Huus! thi Du har formildet mine sidste Dage." — Felicitas taug, men tunge Taarer trillede ned fra hendes Kinder, og den grændseløseste Smerte stod malet i hendes trofaste blaae Øine. — „Troer Du, at der er mere end et bundløst Svælg paa den anden Side af Skyerne?" spurgte han. — „Jeg troer det sikkert, Freisleben." — „Troer Du, at Stjernerne ere mere end Funker fra den Esse, hvori Nødvendighedens Lænker vorde smedede?" — „Ja, sandelig, jeg troer det." — „Og naar den Dag kommer, da disse Stjerner skulle visne, som brogede Efteraarsblomster i den sildige Høstnat, troer Du da, at den Sjæl, der funkler i Dit Øie, ikke skal udslukkes med dem?" — „Den skal visselig vedvare", sagde Felicitas. — „Saa vær min Sjælesørger og lær mig en bedre Tro, end den, som Verden lærte mig." — Efter disse Ord faldt han tilbage og lukkede sine Øine. Kort efter aabnede han dem igjen, alle hans Lemmer skjalv, og det var aabenbart, at Dødskampen allerede havde indfundet sig, men det varede ikke længe, da vendte han de bristende Øine mod sine Venner. „Ak, her har jeg jo været før", sagde han med et usigelig venligt Smiil og opgav derpaa sin Aand; men det milde Smiil blev endnu paa hans Læber i flere Timer

efter Døden, og han fik da igjen efter lang Tids Forløb en overraskende Liighed med et Portrait af en smuk, venlig lille Dreng, der hang i et Sideværelse, og som forestillede ham selv i hans tidligste Barndom.

Alle vare dybt rystede ved hans Død og talte med den inderligste Sorg derom. Felicitas alene sagde næsten Intet dertil, kun eengang, da hendes Venner høit beklagede hans Ulykke, udbrød hun: „Beder til Gud, at I Alle maae døe saa lykkelig en Død, som han." Man fandt et Testament i et af Freislebens Gjemmer, hvorefter hele hans Formue skulde anvendes til at udvide den Indretning, han havde begyndt til faderløse, forladte Børns Opdragelse. Han forlangte tillige i dette Testament at begraves langt fra enhver Kirke paa en fri Plads i sin egen Have, hvilket Theodor ogsaa bevirkede ved at betale meget for Tilladelsen.

Paa hans Gravhøi sattes intet Kors, men derimod opstilledes nær derved Originalen til det Minervabillede, som havde staaet opstillet i Rosenfelds Sal, og som Theodor ved en Hændelse var kommen i Besiddelse af. Denne Marmorstøtte stod foran Graven, bleg og stille, med Landsen ved sin Fod, ligesom halv afmægtig i den nærværende Tid, men dog stolt, uboiet, bevæbnet til Kamp mod det Slette, og forestillede saaledes et Billede paa den Afdødes aandelige Færd.

„Hvorledes var det muligt, at jeg engang kunde frygte for dette deilige Billede!" sagde Felicitas ofte til sig selv, naar hun sad ved Foden af denne Støtte.

Det var iøvrigt mærkværdigt nok, at Freisleben netop blev dødelig saaret i den Gade, gjennem hvilken Isak forsøgte at lokke Theodor ved dennes Ankomst til Dresden.

Theodor vaagede nøie over, at Freislebens sidste

Villie blev udført, og ilede derpaa med Manon til England, hvorhen Madame Wolfgang, Felicitas og den lille Seyfeld fulgte dem. I London traf de de Geer, og de reiste nu alle samlede til Amerika, hvor Theodor kjøbte et stort Gods, og hvor han og Manon fandt det Fristed for Forfølgelser, hvilket de Geer aldrig havde kunnet finde. Theodor levede saa lykkelig i denne Eensomhed, som det her paa Jorden er muligt, og den fineste Rødme fremblomstrede lidt efter lidt paa Manons Kinder; om dette kom af Sjælero og inderlig Tilfredshed, eller var en Gave af Amerikas Himmelegn, under hvilken hendes Moder var født, og hvortil hun nu var vendt tilbage, er vanskeligt at afgjøre. Hos de Geer derimod vaagnede snart igjen Driften til at vandre, dog reiste han ikke bort, før han havde lært Theodor sin Kunst og indviet ham i alle sine Hemmeligheder. Han tænkte ogsaa efter nogen Tid at vende tilbage til sine Børn igjen, men det skete ikke, thi han døde i Hamborg, netop da han atter vilde indskibe sig til Amerika, og rimeligviis havde hans Fangenskab bidraget mere til at undergrave hans Sundhed og til denne hans pludselige Død, end han selv anede.

Fra samme Tid har man en anden Beretning om en jødisk Guldmager i Hamborg, der kaldte sig Benjamin Jesse, og som efterlod sig en stor Mængde af det omtalte Pulver, tilligemed en Kasse fuld af Guldstænger. Maaskee vare de Geer og Jesse to forskjellige Benævnelser paa den samme Person, thi saavel de virkelige, som de falske Adepter pleiede ofte at skifte deres Navne. Hvis denne Adept var den Samme, som de Geer, maa han ikke have troet, at Theodor trængte til hans Skatte, thi han testamenterede dem alle til to af sine Slægtninge. Efter en gammel Tjeners Vidnesbyrd skulde imidlertid Benjamin Jesse i

mange Aar have været bosat i Hamborg, dog kunde man maaskee antage dette for en Vildfarelse, der havde sit Udspring af, at denne Adept oftere vendte tilbage til hiin By, som til et Hvilepunkt efter sine Reiser. For Resten berettede samme Tjener, der maaskee ingen Anden var, end netop det sikkre Bud, hvoraf Guldmageren undertiden betjente sig, at Benjamin Jesse, uagtet han var en Jøde af Fødsel, dog var en Christen i Hjerte og Handlemaade.

Efter August den Andens Død, da de Geers Undvigelse længst var forglemt, foretog Theodor og Manon en Reise til Dresden. Her fandt de Alt meget forandret. Grevinde Orselska havde forladt Byen, Victor havde ægtet Veronica og været i stor Anseelse ved Hoffet i et Par Aar; men efter den gamle Konges Død faldt baade han og Veronica i Unaade. Theodor mødte ham en Dag paa Gaden og kunde neppe kjende ham igjen; thi hans Træk vare meget forandrede; han saae forældet ud, og to hektiske Pletter i hans Ansigt vidnede om, at han ikke kunde haabe noget langt Liv. Hans Dragt var endnu meget ziirlig, dog ikke ganske efter den nyeste Mode, hans Vest var af Fløiel, men den saae noget falmet ud, ja der var endog et lille Hul deri, hvilket han ængstelig søgte at skjule med Haanden. Han var for Resten artig ligesom før, ja han blev endog snaksom og fortalte Hofanekdoter, men de vare fra forrige Tider, de nye vidste han ikke mere. Theodor bad ham at følge hjem med sig, hvilket han heller ikke afslog. Da de kom forbi det nylig opbyggede Brühlske Palads, blev Victor pludselig alvorlig. „Jeg kunde ogsaa have været Minister", sagde han, „jeg kunde have været ligesaa meget som Brühl, hvis ikke Lykken havde været mig imod; dog med Hensyn til Rang viger jeg ham kun lidet. Naar jeg engang døer, da skulle

sex Oberster følge med Kisten og bære Tegnene paa den Kongelige Naade. Kirken skal betrækkes med Sort, og der skal ringes med alle Klokker; det vil blive en pragtfuld Dag, og", lagde han til med sagtere Røst, „jeg vilde ønske, at det ikke varede længe, før den kom." Theodor betragtede ham nu med Forundring, ja med en Art af Rædsel, thi det forekom ham, som om Victor allerede var død, og som det var dennes Gjenfærd, der gik ved Siden af ham.

Da Victor saae Manon, bleve hans Øine meget livlige. „Min smukke Cousine", sagde han, „velkommen igjen til Dresden! ak, det var skjønne, glimrende Tider, da De sidste Gang var her, ja, ja, August den Anden var en af Europas største Regenter. Nu er Alt derimod meget forandret. Tør jeg ellers melde Deres Ankomst for Veronica? Hun vil glæde sig uendelig ved at see sin Søster igjen." — „Lad vort Ophold her blive en Hemmelighed, Hr. von Marwitz! — „Som De vil, Fætter! Veronica er ellers meget rig, og jeg er sikkert meget lykkelig", lagde han til med et Suk. „Fætter!" sagde han kort efter, da Manon var gaaet ud, „kan De laane mig tyve Ducater i en Hast? jeg har just en uformodentlig Udgift." Theodor gav ham dem strax, han tog dem, puttede dem i Lommen, uden at betragte dem, og talede om andre Gjenstande.

Kort efter tog Victor Theodor hen i en Krog og hviskede: „Hør, jeg vil betroe Dem Noget, Veronica har engang havt et Testament, hvorefter De og Madame Wolfgang kunne fordre betydelige Legater hos os; det fandtes i et hemmeligt Gjemme efter Rosenfelds Død, Veronica vil naturligviis ikke negte det, men siig dog ikke, at jeg har talt derom. Manon bør ogsaa have sin

Fædrenearv, og De kan endog ved Rettens Hjælp tvinge os til at udbetale den, men siig endelig ikke til Veronica, at denne Plan kommer fra mig." — „O, behold De kun Manons Arv!" sagde Theodor, „vi behøve den ikke." — „Naar De vil opgive Deres Fordringer", svarede Victor og bukkede fornemt, „det er en anden Sag, ventelig har da de Geer sørget for, at De kan undvære vore Rigdomme."

„De bliver stedse skjønnere, min elskværdige Cousine", sagde Victor, da Manon kom tilbage. „Vær for Resten ikke bange for Victor, han har for længe siden tabt sin Ret til denne deilige Haand, men et Kys derpaa til Afsked tillader De ham dog vel at trykke." Derpaa greb han hendes Haand og kyssede den.

Da Theodor fulgte ham ud af Døren, blev han pludselig meget alvorlig. „De har valgt den bedre Deel", sagde han, „Veronica er lunefuld, og den lille Isak er en sand Djævel, han har hende ganske i sin Magt, og jeg er i Grunden ikke lykkelig, men tal ikke til Nogen derom!" Efter disse Ord ilede han hurtig bort, men Theodor erfarede siden, at han levede i et høist ulykkeligt Ægteskab med Veronica, og at han desuden af Græmmelse over sine huuslige Sorger, og af Fortvivlelse over den tabte Hofgunst, havde overladt sig til en stærk Nydelse af Opium, der ikke blot ødelagte hans Legeme, men ogsaa forstyrrede hans Sjæleevner i den Grad, at Veronica tilligemed Isak fik en fuldkommen Magt over ham, som de ofte paa en grusom Maade misbrugte.

Nogen Tid efter, da Theodor gik over det store Torv i Dresden, saa han en forgyldt Kiste bringes forbi, sex Oberster gik ved dens Side og bare forskjellige Gjenstande paa Fløielspuder, mange Vogne fulgte, Klokkerne ringede,

og Alt havde Anstrøget af en stor Pragt. Theodor spurgte, hvem der blev begravet, og hørte, at det var Victor von Marwitz. Theodor fulgte nu Toget og saae, at Kirken virkelig var betrukken med Sort, der holdtes en ziirlig Tale ved Graven, i Aviserne stode flere Vers om den Afdødes Fortjenester og om den Understøttelse, han havde skjænket Kunster og Videnskaber; saaledes maatte den, der i sit Liv alene havde jaget efter Skinnet, ogsaa i Døden lade sig nøie med et Skin istedenfor Sandhed.

Veronica levede ikke mange Aar efter Victor, thi en Morgen fandt man hende qvalt i sit Sovekammer, ved hendes Side laae Isak Amschels afsjælede Legeme. Efter al Sandsynlighed havde de paa egen Haand søgt at udgranske den store Hemmelighed, hvortil de Geer ikke vilde betroe dem Nøglen; thi der fandtes Kolber og Retorter i Værelset, flere Kulbækkener stode paa Gulvet, og man kunde ikke tvivle paa, at Kuldampen havde dræbt dem. Da man desuden mærkede Svovllugt i Værelset, opstod det Sagn blandt Folket, at en ond Aand havde taget dem begge, og efter Rygtet kunde man endnu, da Veronica var død, ofte see hende paa hendes Kammer, siddende foran et Bord, fuldt af Guldpenge; hendes Øine vare, som man paastod, stift heftede paa Pengene, ved hendes Side stod en lille dæmonisk Skikkelse med en blodig Dolk i Haanden, hun selv sad paa en glødende Jernstol. Altsaa led hun efter Sagnet netop den samme Straf, hvormed hun tilforn havde truet de Geer. Ja, der findes endog et Billede af hende udhugget i Steen, hvorpaa hun sees siddende ved et Bord, fyldt med Penge, dette Billede skal endnu være at see i Dresden.

Theodor og Manon reiste efter nogen Tid igjen tilbage til deres Eiendom i Amerika. Felicitas blev bestandig

i deres Huus, og uagtet Mange forelskede sig i den yndige Pige og tilbød hende deres Haand, afslog hun dog ethvert saadant Tilbud; ja da Theodor og Manon anden Gang i hendes Selskab besøgte Dresden, fandt man hende, uden at hun havde viist Tegn til nogen foregaaende Svaghed, en Morgen død nærved Freislebens Gravhøi; hun havde endnu i Døden heldet sit blege Hoved op til Marmorstøtten, der stod ved Siden af Graven.

Theodor havde saavel af Guldmagerens Exempel som af sin egen Skjæbne lært at indsee, hvorlidet en overordentlig Rigdom bidrager til Menneskets Lykke. Han gjorde derfor ingen Brug af den Kunst, de Geer havde lært ham, og lod sig nøie med den temmelig anseelige Eiendom, han allerede havde erhvervet sig, hvilket vel var Hovedaarsagen til, at han undgik den Forfølgelse, de Geer sit hele Liv havde været underkastet.

Sexten Aar efterat Theodor havde bosat sig i Amerika, kom en ung Mand, ved Navn Sehfeld, til Østerrig, om hvem der paastodes, at han kunde frembringe Guld. Han betalte ikke mindre end tredive tusinde Gylden aarlig til Keiser Franz den Første for den Tilladelse at lave Farver af indenlandske Planter. Imidlertid solgte han en saa stor Mængde Guld til Jøder og Myntmestere, at han endog vakte Maria Theresias Opmærksomhed, der, uden at agte paa sin Gemals Sikkerhedsbrev, lod ham fængsle og vilde tvinge ham til at aabenbare sin Hemmelighed. Men han vidste at vinde to Officerer, der skulde passe paa ham, og som før havde været Keiseren meget hengivne, med disse flygtede han bort, uden at man nogensinde

kunde opdage deres Tilflugtssted. Dette vilde da, hvis man tør fæste Lid til de Efterretninger, man har derom, være det sidste Spor, man kan opvise af en virkelig Adept. Siden maa Hemmeligheden enten være forglemt, eller ogsaa maae de, der endnu kjende den, være kloge nok til at drive deres Kunst i største Stilhed, uden at vække nogen Opsigt dermed.

